

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 8 / Sayı 103 / 15 Haziran 1990 / 2.50 DM

TC'nin bütün yalan ve demagojilerine rağmen kurtuluş savaşımızın yükselişi sürüyor

- Haruna-Gêrê'de sömürgeci-faşist Türk ordusunun vahşi katliamı
- **Gêrê katliamına ARGK'den cevap: Botan'daki çarpışmalarda en az 80 sömürgeci düşman askeri öldürüldü**
- Mardin'de özel savaş güçlerine darbe: İdil-Cehennem Deresi'nde 1 subay ve 4 asker, Mazıdağı'nda 4 çete öldürüldü
- **Dersim-Ovacık'ta ARGK ile düşman güçleri arasında çarpışma**
- Kerboran (Dargeçit)'da Kürdistan kadınının görkemli direnişi
- **Sömürgeci Irak ordu güçleriyle çarpışma: ARGK gerillaları faşist Saddam'ın 7 askerini öldürdü**
- Özel timler Muş'taki Kürt mültecilerine ateş açtı: 4 ölü
- **Ağrı ve Kars'ta gerilla eylemleri ve yoğun köy toplantıları**
- Erzurum-Şenkaya'da ARGK gerillaları yola barikat kurdu
- **Gercüş'te ARGK'nin köy toplantıları halkı bilinçlendiriyor**
- Diyarbakır-Lice'de iki işbirlikçi ölümle cezalandırıldı
- **Cizre-Hewlêr'de 4 vatan haini hak ettikleri cevabı ölümde buldu**
- Hakkari'de azılı ajan ve halk düşmanı Osman Demir öldürüldü
- **Beytüşşebap'ta 4 işbirlikçi çete cezasını ölümle buldu**
- Van-Çatak'ta hain Sadun Ağa çetelerinin ARGK gerillalarının sadırısı
- **Muş'ta sömürgecilerin işbirlikçisi Sırrı Sakık'a darbe vuruldu**
- Antep-Araban ve Maraş-Pazarcık'ta ajanlar peşpeşe cezalandırılıyor
- **İstanbul'da MİT elemanları ve işkencecilerden hesap soruluyor**

HABERLERİ 3-6. SAYFALARDA

Düsseldorf Mahkemesi'nde Alman polisi Kürdistanlı tutsaklara saldırdı

"Biz burada varoldukça, 'Bijî PKK' seslerinin burada yükselmesini hiç kimse engelleyemez"

Selahattin Erdem

"Burada sergilenen rezalet karşısında bağırmak değil, suskun kalmak suçtur"

A. Haydar Kaytan

"Bizi kırabilir ama asla bükemezsiniz"

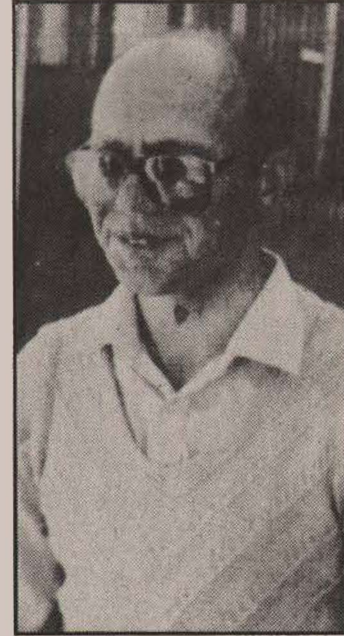
Meral Kıdır

Yazısı 9. sayfada

CİZRE HALK AYAKLANMASI KİTLESEL İLK DURUŞMA DAVASI SAVUNMASI

Yazısı 7. sayfada

İsmail Beşikçi ile röportaj:

"Nusaybin'deki, Cizre'deki, ve öteki Kürt şehirlerindeki olaylar Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin çok büyük aşamalar kaydettiğini göstermektedir.
"...Kürt sorunu varolduğu sürece, Türkiye'de demokrasinin korunması, gelişip kökleşmesi mümkün değildir."

Yazısı 16-17. sayfalarda

Kürdistanlı yurtseverlerin Avrupa'da kitlesel eylemleri

- İsviçre Parlamentosu önünde kitlesel protesto eylemi yapıldı
- **Devrim şehitlerini anma toplantıları**
- Dayanışma, protesto ve gösteriler
- **YXK (Yekîtiya Xortên Şoreşgerên Welatparêzên Kurdistan) "Mayıs Ayı Şehitlerini Anma Futbol Turnuvası" düzenledi**

Yazısı 10-11. sayfalarda

Lozan Kürt Sempozyumu:
"KÜRDİSTAN SORUNU PKK DIŞINDA TARTIŞILAMAZ!"

27-28-29 Nisan 1990 tarihleri arasında Lozan'da bir Kürt Sempozyumu gerçekleştirildi. Üç gün süren sempozyuma birçok örgüt ve parti, tanınmış bilim adamları, gazeteciler, milletvekilleri, belediye başkanları, avukatlar, yazarlar, kültürel ve sosyal kurum ve kuruluşların temsilcileri katıldılar.

24 Temmuz 1923 tarihinde İsviçre'de imzalanan Lozan Antlaşması'nda Kürdistan halkının kendi kaderini tayin etme hakkı reddedilerek, Kürdistan dört parçaya bölünmüş ve uluslararası sömürge statüsüne alınmıştı. Lozan Antlaşması insanlık tarihine bir cinayet antlaşması, Kürdistan'ın jenosidlerle tarih sahnesinden silinmesi kararı olarak geçmiştir. Bu antlaşmanın yapıldığı Lozan kentinde 67 yıl sonra gerçekleştirilen Lozan Kürt Sempozyumu hem tarihi ve hem de güncel konumu itibari ile önem arzetmektedir.

Devamı 18. sayfada

Olof Palme cinayeti soruşturmasında SÄPO-MİT işbirliği: Ali Çetiner'in ajanlığı bir daha belgelendi

Yazısı 20. sayfada

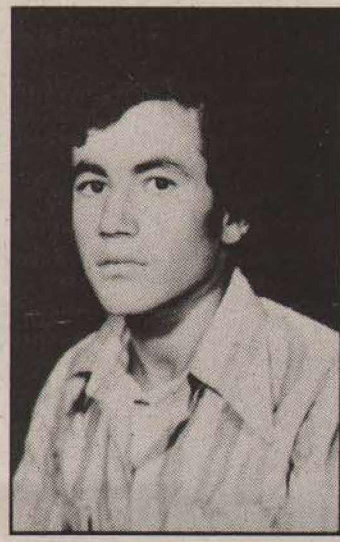
SÖMÜRGECİLERİN BELGELERİNDEN KASAPLAR DERESİ VAHŞETİ
Türk sömürgecileri bu vahşetin hesabını verecektir

Yazısı 15. sayfada

Çok genç yaşta militan olma derinliğine ulaşan bir yoldaş

Battal EVSEN

Partimiz PKK'nin düşüncesinin filizlenmeye başladığı yıllarda genç bir yürek ve beyin onunla ilişkiye geçer. İlk harcı koyanların içinde yer alır. Bütün duygu, düşünce, yetenek ve ruhunu bu tarihi olaya katar. Büyük coşkuyu yaşar ve yaşatır. Eser büyüdükçe, o da büyür ve giderek halklaşan bir yüceliğe ulaşır. Bütün ruhuyla halk eylemliğimizde yüceleşen bu genç insanı bazı yönleriyle de olsa, tanıtmak, tekrardan o yılların atmosferine gitmeyi ve bugüne nasıl gelindiğini, bu gencecik insanların çabalarını, azimlerini, özlemlerini, yaşadıkları coşku ve gösterdikleri cesareti tekrar tekrar gözönüne getirmeyi zorunlu kılar. Çünkü bu genç insanlar bütün yönleri ile tanınmazlarsa PKK hiç tanınmaz, anlaşılamaz.

Bu kısa yazı kapsamında bir genç militanı anlatmaya çalışacağım.

Battal yoldaş, 1960 yılında Pazarcık'ın Musolar (Payamlıbağ) köyünde dünyaya geldi. Kendisi dokuz kardeşten yedincisidir. Ailesi çifçilik yapar ve yörenin ölçülerine göre ortahalli bir ailedir. **Battal** yoldaş, ilkokulu kendi köyünde bitirdikten sonra Pazarcık'ta ortaokulu okudu. Bu yıllarda okul saatleri dışında ve sömestr tatillerinde arasıra abisinin dükkanında çalışır. Bu yıllarda dikkat çeken özellikleri vardı. Henüz çocuk yaşta olmasına rağmen olgundu. Sessiz, sakin, çevre ile ilişkilerinde seviyeli ve dürüst davranırdı. Laubali ilişkilerden kaçınan bir tutumun sahibiydi. **Battal** yoldaştaki bu ağırbaşlılık çevre tarafından sevilip sayılmasına neden olurdu.

1977'de Hareketimizle ilişkiye geçen **Battal** yoldaş, daha önce HK'ye sempati duymaktaydı. Fakat HK ile ilişkileri hem çok yeni, hem de zayıftı. Pazarcık alanında hareketimizle ilk ilişkiye geçenlerdendi. Hızla gelişerek ilk öncüler içinde yer aldı. Okuduğu ortaokulda yürüttüğü örgütsel-pratik faaliyetlerle kısa sürede önemli gelişmeler sağladı. Bu çalışmalarıyla gençliğin önderi oldu.

Battal yoldaşın bu çalışmaları faşist okul idaresi ve sömürgeci yetkililerin gözünden kaçmadı. 1977'de ortaokul 3. sınıfta iken okulla ilişkisi kesildi ve sürgüne gönderildi. Suruç'ta okula devam eden **Battal** yoldaş, burada da faaliyetlerini ara vermeden sürdürdü. Bundan dolayı yeniden okuldan sürgün edildi. Bunun sonucunda **Battal** yoldaş, yeniden Pazarcık'a döndü ve liseyi burada bitirdi.

Pazarcık'a dönen **Battal** yoldaş, faaliyetlerini daha da arttırarak yürüttü. Kapsamlı çalışmalara yönelen **Battal** yoldaş, 1978'de bir ihbar sonucu yakalandı. Yakalanırken üzerinde bulunan tabanca düşmanın eline geçti. Düşman cellatlarının bütün vahşi işkencelerine rağmen O sadece yakalanan tabancanın kendisine ait olduğunu kabul etti ve düşmana hiçbir örgütsel sır vermedi. Bu yüzden sadece tabanca bulundurmak "suçu"ndan yargılandı ve 6 ay cezaevinde yattı.

Cezaevinden çıkan **Battal** yoldaş, daha da pişmiş, olgunlaşmış ve çelikleşmiş olarak faaliyetlere yeniden başladı. Yerel temsilcilik görevini üstlenerek aktif bir çalışmaya girdi. Çalışmalarının en çok yoğunlaştığı saha öğrenci gençlik çevresiydi. Özellikle TC'nin öğrenci-gençlik içinde geliştirmeye çalıştığı yoz ve lümpen ilişkilere karşı aktif mücadele yürüttü. Eğitim çalışmaları onlarca gencin militanlaşmasında önemli rol oynadı. Ayrıca seminerler verdi. Bu faaliyetleriyle ulusal kurtuluş düşüncelerinin kitleler içinde yayılması ve taban bulmasını sağlar. Böylece Parti faaliyetlerinin Pazarcık'ta gelişip kökleşmesinde **Battal** yoldaşın emeğinin payı büyük oldu.

Alanda alevi-sünni çelişkisi yoğundur. Bu çelişkiye dayanan sosyal-şoven güçler aleviliği örgütler, diğer yönüyle sivil faşistler sünniliğine dayanarak Türklüğü geliştirmeye çalışmışlardır. Bu her iki kesim de kurtuluş mücadelemize karşı soldan ve sağdan bir pratik mücadele verdi.

Battal yoldaş, mücadelesini salt Pazarcıkla sınırlı tutmadı. Antep-Malatya hattında da faaliyetlere katıldı. Özellikle Antep'te faşistlere karşı yürütülen mücadelede aktif yer aldı. Pazarcık ve Antep'te birçok eylem örgütledi ve kendisi de bizzat içinde yer aldı.

Düşmanın kolluk kuvvetleri 1979 yılında **Kemal PİR** yoldaşı Pazarcık'ta esir aldılar. **Battal** yoldaş bir grup arkadaşı ile birlikte karakoldan **Kemal** yoldaşı kaçırma planlarını geliştirdi. Karakola düzenlenen kaçırma operasyonu başarıyla gerçekleştirildi. Fakat **Kemal** yoldaş eylemden çok kısa bir süre önce tutuklanmak üzere karakoldan gizlice götürüldüğünden istenen sonuca ulaşamadı. Böylece **Kemal** yoldaşın esareti devam etti.

Bu yıllarda faşistlere karşı düzenlenen yığınla silahlı eylemde **Battal** yoldaş etkin rol oynadı ve çoğunda da bizzat yer aldı. Pazarcık Ülkü Ocakları'nın bombalanması eylemini gerçekleştirerek faşist odaklara etkin bir darbe indirdi. Yine, Pazarcık'ta faşist odaklaşmanın başını çeken bir öğretmenin cezalandırılması eylemini gerçekleştirdi. Özellikle bu iki eylem Pazarcık'ta faşist örgütlenmenin belini kırdı ve bundan sonra faşistler alanda tutunamayarak dağıldılar.

Battal yoldaş, sosyal-şovenizme karşı verilen mücadelede öndeydi. Bu mücadelesini ideolojik-politik bütün yönleriyle vermekteydi. Faaliyetleri sosyal-şoven güçlerin gözünden kaçmadığından, bu güçlerin yoldaşımıza yönelik saldırıları da olur ve nitekim bir saldırıda **Battal** yoldaşın kafası sosyal-şovenlerce kırılır.

Battal yoldaş, yoğun bir örgütsel ve pratik mücadele içinde iken bir ihbar sonucu tutuklandı. Tutuklanırken takvim yaprakları 1980'i gösteriyordu. Tutuklanma gerekçesi, **Battal** yoldaşın üzerinde Parti Kuruluş Bildirgesi'nin ele geçirilmesidir. Ayrıca çeşitli bombalama ve cezalandırma eylemlerine katıldığı ihbarları da yapılmıştır.

Düşman, yoldaşımızın ruhunu-inancını teslim almak amacıyla birbuçuk aylık işkence maratonu başlattı. Fiziki ve psikolojik işkence türlerinin tümü yoldaşımızın üzerinde denendi. Elektrik şoku, çıplak halde buzlu suya batırma, Filistin askısı... Fakat düşmanın bütün vahşiyane işkencelerine rağmen **Battal** yoldaş Partiye duyduğu derin bağlılık ve inancından hiçbir taviz vermedi. Tam tersine, bu değerler O'nun gözünde daha da büyüyerek yüceleşti. Bu temelde **Battal** yoldaş güçlü bir direnişin sahibi oldu.

İşkenceyle sonuç alamayan düşman, O'nu zindana koydu. Maraş ve Adana cezaevlerinde on ayı aşkın bir süre esaret hayatı yaşadı. Buradaki tavrı da insanlık ve devrimciliğin onurunu yükseltici bir tutumdu. **Battal** yoldaş bir yandan koğuşlararası ilişkileri sürdürürken, diğer yandan canlı ve coşkulu bir ortamın doğmasında etkindi. Eğitim çalışmalarının yürütülmesinde büyük çabası vardı. Kendisi de bir grubun eğitim çalışmasını yürütüyordu. Devrimin temel sorunlarını ve çözümünü kavratmada yetenekliydi. Yine cezaevinde bulunan diğer sol güçlerin insanlarıyla sürekli tartışırdı. Kürdistan devriminin kaçınılmazlığının ve PKK'nin oynadığı tarihsel rolün tavizsiz savunucusuydu. Özellikle sözü edilen sol güçlerin ideoloji ve politikalarındaki çarpıklığı çok iyi ortaya koyuyordu. **Battal** yoldaşın bu çalışmaları cezaevinin devrimin bir okulu haline getirilmesinde önemli bir rol oynadı.

Battal yoldaş, zindanlarda düşmanı daha iyi tanımış olarak dışarı çıktı. Dolayısıyla TC'ye karşı savaşımda daha canlı ve atak olduğu bir sürece girdi. Yaptığı bir konuşmada; *"Biz bugüne kadar ne dostu biliyorduk ne de düşmanı. Partimizin çıkışıyla düşmanı daha iyi bildik. Biz bundan çok şanslıyız. Partimizin bize verdiği bu geniş nimetlerden yararlanmazsak, bizden namerdi yoktur"* diyerek Partiye bağlılığını çok net ortaya koyuyordu. Ayrıca bu konuşmasında bütün Kürdistan halkının kurtuluş mücadelesine katılmaktan başka seçeneğinin olmadığını vurgulayıp katılım çağrısını yineliyordu.

Cezaevinden TC'den intikam alma duyguları iyice bilenerek çıkan **Battal** yoldaş, hemen sıcak savaşın içinde kendini buldu. Faaliyetlerinin ağırlıklı yönünü kırsal kesime verdi. Yoldaşlarıyla birlikte köylülük içinde çalışmalarını hızlandırdı.

Kürdistan'da yükselen bağımsızlık mücadelesi karşısında yıkımın eşiğine gelen TC, bütün gücünü toplayarak son hamlesini 12 Eylül sömürgeci-faşist darbesiyle yaptı. Düşmanın bu saldırısını önceden değerlendiren Partimiz PKK, tarihi geri çekilme dönemini başlatmıştı. 12 Eylül karşı-devrim hareketi ardından **Battal** yoldaş 15-20 kadar yoldaşıyla birlikte tamamen kırsal kesime çekildi. Artık yeni bir döneme girilmişti. Bu dönemin en belirgin özelliği, her şeyin en uçta yaşanmasıydı. İyiyle kötü, güzelle çirkin ve beyazla kara netleşmişti. TC, her türlü vahşeti uygulayarak döneme teslimiyet ve ihaneti dayatıp yılgınlığı egemen hale getirmek istemekteydi. Böylece halkımızda uyanan bağımsızlık ve özgürlük talebini katletmek istiyordu. Bunu boşa çıkarıp etkisiz kılmak için de devrimimizin yılmaz savaşçısı PKK'nin kadro ve militanları direnişi dayattılar. İşte bunların seçkin temsilcilerinden biri de **Battal** yoldaştı.

Kırsal kesime çekilen **Battal** yoldaşın gurubunun partiyle ilişkisi koptu. İlişkiyi yeniden kurmak için grup, çalışmalar yürütü. Bunun için Adıyaman'a geçti. Fakat araziye yabancı oluşu ve yapılan ihbarların sonucu grup Adıyaman'da fazla kalamayarak tekrar Pazarcık'a döndü.

TC halka saldırıyor, yaygın tutuklamalara girişiyordu. Kitleler sindirilmeye çalışılmaktaydı. Dolayısıyla grubun kitle ile varolan ilişkileri de daralmıştı. Bu özellikler grubun çalışmalarını daha da ağırlaştırmaktaydı. Ayrıca düşman gruba kadar uzanmayı da başarmış. Sızdırdığı ajanlarıyla grupta teslimiyet ve ihaneti geliştirmeye çalışıyordu. Yine bu ajanları vasıtasıyla grubu tümden imhayı planlamaktaydı. Düşmanın grup içindeki bu çalışmalarına bir de açlık susuzluk ve Partiyle ilişkisizlik de eklendiğinde birliği korumak oldukça zorlaşmıştı. Teslimiyet eğilimi gruba da yansıtılmıştı. Kurye olarak gönderilenler istisnasız tutuklanıyor, bu da grup üzerinde olumsuz etki yaratıyordu.

Bu olumsuz gidişatı erkenden tespit edip gerekli önlemlerin alınmasının başında gelenlerden biri **Battal** yoldaş oldu. Yapılan soruşturmalarda düşman ajanı olan bir albay ve bir yüzbaşı açığa çıkarıldı. Bu iki unsur ölümle cezalandırıldı. Gerek bu unsurların açığa çıkarılmasında, gerek soruşturmalarında ve gerekse infazlarında **Battal** yoldaşın çabaları belirgin oldu.

Bu ajanların açığa çıkarılıp cezalandırılmaları grup üzerinde psikolojik doping etkisi gösterdi. Böylece grubun birliği pekişirken TC'ye karşı savaşma azmi daha da yükseldi. Böylece düşmanın grup üzerindeki karşı-devrimci çalışmaları önemli oranda boşa çıkarıldı. Ancak dönem zorluklarını bütün yönleriyle dayatıyordu. TC, halka ve Partiye karşı açtığı savaşın dozajını her geçen gün arttırıyordu. En önemlisi de, grup Partiyle bir türlü ilişkiye geçememekteydi. Zaten en büyük zorluk da buradan gelmekteydi. Partinin yönlendirmesinden yoksunluk grubun hareket sahasını daraltmaktaydı. Bütün bu zorluklara doğa ve kış koşullarını da eklemek gerekir.

Battal yoldaş bu zorlukları yenmede grubun cesaret ve moral kaynağıydı. Bir gün, yakalanan bir arkadaş hakkında bilgi almak için, uzun namlulu silahını bırakıp sadece tabancasıyla gruptan ayrıldı **Battal** yoldaş. Önce şehit **Besey ANUŞ** yoldaşın evine uğradı. Fakat burdan gerekli bilgiyi alamadı. Aç ve susuz olarak buradan ayrılıp Abdullahovası köyüne yöneldi. Köyün yakınında çobanla karşılaştı. Çobanı tanıdığından, kendisi sürünün yanında kaldı ve onu köye gönderdi. Çoban köyde bir yurtseveri çağıracak, ayrıca yurtsevere yiyecek getirmesini söyleyecekti.

Yurtsever yiyeceklerle birlikte **Battal** yoldaşın yanına geldiğinde ikisi bir kayalığın altına otururlar. Günlerdir aç olan **Battal** yoldaş, bir yandan yemek yer diğer yandan yurtseverden bilgi alır. Fakat daha önceden ihbar yapıldığından, düşmanın kolluk kuvvetleri çevreyi sarar. Düşmanın "teslim ol" çağrısına **Battal** yoldaş, tabancasını çekerek ateşle karşılık verir. Tabancasıyla uzun süre çatışmayı büyük bir kararlılıkla sürdürür. Son mermisine kadar savaşan **Battal** yoldaş, 6 Şubat 1981'de şehadetiyle PKK'nin ölümsüzler kervanına katıldı.

- PKK şehitleri ölümsüzdür!

Paris, Aubervilliers'den bir grup arkadaşı

TC'nin bütün yalan ve demagojilerine rağmen kurtuluş savaşımızın yükselişi sürüyor

Ulusal kurtuluş savaşımız yükselişini sürdürüyor. TC, kararnameyle sömürgeci savaşı tırmandırmaya çalıştı. Özellikle halka yönelik katliamlar geliştirerek korkutup sindirmeye ağırlık verdi. Yine halkımız arasında husumet tohumlarını ekerek kendi içinde de çatıştırıp güçsüz düşürmeye çalıştı. Bundaki amaç halk ile gerillanın ilişkisini kesmektir, yığdığı yüzbinlerce asker, özel tim, çete, polis gücüyle de gerillayı ezip sonuca gitmeye çalıştı. Ayrıca Kürdistan'ı dünyadan tecrit ederek yaptığı barbarlıkları gizleyecekti. Bunun için de Sömürgeci Vali tek basın "muhabiri" haline getirildi. Bütün haberler bu kaynaktan alınıyor. Bu kaynak dışında haber almak ve yayınlamak kesinlikle yasaktır. Aksini yapanlar ise şiddetle cezalandırılıyor.

Muhabir Hayri Kozakçıoğlu olunca, verilecek haber ve yorumlar özel savaşın "başarı"sını bol bol işlerken, kurtuluş savaşımızın ise "bittiği"ni işleyecektir. Nitekim yapılan da bu oldu. Bu temelde Kürdistan'a bir sis perdesi indirilip dışarıdan hiçbir şeyin görünmemesi istendi. Tabi verilen haberler de özel savaşın lehine oldukça abartılı ve yalana dayalı oldu. Yine günlerce, yer yer haftalarca süren çarpışmalar ya hiç verilmedi, ya da çok sayıda gerillanın kayıplarından söz edildi. Dolayısıyla Kürdistan'da yürütülmeye çalışılan kırım savaşının demagojik propaganda savaşıyla da tamamlanmasına olağanüstü bir gayret gösterildi. Fakat özel savaşın bütün bu çabaları kurtuluş savaşımızın yükselişini gizlemeye yetmedi. Gerillanın her vuruşu Kürdistan ve dünyada yankılandı. Halkımızın her başkaldırısı yerkürede ses verdi. Bunlar sömürgeci savaşın bütün taktiklerini parçalayarak ilerici insanlığa ulaştı, her zamankinden daha çok insanlığın desteğini aldı.

Sömürgeci Vali Hayri Kozakçıoğlu yaptığı son basın toplantısında kendini sonuna kadar zorlayarak, savaşı çarpıtan açıklamalar yapsa da yine de gelişmenin yönünü yakalamak fazla zor olmamaktadır. Sömürgeci Vali 1987'den bu yana 1500 çarpışmanın meydana geldiğini 497 timin şu anda operasyon halinde olduğunu ve Haziran ayı içinde 39 yerde operasyonların sürdüğüne işaret etti. Yine koruculara ayda 10,5 milyar Lira ödediklerini açıklarken, 1990'ın ilk beş ayında 190 gerillanın ölü veya yaralı yakalandığını da iddia etti. Tabii kendi kayıplarına hiç yer vermedi.

Sömürgeci Vali özel savaşın çıkarlarını esas alan bu açıklamaları ile gerçekleri tahrif etse de, günde en az bir çarpışmanın meydana geldiğini itiraf ediyor. Bu sayılar sadece "Olağanüstü Hal" bölgesindeki eylemleri kapsamaktadır. Kürdistan geneline vurulursa, ARGK güçlerinin savaş üstünlüğü ve çarpışma sayısı yükseliş gösteriyor. Açık ki devletlerin savaşlarında bile hergüne bir çarpışma düşmez. Bu da TC'nin ne kadar büyük bir savaş gerçekliğiyle karşı karşıya olduğunu gösterir. Bu kurtuluş savaşımızdaki büyümeyi de ortaya koymaktadır. Açık ki çarpışmaların gerçek sayıları ve düşman kayıpları açıklansa TC'nin perişan hali daha iyi görülecektir. TC, modern araçlarla donanmış yüzbinlerce kişilik gücüne rağmen gerillaların her gün eylem koydukların itiraf ediyorsa bu, özel savaş güçlerinin hareketsizlik, çaresizlik ve tükenmişliğinin kabul edilmesi anlamına gelir. Buna karşın ARGK'nin güçlülüğü ve üstünlüğünü açıklar.

Yine Sömürgeci Vali savaşımızı Vietnam kurtuluş savaşıyla da kıyaslayarak kendi kayıplarının ABD'nin, Vietnam'deki kayıplarından az olduğunu vurguladı. Bu da iki şeyin daha itiraf edilmesidir. Birincisi, PKK'nin önderlik ettiği kurtuluş savaşının TC tarafından dolaylı olarak kabul edilmesidir. Çünkü Vietnam'da bir kurtuluş savaşının verilip kazanıldığını dünya alem biliyor. Böyle bir kıyaslama, Kürdistan'daki kurtuluş savaşının Vietnam'dakine benzediğinin kabulüdür. İkinci yön ise, Vietnam'daki zaferle sonuçlanmış bir devrimdir. Dolayısıyla ABD'nin kayıplarının TC'ninkinden çok olması doğaldır. Kürdistan devrimi ise henüz gençlik dönemini aşıp olgunluk dönemine yeni girmiştir. Kesin zaferi kazanmaya, yani Türk sömürgeciliğini ülkemizden kovmaya doğru henüz yol almaktadır. Devrimin ta kesin zaferine kadar TC'nin kayıpları ABD'nin Vietnam'daki kayıplarını bir kaç sefer katlayacak güçte olacaktır. Sömürgeci Vali bu sonu iyi gördüğünden, bunları söyleyerek yüreğine soğuk su serpmektedir. Yani sonlarının çok amansız olacağının bilincindedir. Çünkü, bin yıllık Türk egemenlik sisteminin suçları çok kabarıktır. Bunların tümünün hesabının sorulacağının farkındadır, sayın vali.

Mevcut durumda özel savaş çıkmazlarını, yığdıkları o kadar askeri çapul sürüleriyle kurtulup savaşımızla baş edemediklerini, yani güçleri takviye etme ihtiyacı duyduklarını, bunun içinde karakol yapımına öncelik vereceklerini de itiraf ediyor Sömürgeci Vali. "Her şeyin başında güvenlik gelir. Kim alınırsa alınsın, bu konuda altyapı noksanlığı vardır. Bunlar da karakollardır. 1990'da karakol yapımına hız vereceğiz" (Hayri Kozakçıoğlu, Cumhuriyet, 9 Haziran 1990) diyerek özel savaş güçlerinin gerilla karşısında zorlandıklarını kabul ediyor. Bu yüzden de yeni sömürgeci güçlerin savaş alanında konumlandırılması planlıyor. Bu da tek bir durumu ispatlar; Kürdistan'da özel savaş güçleri bütün yönleriyle aşılmış, kurtuluş savaşımız hızlı bir yükselişi yaşıyor.Bu yüzden TC yeni güçlere ihtiyaç duyuyor.

Kurtuluş savaşımız Türk ekonomisini de iflasa sürüklemiştir. Salt çetelere ayda 10.5 milyar Lira veriliyor. Buna yüzbinlerce kişilik ordu gücü, karakol ve yol yapımlarının masrafları, Kürdistan'daki bütün memurlara çift maaş ödenmesi ve diğer ödemeler katılırsa, aylık özel savaş giderleri trilyonlara ulaşıyor. Bu Türk ekonomisini de sürekli kemiren, onu tüketip daraltan bir özelliktir. Giderek Türk ekonomisi özel savaşı finanse edemez duruma yaklaşıyor. TC bir de bu yönüyle darbeleniyor. Yoksulluk sürekli artıyor. İşçilere ve memurlara maaş ödeyemez duruma geliyor. Örneğin, Kürdistan'da Hakkari başta olmak üzere, bazı kentlerde işçiler aylardır maaş alamıyorlar. Zaten yoksulluk içinde olan kitleler, bir de maaş alamayınca aç kalıyorlar. Türkiye ve Kürdistan'da durum böyledir. Aç kalan halklar bu yönüyle de devletle karşı karşıya geliyorlar. Çelişkiler şiddetlenip çatışmaya dönüşüyor. Şimdiden yüzbinlerce işçi toplu iş sözleşmelerini beklemekte; fakat ekonomik ve sosyal hakları devlet tarafından gaspedilmektedir. Bu yüzden de işçiler greve hazırlanıyor. Doğal olarak ekonomik grevler politize olup siyasal hedeflere yöneliyorlar. Türk rejimi bu yönden de hızla darbeleniyor ve aşılıyor.

Her gün Kürdistan batağında eriyen TC, sorunu salt askeri yönden çözemeyeceğini biliyor. Bu yüzden de sözde siyasal çözümler geliştirerek hazin sonucu kurtarma telaşına düşmüştür. Bugünlerde bütün burjuva partileri oluşturdukları komisyonlarla siyasal çözüm modelleri araştırıyorlar. Dünyadaki diğer sömürgeci devletlerin modellerini inceliyorlar. Tabii bu modeller içinde İngiliz sömürgeciliğinin çözümü başta ele alınıyor. Bu çalışmalarını kısmi oranda basına da sızdırdılar. 3 Haziran tarihli Nokta dergisi ANAP, SHP ve DYP'nin ne düşündüklerine sayfalarında yer verdi. Bütün bu sömürgeci partilerin vardıkları sonuçlar ortaktır. Bunlar özet olarak şöyledir; Kürtçe serbest bırakılacak, mahkemelerde Kürtçe tercüman bulundurulacak, ilk ve orta dereceli okullarda Kürtçe öğretilecek, Kürtçe yayın yapacak TV ve radyo istasyonu kurulacak, bölge bakanlığı kurulacak.

Açık ki, TC'nin bu yaklaşımı inkarcılığın ve sömürgeciliğin değişik şekilde tezahürüdür. Sonuç almaları da mümkün değildir. Çünkü bu konuda oldukça geç kaldılar. Halkımız bağımsızlık ve özgürlüğü kazanmak için kurtuluş savaşı veriyor. Daha dün Cizre'de, Nusaybin'de ve diğer kentlerde yüzbinler **"Bijî PKK"**, **"Bijî Serok APO"** sloganlarıyla ayaklandı. Aynı anda 5000'in üzerinde insanımız kararnameyi protesto etmek için açlık grevi yaptı. Halk, sömürgeci yasaları ve kurumları tanımıyor, uymuyor ve itaatsizlik gösteriyor. Bu temelde Serîhildan süreklilik kazanmış, çeşitli eylemlerle yükselişini sürdürüyor. Dolayısıyla PKK ve Kürdistan halkına rağmen sömürgecilerin çözüm diye her türlü dayatması ulusal kurtuluş cephesine çarparak parçalanıyor, yerle bir ediliyor.

Uluslararası alanda da TC sıkışmıştır. Kürdistan'da uyguladığı sömürgeci terör deşifre oluyor. Kürdistan sorunu uluslararası kuruluşların da önemli gündem maddelerinden biridir. Halkımızın savaş ve kurtuluş gerçekliği daha iyi anlaşılıyor ve destek giderek artıyor. Bu temelde dünyada da TC karşıtı bir cephe oluşumu şekilleniyor. Halkımızın meşru temsilcileri olarak PKK ve ERNK kabul görüyor, TC reddediliyor. Böylece diplomatik sahada da TC'nin etrafındaki çember giderek daralıyor. Zaten bu yüzden TC, Kürdistan'da vahşi katliamlar yaparak Partimize yüklemeye çalışıyor. Yalnız bunlarda hemen deşifre edilip TC'nin aleyhine dönüyor.

Gelinen noktada TC'nin bütün çırpınışları boşa çıkıyor. Her gün biraz daha Kürdistan'ı terk etmeye doğru gidiyor. Kürdistan'ın büyük bölümünde fiili olarak halk PKK-ERNK ve ARGK'nin yönlendirmesi altındadır. Bu güçlerden aldığı emir ve talimatlarla halk direniş ve eyleme geçiyor. Bu siyasal anlamda TC'nin tükenişidir. O ancak karakollarla varlığını sürdürmeye çalışıyor. Bu gücü de işlevini önemli oranda yitirmiştir. Gelişmeler tamamen halkımızın lehinedir. Yalnız burada önemli olan daha çok fedakarlık, özveri ve çaba göstererek zafere yürümektir. Bu her Kürdistanlının en temel görevidir.

TC'nin yeni bir barbarlığı; Gêrê (Çevrimli)'de kontralar katliam yaptı

9'u 10 Haziran'a bağlayan gece Türk kontraları çoğu çocuk ve kadın olmak üzere 27 Kürdistanlıyı alçakça katlettiler. Katliam Eruh'un Basa köyüne bağlı Gêrê (Çevrimli) mezrasında yapıldı.

Sömürgeciler, gerilla kılığına girmiş kontralar eliyle gerçekleştirdiği saldırıyla savunmasız masum insanlarımızın katledilmesini Partimiz PKK'ye maletmeye çalıştı.

TC'nin açıklamalarına göre, katledilenlerden 5'i erkek diğer 22 kişi de çocuk ve kadındır. Katliam gecesi saat 23 sıralarında köye baskın düzenleyen kontralar, 13 masum insanı kurşuna dizdiler ve ardından saldırıya geçip evleri ateşe verdiler. Ateşe verilen evlerin içinde bulunan ve dışarı çıkması önlenen çocuk ve kadınlar diri diri yandı.

Katliam önceden planlanarak, zamanlamada da uluslararası kuruluşlarda Kürdistan sorununun tartışıldığı ve 28 Mart sömürgeci kararnamenin teşhir edildiği bir döneme denk getirildi. Nitekim yapılan katliamın çapı çok daha büyük planlanmıştır. Bu planda köyü tümden imha edip haritadan silme hedeflenmiştir. Önceden köy yollarına benzin dökülmüştür. Köye en yakın benzinlik 90 kilometre uzaktadır. Buradan benzin getirip köy yoluna dökmenin tekniğine ancak TC sahiptir. Zaten benzini getirip dökende TC'ye bağlı özel savaş güçleridir. Yine katliamı yapan bazı kontraların üzerinde beyaz elbiselerin olduğunu köylüler görmüşlerdir. Gerillaların beyaz elbise giymedikleri biliniyor. Çünkü beyaz elbise araziye uygun değildir ve kolay fark edilir. Bu veriler dahi katliamın Türk barbarlığının yeni bir ürünü olduğunu ortaya koymaya yeterlidir.

Katliam planına göre köy ağır silahlarla taranırken yollardaki benzin de tutuşturulacaktır. Böylece bütün köyü yok edeceklerdir. Ve bu vahşet de halkımızın temsilcisi PKK'ye mal edilerek bir taşla iki kuş vurulmuş olacaktır. Yani bu katliamla hem halkımız sindirilmeye çalışılacak, hem de PKK uluslararasında "terörist" olarak gösterilecektir. Nitekim son dönemlerde Kürdistan'da halkımızı katliamlarla tehdit eden GÖK (Güneydoğu'nun Ölümsüz Korucuları) imzalı bildiriler dağıtılıyor, evlere atılıyor. Bu provokasyon bildirileri halkımızı sindirmeyi ve kurtuluş savaşımıza destek vermelerini, katılmalarını engellemeyi amaçlıyor. Ayrıca kitle katliamları yapmanın zeminini hazırlıyor. Gêrê (Çevrimli) katliamı bunun bir parçası olarak geliştirildi.

Neden bu katliam Gêrê'de yapıldı? Gêrê köyü Haruna mıntıkasında Basa köyüne bağlı bir mezradır. Mezra olmasına rağmen büyük bir köy nüfusuna sahiptir. Şimdi Şırnak'a bağlanan Haruna mıntıkası bölgede nüfusun en çok yoğunlaştığı yerdir. Kaba bir aşiret birliğine sahip olan Haruna'nın en büyük iki yerleşim birimi Fındık bucağı ve Basa köyüdür. Bölgenin çete grubunun başında bulunan Baho Ağa (Bahattin Aktuğ), 15 Ağustos 1984 Atılımına kadar sömürgecilerce vur emriyle aranan bir mahkumdur. Bu tarihten sonra Mihemedê Hessam (Mehmet Tolgaç) vasıtasıyla çeteciliği kabul edilince silahla donatılır ve sömürgecilerin bölgedeki gözbebeği durumuna gelir.

Bu hain ve çetesi, 5 Mayıs 1985'te **Bedrettin TİMURTAŞ**, **Hasan CABADEK**, **Ali KAYA**, **Mehmet SEVİLGEN**, **Ali SEVİLGEN** ve **Nuri...** yoldaşların katledilmelerinde yer alırlar. 1985'in 30 Haziran'ında ise **Hanım YAVERKAYA**, **Hasan...** ve **Fadıl TUNÇ** yoldaşların katledilmeleri yine bu çetenin işbirliği ile gerçekleşti. Baho, kız kaçırır, hayvan kaçırır, ürün ve ev yakar, köylüleri sürer ve en son Mayıs ve Haziran 1989'da yurtsever köylü **Mehmet ESENDEMİR**, **Ömer SAVUN**, **Hüseyin DEMİRTAŞ** ve **Osman ESENDEMİR**'i katleder. Bunlardan **Mehmet ESENDEMİR**; katledildikten sonra yakılır. (Uluslararası Af Örgütü, Mart 1990 raporundan.)

Gerillalarla ilişkileri olan Gêrê köylülerinin kendi aralarında anlaşmazlık ve kan davası vardır. Aralık 1989'da 5 kişilik gerilla grubu sorunu çözümlemek için köye gider. Köydeki hainler, Baho çetesiyle anlaşırlar ve 5 savaşçıyı komplo sonucu katlederler.

Hain Baho'nun bütün uğraşlarına rağmen köylüler çeteciliği kabul etmez ve silah almayı reddederler. Sadece Baho'ya bağlı 2 aile çeteleştirilmiştir. Baho çetesi sürekli köylülere saldırtılır. Fakat sömürgeciler, buna rağmen besledikleri emellerine ulaşamazlar. Genelde olduğu gibi Gêrê köylüleri de kurtuluş savaşına sahip çıkarlar. Artık TC'nin yapacağı bir şey kalmadığından katliamı planlar ve uygular. Katliamda özellikle PKK lehine açıktan propaganda yapan ve 2 çocuğunu ARGK'ye hazırlayan bir ailenin birincil elden hedef seçilmesi TC'nin yönelimini ele vermektedir.

Katliam yeri olarak Gêrê köyünün seçilmesi devrimci savaşımızın en fazla yoğunlaştığı, halkın en çok militanlaştığı bir yer olmasındandır. Bu yüzden Şır-

nak il yapılarak özel savaş karargahı haline getirildi. Bunu sömürgeci özel savaş yetkilileri de teslim etmek zorunda kalıyorlar. Sömürgeci Vali Hayri Kozakçıoğlu yaptığı basın toplantısında 1989'dan bu yana meydana gelen çarpışmalardan %41'inin Şırnak'ın sınırları içinden yaşandığını belirttikten sonra devamla; "Bu da gösteriyor ki, buradaki vatandaşlarımızın huzurlu ve güven içinde olmadıkları için Şırnak'a önce güvenlik hizmetinin getirilmesi gerekiyor" (Cumhuriyet, 9 Haziran 1990) demektedir. Böylelikle de özel savaşın bu alana ilişkin planı deşifre edilmektedir.

Gêrê katliamı Türk özel savaşının Şırnak'a yönelik planının bir sonucudur. Bununla kitleler sindirilerek gerillayla bağı koparılmak istenmektedir. Bunun için çoluk-çocuk demeden vahşice davranılmıştır. Katliamda bazı korucuların vurulması ile katliam TC'nin yaptığı kamufle edilmek istenmiştir. Hedef seçilen köylüler yurtseverlerdir. Ardından bir kaç hain bulunup onlara katliamı "PKK yaptı" dedirtilerek TC "aklanmaya" çalışılacaktır. Fakat bu sefer de TC, suçlarını gizleyememiştir. Şırnak'tan gerilla komutanlığının ilettiği açıklamada, Gêrê köyündeki hainlere yönelik bir gerilla saldırısının olmadığını açıkladı.

Oldukça ilginçtir; TC, "PKK'nin 'katliamı"nı görüntülemek için can atan gazetecilerden hiçbirini bölgeye bırakmıyor, yasaklıyor. Kendi televizyonunda sadece bir cesedi "gerilla" diye teşhir ediyor. Diğer görüntülere hiç yer vermiyor. Daha önce Kasım 1989'de Sētē (İkiyaka)'da, Nisan 1990'da Hilal köyünde ve diğer yaptığı birçok katliamı da gerillaya mal etmeye çalıştı. Bunları haftalarca resimli olarak televizyon ve gazetelerde işledi. Bu katliamı işlememesinin nedeni, gerillaların elinde bulunan silahlardan farklı silahların kullanılması olabilir. Ki bunlar içinde kimyasal silahların kullanılma olasılığı büyüktür. TC, kendi suç aletlerini gizleyemediğinden katliam resimlerini yayınlamıyor. TC'nin bu katliama girişmesinin bir diğer nedeni de 1990 baharıyla halkımızın Serîhildan'ı başlatmasıdır. Bu, devrimci savaşımızın kitlesel ve halklaşmış boyutunu iyice açığa çıkardı. Artık TC, "birkaç tane eşkiya ve bölücüdür" deyip uluslararası sahada kendini temize çıkaramıyor. Özellikle bu sahada da sıkışmış durumdadır. Uluslararası arenada hızlı bir teşhir ve tecriti yaşıyor TC.

ABD'de etkin olan ve emperyalizmin çıkarlarını savunan **The Washington Post** gazetesinde Jonathan Randal imzasıyla yayınlanan bir yazıda; *"Hükümetin PKK terörüne karşı uyguladığı taktiklerin siyasi açıdan geri teptiği"* vurgulandıktan sonra, *"Bir düzineyi aşkın kasaba ve şehirlerde Kürt kültürel kimliğinin tanınması talebiyle yapılan hükümet aleyhtarı gösterilere yol açtı. Batılı analizciler PKK'nin köylerde dışardan yardıma ihtiyaç duymayacak kadar kök saldığı"* görüşüne yer verildi. Ayrıca *"Türk yetkililerinin ayaklanmanın Adana, Ankara, İzmir ve İstanbul gibi büyük kentlere yayılmasından endişe ettikleri"*'ne de (Aktaran Hürriyet, 3 Haziran 1990) yer verildi.

Buradan da mücadelemizin uluslararası sahada prestijinin oldukça arttığı çok iyi anlaşılmaktadır. Artık PKK'nin "terörist" olmadığı, bir halkın en insani haklarının savunucusu ve öncüsü olduğu dünyada da anlaşılmış durumdadır. Bu gerçekliğe en yakın tanıklık edenin de Türkiye halkı olduğu, faşist rejimden kurtulmak için halk ayaklanmamızdan aldığı cesaretle onunda ayaklanacağı korkusu TC ve emperyalizmi sarmıştır. Böylesine halklaşan bir hareketi "terörist" olarak göstermek mümkün değildir. Tam tersine, gerçek terörist olan TC'nin Kürdistan'da uyguladığı devlet terörü şimdi çok daha iyi görülmektedir. Giderek dünyada da TC, terörist bir devlet olarak tanınmaya başlanmıştır.

Kürdistan'daki halk ayaklanmasına TC'nin verdiği cevap 413 ya da 424 Sayılı Kanun Kuvvetinde Kararname oldu. Bununla Kürdistan tamamen dünyaya kapatılmak istendi. Fakat halk savaşımızın gerçekliği buna rağmen dünyaya yansımasını sürdürdü. Kürdistan dünyanın ilgi odağı haline geldi. TC, bunu kabullenemedi. Ankara'da bulunan Danimarkalı, Finlandiyalı ve Norveçli 3 diplomat, Siirt'e yaptıkları bir ziyaret esnasında gözaltına alınıp 2,5 saat tutulduktan sonra Kürdistan'ın dışına çıkarılarak, Ankara'ya gönderildiler. Yine Nusaybin'deki açlık grevcilerini ziyaret eden iki yabancı gazeteci de 2 saat gözaltında tutulduktan sonra Kürdistan'ın dışına çıkarıldılar.

1990 baharıyla birlikte Kürdistan sorunu ve Türk devletinin soykırım politikası uluslararası platformların en temel konularından birini teşkil etmeye başlamıştır. 16 Mayıs 1990 tarihinde Avrupa Parlamentosu, TC'nin aleyhine Kürdistan'daki şoven politikası ve insan hakları ihlalinden ötürü bir karar aldı. 5-11 Mayıs günlerin de içinde parlamenterlerinde bulunduğu 6 kişilik FAC heyeti Kürdistan'a gezi düzenledi. Heyet, dönüşte, TC'ye yönelik ekonomik, askeri yaptırım ve turizm boykotu çağrısı yaptı. Yine Kopenhag'da yapılan AGİK (Avrupa Güvenlik İşbirliği Konferansı)'nda Kürdistan sorunu çeşitli boyutlarda gündeme geldi. Türk devlet terörizmi önemli yönleriyle açığa çıktı. Özellikle bu konferansta TC, teşhir ve tecrit olurken bir sorumluluk altına girip iyice sıkıştı. İşte bu sıkışıklığını aşmak için Gêrê katliamını gerçekleştirdi. Yani katliam zamanlamasını uluslararası bu gelişmelere denk düşürdü. Bununla sözde PKK'yi "terörist, çoluk çocuk ve kadın öldüren" olarak gösterip kendi teröristliğini gizleyip gelişmeleri lehine çevirecek! Nitekim hemen gizli ve resmi kanallarla katliam haberini Kopenhag'a ulaştırdı. Türk heyeti sözcüsü Bülent Akarcalı gürültülü bir açıklama yaptı. Fakat bu açıklamaya pek inanan olmadı. Bu oyun tutmayınca bu sefer ilerici maskeli sömürgeci uzman Mümtaz Soysal'a basın toplantısı yaptırıldı. Yalnız basın toplantısında da TC, beklediği sonucu elde edemedi. Çünkü yalana dayalı bir senaryo düzenlemiştir. Bu yalanlarına TC, kimseyi inandıramadı.

Barbar Türk devletinin 413 ya da 424 sayılı sömürgeci kararnamesine rağmen Kürdistan devrimi gelişimini sürdürüyor. Kararname siyasi ve askeri yönleriyle hem de kısa bir zaman diliminde aşıldı. İçte ve dışta TC büyük bir çıkmazla karşı karşıya geldi. Uluslararasında TC'nin teröristliği görülmeye başlandı. Dolayısıyla TC, her sahada oldukça sıkıştı. Bundan kurtulmanın yollarından biri olarak, Gêrê katliamını yapıp Partimizin üzerine atarak çıkış yolu aramaya koyuldu. Fakat amacına ulaşamadı. Partimiz PKK, Türk rejiminin vahşet planını deşifre etti. Kokuşmuş rejimin masum ve savunmasız insanlarımızı acımasızca katletmesi ortaya serildi. TC'nin acımasızlığı, caniliği, yalancılığı ve sahtekarlığı bütün insanlığın gözleri önündedir. Kurtuluş savaşımız yükseldikçe TC'nin insanlık karşıtı yüzü ve çağdışılığı ilerici insanlık tarafından görülerek, ona nefret artmaktadır. Böylece Türk rejimi uluslararasında da hızla teşhir ve tecrit olmaktadır. Bu katliamlarla tecrit sürecini daha da çabuklaştırmaktadır.

Halkımız açısından TC'nin durumu çok nettir. Gêrê katliamı ilk olmadığı gibi son da değildir. Halkımız, tarihinde bu katliamları çok yaşadı. Fakat geçmişte zayıftı. Önderlikten yoksundu. Bu yüzden de Türk egemenlerine gerekli cevabı veremiyordu. Ama bugün güçsüz düşen, çaresiz düşen halkımız değil, TC'dir. Zaten katliam yapması da tükenmişlikten doğan acizliğin bir sonucudur. Bu vahşi katliamları da Partimize maletme sahtekarlığına girmesi, TC'nin halkımızın daha çok nefretini üstünde toplamasına neden oluyor. Bu da sömürgeci savaşın, PKK önderliğinde halkımızın yükselttiği kurtuluş savaşının karşısında tutunamamasına yol açıyor. Dolayısıyla TC'nin yaptığı her katliama ulusal kurtuluş savaşı büyütülerek cevap veriliyor. Ta ki TC'nin sonu hüsranlı bitince ye kadar karşılığı, böylece olacaktır.

Gêrê (Çevrimli) katliamının intikamı alındı:

En az 80 düşman askeri öldürüldü

Düşman, canice yaptığı ve PKK'ye yüklemeye çalıştığı Gêrê (Çevrimli) katliamını gerekçe göstererek büyük bir operasyon başlattı.

10 Haziran'da başlayan operasyona binlerce asker, özel tim elemanı ve çete birlikleri katıldı. Haruna mıntıkasında -Fındık-Basa köyü civarı- operasyonlar yaygınlaştırılarak Çiyayê Reş (Şeyhömer Dağı), Gabar (Küpeli), Çırav (Yassı Dağ) ve Dereler mıntıkasına kadar uzatıldı. Düşmanın bu geniş ve kapsamlı operasyonlarına ARGK gerillaları güçlü karşılık veriyorlar.

Gerillaların düşman operasyonlarına attığı pusularda büyük muharebeler yaşanıyor. Özellikle 10, 11 ve 12 Haziran günlerinde yaygın çarpışmalar oldu. Savaş alanlarının inisyatifini gerillalar elinde tutuyor ve düşman güçleri perişan vaziyettedirler. Yalnız bir günde Şırnak'ın 6-7 yerinde sömürgecilerle büyük çarpışmalar oldu. Çarpışmaların tümünde düşmana ağır kayıplar verdiriliyor. Kesin tespit edilen düşman kayıpları Karadağ ve Haruna mıntıkasında 5 asker, Şırnak bölgesinde ise 1 subay ve 4 askerdir. Yine Türk gazetelerinin yazdığına göre, Elmadağı bölgesinde 4 özel tim elemanı öldürüldü, 3'ü de yaralandı. Fakat düşman kayıplarının bu kadar az olması mümkün değil. Zira 3 helikopter Siirt'e savaş alanından sürekli ölü ve yaralı taşımıştır. Sadece Siirt devlet hastahanesine taşınan ve yurtseverlerin tespit ettiği ölü ve yaralı sayısı 20'nin üzerindedir. Bunlara Şırnak'a kaldırılanlar dahil değildir. Aslında düşman kayıplarında doğruya yakın rakam en az 80 düşman askeri ve çetesinin öldürüldüğüdür. Bu rakam bölge muhabirlerimiz ve yurtseverlerin verdiği sayılarla doğrulanmaktadır.

Sömürgeciler 2 gerillanın da şehit düştüğünü açıkladılar. Fakat şimdiye kadar bu haber doğrulanmamıştır. Kaldı ki doğru olsa da sömürgecilerin büyük umut bağladığı ve bizzat bakanlar ile ordu komutanlarının denetiminde yaptıkları askeri operasyonların mevcut sonucu kendileri açısından hezimettir.

Düşmanın hezimeti sadece askeri değil, siyasi açıdan da oldu. Zira halkın ve yabancı güçlerin dikkatini Botan'daki harekatlarına çevirdiler. Buna karşın vardıkları sonuç büyük bir yenilgidir. Umutları tam bir umutsuzluğa dönüştü. Kurtuluş savaşımız ise askeri başarısını içte ve dışta siyasi başarıyla sürdürüyor. Kurtuluş güçlerimiz TC'yi askeri olarak güçten düşürürken, siyasi anlamda Gêrê katliamının hesabını anında sorarak prestijini güçlendirdi. Halkımızın savaşıp kazanma azmini daha da biledi. Dökülen her damla kanın intikamının mutlaka alınacağını bir kez daha gösterildi. Bu da halka güven ve azim kazandırmayı pekiştirirken düşman güçleri büyük bir umutsuzluğa kapıldı. Yine uluslararası kamuoyu nezdinde Gêrê katliamının TC tarafından yapıldığının deşifre edilmesi ile düşman burada da köşeye sıkıştırıldı. Sonuç olarak Gêrê katliamının hesabı TC'den sorulmuş, kazanan PKK önderliğindeki halkımızın olmuştur.

Mardin'de özel savaş güçlerine ölümcül darbe

İdil-Kerboran arasında bir mıntıkada ARGK gerillaları ile düşman güçler arasında büyük bir çarpışma meydana geldi. 4 Haziran günü Nevala Hespistê (Cehennem Deresi) yakınlarında TC tarafından karakol haline getirilen Werzik (Bostancı) köyünün Bîrka Kalê mıntıkasında meydana gelen çarpışmada düşman ağır kayıplar verdi. ARGK gerillalarının üstün bir savaş kabiliyeti gösterdiği çarpışmada, 1 subay ve 4 asker öldürüldü, 2 özel tim elemanı ile 2 asker de yaralandı. Çarpışmada 2 gerilla da şehit düştü.

Çarpışma özel savaş güçlerinin kurduğu pusuya gerillaların saldırısı sonucu çıktı. Avlanmaya giderken avlanan düşman kudurganlaştı. Yaralı ele geçirdiği gerillalardan birine hunharca işkenceler yaparak katletti. Ardından bu şehidimiz ile şehit düşen diğer bir gerillanın bedenlerini parçaladı, alınlarına iki askeri çivi çaktı. Cesetler üstüne giden gazeteciler, gördükleri manzara karşısında dehşete düştüler. Fakat gazetecilerden hiç biri bu barbarlığı haber haline getirmeye cesaret edemedi. Sadece gördüklerini etraflarına fısıldamakla yetindiler. Düşmanın şehit cesetlerine vahşice saldırısı halkta nefret uyandırdı.

Şehit düşen 2 savaşçıdan biri Bekwan (Belen), diğeri de Dîlan köyündendir

Öte yandan Mardin'in Mazıdağı ilçesine bağlı Cezvat (Eroğlu) köyünün Atlıca mıntıkasında gerillalarla çeteler arasında bir çarpışma oldu. 4 Haziran'da gerçekleşen çarpışma gerillaların çetelere saldırısıyla başladı. Çarpışmada 9 köy korucusu ağır yaralandı. Bunlar Diyarbakır Devlet Hastane'sine götürülürken 4'ü yolda öldü.

Gerilla saldırısında kahraman ARGK savaşçısı **Ahmet TURATUTUK (Botan)** yoldaş şehit düştü.

Cezvat köyü, köy koruculuk sistemi yönünde bölgede en ileri çıkan yerlerden biri olarak tanınır. Bu eylemle, birçok cinayete karışmış olan bu çete grubunun dağıtılması bölge halkını sevince boğdu. Ayrıca **Botan** yoldaş yörede halk tarafından tanınan ve sevilen biridir. Şehit düşmesi, halkta sömürgecilerden ve hainlerden hesap sorma arzusunu daha da güçlendirdi. Bu eylemle bir kez daha gösterilmiştir ki, ne pahasına olursa olsun, Kürdistan'da sömürgeciliğe ve çeteciliğe yaşam hakkı tanınmayacaktır.

Ovacık'ta çarpışma

Dersim'in Ovacık ilçesi yakınlarında 3 Haziran günü büyük bir çarpışma yaşandı. Çarpışmanın meydana geliş tarzı ve sonuçları konusunda ayrıntılı bilgi alınamamakla beraber, çarpışmada gerillaların üstün bir savaş gücü ortaya koydukları ve düşman kayıplarının çok olduğu bildirilmektedir.

Kerboran'da Kürdistan kadınının görkemli direnişi

Mardin'e bağlı Kerboran (Dargeçit) ilçesinde halkın başkaldırısı devam ediyor. 413 ve 424 nolu sömürgeci kararnameleri ve cezaevlerinde bulunan savaş esirleri üzerindeki baskıları protesto amacıyla büyük çoğunluğunu kadınların oluşturduğu kitle, 31 Mayıs günü oturma eylemine başladı. Bunun üzerine özel timler kitleye saldırdı. Bu saldırı sonucu 23'ü bayan olmak üzere 26 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar Mardin Tugayı'na götürülerek işkenceye alındılar.

Halk, düşmanın bu saldırılarını protesto etti. 7'den 70'e bütün Kerboranlılardan oluşan büyük bir kitle ilçe tugayına yürüdü ve gözaltına alınanların derhal serbest bırakılmasını istedi. Ardından Kerboran esnafı 3 gün kepenk kapattı. Bunun üzerine düşman bütün esnafları ilçe tugayında toplayıp tehdit etti. Fakat esnaf, bu tehditlerin hiçbirine aldırmayıp eylemini kararlıca sürdürdü.

Midyat Cumhuriyet Savcılığı'na sevkedilen 26 yurtseverden 11 bayan tutuklandı ve geriye kalan 15'i de serbest bırakıldı.

Haklarında tutuklanma kararı alınan 11 bayanın adları ve yaşları şöyledir:

Felek Çelebi (32), **Kadriye Çelebi** (20), **Kerime Çelebi** (30), **Fehime Seyhan** (16), **Tebriye Seyhan** (20), **Saliha Aslan** (14), **Türkan Aslan** (20), **Fatma Demir** (30), **Gülbahar Doğan** (20), **Surcan Dilek** (20), ve **Hanife Kapalıgöz** (15).

11 bayanın tutuklanması zaten sömürgecilere büyük bir kin besleyen Kerboran halkını eyleme geçirmiş durumdadır. Halktaki nefret patlamaya hazır büyük bir volkanı andırmaktadır. Bütün Kürt ulusal değerlerini benliğinde somutlaştıran Kürdistan kadını, Türk sömürgeciliğine karşı eyleme geçmiş, başkaldırının pratik öncüsü olmuştur. Kadınlarımızın bu kahramanca tavrı Kürdistan insanını eyleme kaldırmada güçlü bir kaldıraç rolü oynamaktadır. Kürdistan'da kadını kazanmak bütün aile fertlerini kazanmak anlamına gelmektedir. Bu da Kürdistan'da başarılacak en zor görevlerden biridir. Ulusal bağımsızlık savaşımız zor olan bu görevi de başardı. Ulusal değerlerimizin temsilcisi olan Kürdistan kadını davaya kazanıldı. Nusaybin'de başlayıp Kürdistan geneline yayılan Serîhildan'da etkin yer aldı. Son Kerboran eylemiyle de Kürdistan kadını kurtuluş eylemini daha ileri bir düzeye çıkardı. Kadınlarımızın sömürgecilik tarafından iyice köreltilen ve çarpıtılan düşünce ufku kurtuluş savaşımızla açılmış bulunmaktadır. Bugün kadınlarımız düşünüyor, üretiyor ve TC'ye karşı en kahramanca eylemleri gerçekleştiriyor. PKK gerçekliği bu sahada daha iyi anlaşılmaktadır. Sömürgecilik tarafından en geri konumda tutulup köleleştirilen kadınlarımız, PKK önderliğinde özgürleşiyor, politikleşiyor ve TC'ye karşı görkemli eylemler gerçekleştiriyor. Kadın bugün PKK saflarında politikacıdır, ARGK'de komutandır, ERNK'de halk örgütleyicisi ve eylemcisidir. İşte Kürdistan'da özgürleşme budur. Çünkü kadının özgürleşmesi toplumumuzun özgürleşmesiyle özdeştir.

İşte Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'da savaşı kaybetmeye mahkum olması gerçeği toplumumuzdaki bu özgürlük hareketinin eyleme geçmesinde ifadesini bulmaktadır.

Irak askerleriyle çarpışan ARGK gerillaları 7 askeri öldürdü

Haziran ayının ilk haftası içinde Güney Kürdistan'ın Şemdinli sınırlarına yakın Xagirkan mıntıkasında bir ARGK birliği, pusu kurmak isteyen Irak askerleriyle çarpıştı. Çarpışma sonucu Saddam'ın 7 askeri öldürüldü. Çarpışmada gerillalardan ölü ve yaralı yoktur.

Bu çarpışma, 1989 yılı ve 1990 kış ve baharı boyunca meydana gelen bir dizi çarpışmanın sonuncusuydu.

İran-Irak savaşının bitişi ve otonom güçlerin direnişi terketmesi sonucu Güney Kürdistan, Irak askerlerinin, Türk ordu birliklerinin ve onlara bağlı çetelerin hareket alanı haline getirildi. Basına yansımamasına rağmen, bu güçler Güney Kürdistan topraklarında sürekli operasyonlar yapmaktadırlar. Bu operasyonların her defasındaki amacı ARGK gerillalarını bulup imha etmektir. Sömürgeci güçler, operasyonlarında hem Kuzey, hemde Güney Kürdistan'dan çeteleri bol bol kullanıyorlar. Güney Kürdistan'dan düşman operasyonlarına katılanlar ve onlara kılavuzluk edenler genellikle I-KDP'lilerdir. Bunların başında Dr. Sait gelmektedir. Bu hain uzun yıllar I-KDP'nin yönetim kurulu üyesiydi. I-KDP'nin örgütlenme bölümlerinden Lak-2'nin yöneticilerinden biriydi. Şemdinli'ye yakın Licneya-Heyatê'nin sorumluluğunu yaptı ve sürekli olarak Türk sömürgeci komutanlarıyla ilişki içinde oldu. 1985-1987 arasında birkaç ARGK savaşçısının katledilmesinde yada yaralı olarak Türk sömürgecilerine teslim edilmesinde doğrudan yer aldı. Bu hain 1988 Eylül'nde TC'ye sığındı. Bu defa mülteci kamplarında ajanlık çalışmalarını yürüttü. Sömürgeciler, bu haini kamptan alarak doğrudan milis başı olarak kullandılar.

Bu şekilde sömürgecilere ajanlık ve milislik yapan diğer iki hain de, Zaxo komitesinin yöneticilerinden olan Zerewan ve Zaxo'da I-KDP'nin karakol yöneticisi Selman Sindî'dir. Bu iki unsur da hem mültecilerin Irak'a geri dönmelerini örgütlüyorlar, hem de düşman birliklerinin Uludere ve Çukurca'ya yakın Güney Kürdistan alanlarındaki operasyonlarında doğrudan yer alıyorlar.

Saddam güçlerinin halen I-KDP'ye bağlı çeteler ve Türk birliklerinin desteği ile yürüttüğü operasyonlarda 1990 kışı boyunca ARGK gerillaları ile bir dizi çarpışma meydana geldi. Bu çarpışmalarda toplam 13 ARGK gerillası esir düştü. Esir gerillaların akibeti konusunda henüz bir haber alınmış değil.

Kamuoyuna henüz yeni açıkladığımız bu olaylar, iki sonucu net göstermektedir. Birincisi, Türk devlet yetkililerinin "Irak, PKK'yi destekliyor." iddiasının açıkca demagoji olduğu ortaya çıkıyor. Çünkü, iki rejim ve askeri güçleri 1984'ten beri PKK'ye karşı fiili bir işbirliği içindedirler. İkincisi, I-KDP'nin oynadığı roldür. I-KDP sadece işbirlikçi politikayla yetinmeyerek bugün TC'ye fiili milislik yapmaktadır. Mülteciliğin bedeli böyle ödeniyor olsa gerek.

TC, Muş'daki Kürt mültecileri faşist Saddam'a teslim etmeye hazırlanıyor

2 Haziran, Cumartesi günü Muş mülteci kampında özel timin estirdiği terör üzerine kitlesel gösteri oldu. Aldığımız habere göre, bir esir kampını andıran mülteci kampında askerler, kadınlara sarkıntılık ettiler. Kamp esirlerinden biri de sarkıntılık eden askeri dövdü. Bunun üzerine olaylar büyüdü. Mülteciler toplu halde gündüz saat 11'de valiliğe doğru yürüdüler. İsteklerini sıraladılar. Bu istekler arasında; kamptan çıkma ve dolaşma hakkının verilmesi, Irak'a zorla gönderilmekten vazgeçilmesi, ajanlaştırmaya son verilmesi, kamptaki kötü yaşam koşullarının düzeltilmesi, yapılan yardımların kendilerine verilmesi, baskılara son verilmesi ve asker hakaretlerinin durdurulması var.

Özel timler valiliğe yürüyen kitlenin yolunu kestiler ve üzerlerine ateş ettiler. En az 15 kişi kurşun darbeleriyle yere yıkıldı. Bunlardan 4'ünün öldüğü ve 9'unun ağır yaralandığı telefonla bildirildi. Haberi bildiren Muş muhabirimiz, olay günü Muş'ta olduğunu, ölü sayısının tam belli olmadığını, fakat kesinlikle ölenler olduğunu, durumun anlaşılmaması için kampın kuşatmaya alındığını ve gazetecilerin dahil, kimsenin kampa bırakılmadığını söyledi.

Yine gerek muhabirimiz ve gerekse doğrudan mültecilerden gelen mektuplardan öğrendiğimize göre, Türk devleti, 1990 yılı sonlarına kadar tüm mültecileri Irak devletine teslim etme kararına varmış bulunuyor. Bu durum Türk burjuva gazetelerine de yansıdı (Cumhuriyet). Bu amaçla Saddam yönetimi çıkardığı biçimsel affın süresini uzattı. Türk devleti de Yozgat'ta yapmayı düşündüğü yeni mülteci kampı planından vazgeçti.

Zaten son iki yıldır, gerek zorla, gerekse arada gidip gelen çoğu eski I-KDP'li olan ajanların çabasıyla mülteciler grup grup Irak'a yollanıyorlar.

Gazetemiz **Berxwedan**, daha ilk günde TC'nin mültecileri savaştan koparmak ve azar azar yok etmek amacıyla kabul ettiğini yazmıştı. Bugün bu değerlendirmemiz tümüyle doğrulanmıştır.

Ağrı'da gerilla faaliyeti yaygınlaşıyor

3 Haziran'da Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesine bağlı Çiftlik köyünde ARGK gerillaları toplantı yaptılar. Ardından da köy ilkokulunu yaktılar. Eylemden önce çocukları okulun bahçesine toplayan gerillalar, onlara sömürgeci eğitimin asimilasyoncu karakterini anlattılar. Yapılan konuşmaları ve okulun yakılması eylemini coşkuyla karşılayan öğrenciler gerillaları sloganlarla uğurladılar.

Ayrıca Ağrı ve Kars'ta yaygın köy toplantıları yapılmaktadır. Bu toplantılarda çetecilik, ajanlık ve muhbirlik teşhir edilmekte, köylülerden ARGK'ye destek olmaları istenmektedir. Toplantı sonuçları bölgede büyük bir siyasal örgütsel gelişme yaratmıştır. Gerilla faaliyetleri halkla bütünleşmiş, özellikle köylü gençlikten gerillaya katılımların arttığı bildirilmektedir.

Erzurum-Şenkaya: Gerilla eylemliliği güçleniyor

1 Haziran'da Erzurum'un Şenkaya ilçesinin Akşar-Göle karayolu bir süre gerillalarca trafiğe kapatıldı. ARGK gerillaları gelip-geçen araçları durdurarak yolcuları indirip kimlik kontrolü yaptılar. Böylece biriken kalabalık kitleye propaganda yapıldı ve bildiri dağıtıldı.

Yine Şenkaya'nın Özyurt Yayla köyünde ARGK gerillaları 5 Haziran'da toplantı yaptılar. Toplantıda çeteciliğin teşhirinin yanısıra sömürgecilerin yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarımızı nasıl talan ettikleri izah edildi. Ardından gerillalar köyün yakınında bulunan Türkiye Orman İşletmeleri'ne ait tonlarca tomruk ve 1 aracı yaktılar. Ayrıca tomrukları bekleyen 2 bekçinin silahına da gerillalarca el konuldu.

Erzurum bölgesi TC açısından önemli bir alan. TC, özellikle şehir merkezinde bulunan Türk nüfusunu faşistleştirerek kendini güvenceye almaya çalışıyor. Buraya dayanarak kuzeyde devrimci savaşımızın gelişimini provake edebileceğini hesaplıyor. Burayı Kuzey-Güney çelişkisinin kızıştırılabileceği bir merkez olarak ele alıyor. Bunun için, Erzurum'a büyük askeri güçler yığmıştır. 3. Ordu'nun merkez karargahı Erzincan'da olsa da gövdesi Erzurum'da konumlandırılmıştır. Bu özelliğiyle de Erzurum özel savaşın bir karargahı durumundadır. TC'nin bu yönlü karşı-devrim çalışmaları on yıllar öncesine dayanır. Açık ki bu sömürgeci çalışmalar belli oranda ürünlerini de verdi. Bu alanda Türk-Kürt çelişkisini yarattı ve Türk şovenizmini kışkırtarak sınırlıda olsa bir kitle tabanı ortaya çıkardı. TC, bu duruma bakarak Erzurum'da gerilla savaşının taban bulup gelişemeyeceğini düşünüyordu. Dolayısıyla TC'nin Kürdistan'da kendisini en fazla güvencede hissettiği bölge Erzurum olmaktaydı. Fakat devrimci savaşımız burada da sömürgeci zırhı deldi. Kitlelerle hızla bütünleşen gerilla TC'yi canevinden vurdu. TC'nin, "gerilla giremez" dediği alana ARGK gerillaları girdi ve burada da bir savaş cephesi açılmış oldu. Sömürgeciler iyi bilsin ki, her karış Kürdistan toprağında direniş fışkırıyor ve artık Kürdistan'ın TC için bir mezar olduğu daha da kanıtlanıyor.

Gercüş'ta yapılan köy toplantıları halkı bilinçlendiriyor

8-10 Haziran günleri arasında ARGK gerillaları Mardin'in Gercüş ilçesine bağlı köylerde yoğun toplantılar yaptılar. Bu büyük toplantıların ilki Kehniya Mezin köyünde gerçekleşti. Gerillalar toplantı sonrası düşmanın operasyon yapabileceğini hesaba katarak köy civarına pusu attılar. Fakat düşman toplantının haberini aldığı halde aynı gün köye gelmeye cesaret edemedi.

Diğer iki toplantı da Dicle nehrine yakın Defnê ve Esê köylerinde yapıldı. Toplantılar sonrası, düşmana bilgi sızdıran her iki köyün muhtarını soruşturmak için gerillalar birlikte götürdüler. Muhtarlar sömürgecilerle bir daha işbirliği yapmayacaklarına dair söz vermeleri üzerine salıverildiler.

Bu toplantılarda çetecilik ve ajanlık teşhir edilirken, düşmanın yeni taktikleri üzerinde duruldu. Savaşımızın geldiği aşamada TC'yi çıkmaza soktuğu ve artık TC'nin Kürdistan'da yaşamasının mümkün olmadığı, ülkemizi terketmek zorunda olduğu vurgulandı. Böylesi bir dönemde ulusal kurtuluş mücadelesine sahip çıkma, destekleme ve güçlendirmenin her Kürdistanlının vatan borcu olduğu vurgulanarak mücadeleye katılma çağrısı yapıldı.

Öte yandan aynı mıntıkada bulunan Giraxilê köyü civarında çetelere ait bir dolmuş yakılarak imha edildi.

Yine Gerçüş'ün Hebisbin mıntıkasında düşman bir aya yaklaşan bir süredir aralıksız askeri operasyonlar sürdürüyor. Bu operasyonlar hakkında ayrıntılı bilgi alınmasa da gerilla saldırıları karşısında düşmanın büyük zayiatlar verdiği bildirilmektedir.

Lice'de 2 işbirlikçi cezalandırıldı

3 Haziran günü Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Yolaçtı köyünde 2 ajan ölümle cezalandırıldı. ARGK gerillalarının cezalandırdığı iki hain uzun yıllardır TC'ye işbirlikçilik yapıp, sürekli düşmana istihbarat topluyorlardı. Çeşitli defalar uyarılmalarına rağmen işbirlikçiliğe devam ettiler. Bu yüzden bu 2 unsurun cezalandırılması halkta coşku yarattı. Cezalandırılan iki hain Hasan Beyaz ve Rahime Beyaz'dır.

Cizre'de hainlere darbe: 4 çete öldürüldü

Cizre'nin Hewlêr köyünde 4 işbirlikçe ölümle cezalandırıldı. 3 Haziran'da gerçekleşen eylemde gerillalar, uzun dönemdir TC'ye uşaklık yapan, ihbarcılığı geliştiren 4 haini etkisiz hale getirdikten sonra kurşuna dizdiler. Eylem köylüler üzerinde büyük etki yaptı, köy gençliğini ARGK'ye katılma yolunda teşvik etti. Bunun sonucunda gerillaya yeni katılımlar gerçekleşti.

Gerillaların kanına giren ajan Osman Demir cezalandırıldı

2 Haziran günü ARGK gerillaları 1 haini ölümle cezalandırdılar. Cezalandırma eylemi Hakkari'ye bağlı Gûzareş (Cevizli) köyünden olan ajan Osman Demir'e yönelik gerçekleştirildi. Bu ajanın bir arabada yol aldığı ihbarını alan gerillalar, arabayı durdurup bu unsuru dışarı çıkardılar ve cezasını yüzüne okuduktan sonra kurşuna dizerek infazı gerçekleştirdiler.

Ajan Osman Demir'in suçu; yıllardır yörede düşman adına faaliyet yürütmek, yurtseverleri ve gerillaları ihbar etmekti. 1985'te de 3 kişilik gerilla grubunu düşman pususuna düşürdü. Çıkan çarpışmada gerillalardan 1'i şehit olurken diğer iki gerilla da biri ağır yaralı olmak üzere esir düştü. Böylece savaşçıların kanına da giren bu unsur, cezalandırılarak, işlediği suçların cezasını canıyla ödemiş oldu. Bu eylem bir kez daha göstermiştir ki Kürdistan'da işlenen hiçbir suç cezasız kalmayacaktır.

Halk milisleri 4 çeteyi ölümle cezalandırdı

9 Haziran günü Uludere-Beytüşşebap karayoluna pusu kuran halk milisleri 4 çeteyi ölümle cezalandırdılar. İçinde 4 çeteyi de taşıyan bir aracı durdurarak çeteleri indiren milisler, cezalarını yüzlerine okuduktan sonra ölümle cezalandırdılar. Cezalandırılan çeteler, Nisan ayında Komata mıntıkasında gerçekleştirilen katliamda yer almışlardı. Bu katliam dışında da düşman güçlerinin yürüttüğü özel savaşın gönüllü işbirlikçiliğini yapmaktaydılar. Cezalandırılan 4 çeteden 3'ü Jîrkîlî, 1'i de Kaşurîlere mensuptur. Daha önce de halk milislerince Jîrkî çetelerinin önü kesilmiş, cezalandırılanlar olmuştu.

Bu eylemi gerçekleştiren ulusal kurtuluş milisleri, eylem sonrası ARGK'ye katıldılar. Eylemin de gösterdiği gibi; ARGK'ye katılan halkımızın genç evlatları düşman güçlerine darbeler vurarak katılmaktadırlar. Dolayısıyla Kürdistan'da yaşam tümüyle sömürgecilerden ve hainlerden hesap sormadır. Bu düzeyde ulusal kurtuluş sorunlarına sahiplik eden bir halkın, esaret ve kölelik ortamında tutulması mümkün değildir. Bunun için TC, Kürdistan'da halkımızın saldırılarına muhataptır, bin yıllık suçlarının hesabını tek tek vermek durumunda kalmaktadır.

Çatak'ta çetecilik çözülüyor

ARGK gerillaları 4 Haziran'da Sadun Ağa çetelerinin ve düşman askerlerinin üstlendiği Çatak'ın Alêkan (Sırmalı) köyüne büyük bir saldırı düzenlediler. Dört saat kadar süren çarpışma sonucu en az 4 çete öldürüldü, 2'si de ağır yaralandı. Saldırıda düşman askerlerinden 1'i çavuş olmak üzere 5'i vuruldu. Ancak bu askerlerin ölüp ölmedikleri belirlenemedi. Saldırıda 1 savaşçı da şehit düştü.

Saldırıda ölümcül darbe alan düşman, can havliyle şehidimizin cesedine saldırdı. Cesedi parçaladı, kol ve kafayı gövdesinden ayırdılar. Düşmanın bu vahşi saldırısı halkta büyük bir nefret uyandırdı. TC, son dönemlerde ölülerimizin cesetlerine saldırarak sadist duygularını tatmin etmeye çalışıyor. Bununla halka gözdağı vermeyi, korkutmayı ve sindirmeyi amaçlıyor. Fakat bu haber ve sadist saldırılar halkta ters etkiler yaratıyor. Halk, sömürgecilerin bu vahşetini görüp yaşadıkça TC'ye olan kin ve öfkesi daha da arttıyor. Ona karşı savaşmanın soyluluğunu, yüceliğini, erdemlerini daha iyi görüyor. Dolayısıyla bu saldırılar halkımızın ERNK ve ARGK bayrakları altında saflarını iyice sıklaştırması sonucunu ortaya çıkarıyor.

Haziran ayı başlarında Çatak'ın Andiçen köyü Hamomusu Dağı mevkiinde çetelerle birlikte operasyon yapan özel savaş birlikleri ile ARGK gerillaları arasında büyük bir çarpışma oldu. Uzun süre devam eden çarpışmada düşmana ağır kayıplar verdirildi. İlk alınan bilgilere göre, iki çete de öldürüldü. Düşmanın yürüttüğü bu operasyon ARGK gerillalarının engeline çarparak boşa çıktı.

Öte taraftan hava komando takviyeli TC'nin özel savaş güçleri Kato Dağı'na yığınak yapmayı sürdürüyorlar. Gerillalar düşmanın bu yığınağına karşı saldırılar düzenliyor. Çıkan çarpışmalarda düşman güçlerinin ağır zayiat verdiği bildiriliyor. Özellikle gerillaların vur-kaç taktiğine sık sık başvurduğu ve özel savaş güçlerinin bunlar karşısında etkisiz kaldığı, inisyatifsiz olduğu bildirilmektedir. Dolayısıyla düşman, operasyon yapamamakta, yaptığı operasyonların da kendi aleyhine dönüşmesini önleyememekte ve ağır kayıplar almaktadır. Böylece binlerce düşman askeri etkisiz bir durumu yaşamakta ve operasyonları boşa çıkmaktadır.

Özellikle çetecilik, aldığı darbeler sonucu varlık dahi gösterememektedir. 2000'e yakın silah dağıttığı halde, köy korucuları atıl haldedir. Gerilla saldırılana karşı bırakalım TC'ye yardımcı olmaları, kendilerini savunamaz durumdadırlar. Mustafa Zeydan'ın evine yapılan saldırı, Van ve Hakkari'de sömürgecilerin en büyük kozu olan Sadun Ağa'nın ininde gerilla saldırısına uğraması ve her gün onlarca çetenin cezalandırılması koruculuk sistemini felce uğratmıştır. Çete başları ve çeteler büyük bir korku ve paniği yaşamaktadırlar. Bu durumda çeteler özel savaş güçlerine fazla destek vermedikleri gibi, bu güçler tarafından gerilla saldırıları karşısında korunmaya alınmak zorunda kalınmaktadır. Çetelerden büyük oranda yoksun kalan düşman güçleri de Kürdistan'daki arazide hareket edememekte ve büyük bir çıkmazı yaşamaktadırlar. Bu çıkmazını kapatabilmek için TC, kalabalık asker sayısına ve silahlarına dayanarak kendini güçlü göstermeye çalışmaktadır. Fakat halkımız düşmanın çaresizlik ve çıkmazını iyi görmekte, yorumlayabilmektedir. Bu temelde düşmanın kaçınılmaz yenilgisini görmekte ve savaşıp kazanma azmi kuvvetlenmektedir.

Muş merkezinde hainin oteli bombalandı

5 Haziran'ı 6 Haziran'a bağlayan gece Muş merkezinde bulunan, SHP İl Başkanı, ajan Sırrı Sakık'a ait Zengök oteli bombalandı. ARGK gerillalarınca bombalanan otel kullanılamaz duruma geldi.

Oteli bombalanan hain, 1985 kışında Sason'da şehit düşen **Adife Sakık** yoldaşın babasıdır. O dönemde bu hain, "bir teröristin babası olmayacağını" söyleyerek cenazeyi almayı reddetmişti. Bu hain bölgede sömürgecilerin dayandığı büyük bir kompradordur. 1989'da SHP-MİT ortak operasyonunda yer almış, tespit edilen çok sayıda yurtseverin Muş SHP teşkilatından atılmasına ve tutuklanmasına neden oluştu.

Bombalanan otel, ayrıca Muş'ta sömürgecilerin MİT askeri ve siyasi yetkililerinin toplantılar yaptıkları bir karargah durumundadır.

Ömrünü sömürgecilere uşaklığa adayan bu hain, daha önce de gerillaların saldırılarına uğramış, fakat her seferinde pis canını kurtarmıştı. Ancak er-geç işlediği suçların hesabını verecektir.

Araban'da 2 azılı ajan öldürüldü

Antep'in Araban ilçesine bağlı Gümüşpınar köyü muhtarı Fevzi Özkan, gerillalar tarafından evinden çıkarılıp kurşuna dizilerek ölümle cezalandırıldı. Cezalandırma eylemi 8 Haziran 1990 günü gerçekleşti.

Cezalandırılan muhtar, Mayıs ayı sonlarında gerillalarla konuştukları, onlara ekmek verdikleri ve yerlerini söylemedikleri gerekçesiyle köy çobanlarının gözaltına alınıp işkence görmelerine yol açmış, bununla da yetinmeyerek gerillaları pusuya düşürmek için geliştirilen operasyonlara ortak olmuştu. Bu hain, aynı zamanda köyü ve çevresinde ajan-muhbir ağını da örgütlüyordu.

Bölgede ajan-muhbir yapıyı temizlemek için eylemler geliştiren ARGK gerillaları, 10 Haziran günü de Aşağı Karavaiz köyünde imamlık yapan ajan Ahmet Kabiloğlu'nu ölümle cezalandırdılar.

Her iki cezalandırma eylemi de köy toplantılarında gerçekleştirildi. Toplantılarda çetecilik ve ajanlık teşhir edildi ve köylülerin onayı alındıktan sonra bu iki ajan cezalandırıldı. Dolayısıyla köylüler üzerinde cezalandırmaların etkisi olumlu oldu.

Bu bölgede gerillalar küçük birimler halinde hareket ediyor. Köylerde yaygın toplantılar yapılıyor, düşmanın gizli ajan faaliyetinin elemanları açığa çıkarılıyor ve bu toplantılarda kitleler nezdinde teşhir edildikten sonra cezalandırılıyorlar. Bu yolla ajanlar temizlenip kitleler mücadeleye bağlanırken, sömürgeciler de ise büyük telaşa yol açmaktadır. Böylece özel savaşın taktikleri işlevsiz kalmakta, yaptıkları operasyonlar başarısız olup boşa çıkmaktadır.

Pazarcık'ta kelle avcısı Aliyê Bozik cezalandırıldı

Maraş'ın Pazarcık ilçesinde halk arasında Aliyê Bozik olarak tanınan kelle avcısı, ajan Ali Aksoy ölümle cezalandırıldı. Eylemi ARGK'ye bağlı bir intikam timi 5 Haziran gecesi Tetirli köyü yakınlarında gerçekleştirdi. Bu eylem ülke genelinde kelle avcılarını temizleme harekatının bir parçası olarak gerçekleştirildi. Halk düşmanı, hain Aliyê Bozik'nin ölümle cezalandırılması halkta coşku yarattı.

Yine, Haziran ayının ikinci haftasında Pazarcık bölgesinde bir ajana ait benzinlik, çalışan işçiler dışarı çıkıldıktan sonra gerillalarca yakılmak suretiyle tahrip edildi.

İzmir-PKK davası karara bağlandı

İzmir-PKK davası sonuçlandı. Uzun süredir devam eden davada 9'u tutuklu toplam 30 kişi yargılanıyordu. İzmir DGM'de yapılan yargılanmada iddianamede yer alan "suçlar", İzmir PKK sorumlusu olmak ve çeşitli bombalama eylemlerine katılmak tarzında düzenlenmiştir.

12 Haziran tarihinde karara bağlanan davada; Şeyhmus Poyraz'a 28 yıl 2 ay, İbrahim Özmen'e 27 yıl 10 ay, Zahir Dinler'e 15 yıl, Mahmut Akyol'a 15 yıl, Mahmut Ali Orak'a 14 yıl 11 ay, Mahsum Özer'e 13 yıl, Bayram Yüksel, Abdullah Aca ve Fatım Aksoy'a 10'ar yıl, Abdurrahman Türk'e 3 yıl ceza verilirken, 20 kişi de beraat etti.

Verilen "cezalara" bakıldığında TC'nin yaklaşımı tamamen siyasaldır. TC, PKK militanlarını ve Kürdistanlı yurtseverleri yargılarken kendi sömürgeci yasalarındaki ölçülere bile uymuyor. Bu ölçülerin ön gördüğü cezaları kat kat aşan cezalar veriyor. Bu da mahkemelerini bile özel savaşın hizmetinde kullanmasından kaynaklanıyor. Uzun yılları alan cezaları Kürdistanlılara yağdırarak yıldırmaya çalışıyor. Yine insanlarımızı zindanlarda tutarak aklı sıra mücadelemize desteklerini kesiyor. Ama TC şunu iyi bilsin ki; mücadelemiz milyonlara mal olmuştur. Bütün servetini cezaevleri yapmaya ayırsa da milyonları alacak hapishane yapamaz, buna gücü de yetmez. Kaldı ki zindanlar artık halkımız için korkutucu değil. Onlar direnişin ve onurun kaleleridir. Bu silah da düşmanın elinden alınmış, halkımıza mal edilmiştir. Dolayısıyla burada da kazanan mücadelemizdir.

Adana'da 9 yurtsever gözaltına alındı

Adana'da polisin yaptığı bir operasyonda 9 devrimci ve yurtsever gözaltına alındı. Haziran ayının ikinci haftasında yapılan operasyonda gözaltına alınma gerekçesi, PKK'nin propagandasını yaparak taraftar toplamak ve maddi gelir sağlamak.

Gözaltına alınan devrimci ve yurtseverler şunlardır: Tevfik İpek, Feras Aslan, Mehmet Dal, Ahmet Akan, Kemal Özer, Emin Taş, Arif Ertaş, Aydın Kilvan ve Abdullah Faktaş.

İstanbul'da bir albay ve bir polis cezalandırıldı

12 Eylül faşist rejiminin 2 azılı militanı İstanbul'da cezalandırıldı. Bunlardan biri emekli albay Dursun Aksen'dır. Bu halk düşmanı 1981-86 yılları arasında faşist askeri mahkemelerde hakimlik ve savcılık görevlerini yürüttü. Bu mahkemelerin nitelikleri biliniyor. Bu unsur devrimcilerin savunma haklarını ellerinden zorla aldı. Faşist cuntadan aldığı direktifler doğrultusunda düzmece iddianameler hazırladı, bunlara dayanarak devrimcilere cezalar yağdırdı. Bu yolla Türkiye devrimci-demokratik hareketinin darbelenmesinde önemli rol oynadı.

Halka karşı işlediği bu suçların cezasını 12 Haziran günü devrimcilerin kurşunlarına hedef olarak canıyla ödedi.

Cezalandırılan diğer devrim ve halk düşmanı, işkenceci emekli polis Muhsin Bodur'dur. O da 12 Eylül faşist cuntasının suçlarına ileri düzeyde katılan biridir. İstanbul siyasi şubede işkence masasında görev yaptı. Yüzlerce devrimci, demokrat ve ilericiye en ağır işkenceleri bizzat yaptı. İşkencelerde bazılarını katletti, birçoğunu da sakat bıraktı. Bu hain de 13 Haziran günü evinden çıkarken 16 kurşuna hedef olup suçlarının cezasını yaşamıyla ödedi.

Bu son iki cezalandırma eylemi, bir kez daha göstermiştir ki, halka karşı suç işleyenler er geç bunların hesabını vereceklerdir. Halka karşı işlenen hiçbir suç cezasız kalmayacaktır.

KİTLESEL CİZRE DAVASI'NDA SAVUNMA

Mart 1990 ortalarında Cizre Halk Ayaklanmasında 155 yurtsever gözaltına alınmış ve yargılanmak üzere DGM'ne sevkedilmişlerdi. 77 kişinin tutuklu bulunduğu kitlesel davanın ilk duruşması 21 Mayıs 1990 tarihinde yapıldı. Bu duruşmada 44 kişi tahliye edildi.

21 Haziran'a ertelenen davada halen tutuklu bulunanan yurtseverler şunlardır; **Reyhan Sağçak, Mehmet Değer, Osman Şaşmaz, Ahmet Akyürek, Ali Balçak, Salih Baykara, Lokman Nas, Mehmet Akyürek, Beşir Has, Nurettin Ciresun, Tahir Orak, Şahin Yıldız, Ömer Akın, Sabri Ciga, Şahin Saço, Abdullah Durman, Aydın Tetik, Ahmet İlgetek, Abdullah Ercan, Hasan Demir, M. Zeki Acar, Ahmet Güzen, Selahattin Akbaş, Ata Parmak, Lokman Budak, Muhsin Öğuş, Şükrü Evcimik, Murat Kırmızıgül, Hüseyin Ertemel.**

21 Mayıs 1990 tarihinde dava avukatlarından **Orhan Doğan, Hüseyin..., Feride Kaçın** ve **Cimşit Bilek'***in sundukları savunmayı yayınlıyoruz.*

1 NOLU DEVLET GÜVENLİK MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA DİYARBAKIR

DOSYA NO: 1990/34

Sayın Başkan, Sayın Üyeler;

Mahkemenizde görülmekte olan bu davada, ceza yargılamasının nihai amacı olan "maddi gerçekliğe uygun adil bir yargılamanın" yapılabilmesi için, yalnızca dava konusu "yürüyüş" ve sonuçlarını ele almak bununla yetinmemek gerekir. Bizce, genel anlamda bölgede yaşanan olaylar karşısında uygulanmakta olan devlet politikasının ve özelde de olay tarihinde Cizre'deki devlet uygulamasının değerlendirilmesi gerekmektedir.

İnsanlık, bugünkü hukuk sistemlerine çok uzun ve kanlı mücadeleler sonucu varmıştır. Bu çetin mücadeleler sonucu elde edilen en önemli kazanım, kuşkusuz hukuk devleti kazanımıdır. Anayasa Mahkeme'mize göre hukuk devleti demek: *"İnsan haklarına saygı gösteren ve bu hakları koruyucu, adil bir hukuk düzeni kuran ve bunu devam ettirmeye kendisini yükümlü sayan, bütün davranışlarında hukuk ve anayasaya uyan, bütün işlem eylemleri yargı denetimine bağlı bulunan bir devlet demektir. İnsan hak ve hürriyetlerini ve toplumun huzur ve refahının güvenlik altına alınması ise, ancak ve ancak, hukuki durumlarda kararlılık sağlamakla olabilir"* (Anayasa Mahkemesi'nin 25.2.1966 gün ve 751 sayılı karar.)

Bügün yürürlükte olan 1982 Anayasası'nda devletin bir "Hukuk Devleti" olduğu ısrarla vurgulanmaktadır. Oysa, Türkiye'de, son on yıl içinde özellikle bölgemizde hukuk devleti ilkelerinin tümden ihlal edildiği açıktır. İşin ilginç yanı, bu ihlaller yalnızca mevcut yasaların uygulanması açısından olmayıp, yöreyle sınırlı anti-demokratik yaşama tasarruflarında da net bir biçimde ortaya çıkmaktadır. Bölge, sıkıyönetimle ve daha sonra da, sıkı yönetimden daha ağır ve geniş yetkilerle donatılmış "Olağanüstü Hal Yasası" çerçevesinde yönetilmektedir. Bu yasaya dayanılarak kurulan Olağanüstü Hal Bölge Valiliği ve emrindeki personelin hukuka aykırı tasarruflarını denetleyecek olan yargı organlarının yetkileri oldukça kısıtlanmıştır. Bölgedeki olağanüstü yönetim organları, yargı denetiminden kurtuldukları için hukuk devletinin bütün ilkelerini en acımasız biçimde ihlal etmişlerdir. Bu hukuk ihlalleri; insanların katlanma, sineye çekme ve dayanma sınırını aşmıştır. Şöyle ki;

Özellikle 1984 yılından bu yana sıcak olayların yaşandığı Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yöre insanının yaşamı uygulanmakta olan devlet politikası karşısında çekilmez hale gelmiştir. Yöredeki devlet temsilcileri uygulanmakta olan politika gereği; gerek ulusal ve gerekse uluslararası yasalar çerçevesinde başta yaşam hakkı olmak üzere yöre insanının temel hak ve özgürlüklerini korumaları, güvence altına almaları gerekirken aksi yönde bir tutum içerisine girerek yöre insanını suçlu-suçsuz ayrımı gözetmeden potansiyel suçlu bakmaktadırlar. Yörede tırmanan olayların tek sorumlusu olarak yöre halkı görülüp, olayların faturası bu insanlara çıkarılmak istenmekte ve çıkarılmaktadır da. Devlet yönetimi yörede yaşanan olaylar karşısında yöre ve yöre insanının sosyal, kültürel, ekonomik ve tarihsel bir değerlendirmesini yaparak ve bu doğrultuda ortaya çıkacak tarihsel birtakım gerçeklikleri kabul ederek Ayasal ve yasal düzenlemeler dahilinde, demokrasi ve insan haklarına saygılı bir şekilde soruna çözüm araması gerekirken bunu yapmamakta; aksine, demokratik rejim kurallarını hiçe sayarak, başta "Yaşam hakkı" olmak üzere temel hak ve özgürlükleri ve hatta bununla da yetinmeyip demokratik olmayan uygulamalarıyla soruna çözüm getirmeye çalışmaktadır. Yönetimin bu uygulamalarına örnek olması bakımından bazı noktaları belirtmeyi gerekli bulmaktayız:

– Yörede yaşanan tüm olaylara baskı ve şiddet temelinde yaklaşarak olayların önünün alınmaya çalışılması,

– Suçlu-suçsuz ayrımı yapmadan tüm yöre insanının suçlu muamelesine tabi tutulması. Yörenin tüm insanının hain, potansiyel suçlu ilan edilmiş olması,

– Can güvenliğini sağlama gerekçesiyle binlerce insanın köyünden, toprağından koparılarak sürgüne gönderilmesi,

– Koruculuk sistemiyle; adi suç işlemiş insanlar kullanılarak yöre insanını birbirine kırdırmak buna karşılık ailesinin ve kendisinin can güvenliği endişesiyle koruculuğu kabul etmeyen kişi, aile ve aşiretlerin devlet düşmanı, hain olarak nitelendirilmesi,

– 3419 Sayılı Yasa ve son düzenlemesiyle ihbarcılığın ödüllendirilerek bir çok insanın suçsuz yere yargılanıp cezalandırılmasına neden olunması,

– Sivil insanların rastgele PKK militanıdır diyerek kurşuna dizilmesi, (İkiyaka ve Kasaplar Deresi katliamları örneklerinde olduğu gibi.)

– En küçük bir olayda dahi, olay bölgesindeki yüzlerce insanın gözaltına alınıp haftalarca işkenceden geçirilerek kendi aleyhine tanıklık yapmasına sebebiyet verilmesi,

– Bir PKK militanı köyden geçti diye, bunun acısının tüm köy halkından çıkarılması, (Yeşilyurt olayı),

– Yöreye en ufak bir yatırım yapılmayıp yöre insanının büyük bir yoksulluk içinde kendi kaderine terk edilmesi, (Örneğin devlet, Siirt'te 66 yılda bir tek Yem Fabrikası yapmış, buna karşılık, Olağanüstü Hal'ın ilk 16 ayında 24 Jandarma Karakolu kurulmuştur.)

– Yörede insana insan olarak bakılmaması, insan değerinin verilmemesi. Devletin en üst kademelerinde görev alan kişilerden en alttaki kamu görevlilerine kadar bu bakış açısının aynı olması, (Örneğin Albay Alta / Tokatlı'nın "Çözümü bana bırakın, bölgede ot yeşermeyecek şekilde halledeyim." demesi.)

– Yöremizde gelişen olaylar karşısında tedbir alınıyor gerekçesiyle yöre halkının dinsel, ahlaki ve kültürel yargılarının hiçe sayılması, (Ölülerin yıkanmadan topluca gömdürülmesi, özellikle kadınların sorguya alınıp işkence yapılması.)

İşte, bizce Cizre olaylarında sanık sıfatıyla Mahkemenize getirilen bu insanların yapılacak yargılamasının bu bağlamda ele alınıp yöreyle ilgili bu gerçeklerin bir uzantısı ve bir sonucu olarak değerlendirilmesi gereklidir.

Cizre bu noktaya nasıl geldi?

Bilindiği üzere, 13 Mart 1990 tarihinde Mardin'in Savur İlçesine bağlı Serenli köyünde güvenlik güçleriyle PKK militanları arasında çıkan bir çatışmada 13 PKK militanı öldürüldü. Bunlar arasında bölgede etkin bir aşiret mensubu olan ve aynı zamanda Nusaybin eski Belediye Meclis Üyesi Yusuf DÜNDAR'ın oğlu **Kamuran DÜNDAR**'da bulunmaktadır. Geniş bir aşirete sahip olan Kamuran DÜNDAR'ın cenaze törenine yörenin geleneğinden ve yapısından kaynaklanan yoğun bir katılım olur. Mezarlık dönüşünde sessiz bir biçimde Kamuran DÜNDAR'ın ailesine başsağlığı dilemek amacıyla ilçeye doğru yürüyen halk üzerine özel tim elemanları tarafından ateş açılmış, sonuçta; aldığı kurşun yarası sonucunda **Şemsettin ÇİFTÇİ** ölmüştür. Bu gencin ölümüyle birlikte, 10 kişi yaralanmış ve 500'den fazla kişi gözaltına alınmıştır. Olay tüm ayrıntılarıyla 15-16 Mart tarihli ulusal basında yer almıştır.

Nusaybin'deki güvenlik güçlerini bu gaddar, keyfi ve insanlıkdışı tutumlarına duyulan tepkinin komşu ilçe olan Cizre'ye sıçramasının temel nedeni; yörede egemen olan aşiret ilişkilerinin varlığını koruyor olması ve aynı tutum ve davranışların gerçekte bütün bölge halkına yönelik olmasına duyulan tepki sonucudur.

Nitekim bu tepki bölgedeki diğer yerleşim birimlerinde de gösterilmiştir. (Midyat, Kızıltepe, İdil, Silopi, Silvan, Batman, Derik, vs...)

Kısaca, belirttiğimiz baskıcı ve yasal olmayan bu uygulamalara maruz kalan Cizre halkı için, Nusaybin'de yaşanan insanlık dışı olay, bardağı taşıran son damla olmuştur. Bu zorunluluktan ve çaresizlikten kaynaklanan saikle çok sınırlı sayıdaki ve çoğunluğunun gençlerin oluşturduğu bir grup insan sessizce, olayları protesto etmek için yaptıkları yürüyüşte özel timin sorumsuzca ve bağışlanmaz bir biçimde topluluğun üzerine ateş açmasıyla sonuçlanmıştır. Bizce, Cizre'de olayların meydana gelmesi ve yaşanılan boyutlara varmasının temel nedeni, bölgede yaşanan baskıcı, anti-demokratik uygulamalarla birlikte olayları engellemekle görevlendirilen ve adına "özel tim" denilen güvenlik birimleridir. Tabii ki bu arada yaşanan olaylar karşısında özel timi görevlendiren zihniyetlerin de sorumluluğu küçümsenemez. Zira bilindiği gibi özel tim, kırsal kesimlerde düşmanla girişilecek sıcak savaşta düşmanı yoketmek, imha etmek düşüncesi temelinde özel savaş teknikleriyle yetiştirilmiş kişilerdir. Bu nedenle bo nitelikteki kişileri halkla karşı karşıya getiren yekililerin, en az tetiği çekenler kadar gerek hukuksal ve gerekse insani sorumluluğu bulunduğu kaçınılmaz bir gerçekliktir. Sayın mahkemenizin özel tim konusunda bir kanıya sahip olabilmesi, özel tim denilen kişilerin hangi zihniyete sahip olduğunun anlaşılması için basına yansıyan haberden bir bölüm aktarmak istiyoruz:

22 Mart 1990 tarihli Cumhuriyet gazetesinin ilk sayfasında "Serseri Mayınlar" başlıklı haberde bir özel tim komiserinin gazete muhabirlerine verdiği söylevde aynen şöyle denmektedir: *"Buranın kralı bizleriz, yanlış olmasın. Fotoğraf çekeni biraz öperiz. Benimle eli cebindeyken kimse konuşamaz. Çocuklar baba derler bana. Çok leşim vardır. Gerisi size kalmış"*

Olayları engellemek amacıyla özel timin görevlendirilmesi yönündeki affedilmez hataya dikkat çeken ANAP Milletvekili Kemal Birlik 21.3.1990 tarihli Cumhuriyet gazetesine verdiği demeçte: *"İki taş atıldı diye, buna silahla cevap verilmez. Özel timin bölgedeki davranışları olayların nedenidir. Nusaybin'deki gerginlikten sonra Cizre'de de sıkıntı başlamıştır. Özel tim çekilmezse bu olaylar başka yerlere de sıçrayabilir."* demiştir.

Özel tim konusunda Cizre halkının da düşünceleri aynı yöndedir. 18.3.1990 tarihli Günaydın Gazetesi'ne "Asker olsa böyle olmazdı" başlığını taşıyan gazete haberinde konuştuğumuz vatandaşlar, çıkan olayların sorumlusu olarak özel timi gösterdiler. Özel tim elemanlarının kendilerine çok kötü davrandığını, sürekli küfür ve hakaretlerde bulunduğunu iddia eden halk: *"Mezarlıktan ilçeye dönen insanların ne amacı olabilir. Özel timin ateş etmesiyle bizler ne yapabilirdik. Bizde taşlarla kendimizi savunmak zorunda kaldık. Eğer asker olsaydı, bu olayların hiç birisi olmazdı."* diyor.

Aslında yaşanan olayların tek sorumlusunun özel tim olduğu gerçeği Cizre de meydana gelen olaylardan da anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere Cizre de 20 Mart ve 23 Mart'ta olmak üzere, iki ayrı gösteri yapılmıştır. Basına yansıyan haberlere göre ilk eyleme katılım 2.000 kişi civarında olmasına rağmen ikinci eyleme katılan insan sayısı 15.000'e ulaşmıştır. İşin ilginç tarafı ilk eylem 5 kişinin ölümü, yaklaşık 40 civarında kişinin yaralanması ve büyük oranda maddi hasara sebebiyet verdiği halde, ikinci eylemde böyle bir durum meydana gelmemiştir. İşte bu iki yürüyüşün sonuçlarının böylesine farklılık göstermesinin tek nedeni ilk eyleme özel timin müdahale etmesi buna karşılık ikinci eylemde özel tim müdahalesinin engellenmiş olmasıdır.

Kızıltepe'de devlet yetkililerinin, olayların büyümesinin önüne geçmek amacıyla şehir girişinde özel timlerin durdurularak şehir merkezine girmelerinin engellenmesi oldukça düşündürücüdür.

Gerek dosyada mevcut tutanaklarda ve gerekse iddianame de sivil halkın, güvenlik güçlerinin üzerine ateşli silahlarla saldırdığı iddiası mevcut ise de, bizce bu iddia tümden gerçek dışı olup, sorumsuzca bir tutumla masum halkın ölümüne ve yaralanmasına sebebiyet veren özel timin işlediği suça giydirilmeye çalışılan bir kılıftır. Gerçekten iddia edildiği gibi halk tarafında böyle bir davranışta bulunulsaydı, en azından devlet güçlerinden bir çok kişi atılan kurşunlara hedef olup, yaralanırlardı. Fakat bilindiği üzere yaşanan olaylar sonucunda hiç bir devlet görevlisi yaralanmamıştır. Bu durumda iddianın gerçek dışı, bilinçli bir yaklaşım ürünü olduğu net bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle bu davada yargılanması gerekenler huzurdaki sanıklar değil, mevcut yasal düzenlemelerin tanıdığı yetki ve sorumluluk sınırlarını aşarak 5 masum insanın ölümüne ve onlarca insanın yaralanmasına sebebiyet veren kişi ve zihniyetlerdir.

Yaşanan koşullar ne denli ağır olursa olsun eylem ve buna karşılık yapılan müdahale arasında "ölçülülük" (denge) kıstasının aşılmaması bir zorunluluktur. Hiç bir devlet gücü ya da siyasal iktidar bu uluslararası yerleşmiş hukuk kuralını görmezlikten gelemez.

Buna rağmen, söylediklerimizin açık bir kanıtı olarak Türkiye'nin değişik iki bölgesinde meydana gelmiş iki toplumsal hareket arasında bir karşılaştırma yapmanın yerinde olduğunu düşünmekteyiz. Cizre ve bölge halkının kendi kimi değerlerinin dikkate alınmasını talep şeklinde ortaya çıkan sıradan bir demokratik istem bile, ifade ettiğimiz gibi oldukça gaddar ve yasadışı yöntemler kullanılarak, bölgede görev yapan kimi güvenlik güçlerinin yasa yerine geçen iradeleri ve keyfi tutumlarının olayları boyutlandırdığı, açıkça ortadadır. Zira, Ege tütün üreticilerinin, açıklanan tütün baş fiatları üzerine Akhisar, Kula ve benzeri yerlerde yaptıkları eylemlerin Cizre olaylarından daha da büyük çaplarda olduğu, orada da değişik tahribatların yapıldığı bellekterdedir. Ama buna rağmen orada insanlar kurşunlanmamış, yüzlercesi işkencelerden, gözaltılardan geçirilmemiştir. Sırf bu örnek bile, uygulamadaki farklılığı ve çifte standardı göstermeye yeterlidir sanırız.

Siirt'ten bazı yurtseverlerin bölgeye giden yabancı gözlemcilere verdikleri değerlendirmelerin bazılarını, taşıdıkları belgesel önemden dolayı yayınlıyoruz

PARTİYA KARKERÊN KURDİSTAN - PKK 1990'A HIZLI GİRDİ

Resmi makamların 21 Mart Newroz bayramıyla birlikte eyleme başlayacağını belirttikleri PKK, onların düşüncelerinin tersine, Newroz'u beklemedi. Çok hareketli bir kıştan sonra bahara hızlı bir giriş yaptı.

Tarih 8 Mart 1990. Siirt merkeze 5, askeri yasak bölgeye 2-3 km. uzaklıktaki en büyük köy (Gökçebağ) akşam saat 7 sıralarında 100 kişi tarafından sarıldı. 400 haneli köyün mahalle araları tutuldu, gözcüler yerleştirildi. Gerillalar, köy kahvesinde oturan köylüleri selamlayarak içeri girdiler. İnsanlar şaşkın. Bu başka köylerde her gün yaşanan olağan bir şey. Fakat 70. Piyade Tugayı ile karşı karşıya olan köye ilk kez topluca giriyor, "Herne Pêş"i okuyup bayrak çekiyorlardı. "Herne Pêş" marşı söylenirken bir köylü ceketi omuzunda topluluğun olduğu yere yaklaşıyordu. Gerillalardan biri anında kendisini uyararak saygısızlık yapmamasını, hazırola geçmesini istedi. Saygı duruşundan sonra askeri komutan köye geliş nedenlerini anlatmaya başladı. Köy korucularına, "Kaç kez size haber saldık, neden silah bırakmadınız? Kimin silahıyla kimi öldürüyorsunuz" dedi ve silahların toplanmasını emretti. Bu arada iki bekçinin silahları da alındı. Bekçiler, "Aman almayın, yarın teslim edeceğiz" dediler. Buna karşı soruları "neden dün teslim etmediniz de yarın" şeklindeydi. Söz, 9 Haziran'da yapılacak olan belediye seçimine geldi. Komutan, köylülere, *"parti fark etmez, TC'nin bütün partileri birdir, yanlız iyi bir aday çıkarın, amacı sizlere hizmet etmek olmalı. Sürekli SHP'ye oy verdiniz. İsmet İnönü size ne yaptı ki, oğlu ne yapsın"* diye seslendi.

Böylelikle seçimden dolayı köyde kan dökülmesini önlemiş oldular. Çünkü gerilim başlamıştı. Aday çatışmaları doruktaydı. Şimdi herkes birbirine teklif ediyor, şehir merkezindekilere aday olmaları öneriliyor.

Gerillalar, ihbarcılara da rahat durmalarını söylediler. Bu arada arama yapanlar birisinde tabanca buldular. Durum komutana iletildi. Komutan, *"Ayıp değil mi köylünün arasında silah taşıyorsun, o kadar yiğitsen bizimle gel düşmana karşı savaş!"* dedi. Kahvede propaganda yapılırken ve köylülerin problemlerine çözücü cevaplar verilirken, bir grup da devlet hava meydanlarına ait milyarlık radar istasyonunu ateşe verdi. Radardan cumartesi akşamına kadar simsiyah dumanlar yükseliyordu, milyarlık radar yok oldu. Gerillalar köye girdiklerinde merkez alaya ve emniyete köyde olduklarını haber veriyorlar, "Gelin savaşalım" diyorlar. Ancak ertesi sabah kolluk kuvvetleri köye girdiler. İlk yaptıkları iş, korucuları gözaltına almak oldu. Suçları ise; PKK'ye karşı savaşmamak. Gözaltı devam ediyor. Köyden ve köye yakın, merkeze bağlı Çakmak mahallesinden çok sayıda köylü ve göçer gözaltına alındı. Nedeni ise; Atatürk'ün heykelini ve bayrağı korumamalarıymış. Nedeni, propagandaları dinlemeleriymiş! Siirt Emniyet Müdürlüğü de, jandarma binası da gözaltılarla dolu.

9.3.1990 günü, Eruh'a bağlı büyük köylerden biri olan Nivila basıldı. Gerillalar köyde propaganda yapıp gittiler. Köyde karakol ve çok sayıda asker mevcut. Buna rağmen istediklerini başardılar.

Aynı akşam bir başka grup Eruh yolu üzerindeki Bereşah köyünü bastı. Bu köyde de karakol mevcut.

Ertesi gün Eruh'a bağlı Bineve köyü basıldı, Köy korucuları kaçtılar. Bir başka grup da Serxetê köyünü bastı. Köyde 12 korucu mevcut. Daha önce onlara silahları bırakmaları için haber gönderilmiş. Fakat üç korucu bırakmamak ta direnmiş, diğer dokuzu ise silahlarını bırakmak istemiş. Bunun üzerine köye gelen grup sadece silah bırakmak istemeyen 3 kişinin silahlarını alıp

propaganda yaparak gittiler. Köydeki korucülardan bir kısmı geçen yıl tarihi eşyalar ve altın bulup saklamışlar. Bunu öğrenen askeri birimler olaydan sonra köye gidip korucuların ellerindeki altınları onları sıkıştırarak almışlar. 13 Mart tarihli Cumhuriyet gazetesi ise PKK'lıların köye gelip 3 korucunun silahlarını aldıklarını ve köylülerin altınlarını gaspettiklerini yazdı!

Tarih 13 Mart 1990. Siirt merkezinde saat 20'den itibaren 20 dakika süren uzun silah atışı. Gece Emniyet Müdürlüğü'nün önündeki bir telaş, yüzden fazla görevliyle yapılan toplantı ve 10'dan fazla aracın hazır bekletilmesi, sabaha karşı 5 civarında toplananların dağılması, durumun bayağı ciddi olduğunu gösteriyor. Bakalım gelen günler ne gösterecek?

Göçerler: Tarih 8 Mart 1990. Siirt İl Jandarma Alay Komutanlığı'nda görülmemiş bir toplantı.

Garsi, Dideri-Muhemedyan, Soran, Keşkelyan, Alikan, Slokan göçerlerinin köy muhtarları ve aşiret ileri gelenleri alayda hazırlanan masalara oturtulmuşlar. Çağırılan aşiretlerden yalnızca Şırnak'a bağlı olanlar toplantıya katılmamışlar. Toplantı sabah dokuzdan bire kadar sürüyor. Alay komutanı gelenlere, "Hoş geldiniz" dedikten sonra konuşmaya başlıyor. Yanında oturan yarbay rütbesindeki subay gelenlere Kürtçe "Hoş geldiniz, nasılsınız, size nasıl yardımcı olabiliriz, bizden istediğiniz nedir" diyor. Göçerler bu durum karşısında şaşkınlık geçiriyorlar. Kürtçe konuşan yetkili ya Ankara Jandarma Okulu'nda Kürtçeyi öğrenmiştir, ya da aslen Kürttür ve düzenle uzlaşmıştır.

Alay komutanı, "Göçerler, sizleri yayla meselesinden dolayı çağırdım, bu yıl yine yaylalara çıkacaksınız. Fakat şunu bilin ki, kesinlikle Herekol, Hakkari ve Van yaylaları yasak. Bitlis tarafına gidebilirsiniz. O da şöyle olacak: Gideceğiniz zaman bize haber vereceksiniz" diyor. Göçerlerin itirazı üzerine, sözlerini şöyle sürdürüyor. "Geçen yıl asker Herekol'da ve diğer bölgelerde çok zorluk çekti. Ayrıca PKK'yi besliyorsunuz, bundan dolayı kesinlikle izin vermeyeceğiz. Sizler yayladayken PKK'lılar gelirse bize haber vereceksiniz."

Göçerlerin cevabı sessizlik.

Komutan: "Onları besliyorsunuz, yardımcı oluyorsunuz"

Göçerler: "Biz yayladayken kim gelip ne isterse veririz. Sizler de gelecek olsanız, onlar da gelse fark etmez. Ayrıca Herekol ve diğer yaylalara yüzyıllardır biz gidiyoruz. Siz nasıl yasak koyarsınız?"

Komutan: "Karadağ'daki çatışmada (Mart'ın ilk haftası) biz sadece iki ölü verdik. Fakat halkın arasında üçyüzün üzerinde ölü ve yaralı olduğu, devlet hastahanesinin dolu olduğu, bir gecede 14 kişinin ameliyat edildiği söyleniyor, bu yalan.

"Ayrıca size şunu söyleyeyim: PKK'lılar müslüman değiller. Sizlerden yiyecek ve silah alıyorlar, çocuklarınızı götürüyorlar. Öyle değil mi?"

Göçerler: "Doğru."

Komutan: "Lütfen bize yardımcı olun, birlikte bunları yok edelim."

Göçerlerden biri: "Sizler bizi sürekli hayvan yerine koydunuz, hakaret ettiniz, kurşunladınız. Bugün ne oldu da bizleri buraya topladınız? Bizlere böyle saygılı davranıyorsunuz?"

Komutan: "Herkesin huyu bir değil."

Göçerlerden biri: "Köy muhtarına televizyon verdiniz, neden bizlere vermiyorsunuz?"

Komutan: "O beni ilgilendirmez. Bizlere yardımcı olun, onları beslemeyin."

Komutan daha sonra göçerleri ait oldukları aşiretlere göre gruplar halinde ve tek tek odasına alıp özel olarak görüşüyor. Yardım istiyor, ajanlık teklifinde bulunuyor. Gelen insanların hepsine güvenmediği için bazı teklifleri yüzyüze görüşerek iletiyor. Öğle yemeğinde misafirlere şehriye çorbası ve pirinç pilavıyla salata sunuyor.

Olayı anlatan köylüler gülüyorlar. "Bizi şehriye çorbasıyla tavlamaya çalıştı. Ayrıca bizlere, 'Siz şimdi gittiğinizde bazı insanlar size benim neler söylediğimi soracaklar. Dininize imanınıza ben ne söyledimse ona göre konuşun' dedi. Yine toplantıyı açarken, 'Aranızda Kıçan göçerleri var mı?' diye sordu. Ses çıkmayınca 'Zaten olsalarda onları içeriye almazdım' dedi. Kıçan göçerleri alay komutanını çok iyi tanıyorlar ki çağrısına uymuyorlar."

31 Ağustos tarihinde Hakkari'deki yayladan dönen Kıçan göçerleri Pervari'nin Hosyan köyünde asker ve korucular tarafından kurşun yağmuruna tutuluyorlar. Yıl boyunca üretilen yağları ve peynirleri, kadınların üzerindeki ziynet eşyaları ve 400'ün üzerinde koyunlarına el kondu. Çok sayıda hayvan kaybolmuş ve yaralanmıştır. Canlarını zor kurtarmışlardı. Olayı duyunca Cumhuriyet muhabiri 2 Eylül'de bölgeye gitti. Pervari kaymakamından izin kağıdı alınmasına rağmen asker ve korucular kimseyi köye ve olay yerine yaklaştırmadılar. Akşamleyin Cumhuriyet muhabiri valiye durumu ilettiğinde, "Operasyon var, Kaymakamın iznini kim dinler" yanıtını almıştı. Şırnak'a ulaşan Kıçan göçerleri durumlarını savcılığa iletmişlerdi. Sonuç sıfır. Bu olayı hiçbir gazete yazmadı. Kıçanlar perişan bir vaziyette kışı Silopi, Cizre ve Şırnak'ta geçirdiler.

Mayıs ayında Herekol'a çıkan Dideran aşiretine ait hayvanlara yine korucular ve askerler tarafından el koyulmuş, para istenmiş, hayvanlar kesilip yenmişti. Yetkililere yapılan başvurular cevapsız kalmıştır. Bir ay geçmeden Herekol'daki bütün göçerler Bitlis tarafına sürülmüş, çok sayıda hayvanları ölmüştü. Olayların hızına ayak uydurmayan askeri birimler ve mülki makamlar daha önceleri sürekli hakaret ettikleri insanlara bu kez tatlı dilli davranarak onların yardımlarını sağlayıp gerilla hareketinin önünü almaya çalışıyorlar.

Göçerler de, "bir nehirde iki kez yıkanılmaz" diyorlar.

Özel Timler'in Katliamı Durmuyor

● Özel terör timleri sık sık köylerin etrafına ya mayın döşemekte ye da pusu atarak insanlarımızı rastgele kurşunlamaktadırlar. Her defasında da ya çarpışmada terörist vuruldu denmekte veya katliamın sorumluluğu gerillalara yüklenmeye çalışılmaktadır.

Özel tim terörünün bir örneği 14 Haziran günü Hakkari'ye bağlı Şîmayinis köyünde oldu. Köy yoluna ve hemen evlerin bitişiğine bırakılan tahrip gücü yüksek bir bomba çocuklar tarafından bulunarak eve götürüldü.

Evde bombanın patlaması sonucu Nelime, Cevdet (14), Fehime (9) ve baba Necmettin Güler parçalanarak can verdiler. Mesut (6) ve Übeyid Güler (4) ise ağır yaralandılar.

Katliam halkta büyük bir kin birikimi yaratırken, sömürgeciler olayın duyulmaması için Şîmayinis köylülerine baskı yaptılar. Köyü ablukaya alarak kimseyi sokmadılar.

● 2 Haziran günü Pervari'nin Doğanlı köyü yakınlarında bırakılan mayınla oynayan 16 yaşındaki Meryem Kara, mayının patlaması sonucu öldü. Sömürgeci savaşı kaybeden TC, halkı yıldırmak için pervasızca bir özel savaş yürütmektedir. Özellikle son dönemlerde ağırlık verdiği bir yöntem de yurtsever köylerin çevresini mayınlamak ve sağa sola bombalar bırakmaktır. Şimdiye kadar mayına çarparak ya da bombalarla oynayarak onlarca köylü yaşamını yitirdi. TC'nin başvurduğu bu alçakça taktik halkta büyük bir tepki ve nefret yaratmaktadır. Alçakça demagojilerle mücadelemizi karalamaya çalışan TC'nin kirli yüzü bu tür olaylarla daha da deşifre olup gözler önüne serilmektedir. Hiç bir katliam sömürgecileri Kürdistan'da defolup gitmekten kurtaramayacaktır.

● 5 Haziran günü Yusuf Duman adındaki köylü arabasıyla Batman'dan Beşiri'ye bağlı Duşayê mezrasındaki evine giderken, köy yakınında pusu atmış özel timler tarafından kuşunlanarak ağır yaralandı. Tim görevlileri, dur ihtarına uymadığı gerekçesiyle vurulduğunu ileri sürdüler. Ağır yaralı olarak hastahaneye kaldırılan Yusuf Duman ise kimsenin kendisine dur çağrısı yapmadığını ve ateş edilen yerin hemen hemen köyün içi olduğunu söyledi.

Özel savaş güçlerinin köy çevrelerine pusu atıp rastgele ateş etmelerindeki amaç; köylüleri korkutarak köyün dışına çıkmalarına olanak tanımamak, onlarda panik ve can korkusu yaratmak ve böylelikle kurtuluş savaşımıza güç vermelerini engellemektir. Sömürgecilerin diğer taktiklerinin boşa çıkması gibi, bu taktiği de sonuç vermiyor. Kitleler bu engellerin tümünü aşarak gerillaya ulaşıyor, onu besleyerek büyütüyor.

● Mardin'in Midyat ilçesine bağlı Nêhilê (Yemişli) köyüne bir eve gece baskın düzenleyen köy korucuları iki köylüyü katlettiler.

Mayıs ayında bankada para almaya giden Gewriyê isimli köylü, korucular tarafından takip edilir. Gecenin geç saatlerinde evlerini basan köy korucuları, kendilerini gerilla olarak tanıtarak ekmek isterler. Köylü kapıyı açmayarak pencerede ekmek vermek ister. Bunun üzerine korucular zorla kapıyı açtırarak silahla evi tararlar. Bu olayda Gewriyê adlı köylünün eşi ve oğlu katledilirken kızı ise ağır şekilde yaralanır. Evde bulunan 8 milyon Lira da korucular tarafından gaspedilir.

● Urfa'nın Hilvan ilçesinde güvenlik güçlerinin yeni bir terörü yaşandı. 18 yaşlarında olduğu belirtilen bir çoban, dur ihtarı yapılmadan güvenlik güçlerince tarandı. Olayda yaşamını yitiren çobanın PKK militanı olduğu iddia edilirken, çevrede yapılan açıklamalarda bu iddia yalanlandı. Öldürülen çobanın ailesi henüz bulunamadığı için olayla ilgili soruşturma başlatılamadı.

Düsseldorf mahkemesinde Alman polisi bir daha Kürdistanlı tutsaklara saldırdı

Düsseldorf PKK Davası'nın her yeni oturumunda dava hakim ve savcılarının yeni bir çirkinliğine şahit olunmaktadır. Bu nitelikteki olaylardan biri 5 ve 6 Haziran günkü oturumlarda meydana geldi.

Tutsakların kendilerini savunmasına ve sergilenen hukuki ahlaksızlığı teşhir etmelerine tahammül edemeyen dava hakim ve savcıları, hukuki oyunları yetmemiş olacak ki, kuralsızlıklarından bir adım daha attılar, tutuklu ve tutuksuz yargılananları tehdit etmeye başladılar.

Mahkemeye her gelişinde provokativ konuşma ve hareketleriyle olay çıkaran savcı Völz, yargılananların, konuşmalarına müdahale ettikleri gerekçesiyle, tutuksuz yargılananlardan Ali Sapan ve Hüseyin Çelebi, tutsaklardan da, M. Sait Yıldırım'a üç günlük hapis cezasının verilmesini istedi. Tutuklu biri hakkında tekrar tutuklama kararının istenmesi doğal olarak Kürt politikacılarının, avukatlarının ve dayanışmacı izleyicilerin alaylarına neden oldu.

Öte yandan oyunun mahkeme heyetiyle ortak planlandığının bilincinde olan tutsaklar, tutuksuz yargılananlar, kararlılıklarını ve teşhirlerini sürdürdüler. Baştan beri davadaki usulsüzlüklerin mimarı olan hakimler, savcının planlı önerisini kabul ettikleri halde yine hukuki usulsüzlüğe başvurdular, üç günlük tutuklama kararını 5 Haziran günkü oturumda açıklamadılar.

6 Haziran günü 9.30'da oturum başlar başlamaz, henüz izleyiciler hazır değilken davanın baş hakimi Belker, tehdit, yıldırma ve faşizm kokan kararını açıkladı. Komploya boyun eğmedikleri için tutuksuz yargılanan ikisi hakkında üç günlük hapis cezası verdi.

Bu planlı karar üzerine tutsak ve tutuksuz yargılanan Kürt politikacılar, bir savaş kurmayı görünümünde mahkeme heyetini ve kararını protesto ettiler. Protestolarını sloganlarda dile getirerek mahkeme salonunu terkettiler. Hakkında tutuklama kararı alınan Hüseyin Çelebi ve Ali Sapan, sevinçle tutsak devrimcilerin bulunduğu bölüme doğru gittiler.

Tutsakların coşkusuna tahammül edemeyen mahkeme başkanı Belker, sayıları 30'un üstünde olan polis ve salon gardiyanlarına saldırı emrini verdi. Polisler, tam da Alman üstün ırkına yakışır bir barbarlıkla salonu terkeden tutuksuz yargılanan Kürt politikacılarına ve ikisi kadın, ikisi çocuk olan izleyici grubuna saldırmaya başladı. Önüne geleni yumruklamaya başlayan polisler, Erol Kedik, İbrahim Kadah ve Mustafa Erbil'de darp yaraları açtılar.

Oturum tekrar açıldığında devrimci tutsaklardan Selahattin Erdem, Ali Haydar Kaytan ve Meral Kıdır, yaptıkları konuşmalarda mahkeme başkanının komplocu tutumunu ve polislerin planlı saldırısını protesto ettiler. Avukatlar ise, saldırgan polislerin kimliğinin tespitini istediler. Savcılar, saldırgan polisleri överken, hakimler ise avukatların istemini reddettiler.

Mahkeme heyeti bununla da yetinmedi, saldırının sorumluluğunu tutsaklara yüklemeye çalıştı. Ali Sapan ve Hüseyin Çelebi'den başka Mustafa Erbil hakkında da üç günlük hapis cezası verdi. Tutuklanan üç devrimci, Düsseldorf cezaevinde kalabilecekleri halde, salt eziyet ve yıldırma olsun diye Hollanda sınırındaki Moers Cezaevi'ne götürüldüler. Gerçekte bu uygulamalarıyla davanın hakimleri şunu demek istiyorlardı, "Eğer, Hitler türü esir kampları serbest olsa tereddüt etmeden Kürtleri oraya süreriz".

Bu olay bir daha gösterdi ki, Düsseldorf mahkemesinde hukuk, adalet yoktur, insan hakları ve uluslararası hukuk ilkeleri çiğneniyor, keyfilik ve zorbalık egemendir. Tutukluların ve avukatlarının güvenliği kalmamıştır. Zira sözde salıverildikleri halde tutuksuz yargılananlar da istendiği zaman hakarete uğramakta ve tutuklanmaktalar.

Mahkeme heyetinin, polisleri tutsaklara saldırtmasının başka amaçları da vardır. Mahkeme heyeti, bununla "Kronzeuge" dediği yalancı şahitleri gerektiğinde mahkemeye bile getirmemeyi ve yargılananların tehlikeli oldukları imajını bir daha yaymayı amaçlamaktadır.

Mahkemenin 12 ve 13 Haziran tarihli oturumlarına ise yalancı şahitlerin sözde güvenliğinde sorumlu Wiesbaden Alman Kriminal Dairesi Başkomiserlerinden Berger dinlendi.

Bu polis açıklamalarında, 1987 sonlarından itibaren PKK'den ayrılanları korumak amacıyla özel büro kurulduğunu itiraf etti. Bu şekilde de kaç kişiyi koruma altına aldıkları sorulduğunda ise polis memuru hakimin müdahalesi sonucu sessiz kaldı. Sadece belli olan Hasan Doğan ve Nusret Aslan'ın adını verdi. Polis memuru ayrıca Nusret Aslan'ın 1988 Şubat'ından beri kriminal polisin yanında kaldığını ve masrafını da polisin sağladığını söyledi.

Böylece Nusret Aslan'ın Alman polisi tarafından iki yıldan beridir ajan olarak kullanıldığı açığa çıkmış ya da itiraf edilmiş bulunmaktadır.

"Biz burada varoldukça 'Bijî PKK' seslerinin burada yükselmesini hiç kimse engelleyemez"

Önce şu iyi bilinmelidir ki, Bay Völz ve Bay Belker'in ayrım yapmaksızın burada bizlere, avukatlarımıza ve izleyicilere karşı bağırıp çağırmaları, ne kimseyi korkutabilir, ne de susturabilir; sadece kendilerini yormuş olurlar. Tek kelime ile ayıptır bu. En azından avukatlara karşı ayıptır; en az kendileri kadar hukukçudurlar çünkü. Yine en azından izleyicilere karşı ayıptır; içlerinde çok çeşitli uluslardan çok çeşitli görevliler bile var. Bay Senge'nin burada çocuk yaştaki insanlarla kavgaya tutuşması başka nasıl ifade edilebilir? Eğer savcılar ve hakimler, kendilerine emredilen görevi burada başarıyla yürütmek istiyorlarsa, en azından biraz daha olgun olmaları gerekiyor.

Adına komedi de dense, bir davanın, 55. duruşmasında değil de, eğer 56. ve 57. duruşmasında bazı olaylar oluyorsa, bu düşündürücü olmalıdır. Dün ve bugün yaşanan olaylar küçümsenmemelidir. Bu olayların önemli nedenleri ve amaçları vardır. Öyle ya, neden 55 gündür böyle olaylar yaşanmıyor? Olaylar neden 56. ve 57. günde ortaya çıkıyor? Burada ne değişti dün ve bugün? Bizim tutum ve davranışlarımızda herhangi bir değişiklik yoktur. Fakat dünden beri burada önemli iki değişiklik var. Birisi, dünden beri Bay Völz var burada. Daha önceki duruşmalarda yoktu. Bugün yaratılan provokasyon olayında bunun payı önemlidir. İkincisi, bizim 55 gündür süren davranışlarımız, nedense 56. günde ceza konusu yapıldı. Neden 55 gündür yapılmadı da 56. günde yapıldı? Açık ki, bunun nedeni de önemlidir. Bu ceza kararı aslında dün alınmıştı. Neden dün açıklanmadı burada? Neden bugün açıklanıyor? Yoksa Bay Belker dünden beri hazırlık mı yaptı, bugün bu rasını polis ve görevlilerle mi doldurdu? Bay Völz çok iyi biliyor ki, burada ne Hüseyin Çelebi'nin, ne Ali Sapan'ın, ne de başka herhangi bir kişinin kendisinden nizam ve disiplin öğrenmeye ihtiyacı yoktur. Zira ne kadar disiplinli ve sıkı örgütlenmiş olduklarını iddianamelerinde kendileri yazıyorlar. Eğer böyle değil derlerse, kendi iddianamelerini inkar etmiş olurlar.

Çok açık ki, burada ciddi bir tehdit ve provokasyon olayı vardır. Biz, bu durumu protesto etmek zorundaydık ve protesto ettik. Tehdit ve provokasyonlara karşı tepkisiz kalmamız, ses çıkartmamamız beklenmemelidir. Bugünkü olaylar tutanaklara yanlış geçirilmiştir. O tutanakların değiştirilmesi ve yanlışların düzeltilmesi gerekiyor. Bay Belker, sanıkların ve izleyicilerin dışarı çıkarılması için talimat verdiğini söylüyor. Fakat, eğer Bay Belker, tutuksuz arkadaşlara ve izleyicilere yönelik saldırı talimatı verdiyse, onu biz bilemiyoruz. Ancak ortadaki planlı saldırı olayı bunu gösteriyor. Bay Belker, Mustafa Erbil'in elindeki çantayla bir polise iki kez vurduğunu söylüyor. Tutanaklara böyle yazdırıyor. Ancak ortada yaralı sanıklar ve izleyiciler var. Bunlardan hiç söz edilmiyor. Peki, bunlar kendi kafalarına kendileri mi vurdular? Erol Kedik'in yüzüne bakan herkes yarasını açıktan görebiliyor. Bunun için doktor muayenesine de gerek yok. Sabah gelip de, yaralandığı için olaydan sonra gelemeyen izleyiciler var. Peki bunlara ne oldu? Bütün bunlardan tek bir söz bile edilmiyor. Tıpkı ilk gün yaşandığı gibi.

Biliyoruz ki, bugünkü olaylar planlı ve bilinçli olarak yaratılmıştır. Dünden beri yaşananların Hasan Doğan olayı ile kopmaz bağlantıları var. Sözde tanık olarak getirilen birinin, hem başka yerlerde söyledikleri burada geçerli sayılmak isteniyor, hem de o kişi burada konuşturulmuyor. Buradan kaçırılıyor. İki yıldır kamuoyuna reklam edilen meşhur tanıklar buradan niçin kaçırılıyor? Hem de kendisine mahkeme diyen heyetin altı ay önce hazırladığı kararla yapılıyor bu. Öyle anlaşılıyor ki, bu kaçırma olayını baştan beri mahkeme planlamış bulunuyor. Peki, bu durumun kamuoyunun dikkatinden kaçması mümkün mü? Belli ki bu garip olayla kamuoyu yakından ilgilenecek. İşte bugünkü olaylarla kamuoyunun dikkati, H. Doğan olayından başka yöne çekilmek isteniyor. Böylece Hasan Doğan olayı kamuoyundan gizlenmek isteniyor. Bununla kamuoyu yanıltılmaya çalışılıyor. Bu davayı açanlar ve yürütenler, hukukla bu işi yapamayınca terörle mi yapmak istiyorlar?!

Bugünkü olayların geleceğe yönelik de önemli amaçları var. Öyle anlaşılıyor ki, savcılar ve hakimler, tıpkı Hasan Doğan olayında olduğu gibi, daha sonra Nusret Aslan ve Ali Çetiner'i de ya burada konuşturmamayı, ya da hiç buraya getirmemeyi planlıyorlar. Bu durum net olarak ortaya çıkmıştır. Bu tehdit ve provokasyonu bu nedenle tezgahlıyorlar. Bununla planları için sözde gerekçe hazırlamaya çalışıyorlar...

... (Hakimin müdahalesi... vs..)

Bu davanın can alıcı noktasına her parmak basışımda, Bay Völz ile Bay Belker oldukları yerden havaya hopluyorlar. Tıpkı burada olanlarla Kürdistan'da yaşananları her karşılaştırışımda olduğu gibi.

Doğrus, Bay Völz, provokasyon yaratmakta oldukça başarılıdır, bunu kabul etmek gerekiyor. Dün ve bugün bu görevini başarıyla yerine getirmiştir. Fakat böyle bir tehdit ve provokasyon ortamında da bizim buradaki işe devam edebilmemiz mümkün değildir.

Şu da bilinmeli. Burada her türlü tehdit ve provokasyon yapılabilir. Bizler böyle tutulabiliriz. Fakat, biz burada varoldukça, "Bijî PKK" seslerinin burada yükselmesini hiç kimse engelleyemez.

Selahattin Erdem
6 Haziran 1990

"Burada sergilenen rezalet karşısında bağırmak değil, suskun kalmak suçtur..."

Söyleyeceklerim çok kısa olacaktır. Buradaki gelişmeleri tutanağa geçirirken, Başkan doğru şeyler söylememiştir. Her şeyden önce, ben duruşma sırasında seyircilere değil, sizlere hitap ettim. "Burada sergilenen rezalet karşısında bağırmak değil, suskun kalmak suçtur" dedim. Bugünkü olayları dünkü gelişmelerden ve "tanığa" karşı takındığınız tutumdan bağımsız düşünemiyorum. Ortalığı kargaşaya veren, kargaşadan medet uman ve gizlenemez gerçekleri bu kargaşa ortamında boğmaya çalışan sizlersiniz. En berbat örneği dünkü kararınızda görülen hukuk dışılığın ve ahlaki değerlerden yoksunluğun bu biçimine sömürge ülkelerde bile rastlamak olanaksızdır. Aylarca önce kararlar alıyor, yazılı hale getiriyor ve zamanı geldiğinde kullanmak üzere çekmecenizde bekletiyorsunuz. Pratikte karar anı geldiğinde, önceden hazırladığınız metin üzerinde eskiyen ve geçerliliğini yitiren yerlerin üstünü çiziyor ve bir kaç yeni cümle ekleyerek yeni karar diye önümüze atıyorsunuz. Bu iğrenç bir skandaldır, bu korkunç bir utanmazlıktır. Anlaşılan insan doğasında varolan utanma duygusundan bu kararın sahipleri nasibini almamışlardır. Zor olmadığını siz de biliyorsunuz: Altı ay önce alıp yazıya döktüğünüz kararın üzerinde değişiklikler yapmak ve yeni eklerle önümüze sürmek yerine, tek bir daktiloda temize çekerek, kendi rezaletinizi biraz olsun gizleyebilirdiniz. Yapmadınız, küfür ve hakaret yolunu tercih ettiniz.

Tutsaklığımızın gerekçelerini biliyorum ve dolayısıyla buradaki komedi beni ilgilendirmiyor. Rejisörü, aktörü, figüranı, suflörü ve diğer takım-taklavatıyla oyun size aittir, kendiniz sahnelediniz, kendiniz oynayacaksınız. Ancak bu komediyi tutsaklara küfür ve hakaret düzeyine vardırırsanız, bizim tepkisiz kalmamızı beklememelisiniz. Binlerce yıl önce Sokrat'ın da savunmasında ifade ettiği gibi, bizler de meşe ağacının ya da taşın oğlu değiliz, insan soyundanız. Küfür ve hakarete tepki göstermek insan soyundan gelişimizin bir gereği ve sonucudur. Gerçekte insanların kendilerine yönelik küfür ve hakaretlere sessiz kalmaları suçtur. Bizler küfür ve hakaretlere tepki gösterirken, sadece kendimizi değil, karşıtlarımızın içinde uyuyan insanlığı da savunmaya çalışıyoruz.

Arkadaşım Meral Kıdır da değindi. Tam bir skandal olan dünkü kararınızın ve "tanık" diye buraya getirdiğiniz kişiye karşı tutumumuzun da kanıtladığı gibi, sizin kendi hukuk sisteminize bile zerre kadar saygınız yoktur. Tehditlerinizin gücü yalnızca önümüzde bulunan sözde tanık masası ile sınırlı kalacaktır. Rezaletiniz karşısında susmayacağız, susturamayacaksınız.

A. Haydar Kaytan

Bizi kırabilir ama asla bükemezsiniz

Sözlerimi hizaya sokamazsınız. İnsanlığın saygı duyduğu hiçbir değere saygınız kalmamış. Bir takım insanları kendi adi amaçlarınıza alet ettiniz, buraya getirdiniz. Fakat burada onları konuşturma cesareti göstermediniz.

Eğer, PKK ve Kürt halkını tanımıyorsanız, bu sizin bileceğiniz bir iş. Ama bunu biliniz ki, PKK ve Kürt halkını yenemezsiniz. Bizi kırabilir ama asla bükemezsiniz.

Sizin kendinize bile saygınız yok. Bu, Kürt halkına karşı duyduğunuz nefretle birleşiyor.

Eğer oyununuza inansaydınız, bu kadar komiklik sergileyebilir miydiniz? Seyircilere saldırmazdınız. 12-13 yaşındaki bir kız çocuğun sözlerini kendinize saldırı olarak değerlendirmezdiniz.

Tüm bunları "tanığınız" Hasan Doğan'ı konuşturmamanızı örtmek için kullanıyorsunuz. Daha önce de söyledik; sizi ve davanızı tanımıyoruz.

Sergilediğiniz, Kürdistan halkına ve sömürge halklara kininizin ürünüdür.

Sizleri protesto etmeyi bile gerekli görmüyorum.

Meral Kıdır

İsviçre Parlamentosu önünde kitlesel protesto

Kürdistan'da PKK-ERNK ve ARGK öncülüğünde halk yığınlarının gerçekleştirdiği Serîhildan'la dayanışma amacıyla 5.6.1990 tarihinde İsviçre'nin Bern alanında 100'e yakın Kürdistanlı yurtseverin katıldığı bir eylem düzenlendi.

İsviçre Parlamentosu önünde yapılan eylemde ayrıca İsviçre ve TC'nin ekonomik, askeri ve politik ilişkileri de protesto edildi.

Yurtseverler aralarında oluşturdukları bir komite aracılığıyla hazırladıkları bir mektubu İsviçre Devlet Bakanı ve Parlamento Başkanı'na sundular. İstemler şu şekilde sıralanmıştı:

1– Göçlerin ve köylerin boşaltılmasının durdurulabilmesi için İsviçre'nin TC'ye baskı yapmasını,

2– Kürdistan'da araştırmalarda bulunmak ve bir rapor hazırlamak amacıyla İsviçre Parlamentosu'nun bir komisyon oluşturmasını,

3– Kürdistan'da, Türk ordusu ve Kürt gerillaları arasında 6 yıldır süren bir savaş yaşanıyor. İsviçre yasalarına göre sıcak savaşın sürdüğü bir ülkeye silah satımının yasak olmasına rağmen, bu yasa, TC'ye karşı uygulanmamaktadır. Parlamentodan, TC'ye silah satımının durdurulmasını, ekonomik desteğin kesilmesini ve yasaların işletilmesini talep ediyoruz.

Parlamento binası dışında sürdürülen eylem, içeride de ERNK'lilerin sürdürdükleri çalışmalar sonucu olumlu sonuçlar yarattı. ERNK delegesi 11 parlamenterle son gelişmeler ve istemler üzerine görüşerek bir soru önergesi sunmalarını istedi. İsviçre Yeşiller'den Laurent Repiend tarafından silahlar konusu ele alınarak soru önergesi sunuldu ve cevabın 11.6.1990 tarihinde verileceği bildirildi.

5.6.1990 tarihinde İsviçre Parlamentosu'nun gündem maddesi Türkiye ve Kürdistan'da insan hakları ve iltica sorunları üzerineydi. Tartışılan konular şunlardı:

1– Türkiye'de insan haklarının ihlali üzerine alınacak tavırın biçimi.

2– Kürtler ve diğer azınlıklar üzerine yapılacak araştırmaların nasıl olabileceği ve sorunlara demokratik çözüm yollarının nasıl bulunabileceği.

3– Ekonomik gelişimin nasıl sağlanabileceği sorunları ve insanların topraklarını terketmesi önüne nasıl geçilebileceği konusu.

4– Sorunların kaynağına yetersince inme, ilticacıların geldiği ülkelere yönelme ve iltica akımının durdurulmasına ilişkin bazı temalar.

Avrupa çapında YXK'nin düzenlediği "Mayıs Ayı Şehitlerini Anma Futbol Turnuvası"

25.5.1990 tarihinde Frankfurt'ta oynanan final maçlarında, geçen yıl olduğu gibi bu yılda **Dicle Spor** birincilik kupasını kazandı. Beş grupla yapılan eleme maçlarından sonra grubunda birinci olan Kuzey Almanya'dan **Dicle Spor** (Hannover), Orta Almanya'dan **Botan Spor** (Köln), Güney Almanya'dan **Bagok Spor**, Fransa'dan **Botan Spor**, Belçika ve Frankfurt kentlerinden de birer takım yarı finale katıldılar.

Dünya ve Kürdistan devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşu ardından yapılan açılış konuşması ile yarı final maçları başladı. Üçer takımlık ikişer grup halinde oynanan yarı final maçlarında A Grubu'ndan **Dicle Spor**, B Grubu'ndan da Köln **Botan Spor** finale kaldılar.

Finale kalan **Botan Spor** ile **Dicle Spor** karşılaşmasında her iki takımında sergilediği üstün oyun gücüyle taraftarlar coşku ve heyecan dolu dakikalar yaşadı. Maçın birinci devresi **Dicle Spor'un attığı bir golle sonuçlandı. İkinci devrede Dicle Spor**'un yaptığı ani ataklar onlara iki gol daha kazandırdı. 3-0'lık bir üstünlükle süren maç sonra gergin bir havaya girdi. Son on dakikada **Botan Spor**'un attığı 2 golle maç 3-2 sonuçlandı.

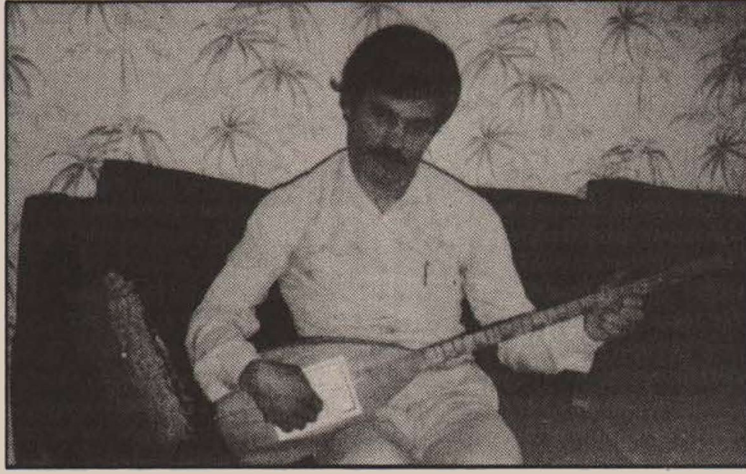
Kupaların dağıtılmasından sonra YXK'den bir temsilcinin konuşmasıyla turnuva sonuçlandı. Kürdistan gençliği ülkemizde sömürgeci faşist TC'nin tankına, topuna karşı Halk Ayaklanmaları'nda en ön saflarda savaşmaktadır. Avrupa'da bulunan biz Kürdistanlı yurtsever gençlik de, ülkemizdeki gelişmelere karşı sorumluluk duyuyorsak ve üzerimize düşen görevlerimizi yerine getirmek istiyorsak YXK'nin çatısı altında birleşip çalışmalara yetkince katılmak zorundayız.

"Mayıs Ayı Şehitlerini Anma Futbol Turnuvası" Tertip Komitesi

"Monta Joli Futbol Turnuvası" düzenlendi

Sekiz futbol takımının karşılaştığı turnuvada birinciliği **Diyarbakır Özgür Spor** aldı. Altı takımı mağlup ederek birinciliği kazanan **Diyarbakır Özgür Spor** büyük bir sevinç ve coşkuyla kupayı aldı ve ardından "Bijî Serok APO", "Bijî Kurdistan" sloganlarıyla coşku içerisinde sahadan ayrıldı.

BIELEFELD:

10.6.1990 tarihinde bağımsızlık ve özgürlük şehitlerimizden **Ali AGAL (Xwedêda)** yoldaşın anısına Bielefeld alanında bir toplantı düzenlendi ve hayırına yemek verildi. Toplantıya 100 yurtsever katıldı. Toplantı, dünya ve Kürdistan devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşu ile başladı. Ardından Kürtçe ve Türkçe şehitlerin mücadelemizdeki yeri ve önemi üzerine konuşmalar yapıldı.

Toplantıya katılan **Ali** yoldaşın kardeşi, **Ali** yoldaşın olumlu ve örnek alınması gereken özellikleri üzerinde durdu.

Toplantı baştan sonuna kadar olumlu geçti ve kitle açısından da eğitici oldu.

Kürdistan devrim şehitlerine bağlılık, mücadeleyi ilerletmekle mümkündür. **Ali AGAL** yoldaşın anısına, ancak ve ancak özgür ve bağımsız bir ülkeyi yaratmakla sahip çıkılabilinir.

Kitlenin, **"Bijîn PKK, ERNK, ARGK"** ve **"Bijî Serok Apo"** sloganlarıyla toplantı sonuçlandı.

3.6.1990 tarihinde, yine Bielefeld kentinde "Mayıs Ayı Şehitlerini Anma Gecesi" yapıldı. Geceye 300'ü aşkın yurtsever ve demokrat kitlenin katılımı sağlandı. Kürdistan ve devrim şehitlerinin anısına yapılan bir dakikalık saygı duruşundan sonra, gecenin programı açıklandı.

Devrimci türküler, halk folkloru, Kürtçe ve Türkçe son siyasal gelişmelerin aktarımı ve günün anlam ve önemini belirten konuşmalar gecenin programını oluşturuyordu. Ozanların devrimci türküleri, Bielefeld ve Hannover folklor gruplarının sergiledikleri oyunlar kitlenin yoğun alkışlarını topladı ve beğenisini kazandı. Gecede kitleler bağışta da bulundu ve gece "Apo hate Hilwanê" halayıyla sonuçlandı.

DREUX:

Dreux'ta çeşitli ulusların katıldığı "Dostluk Bayramı"na Kürdistan'ı temsilen ERNK katıldı.

26-27 Mayıs'ta yapılan bayramın açılışını Kürdistanlı çocuk folklor grubu yaptı. Çocuk folklor grubu 3000'in üzerinde izleyiciye coşkulu anlar yaşattı.

İkinci gün Ozan Tîrêj, direnişçi türküleriyle programa daha büyük canlılık ve hareketlilik kazandırdı. Ardından büyüklerden ve çocuklardan oluşan folklor grubu Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden derlenen oyunlar sergiledi.

HOLLANDA:

25.5.1990 tarihinde Hollanda'nın Den Haag şehrinde YXK (Yêkîtiya Xortên Şoreşgerên Welatparêzên Kurdistan)'nin senelik konferansı gerçekleştirildi. Konferansa 70'in üzerinde üye katıldı.

Konferans tüm dünya şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Son siyasal gelişmelerin değerlendirilmesinden sonra YXK'nin bir yıllık çalışma raporu sunuldu. Konferans eleştiri özeleştiriyle daha da canlı kılındı. Tasarılar onaylandıktan sonra 7 asil 2 yedek üye yönetime seçildi. Yeni yönetime seçilenler verdikleri bağlılık sözünden sonra konferans sonuçlandı.

HANNOVER:

9.6.1990 tarihinde ERNK taraftarları Hannover TC Konsolosluğu önünde bir miting düzenledi. Kerboran'la dayanışma amacıyla yapılan mitinge 350 yurtsever katıldı. Eylemin anlamına ilişkin bir yazı metni okunduktan sonra Türk bayrağı yakıldı. Gür sloganların atıldığı eylemde, faşist TC devleti bir kez daha protesto edildi.

BELÇİKA:

6.5.1990 tarihinde Belçika Anvers alanında "Şehitleri Anma ve Serîhildan'la Dayanışma Gecesi" düzenlendi. 250'nin üzerinde yurtseverin katıldığı gece coşkulu ve gür sloganlar eşliğiyle sürdü ve amacına ulaşarak sonuçlandı.

BATI BERLİN:

"Düsseldorf'ta Yargılanan Kürt Tutuklularla Dayanışma Birliği", 2.6.1990 tarihinde Batı Berlin'de Kürdistan Serîhildan'ı ve FAC'nde tutuklu bulunan devrimci Kürt politikacıları ile dayanışma ve bilgilendirme toplantısı gerçekleştirdi.

Toplantıda konuşmacı olarak; Yeşiller Partisi'den Angelika Beer, tutuklu Kürt politikacıların avukatlarından Rainer Ahues ve Edith Lunnebach, Kürdistan İşçi Kültür Merkezi-BOTAN ve Medico International'dan birer temsilci katıldı. Yapılan tartışmalardan sonra toplantı platformu, Düsseldorf'ta yargılanan devrimci Kürt politikacılarına bir dayanışma mesajının yazılmasını ve Cizre Serîhildan'ı tutuklularının Diyarbakır DGM'sinde yargılanmalarını protesto etmek için telgrafların hazırlanıp bu mahkemelere yollanmasını karar altına aldı.

KIEL:

1 Mayıs 1990'da Almanya'nın Kiel kentinde "U-Boot (Denizaltı) Yolsuzluğu"na ilişkin yapılan ve kalabalık bir kitlenin katıldığı bir toplantıda Almanya-PKK Davası'na ilişkin bir karar tasarısı oybirliğiyle kabul edildi. Alman Parlamentosu'dan parlamenterlerin de konuşmacı olarak katıldığı toplantıda oybirliğiyle alınan kararı aşağıda veriyoruz:

"Düsseldorf Yüksek Eyalet Mahkemesi'ne,

(...) Biz, Türk asker ve polisinin Federal Alman Sınır Koruma Birlikleri olan GSG-9 tarafından eğitildiğini ve Türk ordusunun NATO müttefiği Almanya tarafından mali ve yıllık silah yardım programıyla destek gördüğünü biliyoruz.

Bu ordu, Türkiye tarafından işgal edilen Kürdistan parçasında askeri zor kullanıyor.

Kürt halkı buna karşı direniyor ve Kürdistan'da bir savaş var.

Batı Almanya sadece Türk ordusunu silah ve mali alanda desteklemekle yetinmiyor, aynı zamanda 18 Kürdü de mahkeme önüne çıkarmıştır.

PKK içinde terörist bir birliğe üye olmak gerekçesiyle söz de 129a maddesinden yargılanıyorlar

Biz, halkların temel haklarını ihlal eden ve Kürt kurtuluş hareketini "terörist birlik" gibi suçlamalarla kriminalize etme çabasını açıkça protesto ediyoruz.

Kürt halkının kendi kaderini kendisinin belirleme hakkı vardır.

Biz, FAC'nin Türkiye'ye sunduğu yardımları derhal kesmesini talep ediyoruz.

Biz, Kürtlere yönelik davanın durdurulmasını ve tutukluların derhal serbest bırakılmasını talep ediyoruz.

Biz, tüm mülteciler için sınırsız bir iltica hakkının tanınmasını talep ediyoruz."

STOKHOLM:

Bilim ve insanlığın yüzakı İsmail Beşikçi'nin sömürgeci faşist TC tarafından tutuklanmasını, O'na yapılan işkenceleri canlandıran ve protesto eden bir pandomin gösterisi yapıldı.

ERNK, Dev-Genç, Devrimci Birlik ve TDKP tarafından ortak düzenlenen bu etkinlik, 1.5.1990 tarihinde Stokholm şehir merkezinde sunuldu.

Bilimden taviz vermez, dürüst ve değerli bilim adamı, onurlu insan, Kürdistan halkının değerli dostu İsmail Beşikçi'nin Kürdistan gerçeği üzerine yeni yazdığı kitaplarından dolayı sömürgeci faşist TC tarafından tutuklanmasını canlandıran ve Kürdistan'daki yaşamı dile getiren pandomin büyük ilgi gördü ve beğeni kazandı.

Oyunun birinci bölümünde İsmail Beşikçi'nin tutuklanması ve O'na yapılan işkenceler canlandırıldı. TC'nin bilim ve gerçeklikten ne kadar çok korktuğunu ve bundan dolayı Kürdistan gerçekliğini asgari düzeyde olsa bile irdelemeye veya İsmail Beşikçi gibi korkusuzca bu konuyu tartışmaya ve kamu vicdanına sunmaya çalışan herhangi birinin insanlık dışı baskı ve şiddetle nasıl karşılaşabileceğini anlatan bu bölüm, başarılı bir şekilde sonuçlandırıldı.

İkinci bölüm de ise; Kürdistan Serîhildan'ı ve bağımsızlık ve özgürlük isteyen Kürt halkına yönelik TC'nin tırmandırdığı terör, kitleler nezdinde teşhir edildi. İzleyicilerin büyük ilgi ve beğenisini kazanan pandomin oyuncuları, Tensta-Rinbi semtinde de oynamak üzere alandan ayrıldılar.

Türk, Kürt, Yunan, Asuri, Arap, Fars, Latin-Amerika halklarından insanların yoğun olarak bulunduğu bu semtte pandomin, baştan sona kadar büyük bir ilgiyle izlendi. Ancak, oyun bittikten sonra oyuncu ve seyirciler bir grup faşist tarafından saldırıya uğradı. Oyundan oldukça etkilenen seyirciler, "Faşist köpekler!" diye bağırarak onları geri püskürtürken, başından beri orada bulunan Kürt küçük-burjuvalarının ve İsveç polisinin tavrı tam bir suskunluk oldu. Olayda dört yurtsever bıçak ve sopa darbeleriyle hafif yaralandı. Orada olan polisler ise, her zaman olduğu gibi en sonda "müdahale etmeyi" akıl ettiler ve saldırganları yakalayacaklarını belirttiler.

Amsterdam'da Kürdistan Serîhildan'ı ile dayanışma gecesi

26.5.1990 tarihinde Hollanda'nın Zaamdum şehrinde yapılan dayanışma gecesine 300 dolayında yurtsever katıldı.

Gecenin anlam ve önemini anlatan konuşmadan sonra, Serîhildan üzerine bir yurtsever konuşma yaptı. Müzik ve folklor gösterilerinin ardından geleneksel "Apo hate Hîlwanê" halayı ile gece başarılı bir şekilde sonuçlandı.

1 Mayıs yürüyüşü dönüşü elim bir trafik kazası sonucu arkadaşımız H. Şanlı'yı yitirdik

Uzun süreden beri işgücünü emperyalist bir ülkede satan ve ülke topraklarından uzak bir yaşam sürdüren mücadele arkadaşımız yurtsever H. Şanlı'yı yitirdik. Kürdistan'da gelişen mücadele ve alandaki çalışmalardan etkilenerek mücadelenin sadık bir taraftarı haline gelen arkadaşımız H. Şanlı, yürütülen çalışmalara gücü oranında katılım gösteriyor ve verilen görevleri yerine getirmede çoşkulu bir çaba içerisine girerdi.

Kitle tarafından sevilip sayılan bir yurtseveri yitirdiğimiz için duyduğumuz üzüntü büyüktür. Mücadele arkadaşları olarak anısını yaşatacağımıza söz verir, kederli ailesine baş sağlığı dileriz.

Stuttgart'tan Mücadele Arkadaşları

DANİMARKA:

4. Haziran 1990 tarihinde Danimarka'da YKWK - Yekîtiya Karkerên Welatparêzên Kurdistan (Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği), Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve İsmail Beşikçi ile dayanışma amacıyla Danimarka Meclisi önünde bir açlık grevi eylemi başlattı.

AGİK toplantılarına tekabül eden bu açlık grevi eylemiyle ve 9 Haziran günü 100'e yakın Kürdistanlının katıldığı bir yürüyüşle TC'nin gerçek yüzü teşhir edildi.

"Kürdistan'daki katliamların hesabını soracağız", "Bijî Serok Apo", "Bijî ERNK", "Yaşasın enternasyonalist dayanışma" sloganlarını haykırarak miting alanına giren yürüyüşçülere yönelik üç dilden siyasi konuşmalar yapıldı. Kültür grubunun Kürdistan'ın çeşitli yörelerine ait sergilediği folklor oyunlarının ardından miting, geleneksel "Apo hate Hîlwanê" halayı ile sonuçlandı.

Eyleme çeşitli yerel basın kuruluşları yer verdiler. Danimarka'nın pek çok yerel basın organı ve radyo kuruluşları eyleme geniş yer verdi. Böylece eylemin amacı kamuoyuna duyuruldu.

İSVİÇRE:

Jura, İsviçre Kantonları'ndan biridir. Bu kantondan örgütlenen gençlik, Otonom Jura Kantonu'na çevresindeki irili ufaklı kasabaları ve köyleri de katmak ve otonom yönetimi genişletmek amacıyla yıllardır bir mücadele içindedir. Bern Eyaleti'ne bağlı bazı köy ve kasabalar için de sürdürülen olumlu çalışmaları var. Bu amaç uğruna mücadele edenler kendilerine "Graupe Belier (Koçlar Grubu)" adını vermektedirler.

9.6.1990 tarihinde 60 kadar delegenin ve basının katıldığı 26. Gençlik Konferansı'nın açılışı bir basın toplantısı ile yapıldı. Onur konuğu olarak davet edilen ERNK temsilcisi de, yaptığı konuşmada son siyasal gelişmeler üzerine bilgi vererek, Avrupa ülkelerinin TC'ye verdiği aktif destek üzerine durdu ve sorulan soruları cevaplandırdı. ERNK'nin açıklamaları, basın toplantısına katılanlar tarafından ilgiyle izlendi.

Toplantı ardından düzenlenen gecede bilgilendirme masası açan ERNK sempatizanları, Tavanne kenti halkını da bilgilendirdi. Basın toplantısına Jura Belediyesi sorumlularından Bay Rolaut Begucliu da katılarak Kürt halkına olan sempatisini dile getirdi.

BREMEN:

2.6.1990 tarihinde, Serîhildan ile dayanışma, TC-FAC ilişkilerini ve Düsseldorf'daki mahkemeyi protesto etmek amacıyla bir yürüyüş düzenlendi. Yürüyüşü Kürdistan-Solidarität Bremen ve Hannover ile Osnabrück YKWK düzenledi. Antifa-Cafe, Antifa-Laden autonomes und antiimp. Plenum, Fachschaft-Biologie, Kowi (Kontin, Widerstand im Asta) ise destekçi olarak katıldılar.

200'ün üzerinde yurtseverin katıldığı yürüyüş korteji, havanın yağmurlu olmasına rağmen disiplinli ve çoşkulu sloganlar eşliğinde miting alanına girdi. Av. E. Schulz ve bir Alman dayanışmacının yaptığı konuşmadan sonra miting sona erdi.

Sosyalist dergi ve gazetelerin 413 Sayılı Kararname'yi protesto kampanyası:

BASIN AÇIKLAMASI

Siyasal iktidar 413, 424 ve 425 kararnameler zinciriyle yeni bir Takrir-i Sükun dönemi başlattı. Bu SS Kararnamesi'yle öncelikle yapılmak istenen Kürt halkının mücadelesini devlet gücüyle bastırmaktır. Ama yeni Takrir-i Sükun uygulaması bununla da kalmayıp grevlerin yasaklanması, sendikal faaliyetlerin engellenmesi, basının susturulması vb. bir dizi uygulamaları da içermektedir.

Biz aşağıda imzası bulunan sosyalist dergi ve gazeteler, bu SS kararnamelerine karşı birleşik bir kampanya yürüttüğümüzü kamuoyuna duyurmuştuk. Bu doğrultuda bir miting yapmak için başvuruda bulunduk, ancak valilik hiçbir gerekçe göstermeden mitingimizi keyfi bir biçimde engelledi. Ayrıca miting tertip komitesi polisce tartaklanarak gözaltına alındı. 14 Haziran 1990 günü, toplanan 12 bin imzayı başkanlığa sunmak üzere Ankara'ya hareket eden heyet topluca gözaltına alınarak beş gün tutuldu. Gözaltında kendilerine işkence ve insanlık dışı uygulamalar yapıldı. Yürüttüğümüz kampanya boyunca buna benzer bir çok baskı ve engellemelerle karşı karşıya kaldık. Bütün baskı ve engellemelere rağmen kampanyamızı sürdürüyoruz. Bu kampanyamızın bir parçası da SS kararnamelerinin kaldırılması için imza toplayıp başbakanlığa iletmektir. 15 gün içinde toplanan imza 12.000'i aştı. Şimdi bu imzaları sosyalist dergi ve gazetelerin sahibi, yazıişleri müdürü ve çalışanlarından oluşan bir heyet başkanlığa götürmek için bugün tekrar yola çıkıyor. Bütün ilerici, sosyalist güçleri, sendikaları, meslek odalarını, basını, kampanyamızı desteklemeye, karşılaştığımız baskı ve engellemelere karşı duyarlı olmaya çağırıyoruz.

Toplanan imzaları Ankara'ya götürecek heyet:

1- Güneş Ünsal (Çağdaş Yol Dergisi Sahibi),
2- İpek Kazanç (Direniş Dergisi Sahibi),
3- Hikmet Çetin (Deng Dergisi Sahibi),
4- Sedat Karakaş (Deng Dergisi Yazıişleri Müdürü),
5- Mukaddes Çelik (Emeğin Bayrağı Gazetesi Yayın Danışmanı),
6- Şükrü Aksoy (Emeğin Bayrağı Gazetesi Yazıişleri Müdürü),
7- Şaban Devrez (Emek Dergisi Yazıişleri Müdürü),
8- Medime Şahin (Halk Demokrasisi Dergisi Temsilcisi),
9- Muteber Yıldırım (İşçiler ve Politika Gazetesi Sahibi ve Sorumlu Yazıişleri Müdürü),
10- Tunç Tatoğlu (Siyaset ve Gelenek Dergileri Yazıişleri Müdürü),
11- Mehmet Ali Eser (Yeni Demokrasi Dergisi İdari Müdürü),
12- Tuncer Dilaveroğlu (Yeni Demokrasi Dergisi Sorumlu Yazıişleri Müdürü),
13- Rıza Akyüz (Yeni Öncü Dergisi Sahibi ve Sorumlu Yazıişleri Müdürü),
14- Sermet Özdoğan (İşçi Dünyası Gazetesi Yayın Kurulu Üyesi),
15- Hakkı Yükselen (Sosyalizm Gazetesi Kartal Temsilcisi),
16- Bilgesu Erenus (Toplumsal Kurtuluş Dergisi Sahibi),
17- Nejdet Kanbir (Toplumsal Kurtuluş Dergisi Yazıişleri Müdürü),
18- Kadem Can (Hedef Dergisi Temsilcisi),
19- Tacettin Çolak (Devrimci Mücadele Dergisi'nden),

BASIN VE KAMUOYUNA

Yeni bir Takrir-i Sükun yasası demek olan SS kararnamelerine karşı ortak bir kampanya yürüten sosyalist dergi ve gazetelerin topladıkları 12 bin imzayı başkanlığa vermek üzere sözkonusu dergi ve gazetelerin sahipleri ve yazıişleri müdürlerinden oluşan bir heyet 14.6.1990 günü saat 19.00'da Sultanahmet'ten Ankara'ya hareket ettikten bir süre sonra Karaköy civarında önü kesilerek Siyasi Şube'ye götürüldüler. Va hala gözaltındalar.

Ayrıca, Sultanahmet meydanında Ankara'ya gidecek olan heyeti yolcu etmeye gelenlerden de 16 kişi gözaltına alındı.

"413'le başlayan kararnameler zincirine hayır" kampanyamızın her bir etkinliği devlet güçlerininin baskı ve engellemelerine maruz kaldı. Topladığımız imzaları Ankara'ya götürmek gibi en sıradan demokratik hakkımız bile devlet güçlerince engellendi. Ancak topladığımız bu imzaları herhangi bir biçimde Ankara'ya götüreceğimizi burada duyuruyoruz.

Kampanyayı yürüten dergiler olarak, arkadaşlarımızın keyfi bir biçimde gözaltına alınmasını şiddetle kınıyor ve bu durumu protesto etmek için Emeğin Bayrağı ile İşçiler ve Politika'nın bürolarında açlık grevine başlayacağız. Arkadaşlarımız gözaltında tutuldukları sürece açlık grevini sürdüreceğiz.

Çağdaş Yol, Deng, Devrimci Mücadele, Emeğin Bayrağı, Emek, Halk Demokrasisi, Hedef, İşçinin Gazetesi, İşçiler ve Politika, Medya Güneşi, Siyaset, Sorun, Sosyalizm, Toplumsal Kurtuluş, Yeni Demokrasi, Yeni Çözüm, Yeni Öncü

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Yoğun yerleşim ve uygarlıkların tarih oluşturduğu bir beldemiz

MELETÎ

(Malatya)

-II-

YERLEŞİM ALANLARI VE NÜFUS DAĞILIMI

Yukarı Fırat Havzası'nda kurulan Malatya; kuzeyden Sivas ve Erzincan, doğudan Elazığ ve Diyarbakır, güneyden Adıyaman, batıdan Sıvas ve Maraş illeri ile çevrilidir.

Malatya'nın yüzölçümü, 12.313 km²'dir. Nüfusu 607.000'dir.

Malatya beldemizde Merkez ilçe dışında, Pötürge, Yeşilyurt, Doğanşehir, Akçadağ, Darende, Hekimhan, Arguvan, Arapkir ilçeleri, 15 bucak ve 505 köy bağlıdır.

Belde de ortalama nüfus yoğunluğu kilometrekarede 49 kişidir.

Merkez İlçe: Malatya'da nüfusûn en yoğun olduğu alandır. Beldenin doğusunda ve Elazığ'la sınırdır. Nüfusu 286.895. Yüzölçümü 1.966 km²'dir.

Merkeze 4 bucak ve 111 köy bağlıdır. Yerleşim düzeni oldukça sıktır. Topraklarının önemli bir bölümünü Malatya Ovası oluşturur.

Akçadağ: Toprakları genellikle dağlık olan ilçenin nüfusu 57.463. Yüzölçümü 1.193 km²'dir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 48 kişi. Akçadağ Malatya'nın yerleşim düzeninin en sık olduğu ilçedir.

Akçadağ'a 2 bucak ve 71 köy bağlıdır. Dağlık ve yaylalık alanlarda temel geçim kaynağı hayvancılıktır. Ovalık alanlarda ise tarımsal üretim yapılır. Ayrıca ilçe ekonomisinde kaysı bahçeleri de önemli yer tutar.

Doğanşehir: Malatya'nın güneybatısında yer alan ilçenin nüfusu 48.556. Yüzölçümü 1.290 km²'dir Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 38 kişi.

Doğanşehir'e 1 bucak ve 34 köy bağlıdır. Köylerden 13'ünün nüfusu 1000'in üzerindedir. Tahıl üretimi yaygındır. Dağlık kesimlerde hayvancılık yapılır.

Doğanşehir 1946'ya kadar Akçadağ'a bağlı bir bucaktı.

Hekimhan: Malatya'nın kuzeyinde kurulmuştur. Nüfusu 48.824. Yüzölçümü 1.869 km²dir. Malatya'nın toprakça üçüncü büyük yerleşim alanıdır.

Hekimhan'a 2 bucak ve 62 köy bağlıdır. Yerleşme sıklığı düşüktür. İlçenin toprakları dağlıktır. Yaylalarda temel geçim kaynağı hayvancılıktır. Düzlük alanlarda tahıl üretimi yapılır. Su boylarında ve vadilerde meyve yetiştirilir.

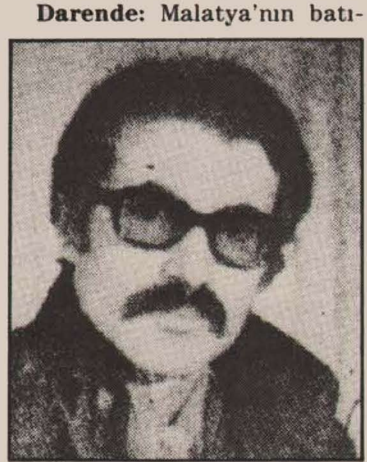
Arapkir: Malatya'nın kuzeyinde ve Erzincan'la sınırdır. Nüfusu 22.634. Yüzölçümü 965 km²'dir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 24 kişi.

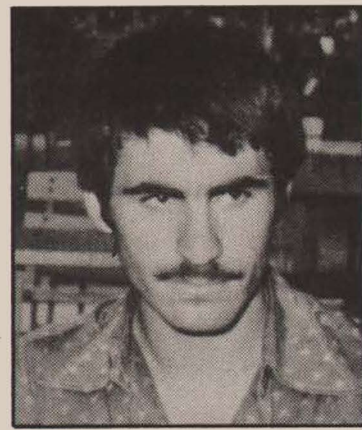
Arapkir'e 2 bucak ve 39 köy bağlıdır.

Arguvan: Merkez ilçe ile sınırdır ve doğusunda yer alır. Nüfusu 19.282. Yüzölçümü 1.037 km²'dir. Nüfus yoğunluğu 19 kişi.

Arguvan, nüfusça, Malatya'nın en küçük ilçesidir. İlçeye bağlı 1 bucak ve 43 köy vardır.

Darende: Malatya'nın batısında ve sınır ilçesidir. Malatya'nın en geniş ilçesidir. Nüfusu 50.578. Yüzölçümü 2.020 km²'dir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 25 kişi.

Darende'ye 2 bucak ve 51 köy bağlıdır.

Pötürge: Malatya'nın güneydoğusu ve Elazığ ile Adıyaman'a sınırdır. Nüfusu 49.756. Yüzölçümü 1.414 km²'dir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 35 kişi.

Pötürge'ye 2 bucak ve 74 köy bağlıdır.

Yeşilyurt: Malatya'nın güneyinde yer alır ve Adıyaman ili ile sınırdır. Alanca Malatya'nın en küçük ilçesidir. Nüfusu 23.000. Yüzölçümü 568 km²dir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 41 kişi.

Yeşilyurt'a bağlı 20 köy vardır. İlçe daha önceleri Malatya merkezine bağlı bir bucak statüsündeydi.

(Bu istatistikler 1980 yılına aittir.)

KÜLTÜREL YAPI

Malatya, Mezopotamya'nın en eski yerleşim alanlarındandır. Çok sayıdaki tarihi uygarlığa tanık olmuş Kürdistan şehirlerinden biridir. Malatya'ya yerleşen ve yıkılan uygarlıklar ardlarında kültürel değerler bıraktılar. Bu kültürel değerler, mevcut durumda olan tarihi yapıtlarda ifadesini buluyor. Aslında diğer Kürdistan şehirlerinde olduğu gibi Malatya'da da Osmanlı-Türk egemenliği ile birlikte, uygarlıklardan kalma kültürel değerler talan edilerek yok edilmişlerdir. Bunlar yerine barbar karakterli Türk egemenlik kültürü hakim kılınmaya çalışılmıştır. Elbette ki, Kürt kültürü de asimileye uğratılarak, sömürgeciliğin hizmetine sokulmuştur.

Kürdistan genelinde görüldüğü biçimiyle, Malatya yöresine has müzik ve folklorik değerler de Türkçeleştirilmiştir. TC sömürgeciliğinin bu yönlü politikası Malatya'da da başarılı şekilde sürdürülmüştür.

Yörede maniler ve söylenceler yaygındır. Maniler toplumsal olayları konu alırlar. Söylenceler ise geçmiş tarihi olaylarla ilgilidir.

Yörenin kendine has şivesi vardır. Bu konuşulan Kürtçe ve Türkçede de farkedilir.

Malatya'dan derlenen türküler, yaygın sanatçı kesimi tarafından seslendirilir. Yörede müzik türlerinden daha çok uzun havalar sevilir. Bu nedenle yöre sanatçıları tarafından çok sayıda uzun hava bestelenmiştir. Divan ve bağlama, yöre müziğinde en çok kullanılan sazlardır.

Malatya'daki halk oyunları, Bitlis ve Van yörelerinde oynanan oyunlarla benzerlikler gösterir. Davul-zurna eşliğinde çekilen halaylar oldukça canlıdır. Yörede halay çekmeye "dilan çekme" denilir. Ağırlama, Aşırma, Çarısu, Çeçen, Dîlan, Xerzanî, Himhimê, Hoplama, Karahisar, Kasengi, Kemaliye, Tamzarası, Lorkê, Memyanê, Meyxwarî, Harî, Paporî, Simsimê, Tekayak, Tringo, Üçayak, Tezleme ve Welîç yörede tanınan oyunlardır.

ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELEMİZDEKİ YERİ

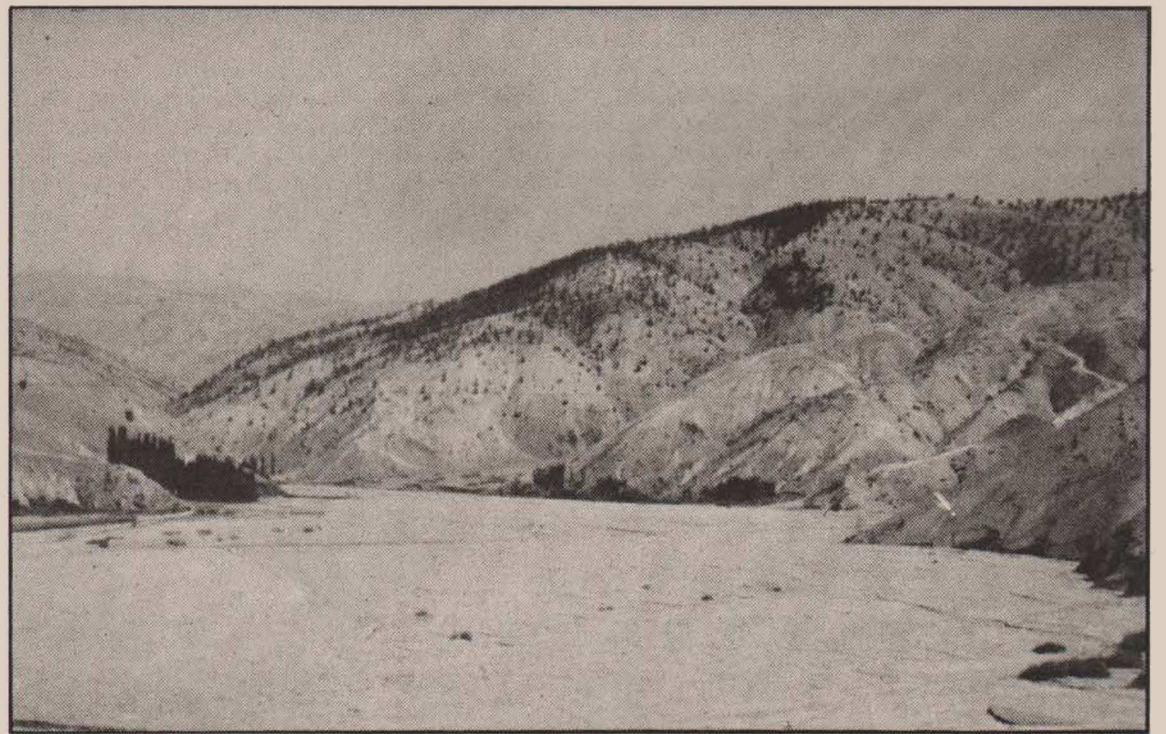
Malatya, Türk egemenliğinin sömürgeci politikasının en derinlemesine uygulandığı bir Kürdistan şehridir. Burada önemli bir Türk nüfusu da yerleştirilmiş durumda. Bu kesim daha çok memur-bürokrat tabakadan oluşuyor. Kürt değer yargılarının en çok horlandığı bir alan olan Malatya'da, asimlasyon temelindeki Türkleştirme çabaları geniş boyutlarda seyretmektedir. 12 Eylül faşizminin yönetime gelmesi ile birlikte, Malatya şehrimiz üzerindeki oyunları hem daha arttı ve hem de daha bir çeşitlendi. Bu dönemde Malatya'ya daha fazla özel önem verildi. Malatya "Turgut Özal"ın, "İsmet İnönü"nün şehri olarak tanıtıldı. Sözümona "büyük devlet adamları" Kürdistan ve halkının kasapları ve baş düşmanlarıdır.

Sömürgeci Türk egemenliğinin günümüzdeki politikası, tamamen özel savaş temelinde işlev görmektedir. Ulusal kurtuluş mücadelemizin henüz ortaya çıkmadığı veya TC devleti için ciddi tehdit olmadığı dönemlerde Kürdistan'a yönelik politika geneldi. Fakat bu politika, 1984 Ağustos'undan bu yana bir kenara atılmak zorunda kalındı. Çünkü ulusal kurtuluş mücadelemizin boyutlanmasıyla birlikte Kürdistan eski Kürdistan olmaktan çıktı; çağdaş temellerde yenilendi. Kürdistan artık TC için kaybedilmek, halkımız için ise kazanılmak yolundadır. Bu nedenle TC, Kürdistan'a yeni bir sefere çıkmış ve parça parça kurtarmaya çalışıyor. İşte, Malatya bununla Kürdistan genelinde koparılmak isteniyor. Fakat TC bunu başaramayacaktır.

Ulusal kurtuluş mücadelemiz, 1980 öncesi Malatya'ya gerekli düzeyde bir müdahalede bulunamadı. **Delil DOĞAN** yoldaş, 1980'de darbe öncesinde ulusal kurtuluşçu düşünceyi belli düzeyde aydın-gençlik arasına taşırdı. Bu dönemlerde alanda Türk sol hareketlerinin etkinliği vardı. **Hasan AYDIN** yoldaş, Malatya'da ulusal kurtuluş mücadelesini temsil eden bir yoldaşımızdı. Kararlı yapısıyla gerici ve faşist mihrakların dikkatini çeken **Hasan AYDIN**, yine bu güçler tarafından Antep'te 10 Mart 1978'de katledildi.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin Malatya alanına sınırlı müdahalesi 12 Eylül askeri-faşist cuntanın yönetime gelmesi ile birlikte kesintiye uğradı.

PKK önderliğinde 15 Ağustos 1984'te başlatılan yeni dönem silahlı mücadelemiz, objektif koşullarından ötürü Malatya'ya geç olarak ulaştı. 1989 yılından bu yana daha sağlam temellerde alana müdahale edilmiş durumda. Ulusal kurtuluş mücadelemizin boyutlanması sonucu, alanda aydın gençlik arasında önemli düzeyde sempati ve güçlü bir devrimci potansiyel ortaya çıktı. Gerilla birliklerinin yaptığı müdahalelerle birlikte bu devrimci potansiyel hızla aktifleşme sürecine girdi. Her ne kadar askeri eylemler henüz konulmamış da olsa, ARGK gerillaları örgütsel olarak güçlü temellerde bir gelişme ortaya çıkarmışlardır. Alandaki örgütsel faaliyetler başarılı bir şekilde yürütülüyor. Ulusal kurtuluş mücadelemize destek, sempati ve gençliğin saflara katılımı gittikçe artmaktadır.

Malatya'da da halkımız, ulusal kurtuluş mücadelemiz kitlesel temelde gelişimini sürdürdükçe ve TC'nin buna karşılık terörü tırmandıkça bağımsız ve özgür Kürdistan yolunda daha bir yoğunlukta seferber olacaktır. Böylece de, TC sömürgeciliğinin alandaki oyunları ve tüm beklentileri yerle bir olacaktır.

Gelecek sayıda MEREŞ

Faşist Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'da uyguladığı sağlık hizmetleri ve Hipokrat andı

Dünyada tıbbın babası olarak bilinen **"Hipokrat"** ın en büyük hizmetlerinden biri tıbbın insanlığa ne şekilde hizmet vermesi gerektiğini bir and içinde toparlamasıdır. Buna göre sağlık hizmetleri din, dil ve ırk ayrımı yapılmadan tüm insanlara eşit hizmet vermelidir.

Bu kurala dünyada uyanlar varmıdır diye sorduğumuzda alacağımız cevap tabi ki evet olacaktır. Ama sömürgeci-faşist rejimler sözkonusu olduğunda Hipokrat andının hiçbir anlamının kalmadığı görülecektir

Türk sömürgeci devleti, işgali altındaki ülkemizde sağlık hizmetlerini nasıl vermektedir? Bunun teorik izahına girmekten ziyade ülkemizin bir köşesinden Van'dan pratik örneklerle sömürgeci sağlık uygulamalarının asıl gerçeğini sergilemek istiyoruz:

Devletin sağlık alanındaki uygulamaları bakanlıktan başlayarak faşizan bir kadro ile doldurulan merkezi bir koordine ile yürütülmektedir. Van'da bir "sağlık müdürlüğü" kurulmuştur. Bu müdürlüğün başına, sömürgeci devletin sadık bir uşağı, 12 Eylül cuntasının sağlam bir dayanağı ve ağa sıfatlı 'milletvekili' İhsan Bedirhanoğlu'nun doktor olan oğlu getirilmiştir. Bu kişi bu göreve atanırken, faşist devletin amaçları doğrultusunda iyice hazırlanır. Bu konumda olan birinin halkın sağlığı ile ilgilenmesini ve ılgilenebileceğini düşünmek bile insana rahatsızlık verir.

Bölgede görev alan tüm başhekimlerin ve şube müdürlerinin ya inkarcı Kürt ya da cuntanın sadık bir adamı oluşları dikkati çeken bir husustur.

Bu durumun tipik bir örneği Van Devlet Hastahanesi'nde yaşanmaktadır. Halk 30-40 km. uzaktan gelir. Kuyruklarda bekler. Hem de sabahın 6'sından itibaren. Çünkü kapılar kapalıdır. Çoğunlukla kışın -30°nin altında uzun kuyruklar oluşur. Bu durum bile hastalanmanın gerekçesi olabilmektedir. Kapılar açıldığında insanlarımız davar sürüsü gibi içeriye itilirler. Zaten çoğu yaşlıdır ve ağır hastadır. Bu durum ülkemizde sömürgecilerin sağlık hizmetlerini nasıl yozlaştırdıklarının en açık göstergelerinden biridir.

Hastalar muayene olabilmek için polikliniklerin önünde en az bir saat beklerler. Uzun eziyetlerden sonra numaralar dağıtılır. Bu defa vezne ve resmi işlem kısmının önünde kuyruğa girilir. Bu işlemlerin olduğu her bölümde görevlilerin pasif, somurtkan, ilgisiz ve çoğu kez hakaret dolu davranışları hastaları psikolojik olarak yıkar. Bu işlemlerden sonra nihayet polikliniklerin önüne gelinir. Burada da sıra oluşur. Bu doktorun muayene sırasındır. Doktorlar saat 10 ya da 10.30'da gelirler. Suratları mahkeme duvarı gibidir. Her biri birer askeri komutan edasındadır. Hastalara da savaşta esir düşmüş düşman askeri gibi bakarlar. Şunu da önemle belirtelim; her doktor için en az 20 hastaya sıra kağıdı verilir.

Her doktorun muayene süresi bir buçuk ile iki saat arası kadardır. Bu her hastaya en fazla 5-6 dakika düşmesi demektir. İçeriye alınma ve hazırlanma süresi buna dahildir. Eğer sıra numaran 21 ise öğleden sonraya, öğleden sonra da aynı numaraya sahipsen ertesi güne kalırsın. Şehir merkezinde oturanlar için pek sorun çıkmayabilir. Ama köylerden gelenler için aynı şey söylenemez.

Bu durumda kalan insanlarımız o kıt ekonomik durumlarıyla birer soygun yeri olan özel muayenelere gitmek zorunda kalırlar.

Muayene başladığında, doktor, usulen "neyin var" diye sorar. Hasta o ürkek ve ezik haliyle yarım yamalak cevap verecek olur. Doktor hemen susturur ve alakası olmayan ilaçlar -tabi ki en pahalı ilaçları- yazarak hastayı evine yollar.

Bu uygulama halkın geneli için geçerlidir. Muayene sırasında eğer ameliyat zorunlu görülmüşse hemen bir özel muayenehanenin yönü gösterilir. Bu doktorların ilk tesellisidir. Özel muayenehanelerde suratlar birden değişir, sahte samimiyet ve alçakgönüllü tavırlar içine girilir. Çünkü bu samimiyeti muayene faturası izleyecektir.

Doktor denilen bu soyguncular daha hastahanede pazarlığa başlarlar. Bunlar hastahane kurumundaki tüm çalışmaları bu soygunlarına alet ederler. Koyun ticareti yapılır gibi pazarlığa başlanır. Muayene ücreti olarak talep edilen miktar 500.000-1.000.000 TL'dır. Bu kadar parası olmayanlar daha baştan darbeyi yerler. Ek olarak da hastahanenin masrafları ödenir.

Parası yetmeyen hastahanede rehin kalır ya da evine icra memurları yollanır.

Şu da genel bir uygulamadır. Nasıl kurnaz bir makina ustası tamir ettiği nesneyi bir daha eline düşecek şekilde tamir ediyorsa, doktor denilen Hipokrat yeminli kasaplar da insanlarımıza böyle davranıyor, bazı istisnalar dışında insanlarımızı sürekli hastahane kapılarında bırakıyorlar.

Madalyonun bir diğer yönü daha var; halkın sağlığı ve ekonomik zorlukları araç yapılarak bunlar siyasal baskıya dönüştürülüyor. Doktorlar, hastalara uyguladıkları tüm işlemler boyunca sorgu polisleri gibi soru sorarlar. Nereli olduğu, nereden geldiği, yöresinde "teröristler" varmı vb. sorular sorularak yurtsever ya da işbirlikçi olup olmadıkları öğrenilmek istenir. Hastalıktan yılmış, sıkıntı içindeki insanlarımız çoğu kez kapana kıstırılırlar. O zaman hemen polisin telefonu çalar ve hasta kendini doktor "tedavisi" yerine polis işkencesinde bulur. Bu durumu öğrenen halk sömürgeci sağlık kurumlarından kaçıyor ve hastalığı ile başbaşa kalıyor.

Peki, ya işbirlikçilere nasıl davranılıyor; onlara itina gösterilir. Doktorlar uşaklık yapacağından emin oldukları kişileri de emniyete bildirirler. Tabi bunlar işkence görmeye değil, kahve yudumlamaya giderler. Karşılığında istenen ihbarcılık, ajanlık ve işbirlikçiliktir.

Söylediklerim olanların yüzeysel bir özetlemesidir. Aksi durumda uygulamalar çok çok daha vahşidir ve geniş boyutludur. Ve bu uygulamalar **Kürdistan** genelinde olmaktadır.

İnsanlarımızın sağlığı üzerinde oynanan bu sadist uygulamaların teşhir edilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu konuda sadece insanlarımızı bilinçlendirmek yetmiyor. Tüm dünya halklarını duyarlı kılmalıyız.

Buna yardımcı olması amacıyla Van Devlet Hastahanesi'nde MİT'le birlikte çalışan doktorların adlarını vermeyi yararlı görüyorum. Bu ajan soyguncu kasapların teşhir edilmeleri gerekir:

Van Devlet Hastahanesi Başhekimi **Dr. Ertuğrul Yeğinaltay**, KBB Uzmanı **Dr. Mustafa Erdem**, Hariciye Uzmanı **Dr. Bekir Şeker**, Bevliye Uzmanları **Dr. Mustafa Yavuz** ve **Mehmet Ertekin**, Fizik Tedavi Uzmanı **Dr. Tahsin Taş**, Diş Hekimi **Murat Tuncer**, Asabiye Uzmanı **Dr. Enver Yaylı**, Diş Hekimi **Mustafa Bayramoğlu**, SSK Van Hastahanesi Başhekimi **Dr. Mehmet Küçükoğlu**, Doğumevi Başhekimi **Erdal Yılmaz** ve bunlara bağlı alt birimler olan sağlık ocaklarında bulunan bazı pratisyen doktorlar. Hastahanelerde çalışan birçok müdür, memur ve sağlıkçı da bu kirli oyunun araçları olarak içinde yer almaktadırlar.

Sağlık adına yürütülen bu sadist uygulama halkı sindirmeye ve çökertmeye yöneliktir. Eskiden yurtsever geçinen, ağaoğlu sağlık müdürü **Dr. Şerif Bedirhanoğlu**, saydığımız uygulamalara sessiz kaldığı gibi, bu sağlık ve soygun politikasının aktif elemanlarıyla içli dışlı ilişkiler içindedir.

Dr. Birza Aslan - Van

5.5.1990

TC Süryanileri katlediyor

2 Mayıs 1990 günü, faşist Türk devleti Yemişli köyünde katliam yaptı. Fakat bu katliamı PKK üzerine attı.

Aldığımız bilgilere göre bu katliamı faşist ve sadist Türk devleti yapmıştır. PKK'nin katliamla hiç alakası yoktur. Bizzat telefonla öğrendik. Öldürülenlerin sahipleri, "Askerler telefonda bizi konuşturmuyorlar" dediler.

Ben bir Süryani olarak bu olayı dünya kamuoyuna duyuruyorum. Türk devleti geçmiş mirasına dayanarak Kürdü Kürde kırdırmak istiyor.

Bu köyün ismi Kürtçe'de Nihilê'dir. Köyde yarıya yakın Kürt ve yarıdan fazla Süryani yaşıyor. Tabi ki, Türk devleti insanlarımızın yanyana yaşamasında sakınca görüyor. Bundan dolayı bizleri katlediyor.

Ben bir Süryani olarak, bütün Süryanileri ERNK bayrağı altına çağırıyorum.

Vahşi-barbar Türk devletinden hesap soralım!

–Yaşasın PKK-ERNK-ARGK!
–Biji Serok APO!

Göppingen'den yurtsever bir Süryani A.Ö

"Kürdistan'da büyük nitel değişimler oldu. İnsanlar ne olduklarını biliyorlar..."

Sayın
Eski "Yoldaş"ım Orhan Kotan,

Bir süre önce size yazdığım bir mektupta da belirttiğim gibi, değişen dünyayı kabul edip yazmak, ama değişen Kürdistan'ı görmemek, veya görüp de yazmamak tam anlamıyla Devekuşu misalidir. Devekuşuna "uç" dedikleri zaman "ben deveyim", "o zaman yük taşı" dedikleri zaman ise "ben kuşum" der. Siz daha da kötüsünü yapıyorsunuz; varolan olguların üzerini, elinizdeki gazete vasıtasıyla örtmeye çalışıyorsunuz.

Anlayamadığım bir şey daha var ki, bitmek tükenmek bilmeyen kininiz. Kabul etmediğiniz veya karşı olduğunuz insan ve görüşlere hep kinle ve düşmanca yaklaşıyorsunuz. Bu yanlıştır. Halbuki, bilimin doğrultusunda hareket ettiğinizi durmadan tekrarlıyorsunuz. Ama, bilimle taban tabana zıt düştüğünüzü nedense görmüyorsunuz. Sanki dünyada sizden iyisi yoktur, sanki hiç kimse sizin gibi akıllı değildir şeklindeki bir düşünce rehberiniz olmuş. Yanlış...

Gazetenizin 81. sayısındaki makalenizi ele alarak incelemek istiyorum. Sizinle uzun yıllar aynı şeyleri düşünmüş, aynı gözlükle dünyaya bakmış bir insan, ama şu anda ayakları yere basan bir insan olarak, tutku derecesine gelmiş yanlışlarınızı söylemek istiyorum.

Lenin'in bir sözü ile başlıyorsunuz yazınıza. Gelgelelim, bu sözü pratiğe dökenler bugün K. Kürdistan'da ortadadırlar.

"Geçtiğimiz ay Kürdistan alt-üst oldu" diyorsunuz. Sanki Kürdistan kendiliğinden gelen bir etki ile alt-üst olmuş gibi koyuyorsunuz konuyu. Böyle yapmakla, o alt-üst oluşda kendinize pay çıkarma hakkı sağlıyorsunuz. Ama, siz de bilirsiniz, bu emek başkasınındır.

Bu alt üst oluşa "Demokratik Direniş" diyorsunuz. Bu bir halk direnişidir. Başka isimler ve kılıflar bulmaya gerek yoktur.

Gundik, Nusaybin ve Cizre eylemleri ile sonrasını ayırıyorsunuz. Tabii olarak, mantığınız keser'i hep kendinizden yana vurma olursa böyle demeniz gerekir. Herkes kabul ediyor ki bütün olaylar birbirinin devamı bir tek gücün denetiminde idi.

Aynı makalede, K. Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesi için "Terör eylemleri" tanımlamasını kullanarak TC'nin resmi açıklaması ile aynı teşhise varıyorsunuz. Buna diyecek bir şey bulamıyorum.

Kovancılar'daki eylem doğruydu. Bütün ulusal kurtuluş mücadelelerinde sömürgeci kuruluşlara darbe vurulur. O kuruluşlardaki insanlar da kafalarındaki düşüncelerine göre ayrılmaz. Çünkü, hem buna imkan yoktur, hemde konu kurumun işlevidir. Bu nedenle, bu eylem "Terör" değildir.

Büyük paye biçtiğiniz Demirel, artık darbe şartları kalmadığı için (yani cuntavari darbeler) Milli Mutabakat yoluyla uygulamaya konulan üstü örtülü "son model" darbenin Çankaya mimarlarından biridir. TC gerek gördüğü için yapmıştır. Bu da Kürt ulusal mücadelesinin sonucudur.

Kepenk kapatma eylemlerini de "anti-demokratik" bulmuşsunuz. Eh... ne diyelim, buda yeni bir tespit!

Ç. Emeç'i PKK öldürmediği için üstlenmemiştir. Bu da doğrudur. Böylece Kontr-gerilla teşhir edildi.

"12 Eylül sürecinde yenen darbelerden sonra, devletin böylesi bir saldırısı karşısında tutunmak hemen hemen mümkün olamayacaktır. Görünen odur ki Kuzey Kürdistan'da yükselen devrimci dalga kırılacak, geri düşecektir." şeklinde "çok yüksek" bir tahlilde bulunuyorsunuz. Ne yazık ki gazeteniz henüz buraya ulaşmadan tekzip yiyorsunuz maddi hayatça.

Çok çok uzak olduğunuz, oradaki gelişmeleri ise size henüz peygamber vekili bağlılığı ile tapan az sayıdaki kentsoylu küçük burjuva aydınlarının TC basınından öğrenilen bilgileri telefon veya mektuplarla izliyorsunuz. Öğrendiğiniz K. Kürdistan değil, adı geçenlerin ve sizin kafanızdaki K. Kürdistandır. Gazeteniz ise zaten oraya ulaşamıyor (ulaşmaması adınıza iyidir, eğer ulaşır da halk tarafından bu yazdıklarınız okunursa eskiden size karşı devam eden bir parça sempati de yok olacaktır).

K. Kürdistan'da büyük nitel değişimler oldu. İnsanlar ne olduklarını artık biliyorlar. Korkuyu yendiler. Artık ulusal boyutlu dalgalar her zaman olacaktır ve bir sonraki daha coşkulu olacaktır. Onun için devletin saldırıları her zaman göğüslenecektir. O korku sizin kafanızdadır. Sizin pek sevmediğiniz Beşikçi Hoca'nın son kitapları bu durumları çok açık bir dille anlatır. Bir daha, önyargısız okuyun.

Yazınızın sonunda ise "Kürt Hareketi gerekli her türlü araç ve gerece sahiptir. Bu araç ve gereçlerin gücü ve niteliği harekete geçmeden elbette görülmemektedir. Birleşik, merkezi bir politik merkez tarafından bilinçli bir biçimde kullanılırsa, bugün paslanmış gibi görünen pek çok araç ve gereç gerçek bir silah haline gelebilir." diyerek, hiç de yabancısı olmadığım bir palavra sıkıyorsunuz. Oturduğunuz yerde ve rahatlık içinde (Buradaki rahatlık genel anlamdadır, sizin kişi olarak böbreklerinizden rahatsız olduğunu biliyor ve buna üzülüyorum. Hastalığınızı da bu tür konulara karıştırmamak gerekir diye düşünüyorum) bol keseden atmak kolaydır.

Yapmayın etmeyin artık. İnsanları bugüne kadar böyle kandırdınız. Artık yeter diyorum! Eğer bu söylediklerime çok kızıyorsanız ve yalan diyorsanız, işte meydan diyorum.

K. Kürdistan'da hareket çoktan vardır ve devam ediyor. Herkese de açıktır. Samimi olan buyurur ve yerini alır. Gerisi "laf-ü güzaf"tır.

"Namuslu olmak yetmiyor. Namusun mihenk taşında vuruşmak gerekir" sözünün sahibi bir eski "yoldaş"ımı TEVGER gericiliği ile aynı yerde görmek beni çok, ama çok üzüyor.

Adımı yazmayacağım. Ama, kim olduğumu tahmin edersiniz. Ben size bütün diyeceklerimi tam diyemedim. Ama, bundan sonra demeye de gerek yoktur.

Muş: 23 Mayıs 1990

O, İnce Zarif Elleriyle Zafer İşareti Yaparak Özgürlüğü Müjdeliyor

Merhaba Medyalı arkadaşlar,

Siz çocuklar, mutlu geleceğimizin güçlü ve zengin kaynağını teşkil etmektesiniz. Medya'nın kara yazgısı içinde bebeler dünyaya gözlerini açmaktadırlar. Bebelerin böylesine bir mirasla, yaşamın ağır koşulları altında bulundukları gerçeğini çok iyi biliyoruz. Sizlerde, bizi yaşama bağlayan çok güçlü bir özellik var. Bu onurun, yüceliğin, sevginin ve bağlılığın, yani insan olmanın bütün yönlerini oluşturuyor. Bundan dolayıdır ki, Medya'nın çocukları geleceğimizin teminatı, yaşamımızın ilham kaynağını oluşturmaktadırlar.

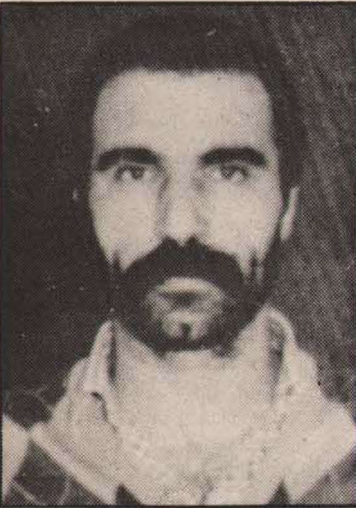
İşte bu gerçeklikle büyüyen siz çocuklar, her türlü olumsuzluğun ağır kıskacı içinde, özgür gelişimin aydınlatıcı ışığından uzak tutulmaktasınız. Bunları biliyor ve görüyoruz. Onun içindir ki, yarınları yaratmanın uğrunda onca acıya ve bir o kadar da zorluklara katlanmanın bedelini ödemekten bir an olsun çekinmedik, çekinmiyeceğiz de. Bu alanda tüm gayemiz ve tutkumuz, geleceğimizi siz çocuklara armağan etmektir.

Karanlıklar içine gömülmüş, etrafı tel örgülerle kuşatılmış Medyamda, gözlerini dünyaya açan bebelerin yüce özellikleri köreltilmeye, yok edilmeye çalışılmış, onların her yanını, zulüm kaleleri çevirmiştir. Her şey onlara karşı bir işkence aleti olarak kullanılmaya çalışılmış ve bugün de kullanılmaya devam edilmektedir. Bayramlar bile kahır küpü haline getirilmiştir. Bayramlar, çocuklarını giydiremiyen, karnını doyuramayan, açlıktan, yoksulluktan gözlerinin önünde çocuklarının ölümünü izleyen, cefakar analarımızın yüreğinden damla damla kanların aktığı günler haline getirilmiştir. Çekilen acılar da, gelecek mutlu günleri yaratmaya yönelikse ancak bir anlamı olur.

Böyle bir bayramı analarımız, bacılarımız ve Medyamın çocukları olan sizler, ilk defa Newroz günü, Cizre'de, Nusaybin'de, Silopi'de... yaşadı. Bu sefer caddelerde akın akın yürüyen haçlı orduları değildi. Yarını kurmak isteyen bir halktı. Gazetede bir haber okudum, yüreğim gururla doldu. Medyalı bir çocuğun resmini gördüm. Geleceğe gülümsüyordu gözleri, gözbebeklerinde özgürlüğün pırıltısı vardı, ince zarif elleriyle zafer işareti yaparak özgürlüğü müjdeliyordu. "Ben Medyalıyım" diyordu. Tankın altında kaldığını öğrenince dünyam karardı. O, gelecek günlerin bedel ödemeden yaratılmıyacağını daha o yaşında tüm dünyaya gösterdi.

Ali KASTALMIŞ
Aydın E Tipi Cezaevi

Bu yıl ülkemiz insanı baharı bir başka karşıladı

Can dost;

Çağını doldurmuş, kendini çıplak zora dayalı olarak yaşatmada ısrarlı görünen ve giderek işlemez kılınan, üretemeyen, düşünemeyen, attığı her adımda sonuna doğru hızla ilerleyen sömürgeciliğin sonu adım adım yaklaşıyor. Artık açık itiraf etmek zorunda kaldıkları halk gerçekliğimizin şaha kalkan ve kabaran öfkesini dizginlemenin, durdurmanın mümkün olmadığını vurgularken, açgözlülüklerini emperyalist sömürgeci karakterlerine yaraşır olanı da sergilemekten kaçınmıyorlar. Hitler uygulamalarına "amin" dedirtecek tarzda vahşet yüklü soykırım ve katliamlarla ömrünü uzatma çabaları, halkın kendi öz yönetimlerini oluşturmanın güçlü temellerini attığı bu dönemde düşmanın uğraşları tamamıyla sonuçsuz kalmıştır...

Bu yıl ülkemiz insanı baharı bir başka karşıladı. 13 yoldaşın şahadete ermesi adeta pimi çekilmiş bomba etkisi yaptı. Nusaybin halkı öz evlatlarına sahip çıkarak evlatlarının yürüdüğü yolda yürümede kararlı olduğunu dosta düşmana bir kez daha gösterdi. Ardından dalga dalga yayılan ve giderek kabaran direniş dalgası, onurla kitlesel mücadelenin mayası oldu. Soylu ve büyük görevlerin bugün daha yakıcı tarzda kendini dayattığı, her türden proletarya dışı anlayışlara karşı amansız bir savaşımın zorunlu olduğu, hele ülkemizde olduğu gibi her türden gelişimin engellendiği, iç ve dış ihanetin ve uşak kesiminin binbir entrika hileyle saldırılarına açıktan devam ettiği bu onurlu mücadele döneminde, güçlü ve yenilmez, yaratıcı, örgütleyici, zaferi garantileyecek kişiliği şahsımızda somutlaştırarak, halkın gerçek öncüleri olma onur ve şerefiyle kendimizi sorumlu hissetmeliyiz.

Halkımızın doğup büyüdüğü ata topraklarından sürgün edilip göçe zorlanmasını, Nusaybin ve Cizre'de insanlarımız üzerindeki soykırım ve katliamı protesto etmek amacıyla savaş esirleri olarak 19 Mart 1990 tarihinden itibaren açlık grevine girdik. Protesto eylemi olduğu için kısa sürede sonuçlandırdık...

Gelecek özgür günlerde buluşmak dileğiyle.

İhsan GEDİK
Diyarbakır E-Tipi Cezaevi

Bu baharı yaşayanlar önemli bir kilometre taşı vazifesi görüyor

Bu yıl herşeyi yoğun yaşıyoruz. Baharın çiçek kokularının yayılışı, doğanın daha gür canlanışı gibi sürecin kendisi de beklenileni yaşamaya başladı. Sürecin şimdiye kadar yükselerek gelişen boyutuna yeni bir kitlesellik boyutu da ekleniyor. Bu baharı yaşayanlar önemli bir kilometre taşı vazifesi görüyor. Bütünleşme, iki boyutun birliği, aynı kanala akışı çok yakıcı olarak kendisini dışa vurdu. Hem ulusal, hem de uluslararası alanda kendi meşruluğunun yollarını daha da açtı. Serîhildan'ın ayak sesleri yaklaşmıştı, bu kez kendisi çıkıp geldi.

Kanun Gücünde Kararname'ler çıkartılarak yeni tedbirler yürürlüğe kondu. GK ve MGK hazırlandı, bakanlar altına imza attı. Şimdi iki muhalefet partisi göç, sürgün ve sansüre itiraz ediyorlar. Milli uzlaşma adına ne tedbirler alınırsa destekleriz, demişlerdi. İtirazları bu anlamda komik oluyor. Çünkü bu tedbirlerin sorumluluğunu taşımak o kadar kolay değil.

D. Ali KÜÇÜK

"Biz halk olarak büyük bir canlanış ve değerlerine kavuşma dönemi yaşıyoruz..."

... Belirtmeden edemiyeceğim bir konu var, o da devletin halkı suskunluğa, parçalanmışlığa ve karanlığa mahkum etmek amacıyla çıkarttığı kararname. Korkuyu yenmiş olan insanlarımızın hiç umurunda değil. O kadar ki, cezaların iki katına çıkarılmış olması bile umursanmıyor. Zira çok daha fazla fedakarlıklara hazırlandıkları, halk kendisi ifade ediyor.

Devletin "S-S kararnamesi" olarak anılan, ama özde ülkemize yönelik olan kararnamenin devamı olarak muhalefet partileri bir saldırı seferine çıktılar. İlginçtir, bu sefer büyük bir bozgun yaşadıklarını gizlemiyorlar. Midyat'ta reformistlerin İnönü'ye karşı dağıttığı bildiri dahi onları kurtaramıyacaktır. İnönü'yü rejimin işbirlikçisi olarak adlandırmışlar ve sözde Kürt Milletvekillerinin ihracını eleştirmişler. Devletin has adamı ve savunucusu İnönü'ye işbirlikçi demek haksızlık olmuyor mu? Ne zamandan beri devlete karşı oldu ki, şimdi de onun işbirlikçisi olsun.

Biz halk olarak büyük bir canlanış ve değerlerine kavuşma dönemi yaşıyoruz. Bu dönemde ilk önce rol oynayacak olan genç kuşaktır. Bu konuda, bir çok çevreyi şaşırtacak kadar bir katılım ve gelişmenin olduğunu biliyoruz...

Türkiye halkı da 1 Mayıs'ı yaşadı. Bu kutlamalar '90 yılına yaraşır bir biçimde olmasa da, karanlık yüreklere korku verecek bir çıkıştı. Kuşkusuz dağlarımızdan sonra, şehirlerimizde ve geçliğimizde şahlanan bağımsızlık ve özgürlük tutkumuza denk bir durum değil. Bizi düşündüren de bu. Kendilerine sağlanan bunca olanağı ve uygun ortama rağmen hala geri konumlarını sürdürmekte ayak diretmeleri üzücü.

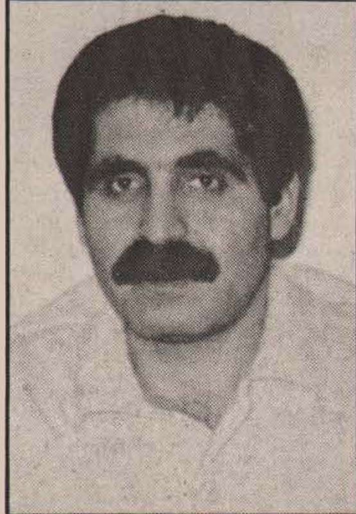
Haydar GEÇİLMEZ
Antep Özel Tip Cezaevi

Antep Cezaevi-Newroz 1990

İntifada, Cellatları Paniğe Götürdü

Sizler gibi değerli arkadaşlarımızın olması, çevremizin giderek genişlemesi bizim için yaşam kaynağı oluyor. Yaşamımızın, var olmamızın kendisi de bu değil mi? Biz ancak halkımızla, kavga adamı arkadaşlarımızla var olabiliriz. Başka türlü yaşamayı, var olmayı yaşam saymıyoruz. Kişisel kurtuluş peşine düşmüş tiplerin yaşamı, bizin için kabul edilemez. Bu yaşarken ölme halidir. Ülkemde insan olma, bunu yaşama ancak kollektivizmden, mücadeleden geçer. Bu yaşam kaynağında buluşmanın güzel olduğunu, büyümeyi ve insanlaşmayı gerçekleştirmek olduğunu biliyoruz. Sizlerle birlikte olduğumuzda mücadele, azim ve hırsımızın arttığını da vurgulayalım. Vatandan kutsal topraklardan uzak düşmenin ağırlığını, biz de az yaşamadık. Sizin oralara düşenler genellikle bu özlemi ağır olarak yaşıyorlar. Nasıl yaşamasınlar ki? Hele bir de ülke ve ulusal kimliğin bilincine erişilmişse. Güzelim ülkemiz cehenneme dönüştürülmüş, virane olmuş neredeyse. Bu ülke bizimle güzelleşir. Ülkenin değerlerini, çocukları bırakıp giderse, kurtuluşu başka yerlerde ararsa, O, düşman çizmeleri altında ezilmeye, yıkıma uğramaya mahkum olur. Ülke acıyı, yıkımı yaşıyorsa biz ruhen huzursuz ve rahatsız olmalıyız. Kalbimiz, gönlümüz ülkede atmalı. Topraklarımız düşmanlar tarafından çiğnenip, tutsak alınmak isteniyorsa, vicdanımız kan ağlamalı, ruhumuz huzur bulmamalıdır. Bu halka, ülkeye karşı büyük görev ve sorumluluklarımız var.

Sizin için orada yaşamanın zor olduğunu en azından tahmin edebiliyoruz. Böylesi sıcak ve hareketli bir dönemde ülkede halkıyla birlikte olamamak dayanılmaz oluyor. Bedeli kan, ölüm de olsa yeniden kendi eliyle tarihini yazması güzel bir olay. Bu canlılığı yaşamamak, yaşamın eksik kalmasıdır. Zamanınızı, oradaki olanakları iyi değerlendirin. Avrupa insanlarımızı yutan, birer birer batağa çeken bir zemine sahip. Öz korunmalı, oradaki olanaklardan yararlanılarak, iyi bir örgütleyici, kendini eğitip yetiştiren, donanımlı bir yapıya ulaşılmalıdır.

Özellikle kadınlarımızın kendini, kişiliğini bulması, çağı yakalaması çok önemlidir. Kadının olmadığı bir devrimi, devrim kabul edemeyiz. Tek ayak üzerinde devrim yürümez. intifada, cellatları paniğe götürdü. Göstermelik parlamentolarına bile işleri havale etmediler, esas karar sahipleri kendilerini gizleme gereği duymadan sahneye çıktılar. Bu da sahte demokrasi hikayelerinin, aldatmacalarının sonu oluyor. Karar mekanizmasında tam bir çete var. Bir kaç general ve istihbaratçı elli milyon insanın kaderini kapalı kapılar ardından belirliyor. İki halkı birbirine boğazlatmayı daha fazla nasıl gerçekleştirmenin planlarını yapıyorlar. Osmanlı paşaları gibi fermanlar çıkartıyorlar. Atalarına yaraşır bir şekilde davranıyorlar.

Muzaffer AYATA
Antep Cezaevi

Türk sömürgecileri bu vahşetin hesabını verecektir

Savaşta tarafların amacı birbirini yenmek ve teslim olmasını sağlamaktır. Bu, birbirinin imhasını da içerir.

Savaşın bu niteliğine rağmen, tarafların uyması gereken kurallar da vardır. Bunlar, devletlerarası yasalar haline getirilmiştir. Çoğu uymadıkları halde, hemen hemen tüm devletler bu kuralların altına uyacağına dair imza atmıştır.

Savaşta; sivil halka saldırılmaz, silahsıza ateş edilmez, kimyasal silah kullanılmaz, esirlere işkence yapılmaz, tutsaklara savaş esiri muamelesi ve yaralı esirlere tıbbi müdahale yapılır, ölüler sahiplerine verilir ve düşmanın ölüleri için mezarlık yapılmasına izin verilir...

Türk devleti, yükümlülüklerin tümünü kabullenmiş, uluslararası yasaları imzalamıştır. Pratikte ise hiçbirine uymuyor. İnsan hakları ihlalleri, soykırım ve uluslararası hukuk kurallarını çiğnemede rekoru elinde tutuyor. Bu konuda dünyada hiçbir güç Türk sömürgeci devleti kadar iki yüzlü ve ölçüsüz davranmıyor.

Türk devleti, altı yıldır ordusu, polisi ve bütün yan güçleriyle Kürdistan halkına karşı kirli bir sömürgeci savaş yürütüyor. Kürdistan halkı ise meşru, haklı bir varlık-yokluk savaşı veriyor. Fiili bir savaş var. Tarafların savaş kurallarına uyması gerekiyor. Türk devletinin en azından ölü ve yaralılara saygılı davranması gerekiyor.

Türk devleti o denli sadisttir ki, hıncını şehit cesetleri ve yaralılardan alıyor. 1925'te Kürt halk ayaklanmalarının önderlerini nasıl önce asıp sonra cesetlerini yaktıysa, bugün de aynı şekilde soykırımcı davranıyor.

Yaralı yakaladığı savaş esirlerine işkence ediyor, sonuç alamadığında katlediyor; **Ramazan KAPLAN** (Bitlis, 1 Mayıs 1985) ve **Abdulkadir BİÇİM** (Siirt, 1 Mayıs 1985) örneğinde olduğu gibi. Sıradan yurtseverlere "terörist" diyerek sadistçe katlediyor; Helikopterden canlı atılarak katledilen **Bahri ASLAN** (Deşta Lalo, Şırnak 1984) ve kafası kesilerek katledilen **Yusuf GÜN** (Talga-Şırnak, 1985) buna örnektir. Şehitlerin cesetlerini sadistçe parçalıyor; 1985 Sason direniş şehitleri örneğinde olduğu gibi. Şehitlerin cesetlerini arabaların arkasına bağlayıp yerlerde sürüklüyor; **Mehmet OKTAY (Siirt, 1986) buna örnektir.** Kimyasal silahlar kullanıyor. Kimyasal silahların izi belli olmasın diye cesetleri naylon torbalara koyuyor ve kimseye gösterilmeden hemen gömüyor; Nusaybin-Bagok (Nisan 1988) ve Beytüşşebap (Nisan 1990)'da olduğu gibi. Çarpışmada katledildikten sonra parçalanmış cesetleri torba içinde ailelere teslim ediyor; **Halit BALTA** ve **Ali AGAL** (Helerê-Kurtalan, 13 Mayıs 1990) buna örnektir.

Şehitlerimizin cesetleri ortadan kaldırılıyor. Cesetler sahiplerine verilmiyor. Ailelere "alındı" yazılı kağıtlar zorla imzalatılıyor. Şehidini almak isteyen aile "terörist" doğurduğu suçlamasıyla işkenceye alınıyor, hakarete uğruyor.

Şehitlerimiz toplu mezarlara, belediye çöplüklerine gömülüyor. 1985'ten beri bu uygulama oluyor. Siirt **"Kasaplar Deresi"** ve Şırnak yakınlarında toplu mezarlar bulundu. Bunlar ortaya çıkarılanlardan sadece iki tanesidir. Zira, 1984'ten beri 1.000'in üstünde şehidimizin %90'nının gömüldüğü yer belli değildir.

Yandaki belgeyi yıkılışın çaresizliğini yaşayan sömürgeci rejimin vahşetinin boyutunu sergilemek ve Kürdistan halkının nasıl bir düşmana karşı savaştığını bir daha göstermek için yayınlıyoruz.

Halk olarak sömürgeci düşmanımızın vahşilik, çağdışılık ve sadistliğinin bilincindeyiz. Sömürgeciler bilmeli ki, vahşetleri ters tepti. Halkımızın dediği gibi, **"Eskiden biz, şehitlerimizin cesetlerini almaya korkuyorduk. Şimdi ise düşman bize vermeye korkuyor. Çünkü her şehidin bir ayaklanma gerekçesi olduğunu çok iyi biliyor."**

Şehitlerimizi çöplüklere gömenlerden intikamımızı devrimci savaşımızda alacağız. Görevlerimizin temel yönüdür bu.

Öte yandan, sömürgeci barbarlığa arında karşı durmak, sömürgecilerin sadistliği konusunda dünya halklarını bilgilendirmek, her şehidimizin gömüldüğü yeri tespit etmek, ailelerine verilmesini sağlamak için, uluslararası kuruluşları harekete geçirmek görevi ortada duruyor. Acil yerine getirilmesi gereken bu özgü görev, özgü örgütlenme demektir.

Tüm ilerici insanlığı, hukuk savunucusu uluslararası siyasal güçleri, Uluslararası Af Örgütü'nü, Kızıl Haç ve BM. İnsan Hakları Komisyonu'nu Türk sömürgeciliğinden hesap sormaya, Kürdistan şehitlerinin yerlerini tespit etmeye ve ailelerine verilmeleri için etkin çaba harcamaya çağırıyoruz.

BELGELERİNDEN SÖMÜRGECİ VAHŞETİ AÇIKLIYORUZ!

Aşağıdaki liste sömürgeciler tarafından tanzim edilmiştir. Tümünü içermemesine rağmen 1984-1989 tarihleri arasında çarpışmalarda ve işkencede katledilerek şehit düşen PKK kadroları, ARGK savaşçıları ve yurtseverlerin isimlerini içermektedir. Bunlar, sömürgeci ordunun 70. Piyade Tugayı sınırları içinde (Siirt, Batman, Kozluk, Sason, Beşiri, Kurtalan, Baykan, Şirvan, Pervari, Eruh, Şırnak ve Hakkari'nin Uludere ile Beytüşşebap ilçeleri) şehit düşenlerdir.

Sömürgeciler, şehitlerimizin cesetlerini ailelerine teslim etmemiş, büyük çoğunluğunu Siirt-Kasaplar Deresi'ne, bir bölümünüde Şırnak yakınlarındaki toplu mezarlara gömmüşlerdir.

Bu vahşeti, sömürgecilerin belgelerinden olduğu gibi veriyoruz.

"ÖLÜ OLARAK ELE GEÇİRİLEN TERÖRİSTLER"

Sıra No:	Olay Tarihi:	Olay Yeri:	Teröristin Kimliği:	Düşünceler:
1-	22 Eylül 1984	Şırnak-Karageçit	**Kerim Baytar**, Diyarbakır 1955	(...)
2-	24 Ekim 1984	Şırnak Milli Jandarma Karakolu	**Çetin Akkurt**, Mardin 1961	(...)
3-	8 Kasım 1984	Şırnak-Karageçit	**Sait Kaplan**, Pervari 17 yaşlarında	(...)
4-	7 Şubat 1985	Şirvan	**Ahmet Aydın**, Mardin 1984	(...)
5-	7 Şubat 1985	Şirvan	**Abdulrezzak ...**, Sason 1960	(...)
6-	7 Şubat 1985	Şirvan	**Ekrem Gündüz**, Batman 1960	(...)
7-	9 Mart 1985	Sason	**Sehithan ...**, Van	(...)
8-	9 Mart 1985	Sason	**Adife Sakık**, Muş 1966	(...)
9-	9 Mart 1985	Sason	**Enver Duvarcı**, Siirt	(...)
10-	9 Mart 1985	Sason	**Ahmet İbin**, Batman 1952	(...)
11-	9 Mart 1985	Sason	**Ahmet Ali Demir**, Bingöl 1964	(...)
12-	9 Mart 1985	Sason	**Hüseyin Yılmaz**, G. Antep	(...)
13-	9 Mart 1985	Sason	**Mehmet Şah Gündüz**, Diyarbakır	(...)
14-	9 Mart 1985	Sason	**Murat Seyrek**, Muş	(...)
15-	16 Mart 1985	Şırnak-Dereler	**Sadık Örek**, Şırnak	(...)
16-	28 Mart 1985	Şırnak-Dişliler	**Medeni Keleşoğlu**, Diyarbakır 1965	(...)
17-	2 Mayıs 1985	Eruh-Akdizgin	**Bedrettin Timurtaş**, Eruh 1961	(...)
18-	2 Mayıs 1985	Eruh-Akdizgin	**Abdullah Elçiçek**, Eruh	(...)
19-	5 Mayıs 1985	Şirvan-Karaca	**İsmail Bozkuş**, Ağrı 1956	(...)
20-	5 Mayıs 1985	Şirvan-Karaca	**M. Sait Yıldırım**, Midyat 1961	(...)
21-	11 Mayıs 1985	Eruh-Damlabaşı	**Hasan Cabadek**, Mardin 1955	(...)
22-	11 Mayıs 1985	Eruh-Damlabaşı	**Ali Kaya**, Midyat 1962	(...)
23-	11 Mayıs 1985	Eruh-Damlabaşı	**Ali Sevilgen**, Eruh	(...)
24-	11 Mayıs 1985	Eruh-Damlabaşı	**Nurettin Oruç**, Cizre 1960	(...)
25-	21 Haziran 1985	Şirvan-Yağcılar	**Haydar Dündar**	(...)
26-	29 Haziran 1985	Eruh-Fındık	**Hanım Yaverkaya**, Hilvan 1959	(...)
27-	29 Haziran 1985	Eruh-Fındık	**Fadıl Tunç**, Eruh 1955	(...)
28-	29 Haziran 1985	Eruh-Fındık	**Hasan Akan**, Eruh	(...)
29-	6 Temmuz 1985	Eruh-Akmeşe	**Kazım Sürgeç**, Tunceli 1965	(...)
30-	6 Temmuz 1985	Eruh-Akmeşe	**Bedri Özer**, Eruh	(...)
31-	22 Temmuz 1985	Eruh-Kuyucak	**Emin Sarık**, Beşiri, 1960	(...)
32-	22 Temmuz 1985	Eruh-Kuyucak	**Çiçek Selcan**, Tunceli 1959	(...)
33-	22 Temmuz 1985	Eruh-Kuyucak	**Emin Tunç**, Pervari 1965	(...)
34-	25 Temmuz 1985	Şırnak-Dereler	Nuri Aslan, Mardin 1964	(...)
35-	11 Eylül 1985	Şırnak-Kömür Ocağı	**Müslüm Çetin**, G. Antep, 1964	(...)
36-	13 Eylül 1985	Şırnak-Dereler	**Yusuf Gün**	(...)
37-	22 Eylül 1985	Şırnak-Yoğurtçular	**Fazlı Yıldırım**, G. Antep 1959	(...)
38-	22 Eylül 1985	Şırnak-Yoğurtçular	**Rahime Kahraman**, Tunceli 1960	(...)
39-	17 Aralık 1985	Şırnak-Gündeç	**Osman Şanlı**, Mardin 1953	(...)
40-	4 Ocak 1986	Şırnak-Dereler	**Hasan Çelik**, Şırnak 1965	(...)
41-	4 Ocak 1986	Şırnak-Dereler	**Oktay Aydın**	(...)
42-	16 Şubat 1986	Eruh-Çırplı	**Ali Aksu**, Eruh 1940	(...)
43-	3 Mart 1986	Baykan-Obalı	**Ahmet Ergin**, Beşiri 1960	(...)
44-	3 Mart 1986	Baykan-Obalı	**Hacı Göktepe**, Diyarbakır 1958	(...)
45-	3 Mart 1986	Baykan-Obalı	Kimliği tespit edilemedi	(...)
46-	7 Mart 1986	Şırnak-Dereler	**Ömer Babat**, Hakkari 1958	(...)
47-	28 Mart 1986	Şırnak-Seslice	**Mahsum Korkmaz**, Kozluk 1959	(...)
48-	16 Nisan 1986	Şırnak-Seslice	**Kalender İlhan**, Şırnak 1967	(...)
49-	22 Nisan 1986	Eruh-Tünekpınar	**Abdulkadir Hançer**, Ş. Urfa 1957	(...)
50-	22 Nisan 1986	Eruh-Tünekpınar	**Abdullah Acar**, Şırnak 1959	(...)
51-	22 Nisan 1986	Eruh-Tünekpınar	**Ekrem Güven**, Diyarbakır 1966	(...)
52-	26 Ağustos 1986	Şırnak-Seslice	**Cemil Barkın**, Şırnak 1972	(...)
53-	22 Mart 1987	Şırnak-Balveren	**Yusuf Bayram**, Şırnak 1950	(...)
54-	29 Mart 1987	Şırnak-Balveren	**Gürgin Savaş**, Şırnak 1959	(...)
55-	7 Temmuz 1987	Eruh-Kasimi	**Ekber Bidavi**, Pertek 1960	(...)
56-	10 Temmuz 1987	Eruh-Dağyeli	**Mehmet Oktay**, Eruh 1954	(...)
57-	24 Temmuz 1987	Eruh-Bozaltı	**Mahsun Acar**, Midyat 1948	(...)
58-	24 Temmuz 1987	Eruh-Bozaltı	**Ramazan Erbek**, Eruh 1968	(...)
59-	13 Eylül 1987	Şırnak	Kimliği tespit edilemedi	(...)
60-	25 Ekim 1987	Şırnak-Balveren	Kimliği tespit edilemedi	(...)
61-	31 Aralık 1987	Şırnak-Kayadoyun	**Mehmet Kızıl**, Şırnak 1972	(...)
62-	31 Aralık 1987	Şırnak-Kayadoyun	Kimliği tespit edilemedi	(...)
63-	31 Aralık 1987	Şırnak-Kayadoyun	Kimliği tespit edilemedi	(...)
64-	8 Şubat 1988	Kozluk-Molludere	**Hamit Dağtekin**, Beşiri 1962	(...)
65-	8 Şubat 1988	Kozluk-Molludere	**Fevzi Selki**, Silvan 1968	(...)
66-	8 Şubat 1988	Kozluk-Molludere	**Eyüphan Yüce**, Silvan	(...)
67-	8 Şubat 1988	Kozluk-Molludere	**Ahmet Tayçur**, Bingöl	(...)
68-	8 Şubat 1988	Kozluk-Molludere	**Mustafa Ahmet**, Suriye	(...)
69-	10 Ekim 1988	Şırnak-Çobandere	**Abdurrahman Motor**, İdil 1955 (Çobandere baskınında öldürülmüş olup teslim olan Kemal Emlik'in samimi beyanından bilahare çıkarılmıştır)	(...)
70-	11-12 Temmuz 1988	Kozluk-Kozludere	**Ahmet Görnü**	(...)
71-	11-12 Temmuz 1988	Kozluk-Kozludere	**Kazım Karaman**	(...)
72-	11-12 Temmuz 1988	Kozluk-Kozludere	**Metin Ergin**	(...)
73-	11-12 Temmuz 1988	Kozluk-Kozludere	**Ali Tan**	(...)
74-	11-12 Temmuz 1988	Kozluk-Kozludere	**Mehmet Sami Eren**	(...)
75-	11-12 Temmuz 1988	Kozluk-Kozludere	**Cemal Tepe**	(...)
76-	11-12 Temmuz 1988	Kozluk-Kozludere	**İbrahim Turçak**	(...)
77-	11-12 Temmuz 1988	Kozluk-Kozludere	**Mehmet Mekki**	(...)
78-	22 Kasım 1988	Eruh-Payamlı	**Edip Göker**	(...)
79-	24 Kasım 1988	Şırnak	Kimliği tespit edilemedi	(...)
80-	5 Aralık 1988	Şırnak-Akkemer	**Murat Kapalıgöz**	(...)
81-	5 Aralık 1988	Eruh-Tünekpınar	**Veysi Güzel**	(...)
82-	20 Şubat 1989	Eruh-Salkımbağları	Kimliği tespit edilemedi	(...)

İsmail Beşikçi *ile Sağmalcılar Cezaevi'nde yapılan röportajı yayınlıyoruz:*

"Gerilla, geleneksel değerleri hızla değiştirmekte, modern değerlerin oluşumunu sağlamaktadır"

Soru: *Kürdistan'daki son gelişmeleri, ANAP hükümetinin uygulamalarını, Kanun Kuvvetindeki Kararname'yi kısaca değerlendirir misiniz?*

Beşikçi: Türkiye Kürdistan'ı hep emirlerle, buyruklarla yönetmiştir. Adı ister kanun olsun, ister kanun kuvvetinde kararname olsun, Kürdistan'ın yönetilmesinde gözönünde tutulmaya çalışılan temel prensip hiçbir zaman hukuk olmamıştır. Kürdistan hep idari kararlarla, emirlerle, buyruklarla yönetilmiştir.

Böyle bir yönetim biçiminde, insan hakları anlayışının kırıntısı bile yoktur. İnsanlara, devlete itaatlarının ve sadakatlarının sağlanması için bok yedirilmektedir. Kürt gerillalara destek veren halka gözdağı vermek için masum insanlar keyfi bir şekilde öldürülmekte, cesetleri derelere, dağ başlarına atılmaktadır. Yine halka gözdağı vermek için gerillaların cesetleri helikopterlerden köy meydanlarına atılmaktadır. Halk, parçalanmış, parça parça olmuş cesetleri seyre zorlanmaktadır.

Halkı aşağılamak, onurunu kırmak için çocukların gözleri önünde babalara işkence yapılmaktadır. İşkence altında olan erkeklerin gözleri önünde kadınlar işkenceye tabi tutulmaktadır. Kadınlar saçlarından sürüklenerek götürülmektedir. Kadınlara tecavüze yeltenilmektedir. Çocuklar dipçik darbeleriyle susturulmaya çalışılmaktadır.

> **Bütün bunlara rağmen Nusaybin'deki, Cizre'deki ve öteki Kürt şehirlerindeki olaylar, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin çok büyük aşamalar kaydettiğini göstermektedir. Kadınların ulusal kurtuluş mücadelesine katılması, silahlı mücadele, gerilla faaliyetlerinde aktif yer alması ulusal kurtuluş sürecinin çok önemli bir aşamada olduğunu göstermektedir.**

Arama yapıyoruz bahanesiyle, sık sık köyler, evler basılmaktadır. Yoksul insanları, yurtsever köylüleri daha da mağdur etmek için herşeyi didik didik edilip ortaya atılmaktadır. Yatakların, yorganların, yastıkların yünleri, pamukları ortalığa saçılmaktadır. Un, bulgur, tuz, yağ, şeker, deterjan herşey birbirine karıştırılmaktadır. Karmakarışık edilmektedir. Pekmez küplerinin içine tükürülmektedir. Su, sirke ve sıvı yağ bidonlarına bıçak atılmaktadır. Halkı mağdur etmek için herşey yapılmaktadır. Amaç köylülerin köylerini terke zorlamaktır... Köylerin bu şekilde boşaltılmasıyla gerillaların desteksiz kalacağı düşünülmektedir.

Bütün bunlara rağmen Nusaybin'deki, Cizre'deki ve öteki Kürt şehirlerindeki olaylar, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin çok büyük aşamalar kaydettiğini göstermektedir. Kadınların ulusal kurtuluş mücadelesine katılması, silahlı mücadele, gerilla faaliyetlerinde aktif yer alması ulusal kurtuluş sürecinin çok önemli bir aşamada olduğunu göstermektedir. Ailelerin, akrabaların, köylerin, mahallelerin gerillaların cesetlerine sahip çıkmaları, cesetleri alabilmek için güvenlik birimlerinin yetkililerine ulaşmaya çalışmaları, onlarla tartışmaya girmeleri ve bütün bunları hertürlü güçlüğü göze alarak sürdürmeleri çok önemli olaylardır. Gerilla mücadelesi sırasında güvenlik güçleri tarafından öldürülen gençler için şehit denilmesi, şehitler için kitlesel cenaze namazları kılınması, şehit ailelerine günlerce, haftalarca başsağlığına gidilmesi, her kasabanın etrafında bir şehitliğin oluşması, çok önemli gelişmelerdir. Düşünelim ki, başsağlığı duyguları Kürdistan'ın çeşitli yerlerinden gelen heyetler tarafından iletilmektedir. Şehit aileleri *"milletimiz sağ olsun, gerillalar sağolsun, PKK sağolsun"* gibi ifadeler kullanmaktadırlar. Bütün bunlar çok anlamlı süreçlerdir.

Bugün Kürdistan'da bu aşamada, gerillalar için dua etmenin, şehit düşen gerillalar için namaz kılmanın, onlar için Kuran ve Mevlit okumanın hele hele bu Mevlit'in Kürtçe okunmasını çok çok devrimci bir süreç olduğunu düşünüyorum.

> **Geleneksel namus kavramında aşınmalar olmaktadır. Namus, sadece kadının, ailenin, aşiretin korunması ve dokunulmazlığı ile ilgili olarak ortaya çıkmamaktadır. Ulus için, halk için, vatan için mücadelenin de namus gereği olduğu anlayışı gelişmeye, kökleşmeye başlamıştır. İşgal altındaki bir vatanın onuru kırılmış, aşağılanmış, düşürülmüş bir halkın eşitlik mücadelesi yapmasının, haysiyet mücadelesi yapmasının en büyük namus borcu anlayışı gelişmektedir.**

Ayrıca, baskılara ve işkencelere karşı kitlesel gösterilerin yapılabilmesi, yani Kürt halkının tepeden tırnağa silahlı güvenlik güçlerine karşı ayağa kalkabilmesi muhakkak önemli bir süreçtir. Baskıları işkenceleri protesto etmek için kepenk kapatma olaylarının başlaması, bu olayların, kısa zamanda belli bir disiplin ve örgütlü yapı içinde öteki Kürt şehirlerinede sıçraması kuşkusuz anlamlı bir gelişmedir. Yürüyüşlerde taşınan pankartların ve atılan sloganların incelenmesi toplumsal ve siyasal gelişmenin içeriği hakkında çok önemli bilgiler vermektedir. Bu pankartlar ve bu sloganlar kitlelerin gittikçe yükselen demokratik özlemlerini ve istemlerini anlatmaktadır.

Öte yandan gerilla faaliyetlerinin Kürt toplumunu hızla değiştirdiğini, toplumsal yapıyı, toplumsal değerleri alt üst ettiğini de belirtmek gerekir. Örneğin, kadının gerilla mücadelesi içinde, silahlı faaliyetler içinde aktif olarak yer alması, düşünüldüğünden çok daha kapsamlı ve derin bir değişmeyi haber vermektedir. Kürdistan'da yakalanan, gözaltına alınan kadınlara, karakollarda polis ve jandarma merkezlerinde nelerin yapıldığı bunların ne tür saldırganlıklarla karşılaştıkları hep bilinmektedir. Hele hele mücadele sırasında yakalanan kadınların ne tür saldırılar karşısında kalabilecekleri iyi bilinmektedir... Buna rağmen gerillaya katılan Kürt kadınlarının sayısı çığ gibi büyümektedir. Ve bunlar sanıldığının aksine, ailelerin bilgisi dahilinde ve hatta teşviki dahilinde olmaktadır. Halbuki biz, Kürt toplumunun geleneksel bir toplum olduğunu biliyorduk.

Geleneksel namus kavramında aşınmalar olmaktadır. Namus, sadece kadının, ailenin, aşiretin korunması ve dokunulmazlığı ile ilgili olarak ortaya çıkmamaktadır. Ulus için, halk için, vatan için mücadelenin de namus gereği olduğu anlayışı gelişmeye, kökleşmeye başlamıştır. İşgal altındaki bir vatanın onuru kırılmış, aşağılanmış, düşürülmüş bir halkın eşitlik mücadelesi yapmasının, haysiyet mücadelesi yapmasının en büyük namus borcu anlayışı gelişmektedir.

Gerilla, geleneksel değerleri hızla değiştirmekte, modern değerlerin oluşumunu sağlamaktadır. Aşiretler hızla çözülmekte, Kürtlerin tamamını kucaklayan bir ulus anlayışı gelişmektedir. Şeyhlik, toprak ağalığı gibi kurumlarda da büyük bir aşınma yaşanmaktadır. Bu geleneksel ve gerici kurumlar sadece resmi ideolojinin zoruyla ayakta tutulmaya çalışılmaktadır.

Soru: *Bu gelişmeler karşısında Türk hükümeti neler yapmaktadır, neler düşünmektedir, ne gibi önlemler almaktadır?*

Beşikçi: Kürt halk yığınlarının gittikçe yükselen demokratik özlemlerine ve isteklerine karşı devlet ve hükümet sadece terörle cevap verebilmektedir. Türkiye'de devletin Kürdistan konusunda tek bir politikası vardır: Devlet terörü uygulamak... Devlet terörü uygulayarak kitleleri sindirmek, yıldırmak. Öyle bir terör uygulayayım ki, kimse bu sorunla ilgili hiçbir şey düşünmesin, bu konuyla ilgili hiçbir öneri ortaya koymasın. Devlet terörü karşısında korksun, geri çekilsin, yılsın... Baskının, zulmün sadece kendisiyle başlayıp bitmeyeceğini, ailesini, akrabalarını da içine alacağını düşünsün, korksun, geri çekilsin. Devlet terörünün amacı kısaca budur. Fakat insanlar her türlü tehlikeyi de göze alarak isteklerini, düşüncelerini ifade etmeye çalışmaktadırlar. Devlet tarafından örülen korku duvarlarını aşmaya, korku duvarlarını yıkmaya çalışmaktadırlar. İşte bu noktada, artık, devlet terörünün önemli bir işlevi kalmamaktadır. Devlet terörü yararsız bir hale gelmektedir. Çünkü, korkutucu ve sindirici özellikleri işe yaramaz olmaktadır.

> **Kürt sorunu var olduğu sürece, Türkiye'de demokrasinin kurulması, gelişip kökleşmesi mümkün değildir. Kararnamelerde belirtilen önlemler, Kürtlerin gittikçe gelişen ve yükselen demokratik özlemlerini ve isteklerini bastırmayı amaçlamaktadır. Fakat aslında Türkiye'de, basın özgürlüğüne, düşünce ve bilim özgürlüğüne ne kadar ağır bir darbe indirdiği de ortadadır.**

Artık devletin terör politikası iflas etmektedir. Bütün bunlara rağmen Türk devleti Kürdistan sorunu konusunda terörden başka hiçbir politika üretememektedir. Son 413 ve 424 sayılı Kanun Kuvvetindeki Kararnameler şimdiye kadar zaten uygulanan devlet terörünün yeniden yürürlüğe konulmasından, daha doğrusu baskının ve terörün son noktasına kadar uygulanacağının bir kere daha ifade edilmesinden başka birşey değildir. Yanlız, burada bir konunun daha belirtilmesinde yarar vardır. Daha doğrusu sorunun başka bir boyutunun daha belirginleştiğine dikkat çekmek gerekmektedir. Resmi ideoloji çeşitli kısıtlamaları sadece Kürtler için getirse de, yasaklamalar sadece Kürtleri hedef alsa da bunların bütün Türkiye'yi, Türk demokrasisini etkilememesi mümkün değildir. Son kararnameler bunları açıkça ortaya koymaktadır... Kürt sorunu var olduğu sürece, Türkiye'de demokrasinin kurulması, gelişip kökleşmesi mümkün değildir. Kararnamelerde belirtilen önlemler, Kürtlerin gittikçe gelişen ve yükselen demokratik özlemlerini ve isteklerini bastırmayı amaçlamaktadır. Fakat aslında Türkiye'de, basın özgürlüğüne, düşünce ve bilim özgürlüğüne ne kadar ağır bir darbe indirdiği de ortadadır.

Burada şu konunun da belirtilmesi gerekir: Bu kararnamelerin uygulanmasının Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini ve devrimci mücadeleyi durduracağını hiç sanmamak gerekir. Örneğin, artık gazeteler Kürdistan'daki gelişen mücadele hakkında, gerilla faaliyetleri hakkında hiç haber vermiyorlar. Bütün haberler Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin açıklamaları doğrultusunda yapılıyor. Türk basını zaten, Milli İstihbarat Teşkilatı'nın bir bürosu gibi çalışıyordu. Şimdi, artık bu niteliğine daha çok dikkat edecek. Türk basının bu tavrına karşı da 20 Nisan - 1 Mayıs 1990 tarihleri arasında Kürdistan'da çok önemli bir protesto eylemi gelişti. Bu, Kürdistan'ın çeşitli şehirlerinde gazete almama, gazete okumama biçiminde ortaya çıktı. Gazetelerin günlük satışlarında %30-60 civarında düşüşler oldu... Bu protesto eyleminin çok anlamlı olduğunu düşünüyorum. Bu protesto eylemiyle Kürtler Türk basınına şunu anlatmış oluyorlar: Kürdistan'la ilgili olarak zaten ne yazıyordun ki: yalan dolan hükümet haberleri... Al, hepsi senin olsun... Kendi kararnameni kendin yaz kendin oku...

Soru: *Bu kararnamelerin uygulanmasıyla ilgili olarak daha başka neler söylenebilir?*

Beşikçi: Bölgeden gelen haberler, olayların hiçte devletin TRT'den ve gazetelerden aksetmeye çalıştığı gibi gelişmediğine işaret etmektedir. Çatışmalarda "ölü olarak ele geçirildi" diye bildirilen kişilerin pek çoğu gerilla değildir. Yoksul, yurtsever köylülerdir. Devlet kendi kayıplarını vermemekte büyük bir özen göstermektedir. Gazeteler gerillaların başarılarıyla ilgili hiçbir şeyi yazamamaktadır.

Soru: *Kanun Kuvvetindeki Kararname'ler, yapılmadan önce hangi anayasal kurumlarda nasıl görüşülmüştür? Bu önlemlerin oluşturulmasında hükümetin muhalefetin, siyasal partilerin, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin rolü nedir?*

Beşikçi: Türk siyasal hayatında siyasal partiler, Türkiye Büyük Millet Meclisi, hükümet sanıldığından çok daha güçsüz, cılız kurumlardır. Güçlü olan belirleyici olan devlettir. Devlet, Milli Güvenlik Kurulu tarafından temsil edilir. Devlet ve hükümet ayrımına dikkat çekmek çok önemli bir konudur. Örneğin, Türkiye'de Kürt sorunuyla ilgili politikalar, siyasal partiler, hükümet veya Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından değil, hep, Milli Güvenlik Kurulu tarafından oluşturulmaktadır. Siyasal par-

tilerin, hükümetin, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Kürt sorunuyla ilgili düşünceler üretmesi şöyle dursun, devlet tarafından yani Milli Güvenlik Kurulu tarafından oluşturulan politikaları tartışma yetkisi bile yoktur. Hükümetin tek görevi vardır. O da Milli Güvenlik Kurulu tarafından oluşturulan ve önerilen politikaları uygulamaya çalışmaktır. Türkiye Büyük Millet Meclisi bu politikaları tartışamaz, eleştiremez. Elbette onaylamak ve desteklemekle yükümlüdür. Siyasal partiler, hükümet, Türkiye Büyük Millet Meclisi gibi kurumlar politika oluşturma, oluşturulan politikaları eleştirme yetkisini kendilerinde göremezler... Fakat anayasal olarak, hukuksal olarak, örneğin, Türkiye Büyük Millet Meclisi "en büyük" tür, onun otoritesi üzerinde hiçbir kurum yoktur vs. denir. Fiili olarak ise hiç böyle değildir. Fiili olarak devletin, Milli Güvenlik Kurulu'nun Türk siyasal hayatı üzerindeki ağırlığı çok açıktır. Milli Güvenlik Kurulu ise daha çok ordunun ve Milli İstihbarat Teşkilatı'nın görüşleri doğultusunda oluşturulmuş bir kuruldur. O halde burada illegal bir durum da vardır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, hükümet, siyasal partiler hukuksal ve anayasal yetkilerini kullanamıyorlarsa, bu kurumlar, başka bir kurumun fiili olarak denetimi altında tutuluyorlarsa, Türk siyasal hayatında illegal bir süreç de yaşanıyor demektir. İllegal süreçin varlığı resmi ideoloji kurumuyla yakından ilgilidir. Türkiye'de devletin illegal yönlerinin ve faaliyetlerinin deşifre edilmemiş olması resmi ideoloji kurumunun gerektiği gibi kavranılmamış, bunun için önemli bir çabanın gösterilmemiş olmasıyla ilgilidir. İnsanlara bok yedirilmesi, masum insanların yıldırma, sindirme, halka gözdağı verme amacıyla keyfi olarak öldürülmesi bu tür emirleri verenler hakkında bir soruşturmanın açılmaması, insanlara, köylerini terke zorlamak için her türlü terörün uygulanması... gibi olayları ancak devletin illegal faaliyetleri kavramı çerçevesinde anlayabiliriz.

Soru: *Yeni Oluşum, Yeni Sosyalist Parti gibi girişimleri değerlendirir misiniz? Kürt halkının bu oluşumlar karşısındaki tavrı nedir?*

Beşikçi: Yeni Oluşum, Yeni Sosyalist Parti kuruluşu ile ilgili gelişmeleri izlemeye çalışıyorum. Bu girişimlere neden olan esas itici gücü iyi kavramak gerekir kanısındayım.

a-) Bilindiği gibi Kürt kökenli 7 SHP milletvekili, 14-15 Ekim 1989 tarihinde Paris'te düzenlenen bir toplantıya katılmışlardır. Bu toplantı, Paris Kürt Enstitüsü ve Fransa Özgürlükler Vakfı'nın ortak girişimleriyle düzenlenmiştir. Uluslararası bir toplantıdır. *"Kürtler: İnsan Hakları ve Kültürel Kimlik"* adını taşımaktadır. SHP'li 7 Kürt milletvekili bu toplantıya katılıp konuşmaları dinlemişlerdir. Bu eylemlerinden dolayı Parti'nin Merkez Yürütme Kurulu tarafından kesin ihraç istemiyle Merkez Disiplin Kurulu'na sevk edilmişlerdir. Sözü edilen bu olaydan bir süre önce de, Türkiye-Avrupa Ekonomi Topluluğu Karma Parlamento Grubu toplantısında Kürt sorunundan söz eden, yine Kürt kökenli başka bir SHP milletvekili Parti'den kesin olarak ihraç edilmiştir. 7 milletvekili de ihraç edildi.

b-) Bu ihraç olayından sonra SHP'nin Doğu ve Güneydoğu'daki yani Kürdistan'daki İl Örgütleri Parti'nin bu tutumunu ve davranışını protesto etmek için birer ikişer SHP'den istifa ettiler. Çok kısa bir zaman süresinde SHP'nin Kürdistan'daki bütün İl örgütleri çöktü. SHP daha sonra İl Örgütleri oluşturabilmek için 2-3 kişiyi yanyana getiremedi. Aynı şekilde İlçe Örgütleri de çöktü. Zira Kürt halk yığınları arasında Parti'nin ırkçı ve sömürgeci düşüncelerine, tavır ve davranışlarına karşı çok yoğun bir tepki ve protesto gelişiyordu.

c-) Kanımca, milletvekillerinin Paris'e gidip Kürtlerle ilgili bir toplantıya katılmaları, konuşmaları dinlemeleri çok anlamlı bir olay değildir. Söz alıp konuşmadılar. Düşüncelerini bile açıklamadılar. Fakat Kürt halk yığınlarının SHP'nin ırkçı ve sömürgeci tavır ve davranışlarını protesto etmek için, kendi milletvekillerine sahip çıkmak için geliştirdikleri eylemlerin, istifaların çok anlamlı olduğunu düşünüyorum. İşte iyi kavranılması ve irdelenmesi gereken süreç budur.

İnsanlar kendilerine, ailelerine, uluslarına güvenemez bir hale getirilmişlerdir. Bugün Kürdistan'da kendine güvenen, halka güvenen, bağımsız programı olan, siyasal istekleri olan, Türk siyasal sistemiyle temel çelişkisini belirleyen, bu çelişkiyi çözüme ulaştırabilecek kuvvetleri saptayan, ve bunları ortaya çıkarmaya çalışan en önemli güç PKK'dır.

d-) Yeni Oluşum, Yeni Sosyalist Parti kim tarafından, ne zaman ve nerede başlatılırsa başlatılsın temelinde böyle bir olay vardır. Kürt halk yığınlarının bu protesto girişiminin çok güçlü olduğunu düşünüyorum. Buna rağmen bu güçlü ve dinamik muhalefeti örgütlemeye çalışan girişimlerin düşünceleri, tavır ve davranışları çok cılız kalmaktadır. Adı ne olursa olsun yeni girişimlerin güçlü ve dinamik muhalefete cevap verebilecekleri kanısında değilim. Düşünülen yeni örgütlenmeler, yaşanan bu dinamik sürece denk düşmemektedir.

e-) Dikkat ederseniz olayın kökeninde Kürt kökenli milletvekilleri vardır, Kürt sorunu vardır. Buna rağmen bu milletvekilleri yeni oluşumların, yeni girişimlerin figuranları gibidirler. Örneğin yeni bir girişim başlatmak, yeni örgütlenmelerin öncülüğünü yapmak, sorumluluk almak vs. milletvekillerinde görülmemektedir. Bu, Kürdistan'ın sömürge yapısıyla ilgilidir. Sömürge ilişkilerinin Kürt insanının ruhsal yapısının nasıl şekillendirdiği ile ilgili bir konudur. Çünkü, Kürtler hep yönetilmişlerdir. Bu süreçte Kürdistan'ın iç dinamikleri parçalanmış diri güçler ezilmiş, insanlarda, kitlelerde liderlik fonksiyonlarının gelişmesine engel olmak için her türlü önlem alınmıştır. İnsanlar kendilerine, ailelerine, uluslarına güvenemez bir hale getirilmişlerdir. Bugün Kürdistan'da kendine güvenen, halka güvenen, bağımsız programı olan, siyasal istekleri olan, Türk siyasal sistemiyle temel çelişkisini belirleyen, bu çelişkiyi çözüme ulaştırabilecek kuvvetleri saptayan, ve bunları ortaya çıkarmaya çalışan en önemli güç PKK'dır. Türk devleti, şimdiye kadar Ortadoğu'da 30 milyondan fazla nüfusu olan Kürt ulusunu nasıl inkar ettiyse, PKK gerçekliğini de inkar etmektedir. PKK'yı Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesini, kendi sömürgeci konumunu anlamazlıktan gelmektedir. Fakat, PKK kendini artık iyice dayatmıştır.

İşte bu noktada, bu iki süreci birlikte ele almak gereği ortaya çıkmaktadır. Bu iki süreci birlikte ele aldığımız zaman neler söyleyebiliriz? Yani, bir tarafta eylemlerini yaygılaştırarak, derinleştirerek sürdüren bir silahlı mücadele, bir ulusal kurtuluş mücadelesi var, öte yandan da Yeni Oluşum, Yeni Sosyalist Parti girişimleri var. Bu iki süreç birbirlerini nasıl etkiler?

Şu çok açık, bir kere gerilla mücadelesinin gelişmesini engellemeye çalışan, onu belirli bir bölgede sınırlamaya çalışan hiçbir siyasal parti girişimi, adı ne olursa olsun, Kürdistan'da başarılı olamaz. İkinci olarak, yeni sosyalist parti girişimleri, Kürt halk yığınlarının gittikçe gelişen ve yükselen demokratik özlemlerine ve istemlerine bir cevap olamaz. Zira, fiili olarak yaşanan süreç çok dinamik bir süreçtir. Düşünülen örgütlenmeler bu sürece denk değildir. Bu, resmi ideolojiyle iligili bir sorundur. Türk siyasal partileri resmi ideolojiyi eleştirmek gereğini duymamaktadırlar. Bu bilince ulaşmamışlardır. Henüz devletin illegal yönleri bile deşifre edilmemiştir. Yeni Sosyalist Parti girişiminin bunları yapacağı kuşkuludur. Üçüncü olarak şu söylenebilir: Legal düzeyde, Türk siyasal düzeni çerçevesinde Kürdistan'da da bazı faaliyetlerin yürütülmesi gereği vardır. Bunun nasıl organize edileceği nasıl yürütüleceği yine önemli bir sorundur.

Soru: *SHP Genel Başkanı Erdal İnönü, DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel gerilla mücadelesinin, ulusal kurtuluş sürecinin yoğun olduğu yörelerde bir gezi düzenlediler. Bu geziler konusunda neler söyleyebilirsiniz?*

Beşikçi: Nusaybin'de, Cizre'de başlayan sonra, çok kısa bir zamanda birçok Kürt şehrine de sıçrayan protesto ve direnme olayları Türk yöneticilerinde çok büyük şok yarattı. İktidar da muhalefet de bu şoku yaşadı. Türk siyasal partilerinin tabanları erimeye başladı. Kürt halk yığınların da Türk siyasal partilerine karşı güvensizlik, inançsızlık oluştu. Gerillanın etkinliği arttı. Devlet ile Kürt halk yığınları arasındaki uçurum gittikçe büyümeye başladı... İşte muhalefet partisinin iki liderinin gezisi bu uçurumun daha da derinleşmesini ve açılmasını önlemek amacını taşımaktadır. Bu, devletin düzenlediği bir gezidir. Kanımca, Olağanüstü Bölge Valiliği'nin isteği üzerine yapılmıştır.

Soru: *Geziden beklenen yarar sağlanabilmiş midir?*

Beşikçi: Kuşkusuz bekledikleri yararı elde edememişlerdir. Zira liderler sömürgelerini dolaşmışlardır. Çok büyük tepki görmüşlerdir. Bazı yerlerde taşlanmışlar, hırpalanmışlardır. Kürdistan sömürgesinde dolaşmak artık eskisi kadar kolay olmayacaktır. Zira, Kürdistan eski Kürdistan değildir. Liderler bu gezilerinde belki Kürdistan'ın eski Kürdistan olmadığını anlamış olabilirler.

Kürt sorununa iki türlü yaklaşabilirsiniz. Birincisini, sorunu etkisiz hale getirmek, giderek kökünü kazıma biçiminde ifade edilebilir. Burada Kürtlerin varlığını da tanır, ufak tefek iyileştirmelerle onları uyutmanın, oyalamanın yollarını ararsınız. Bu sömürgeci devletin çıkarına göre bir çözümdür. Bir de Kürt halkının çıkarlarını dikkate alarak, Kürtlerin insan haklarını genişleterek, çoğaltarak Kürtlerden yana bir çözüm üretilebilir. Kürt halkı, Türk siyasal parti liderlerinin birinci çözüm doğrultusunda çaba harcadıklarını bilmektedir. Bu bilince ulaşmıştır. O bakımdan gezi boyunca tepkilerini çeşitli biçimlerde ifade etmiştir.

Soru: *Sizce Kürt sorununun özü nedir? Son çalışmalarınızda ele alınan konular hakkında bilgi verir misiniz?*

Beşikçi: Kürt sorununun iki önemli yönü vardır. Birincisi, Kürdistan'ın bölünmesinin, parçalanmasının ve paylaşılmasının ortaya çıkardığı bir durumdur. Böl-yönet politikası elbette, emperyalizmin ve sömürgeciliğin politikasıdır. Fakat, bölünen, parçalanan ve paylaşılan Kürdistan'dır. Kürt Ulusu'dur. Bu politikanın nasıl düşünüldüğünü, nasıl uygulandığını, ortaya ne gibi sonuçlar çıkardığını yakından biliyoruz. Fakat bunun çok haksız bir politika olduğunu da ifade etmek gerekir.

PKK'nın Fedaral Almanya'daki yargılanması sürecinde şunu da öğreniyoruz: NATO ittifakı ile Türkiye arasında Kürdistan'a ilişkin olarak geliştirilmiş gizli bir anlaşma var. PKK yargılamaları bu gizli anlaşmayı deşifre etti. Bu olay Alman demokrat kamuoyunda Avrupa ve dünya kamuoyunda PKK'ya dolayısıyla Kürtlere daha sağlıklı bakmaya başlamanın nedeni oldu. PKK ile ilgili Türk propagandası alt üst oldu. PKK'nin terörist değil ulusal kurtuluş savaşı veren bir örgüt olduğu iyice anlaşıldı. Dünya demokratik-devrimci kamuoyu Kürdistan konusunda daha sağlıklı bilgiler elde etmenin gereğini duydu

Kürt sorunu azınlık sorunu değildir. Kürt sorunu, Kürdistan'ın ve Kürt ulusununun İngiliz ve Fransız emperyalizminin, Kemalistlerle, Arap ve Fars monarşileriyle yaptığı işbirliği sonucu bölünmesi, parçalanması paylaşılması ve Kürt Ulusunun bağımsız devlet kurma hakkının gasp edilmesiyle ilgili bir sorundur. Sorunun emperyalizmle ve sömürgecilikle ilgili çok kısaca budur. PKK'nın Fedaral Almanya'daki yargılanması sürecinde şunu da öğreniyoruz: NATO ittifakı ile Türkiye arasında Kürdistan'a ilişkin olarak geliştirilmiş gizli bir anlaşma var. PKK yargılamaları bu gizli anlaşmayı deşifre etti. Bu olay Alman demokrat kamuoyunda Avrupa ve dünya kamuoyunda PKK'ya dolayısıyla Kürtlere daha sağlıklı bakmaya başlamanın nedeni oldu. PKK ile ilgili Türk propagandası alt üst oldu. PKK'nin terörist değil ulusal kurtuluş savaşı veren bir örgüt olduğu iyice anlaşıldı. Dünya demokratik-devrimci kamuoyu Kürdistan konusunda daha sağlıklı bilgiler elde etmenin gereğini duydu.

Sorunun ikinci cephesi Kürdistan'la, Kürt Ulusu'yla ilgilidir. Bölünmenin parçalanmanın ve paylaşılmanın ortaya çıkardığı sonuçlarla ilgilidir. Tarihinin belirli bir döneminde böl-yönet politikasının hedefi olan bir ulus, çok büyük bir darbe yemiş demektir. Böl-yönet politikası ulusun beynini dağıtmaktadır, iskeletini parçalamaktadır. Böyle darbe yiyen bir ulus, bir daha kendini toparlayamamaktadır. Leş gibi yerde serili kalmaktadır.

Halbuki Kürt ulusu Ortadoğu'da nüfusu 30 milyonu aşkın bir ulustur. Kürdistan 600 bin kilometre kareye yakın toprağı olan bir ülkedir. Bu kadar büyük bir ülkeye, bu kadar büyük nüfusa sahip olan ulusun hiçbir siyasal statüye sahip olmaması, sömürge bile olmaması, Türkiye'de olduğu gibi varlığının bile inkar edilmesi üzerinde dikkatle durulması gereken bir sorundur. Halbuki dünyada 300-400 bin nüfuslu, 40-50 bin nüfuslu devletler vardır. Örneğin, Avusturalya Kıtası'na yakın yerlerde bulunan Tavulu, Vanuata gibi devletlerin nüfusu 10 bin bile değildir. Kürtler ise geniş bir ülkeye ve büyük bir nüfusa sahip olmalarına rağmen sonsuz derecede aşağılanmış, horlanmış, küçümsenmiş, kendi kendine ihanet etmesi sağlanmış bir ulustur. Türkiye'de Kürtlerin, Türklerle eşitliği ulusal kimliklerini yani özbenliklerini, Kürt benliklerini inkar koşuluna bağlanmıştır. Kürt dili, Kürt kültürü olağanüstü derecede horlanmakta, aşağılanmaktadır. Kürt İnsanı, PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan'ın çeşitli vesilelerle, sık sık vurguladığı gibi düşürülmüş bir insandır, Kürt halkı düşürülmüş bir halktır. Fakat Kürdistan'da, özellikle Kuzey Kürdistan'da Kürtlerin kendilerine dayatılan, kendilerine layık görülen bu süreci benimsediklerini, aşağılamalara, onursuzluklara katlandıklarını da görüyoruz. İşte konunun Kürdistan cephesiyle ilgili olarak belirtilmesi gereken yönü de budur. Direnme ve başkaldırı ruhunun yokedilmesi ve dağıtılması... Onursuz yaşamaya katlanılması... Aşağılanmış, düşürülmüş bir toplum olma durumunun sindirilmesi... İşte son kitaplarda bu ilişkileri açıklamaya hizmet eden bazı sorular sormaya çalıştım. Bilimresmi ideoloji ilişkilerini irdelemeye gayret ettim. Kürt sorununa ilişkin düşüncelerinden tavır ve davranışlarından dolayı bir Türk üniversitesini, profesörleri, Türk basınını, yazarları, anayasal kurumları eleştirmeye çalıştım. 15 Ağustos 1984'den sonra Kürdistan'daki siyasal ve toplumsal değişmeyi belirtmeye de özen gösterdim.

LOZAN KÜRT SEMPOZYUMU'NDA TABULAR PARÇALANDI

"Kürdistan sorunu PKK dışında tartışılamaz!"

Kürdistan sömürgecilikten kurtarılmalı, Kürdistan halkı kendi kaderini kendisi tayin etmelidir!

Amed

Baştarafı 1. sayfada

Sempozyuma Irak-KDP, İran-KDP, Paris Kürt Enstitüsü, Avrupa'da Mülteci Kürt Dernekleri ve Orta-Kuzey-Batı Kürdistan parçasından ERNK katıldı. Türk milletvekillerinden M. Ali Eren ve Ahmet Türk'de bu sempozyuma davet edilmişti.

Sempozyumu düzenleyen MODS yaptığı açıklamada Kürt örgütlerini bir araya getirdiğini ve bununla mutlu olduğunu belirtiyordu... Kürt dostu bir örgütün böyle bir açıklama yapması şüphesiz bir iyiniyet gösterisi olarak değerlendirilebilir... Ancak sempozyumda biraraya gelen bu güçlerin bir bütün olarak farklı ideolojik-politik yapılara sahip olmaları ile iki ayrı dünya görüşü ve kutbunu oluşturduğu açıktır. Bu nedenle sempozyuma katılan güçler kıyasıya bir mücadele içinde oldular... Bu mücadele geçmişten günümüze kadar devam etmektedir. Bu sempozyumda da böyle oldu. Daha sempozyumun ön hazırlıkları sürecinde ERNK'nin sempozyuma katılmasını engellemek için her türlü karşıt faaliyet, bu güçler tarafından yürütüldü. Açık ki, bu engelleme faaliyetlerini her zaman yaptıkları gibi yabancı örgütleri kullanarak gerçekleştirmeyi amaçladılar. Ancak bu kez başvurdukları taktik, çok yönlü değerlendirmeleri zorunlu kılmaktadır.

Lozan Kürt Sempozyumu'nu düzenleyen MODS (Açık Demokratik Bir İsviçre Cephesi) Paris Kürt Enstitüsü tarafından yönlendirilerek, ERNK'nin sempozyuma katılımı engellenmek istenmiştir. MODS bu gibi güçlerden aldığı bilgilerle, *"Biz politik bir sempozyum yapmıyoruz... PKK-ERNK politik birer güçtür. Ayrıca PKK'nin elinde bir ölüm listesi de vardır. Bu listede sempozyuma katılan bazı kişilerin isimleri mevcuttur. PKK'nin Avrupa'da ölüm olaylarına adı karışmıştır. Bu nedenlerden dolayı terörist bir güç olarak görüyoruz ve sempozyuma katılmasına müsaade etmeyeceğiz..."* yazılı bir açıklamayı ERNK'ye iletmiştir... Daha sempozyum ön hazırlık sürecinde MODS'a aldırtılmak istenen bu tavır karşısında ERNK bir bildiri yayınlayıp, *"MODS Kürdistan halkına ve öncü güçlerine saygılı olmalı, komplo ve provokasyonlara alet olmamalıdır. Gerçek ise, elindeki ölüm listesini açıklamalıdır. Terörist iddiası MODS'a ait değildir, ama MODS'a itiraf ettirilmiştir. Bu ağızdaki dil, Kürdistan'da katliamlar gerçekleştiren faşist TC ve katliam birliklerinin dilidir"* diyerek, MODS'un Kürdistan halkından özür dilemesini istemiştir. Yine birçok örgüt, parlamenter ve demokratik kurum ve kuruluş, MODS'u bu açıklamasından dolayı kınamış ve ERNK'nin sempozyuma katılmaması durumunda kendilerinin de katılmayacağını belirtmişlerdir. Ayrıca ERNK'nin 6000 kişilik bir yurtsever kitle topluluğu ile bu sempozyuma katılarak, Lozan Antlaşması'nın tekerrürüne engel olacağını, halkın iradesini bu sempozyuma gayet demokratik bir biçimde dayatacağını açıklaması ardından MODS, ERNK'ye gönderdiği yazılı bir açıklamasında, "Başka güçler tarafından yanlış bilgilendirildiklerini, yapılan açıklamayı geri aldıklarını, ERNK'nin sempozyuma katılmasını istediklerini" belirtmiştir.

İsviçreli bir örgüt olan MODS belki de siyasi tarihi boyunca ilk kez doğru bir tabir kullanmış, işbirlikçi Kürt örgütlerini siyasi bir güç olarak görmediğini belirtmiştir. İşbirlikçilik bir politikadır, ama Kürdistan halkının kurtuluş politikası değildir. Bu politikayı esas alanlar siyasi güç değil, sömürgeci ve emperyalist güçlerin birer kuklasıdırlar. Ancak bizim bu dost örgütten istediğimiz; saygınlığını bir kuklalar topluluğu için zedelememesi oluştur.

Üç gün süren sempozyuma katılan 600-700 kişilik bir topluluk, işbirlikçi güçlerin, ERNK'nin açıklamaları karşısında nasıl bir duruma düştüklerini gayet açık bir biçimde gördü. İlkel-milliyetçi ve işbirlikçi güçler özünde Lozan Antlaşması'na karşı olmadıkları halde, bu antlaşmadan yakınarak bahsettiler. Irak-KDP'si İran-KDP'si, Paris Kürt Enstitüsü, Avrupa'da Mülteci Kürt Dernekleri vb. çevreler konuşmalarında, bazen utangaç ve bazen de açık bir biçimde Avrupa devletlerine yalvararak dil ve kültür haklarının verilmesini isterken, bu güçlerden bazıları da PKK'yi teşhir etmeye veya PKK'nin bağımsızlıkçı "sopası"ndan bahsederek, "dil ve kültür taleplerimizi kabul etmezseniz, PKK'nin bağımsızlık mücadelesi karşısında geç kalacaksınız" diyerek, nasıl medeni ve işbilir Kürt kişiler olduklarını vurgulamaya çalıştılar. Yine Avrupa'dan en önemli talepleri; Irak, İran ve Türkiye devletleri ile ilişki içine girmeleri için aracı olmaları oldu. Özellikle, bunların dostu olan bazı Avrupalı devlet adamları da, "Bağımsızlık Kürtlerin çıkarına değildir. Zaten bunu elde etme de mümkün olmadığına göre en akıllı çözüm yolu Kürt dili üzerindeki baskıların kaldırılmasıdır" diyerek, Kürt halkına nasıl acıdıklarını sık sık tekrarladılar. Hatta işi daha ileriye götürerek, "Kürtlerin sorunu, politika ve bağımsızlık sorunu değildir" demeleri üzerine samimi bazı Kürt dostları tahammül sınırını aşan bu açıklamalar karşısında tepkilerini dile getirdiler. Yunanlı bir gazeteci, *"Yaşlı kadınlar gibi divanda yayılmışsınız. 'Kürtlerin sorunu bir medeniyet sorunudur, politika sorunu değil.' Kürdistan halkına saygısızlık yapıyorsunuz. Siz kendinizi uygar olarak görüyorsunuz ve Kürtlere akıl vermeye çalışıyorsunuz! Sizin buna hakkınız yoktur. Kürtleri medeniyetsizlikle suçluyorsunuz. 2500 yıl önce Yunan tarihinde devlet adamları bugün sizin konuştuklarınızı mahkum ederek, kendi sorunlarının medeniyet sorunu değil, politika sorunu olduğunu söylemişlerdir. Bugün Kürdistan'ın Türkiye parçasında bir silahlı mücadele vardır. Bağımsızlık savaşı PKK tarafından yürütülmektedir. Neden PKK divanda bulunmuyor? PKK'nin olmadığı platformlarda Kürdistan sorunu ve halkının iradesi temsil edilemez"* diyerek tepkisini dile getirdi.

Gerçekten Lozan Kürt Sempozyumu'nda, teslimiyet ile direniş, işbirlikçilik ile bağımsızlık arasında bir boğuşma yaşanmıştır. Şüphesiz ki bu kez Lozan'da direniş bütün engellemelere rağmen egemen çıkmıştır. İşbirlikçilik teşhir edilmiş, halkımızın onurunu ve bağımsızlık savaşını uluslararası alanda bir kez daha temsil eden ERNK, sahte çözümlerle Kürdistan halkının aldatılamayacağını gayet açık bir biçimde dosta ve düşmana göstermiştir.

PKK'nin Kürdistan'da başlattığı Serîhildan dönemine denk gelen bu sempozyum, bu atmosferden kendisini soyutlayamazdı. Genellikle Kürt işbirlikçileri dışında konuşma yapan yabancı çevreler farklı mücadele biçimleri temelinde de olsa çoğunlukla Kürdistan sorununun köktenci çözümünün bağımsızlıktan geçtiğini vurguladılar.

Sempozyumda ilk konuşmayı yapan Lozan Belediye Başkanı İvet Yagi: "...*Lozan şehri insan hakları sorununa önem veriyor, bu sorunların çözümüne cevap vererek uluslararası dayanışma örneğini gösteriyor. Lozan şehrinin prensibi, insan haklarına ve demokrasiye saygılı olmak, ulusların kendi kaderini tayin hakkına saygılı olmak, azınlıkların kendi istemlerine saygılı olmaktır ve biz bunları desteklemeyi bir görev olarak biliyoruz. Kürdistan sorununda bir sessizlik vardır. Bunu kırmak gerekiyor. İnsan haklarının çiğnendiği bir yerde sessiz kalınmamalı, insanlık onurunun korunması için destek olunmalıdır. Bu görevi bir prensip olarak kabul ediyoruz"* dedi.

Lozan Belediye Başkanı ardından İsviçre Parlamento Başkanı da yaptığı konuşmada şunları söyledi: *"İnsan bazen uluslararası örgütlerin önemini daha iyi anlıyor. Aynı şekilde, politik alandaki sorunların çözümünde Avrupa Konseyi önemli bir rol oynamaktadır. Ve bu kurumlar insanlık onurunun korunmasında aktif rol oynamak zorundadırlar. Fakat ben bugün burada sadece Kürdistan halkına karşı duyduğum sempatiyi anlatmakla kalmayacağım. İsviçre Parlamentosu'nu temsilen Avrupa Konseyi'nde görevliyim. Bu kurum aldığı kararları yerliyerinde işletmek görevine sahiptir. AT içinde görevi; halkların kendi kaderlerini tayin hakkını savunup kabul etmektir. Birçok halk bu hakkını savunup gündeme getirmek için zorluklar çekmektedir. Birçok hakkından mahrum edilen bir halk ve bu haklarını savunan bir halk gerçekliği vardır... Tüm dünyanın sorumluluğu vardır. Avrupa'nın, karşısındaki bir Kürt gerçekliğini göstererek hareket etmesini istiyoruz. Biz her zaman dosyaları açarak bu haksızlığı mahkum etmek istedik, bir delegasyon oluşturarak Türkiye'ye gönderdik. Avrupa Konseyi'nden gönderdiğimiz delegasyon araştırmalar yaptı. Türkiye'den istediğimiz; hukuksal alandaki uygulamalarını düzeltmesi, Avrupa'dan istediğimiz ise; Kürt sorununu kendi platformlarında tartışmasıdır. Görevimiz ise; İsviçre'de bu duruma ilişkin olarak kendi ekonomik ve politik yönlerimizi gözden geçirerek, ülkesini terkeden bu halkın sorumluluğunu taşıyamayacağımızı belirtip, bunun önüne geçilmesidir. Lozan'da yapılan antlaşma ile Kürtlere büyük bir haksızlık olmuştur. Bunun bir benzeri de İsviçre'nin Jura Kantonu'na yapılmıştır. Fakat daha sonra yapılan çalışmalar sonucunda bu haksızlık ortadan kaldırıldı, Jura bağımsızlığına kavuştu. Biz bunu Kürt halkı için de bir çözüm yolu olarak görüyoruz."*

Sempozyuma şeref üyesi olarak katılan Kürt aydınlarından İ. Şerif Vanlı Kürdistan tarihi üzerine yaptığı konuşmada, Kürdistan tarihinde halk direnişini ortaya koydu. Kürdistan'ın bugün devletlerarası sömürge statüsünde tutulduğunu, Kürt halkının bir ulus olduğunu, tarihte devletler kuran bu halkın bugün de devlet kurma hakkının olduğunu, sömürgecilikten kurtarılması gerektiğini belirterek, Kürtlerin bir uyanış ve mücadele içinde olduklarını, Avrupa'nın Kürt sorununa kulaklarını tıkadığını, Halepçe Katliamı'nın Kürtler tarafından unutulmadığını söyledi.

Paris Kürt Enstitüsü adına konuşan Kendal Nezan ise, 1923-1990 yılları arası Kürdistan tarihini değerlendiren konuşmasında, *"Kürtlerin tarihte sık sık direndiğini, başkaldırdığını, ama Kürtlerin ne geçmişte ve ne de günümüzde birlik yaratacak bir halk olmadığını, hep parçalanan bir halk olduğunu, 1970'li yıllarda Türkiye'de DDKO'nun kurulduğunu ve bunun önemli bir çıkış olduğunu"* belirttikten sonra, 12 Eylül'den sonra Kürtlerin Avrupa'ya çıktıklarını, bu nedenle Kürtlerin dil ve kültür sorunlarına Avrupa'nın yardımcı olması gerektiğini, PKK'nin başlattığı gerilla savaşının halkı zor duruma soktuğunu, TC ile PKK arasında sıkışan halkın göç etmek zorunda kaldığını, büyük korkusunun topraklarından kopan insanların dillerini ve kültürlerini kaybedecekleri olduğunu söyledi.

Bay Nezan'ın adına yakışır bir cahillik örneği ("Nezan"ın Türkçe karşılığı "cahil" dir) sergilediği konuşması dinleyicilerde büyük tepki yarattı. "Önemli bir çıkış" olarak tabir ettiği ve Kürdistan'ın ismini dahi kullanmaya cesaret etmeyen Doğu Dernekleri Kültür Ocağı'nın meşhur "Kelaynak kuşlarının neslini koruma" tartışmalarından bir adım

ilerleyerek (!) bu kez Lozan'daki Kürt sempozyumunda "Kürtlerin TC ile PKK'nin şiddeti arasında sıkışıp göçettiği, Türk metropollerinde dillerini ve kültürlerini unutarak neslinin tükeneceğini" belirtmesi doğrusu Nezan'a göre ileri bir adımdır! Bu bayın yaptığı bu "tarihi çıkışı" onu emperyalistlerin kucağında "profesör", "doktor", "Kürt Nezan"ı dahi yapmış olduğundan büyük hava ile Lozan'a geldi, ancak tam bir düş kırıklığı ile buradan ayrıldı. Kürdistan'daki savaş gerçekliğine bu kadar kör ve sağır yaklaşan başka bir şahsiyete rastlamak mümkün değildir. Avrupa Parlamentosu dahi Kürdistan'daki insan haklarının ihlallerinden TC'yi sorumlu tutar ve Alman Yeşilleri TC'nin Kürdistan'daki varlığını terörist olarak değerlendirip teşhir ederken, TC'nin sistemli bir biçimde Kürdistan halkını ata topraklarından göçettirdiğini dünya alem bas bas bağırırken, Kürdistan'daki göçlerden PKK'yi sorumlu tutmak Kürdistan halkına karşı bir düşmanlıktır. TC hakimlerinin 1982 yılında PKK Diyarbakır Ana Davası'nda Mazlum DOĞAN, Kemal PİR, M. Hayri DURMUŞ gibi yüzlerce PKK tutuklusuna yönelttiği "Siz halkı göçe zorladınız" suçlamasının bay Nezan'ın ağzından çıkması onun hangi zehirli otun çiçeği olduğunu ortaya koysa gerek. Bay Nezan'ın bu konuşması bir pot kırmá olarak değerlendirilebilir mi? Şüphesiz ki hayır. Kendisi de iyi bilir ki, emperyalistlerin yanında onu değerli kılan tek şey; PKK'nin yürüttüğü mücadeledir. Kürdistan'da TC'nin köylülüğe beş para değer vermediğini herkes bilir. Bugün bu böyle olmakla beraber, PKK'nin silahlı mücadeleyi başlatması ardından TC'nin en yetkili generallerinin dahi Kürt köylüsünün ayağına kadar giderek, "zavallı vatandaşların uğradığı haksızlıklara çare olarak köy koruculuğunu bulunmaz bir nimet olarak" sundukları herkes yine iyi bilir. Nezan da bu çevrelerin Avrupalı yandaşları yanında işte böyle değer kazanmıştır.

Nezan sadece sempozyumda değil, gittiği her yerde, PKK'nin *"ölüm listesi"*nde olduğunu belirterek, PKK'nin "saldırgan ve terörist" olduğunu izah etmeye çalışıyor. Kendi ölümünü PKK'nin kurşunlarında aramak kadar lanetli bir şey yoktur. Kürdistan halkının en çok lanetlediği ölümler bu tür ölümlerdir. Nezan bu noktada tam bir çarpıtma içindedir. PKK'nin bu tür kişilikleri şiddetle ortadan kaldırma politikası yoktur. İşbirlikçilik Kürdistan'da bir gelenekti. Ulusal kurtuluş güçlerinin bu geleneği yerle bir ederek bağımsızlığı egemen kıldığı herkes tarafından bilinmektedir. Bu gelenek takipçileri silahla bağımsızlık güçlerinin karşısına çıkmadıkça, onlara şiddet uygulanmamıştır. Silaha silahla karşılık verildiği doğrudur. Ancak Nezan'ın bugün temsil ettiği işbirlikçilik komplolar düzeyine çıkmadıkça, bu çizgi sahipleri politik teşhirlerle tasfiye edilerek etkisizleştirilecektir. Bu bütün ulusal ve sınıfsal kurtuluş mücadelelerinde böyledir. Nezan, Lozan Kürt Sempozyumu'nda ERNK'nin güvenliği sağladığı salonda üç gün çok rahat bir biçimde gezmiştir. Bizzat ERNK, tüm delegelerin olduğu gibi kendisinin de güvenliğini sağlamıştır. Bütün bunlara rağmen bu iddialarını sürdürmesi bir ukalalıktan öteye gitmeyecektir. Ama Kürdistan halkına ve dostlarına saygı duymayan Kendal Nezan, İsmet Şerif Vanlı'ya, sempozyumda teşhir olmaktan dolayı olacak, *"Bu sempozyum tam bir hayvan sirkine benziyor"* diyerek gerçek yüzünü ortaya koymuştur. İ. Şerif Vanlı bu hakaret karşısında, *"Burası bir Kürdistan parlamentosudur"* diyerek karşılık vermiştir. Nezan neden rahatsız oldu? Çünkü sempozyuma, Kürdistan'nın her parçasından, diplomat olamamış kravatsız işçiler katılmıştı. Nezan bunlardan nefret ediyor. Çünkü bunlar diplomasi oyunları içinde kendilerini yitirmedikleri gibi Kürdistan'nın kurtuluşunu da silahlı mücadele ile bağımsızlığa ulaşmada görüyorlar.

Sempozyumda Irak-KDP'si adına konuşan Zabari, övünerek, *"Otonomi için mücadele ettiklerini, bugüne kadar çok kez otonomi sözü verilmesine rağmen bunun gerçekleşmediğini, Avrupa'nın Irak'a baskı yaparak bu hakkın yürürlüğe konulmasını sağlamasını"* istedi. Ayrıca İran, Türkiye ve Suriye devletlerine de baskı yapılmasını, Kürtlerin kültürel taleplerinin kabul edilmesini istemeyi de unutmayan KDP sözcüsü, sempozyumun bu talebi yerine getirebileceğini sanarak baştan sona kadar yabancılara yalvardı.

İran KDP'si adına konuşan Abdullah Khosrov, İran'ın vahşetinden bol bol bahsetti, ardından İran'la tarih birliğine sahip olduklarını, İran'dan kopmak istemediklerini, Avrupa'dan istemlerinin; KDP'yi İran ile ilişkiye geçirmesi olduğunu belirtti. Yine bu şahıs, Kürdistan'ı sömürge görmediklerini, bu nedenle Kürdistan'ın sömürgecilikten kurtulması gibi bir dertlerinin olmadığını sık sık çevresindekilere belirtiyordu.

Suriye'deki Kürtler üzerine konuşan Nevin Ersan da, *"Kürtlerin topraklarından zorla göç ettirildiğini, yasal Kürt partisinin olmadığını"* belirtti.

Bu güçlerin tümü sempozyumu Mekke'ye dönüştürerek diz çökmüş, "İlahi Avrupa, bize dilimizi, kültürümüzü ihsan eyle" biçimindeki bir yakarışa sahne etmişlerdi. Bazı yabancılar bu yakarıştan rahatsız olduklarını açık bir biçimde dile getirdiler.

ERNK temsilcisi, bütün bu onur kırıcı durumları ortadan kaldırmak için yaptığı onurlu konuşmada, Kürdistan halkının kimseye yalvararak hak talep etmeyeceğini; Kürdistan halkının faşist Türk sömürgeciliğine karşı bağımsızlık savaşını Serîhildan ile tırmandırdığını ve PKK-ERNK-ARGK güçleri saflarında yerini aldığını; Kürdistan halkının PKK ile TC'nin arasında sıkıştırıldığını iddia eden Kendal Nezan'ın samimi konuşmadığını belirterek, *"Kürdistan halkı 1990 Newroz'unda ERNK'nin çağrılarına uyarak bir milyon insanıyla Serîhildan'a kalkmıştır. 7 Kürdistan vilayet ve kasabasında halk 'Yaşasın PKK' sloganını atmıştır. Ortadoğu'da sorunların köklü çözümü bağımsız bir Kürdistan'dan geçmektedir... Avrupa insan hakları konusundaki sınavını Kürdistan'a yaklaşımda verecektir... Kürdistan halkının haklı ve meşru mücadelesini hiçbir çıkar gözetmeden desteklemek her bireyin insanlık görevidir"* şeklinde konuştu.

Bu konuşmadan sonra toplantının havası değişti, Avrupa'daki mülteci Kürtler konusunda konuşma yapan Berlin Üniversitesi Ortadoğu Sosyoloji Uzmanı Yuhan Gılaşkek, *"Kürtlerin en temel sorunu milli bir birlik yaratma sorunudur. Kaybettiği ulusal değerlerinin tümüne sahip çıkmasıdır. Kürtler yurtseverlik bilincini bu alanda da geliştirmeli. Kürtlerin özgürlüğüne kavuşma sorunu vardır. Kürdistan İşçi Partisi (PKK) bu özgürlük bilincini geliştiriyor. Biz hiçbir zaman Kürtlerin kurtuluşu için, Kürtlere şu biçimde mücadele etmek zorundasınız diyemeyiz"* dedi.

Avrupa'daki mülteci Kürtler üzerine konuşma yapan Kaya İzol, İsveç'teki derneklerinin Kürt dili üzerine başarılı bir çalışma yürüttüğünü belirterek, daha fazla olanakların sunulmasını istedi.

Sovyetler'de yaşayan Kürtlerin durumları üzerine konuşan İ. Şerif Vanlı, *"Sovyetler'de çok az bir Kürt nüfusu vardır. Kürtçe okulları var ve kültürlerini yaşatabiliyorlar. Son dönemlerde Sovyetler'de gelişmekte olan milliyetçi akımlardan zarar görmektedirler. Kürdistan'daki mücadeleyi ilgi ile izlemektedirler"* dedi.

Sempozyumun en önemli bölümü, 9 ayrı komisyonda sürdürülen tartışmalar ve açık oturumda yapılan komuşmalar oldu. Her örgüt bu sempozyumdan ne beklediğini açık bir biçimde ortaya koydu. Özellikle bu döneme kadar pusuya yatan bir çok akrep dili altındaki zehiri kustu.

Komisyonlarda bütün konulara ilişkin tartışmalar yürütülüyordu. Her komisyon bir konuyu içeriyordu. Şu konular üzerinde komisyonlar kurulmuştu: Kürdistan'da Direniş ve Avrupa'nın Tavrı, Ekonomik İlişkiler, İnsan Hakları, İltica ve Kadın Sorunu, Azınlıklar, Kürtlerin Kimliği ve Kültürü, Yurtdışındaki Kürtler, Kürdistan'ın Coğrafik-Jeopolitik parçalanmışlığı.

İlkel-milliyetçi ve işbirlikçi-mülteci reformist güçlerin talepleri şunlar oldu: *"Avrupa devletleri, Türkiye, Irak, İran ve Suriye devletlerine baskı yapsın demokratik bir ortam yaratılsın, Kürt dili ve kültürü üzerindeki baskılar kaldırılsın* Hatta bazıları daha ileri giderek, *"Avrupa bu devletler aracılığı ile Kürdistan'a ekonomik yatırımlar ve sosyal hizmetler yapsın"* dahi diyebildiler!

Açık ki, sömürgeci devletler aracılığı ile Kürdistan'ı kalkındırma, sosyal bir gelişme sağlama ve hakların sağlanması istemi çok çirkin bir talep olmaktan öteye, "Doğu'nun makus talihini değiştireceğim" diyen sömürgeci terör sahiplerinin borazanlığını yapmaktan öteye bir anlama gelmemektedir. Türk generalleri de Kürt sorununun temel çözüm yolunu dışarıya böyle yansıtarak, ulusal inkarcılık tezini böyle savunuyorlar. Mülteci kampları için Avrupa'nın gönderdiği yardımların köy korucuları ve ajan milis çetelerinin maaşlarına ödendiği, TC subaylarının hediyelikleri olarak kullanıldığını sanmız bilmeyen yoktur. Avrupa'nın bu sömürgeci devlete, karşılıksız yaptığı yardımların haddi hesabı yoktur. Bütün bu yardımların yeni katliamlar ve zindanların yapımından başka hiçbir şeyde kullanılmadığı bilinmektedir. Doğal olarak sempozyuma katılanlar, bu istemi ileri süren güçlerin hangi sömürgeci devletin maliye müşaviri veya bakanı olduğunu sormadan edemeyeceklerdir.

Açık ki, Kürdistan halkının elinde hiçbir şey bırakılmamıştır. Her şeyi zorla gaspedilmiştir. Bu nedenle en sıradan bir ulusal değeri için dahi tutucu ve bağnaz olmada ve bu değerleri için mücadele etmede yerden göğe kadar haklıdır. Dilimiz üzerindeki sömürgeci yasak ve baskılara, kültürümüz üzerindeki her türlü bitirici uygulamalara karşı çıkmak ve bunun için mücadele etmek, bütün Kürt yurtseverlerinin görevidir. Bizim sempozyumda ayıpladığımız, bu güçlerin dil özgürlüğü ve kültürel talepleri değildir, haklı olan bu talepleri, Kürdistan halkının kendi kaderini tayin etme mücadelesinin karşısına koymalarıdır. Evet, bu ulusal değerlerimizin ulusumuzun kölelik statüsünde tutulması için garantör birer ipotek olarak kullanılmasına alet olmalarıdır. Sömürgeciler ve emperyalist güçler Kürdistan sorununu etnik bir sorun olarak gündemde tutmak istemektedirler. Ve biz bu konuda son derece hassasız. Etnik bir sorun, dil özgürlüğü ve kültürel baskı istemlerin karşılanması ile ortadan kalkar. Ama bu güçler çoğu zaman, "Kürdistan bir ulustur, ve bu ulus sömürgedir" derken, diğer yandan sömürgeciliğe karşı mücadele etmeyi değil bununla uzlaşmayı esas almaktadırlar. Bunun için diplomatlığa soyunarak "Kürdistan'ın temsilcisi, bilir kişiler olarak" kendilerini sömürgecilikten kurtarmanın mümkün olmadığını bildikleri halde, buna lanet okuyarak "sadece dil ve kültür özgürlüğü istiyoruz" demektedirler. Gerçekten hiçbir direniş yürütmeden bu hakları elde edecek lerini sanıyorlar.

Okuyucularımızdan özür dileyerek bu güçlerin durumunu halk arasında konuşulan bir fıkra ile anlatacağız: Bir kör, bir topal ve bir sağır bir araya gelmiş ve birbirlerine fiyaka atmaya başlamışlar. Kör olanı, "Aha, bir karartı görüyorum" demiş. Sağır olanı hemen cevabı yetiştirmiş, "Öyle bir hızla geliyor ki, gürültüden yer gök inliyor!" Topal olanı ise gerilerek, "Haydi arkadaşlar, gelin koşalım" demiş. Şimdi bu güçlere sormak gerekmez mi; siz bu kör, sağır ve topal durumunuz ile kimi kandıracaksınız? Kürdistan'daki bu amansız savaş ortamında devekuşu gibi kafanızı kumun içine gömüp, yürütülen bu savaşı görmezlikten gelmek, "Bu savaş bizi ilgilendirmez, biz sadece dil ve kültür özgürlüğü istiyoruz" diyerek, "Bakın biz silahlı mücadeleden yana değiliz ve bu nedenle terörist olarak bizi PKK'nin kefesine koyamazsınız... Ama istemlerimizde yerden göğe kadar haklıyız" sözleri ile mi meşhur bir güç olacaksınız? Avrupa alanında suya sabuna elinizi değdirmeden bunları söyleyebilirsiniz. Ama Kürdistan halkının yaşamı savaş içinde şekilleniyor. O topraklarda yaşamak, savaşmakla mümkündür. Açık belirtelim; biz de savaşlardan ve silahlardan nefret ediyoruz, ama kendiniz de belirtiyorsunuz; "Türk devleti barbardır. Saddam jenosid uyguluyor" diye. Fakat siz buna rağmen "melek"siniz! Doğrusu bu tür "melek"ler daha tehlikelidirler. Arafat BM'ye askeri üniformayla geliyor. Ne de olsa arkasında taş ve sopalarla savaşan bir halk vardır. ABD ve Sovyetler askeri ve silah üstünlükleri ile birbirlerini taviz koparıyorlar. "Bilir Kürt diplomatları", bütün bunları görmeyerek sermayesiz tüccar gibi kapı kapı dolaşıyorlar. Kimse bu durumlarından dolayı kendilerini muhatap almadığında ise, kendilerinin düzenlediği toplantıları "hayvan sirki"ne benzetmekten utanmıyorlar.

Kürdistan halkının bu güçlerden istediği şudur: "Siz her şeyi tüketmişsiniz, mücadele etmek için ata topraklarına gelme cesaretiniz de yok. Orada kalın ve bizim kanla yarattığımız değerler sayesinde yaşadığınıza göre, hiç olmazsa bu değerlere saygılı olun. Dil ve kültürel talepleriniz olsun, ancak bu talepleri bağımsız Kürdistan mücadelesinin bir parçası olarak görün ve onunla yaşatın. Emperyalistler bu talepleri sunarak sizi bağımsızlık mücadelesine karşı kullanmayı her zaman deneyecektir. Bu temelde dil ve kültürel talepler sömürgeciliğin bir garanti belgesi olarak hep gündemde tutulacaktır."

Emperyalizme ve sömürgecilere, bu tehlikeyi göze alarak mesajlar ulaştıran konuşmalar yapan bu güçler bunun hiç de Kürdistan halkı ve gerçek dostları tarafından kabul edilmeyeceğini açık bir biçimde gördüler. Kürdistan sorununun bir dil ve kültürel özerkliği talebi olarak ele alınması, Lozan'da ERNK'nin karşı çıkması ile aşıldı. *"Kürdistan sömürgedir. Bağımsızlık köklü çözümdür. Kürdistan halkı devlet dahil istediği gibi kendi kaderini tayin etmelidir. Dostları ve insan hakları savunucuları bu temelde yardımcı olmalıdır"* kararlarına ulaşabildi. Kürdistan'ın böyle konuşturulması her namuslu Kürt insanı için gururdur.

Sempozyumda amaçlarına tam olarak ulaşamayan işbirlikçi güçler, birçok ayakoyununa başvurarak durumu kendi lehlerine çevirme çabasından da geri kalmadılar. Açık tartışma oturumunda divan anti-demokratik bir biçimde oluşturuldu. KDP'liler divana oturuldu. Herkes PKK'yi ve mücadelesini tartışıyordu. Ancak bu sorulara muhatap olan ERNK'ye söz hakkı verilmek istenmiyordu. Peki, sözü kesen kimdir. "PKK'nin propagandası olmamalı" diyen bay Türk damadı bir İsviçreli! Otonominin güvencesi nedir? Kürdistan halkının sorunu bir vatan sorunu değil midir? Hangi temelde birlik? gibi sorular divana peşpeşe yağdırıldı ve bu sorular rahatsızlık yarattı. Çünkü divan yargılanıyordu.

Sempozyum basın toplantısı ile sonuçlandığında gazeteciler, *"KDP'lileri tanıyoruz. Otonomi otonomi diyorsunuz. Peki bunu nasıl elde edeceksiniz? Şimdi neredesiniz? Savaşacak gücünüz var mı? PKK'nin sözcülerine sorularımız vardı ama onlar divanda yok! Sizlere ise soracak bir şeyimiz yok"* diyerek önemli gerçeklere parmak bastılar.

Sonuç olarak; başından beri hile ve entrikalarla gerçekleştirilmek istenen sempozyum, tersi bir duruma dönüşerek Kürdistan halkının ERNK'de somutlaşan bağımsızlık gerçekliğinin dosta ve düşmana kabul ettirdiği bir platform oldu. Siyasal varlığını sürdürmek isteyen samimi Kürt güçleri, bir kez daha Lozan Kürt Sempozyumu'nda ispatlanan ERNK'nin otoritesi altında mücadele etmelidirler. Aksi taktirde emperyalizmin kucağında olsa dahi, teslimiyet ve işbirlikçilik tasfiye olmaktan kendisini kurtaramayacaktır.

OLOF PALME CİNAYETİ SORUŞTURMASINDA SÄPO-MİT İŞBİRLİĞİ

Cinayeti PKK'ye yükleme çabaları

Olof Palme, 28 Şubat 1986 tarihinde öldürüldü. Cinayetin ardından dört yıldan fazla zaman geçiyor. Katil halen "bulunmuş" değil ya da bulunmak istenmiyor. Olof Palme, karısının gözleri önünde geceleyin eşkali belli biri tarafından öldürülmüş, katil sırr-ı kadem olmuştu.

Palme'nin katledilmesine en fazla üzülenlerin başında Kürt halkı geliyordu. Çünkü, düzeyi tartışılır olmakla beraber, Olof Palme, Kürt halkının dostu biliniyordu. Avrupa'da Kürdistan sorununda devletler düzeyinde koyu bir inkarcılık varken, Olof Palme, Kürt halkının ulusal ve demokratik haklarının verilmesi gerektiğini açık bir şekilde savunuyordu.

Yine de Kürt halkı suçlanmaktan kurtulamadı. "Güçsüzlük" suçlu olmak için yeterdi. Ya da öyle sanıldı.

SÄPO'nun sabık şefi **Hans Holmer** için katil belliydi. **Hans Holmer**, 14 Mayıs 1986'da **Teori B** adıyla PKK'lileri avlama planını hayata geçirdi. Plan, PKK'nin kamuoyunda mahkum edilmesini ve İsveç'teki bütün Kürt yurtseverlerinin tutuklanmasını kapsıyordu.

Holmer, komplosuna iki gerekçe gösteriyordu; "PKK, Genel Sekreteri, İsveç'te iltica başvurusunun reddedilmesine kızmış bundan dolayı intikam almak istiyordu. İsveç hükümeti PKK'yi terörist ilan etmiş, PKK'de bu yönelimin Avrupa'da yaygınlaşacağından korkmuştu."

Hans Holmer'in bu iddiaları aylarca İsveç radyo, televizyon ve gazetelerini işgal etti. Çok sayıda Kürt yurtseveri tutuklanarak haksız yere terörist muamelesi gördü. Plan tutmadı. Holmer, kanun dışılıkta diretti. Devreye tüccar ve aynı zamanda CIA ajanı olan **Ebbe Carlsson** sokuldu. Carlsson, özel soruşturma ekibi kurdu. Kendisine tüm ayrıcalıklar tanındı. Bu kişi, Türk MİT'inin verilerini temel aldı. Yeni bir iddiayla ortaya çıktı.

Buna göre "İran, İsveç'ten top vb. silahlar almak istemiş, Olof Palme hükümeti, bu satışı durdurmuştu. İran, intikam almak istemiş, bunun içinde PKK'yi kullanmıştı."

PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan, 1988 yılı içinde İsveç'in **Dagens Nyheter** gazetesi muhabiri **Lars Boström**'a verdiği mülakatta bu suçlamayı "aciz" bir çırpınış olarak değerlendirecek ve İran'la herhangi bir ilişkilerinin olmadığını açıklayacaktır. (Berxwedan, 30 Haziran 1988).

Ebbe Carlsson, bu komplocu tezini ispatlamak için eski İran devlet başkanlarından Beni Sadr ile görüşecek, komplo senaryosunu film haline getirmek için bir İngiliz film şirketiyle anlaşacak, Kürt yurtseverlerinin evine gizli dinleme araçları yerleştirecek ve telefonlarında sürekli dinlemeye alacaktır.

Oyun bozuluyor

Dinleme cihazları, Ebbe Carlsson'un marifetleri ve Kürt yurtseverlerine yapılan haksız uygulama İsveç kamuoyunun kanısını değiştirir. Hans Holmer'in Ebbe Carlsson ile sapık ilişkileri ortaya çıkar. Carlsson'un gizli dinleme araçlarını temin ettiği **Carl-Gustav Östling** ismindeki şahsın evinde yapılan aramada Türk istihbarat teşkilatı MİT'e ait PKK hakkında hazırlanmış belgeler bulunur. Zaten SÄPO-MİT ilişkisinin gizlenecek bir yönü kalmamıştır.

Olof Palme cinayeti soruşturmasını bir inceleme konusu yapan **Alman Der Spiegel** dergisi (Kasım-1987), "Olof Palme olayında Kürt izi Türk generallerini ziyadesiyle memnun etmektedir" yazacaktır. Mükafat olarak da İstanbul metro inşaatı ihalesi İsveç endüstri tekeli ASEA'ya verilecektir.

SÄPO'nun çirkinlikleri kamuoyunun tepkisini çoğaltacaktır. Dokuz Kürt yurtseverinin Avrupa'da benzeri görülmeyen bir şekilde kamu hapsi denen belediye sınırları dışına çıkmasının yasaklanmasına karşı sesler yükselir. Kürt Halkının Dostlarından **Hans-Göran Franck**'ta "Dünyada İsveç' inkine benzer Kürtler üzerindeki uygulamalar sadece ve sadece Türkiye'de var" tespitini yapar. Bağımsız gazeteci **Thomas Kanger**, SÄPO'nun düzmecelerini **"Palme'yi Kim Öldürdü?"** kitabında belgeler.

AFTONBLADET
Fredag 11 maj 1990
9
Två män i förhör om Palme-mordet
DEL 1
NRIKES
Säpo vill skydda käl
PKK-spåret åter aktuellt
Palmeutredningen arbetar nu åter med det så kallade PKK-spåret
Den nyutnämnde palmeåklagaren Per-Erik Larsson var i helgen i Turkiet och förhörde två utpekade PKK-avhoppare
– PKK-spåret är inte avfört, säger kommissarie Hans Ölvebro
rädsla för repressalier motiv för att stoppa buggningsr
'Lägg ner åtalet om buggningen'
DN har läst Holmers hemliga brev
Säpo fruktar nya PKK-dåd
SvD
17 05 1990
Källor skall skyddas

Gazeteler, "Holmer daha ne kadar kanun dışı yaşayacak" başlıklarını atarlar. 1988'de İsveç'te kurulan **Anayasa Komisyonu (KU)**, SÄPO'nun kanun dışı faaliyetlerini değerlendirir.

Oyun bozulmuştur. Baştan beri Hans Holmer'in komplosunun destekçisi olan Başsavcı **Clear Zaime**, durumun tersine dönmesi üzerine, "cihaz dinleme olayı Holmer'in kanunları ne kadar çiğneyebileceğinin göstergesidir" diyecektir.

Durumu en güzel Der Spiegel dergisi (Kasım-1987) tanımlayacaktır; *"Kürtlere yönelik iddianın fiyaskosundan sonra, Holmer ile Zaime arasındaki amaçlı ittifak gürültülü bir şekilde sona erdi. Polis ve savcılık birbiri üzerine terbiyesizce basın açıklamaları verdiler. Holmer, Zaime için 'o sabotaj yaptı', Zaime de Holmer için 'bu adam gitmelidir' suçlamalarında bulundular. Kısa süre sonra her ikisi de gitti. 4 Şubat'ta Başbakan İngvar Carlsson müdahale etti. Kavgacı iki horozuda görevden alarak olayın soruşturmasını üstlendi"*.

Giden sadece Holmer ile Zaime değildi. Bunları adalet bakanının koltuğundan edilmesi izledi.

Başarısızlığa kurban arandı. Kürt tezi iflas etmişti. Yeni kurban **Christe Petterson** adlı ayyaş ve CIA'nın denetiminde çalışan ırkçı bir grubun üyesiydi. Bayan Palme de bunu katil olarak teşhis etti. Yüzde yüz katil olarak tutuklanan Petterson birkaç ay içinde özgür olarak evine gidiyordu.

Kirli çamaşırlar ortaya çıkıyor

Dünya çapında etkin bir şahsiyet olan Olof Palme'nin cinayetini soruşturmak tabi ki önemliydi. Fakat asıl katilleri bulma yerine amaçlı olarak soyut hedeflerle uğraşıldı. SÄPO, resmen İsveç halkını aldattı.

Bunun ayıbı sadece SÄPO'ya ait değildir. İsveç hükümeti de bu ayıbın ortağıdır.

Alışageldiği üzere her başarısız komplo kurban ister. Komplocuların birkaçı günah keçisi seçilir. İsveç hükümeti de kendini aklamak ve kamuoyunun tepkisini frenlemek için birkaç kurban aramaya girişti. Gerçi seçilenler masum değildi. Tam aksine komplonun köşe taşlarıydılar.

29 Mart'ta İsveç Başsavcısı **Jan Danielsson**, eski ve halen görevde bulunan 6 polis görevlisi hakkında öncelikle Olof Palme olayının koğuşturulması sırasında kanun dışı yöntemlerle çalışma yürüttükleri ve telefonları dinledikleri gerekçesiyle dava açtı. Hakkından dava açılanlar; eski SÄPO şefi **Hans Holmer**, eski Polis şefi **Hölger Romander**, eski polis şefi ve şimdiki Stokholm polis şefi **Seven-Ake Hälmrot**, SÄPO büro şeflerinden **P.G. Näss, Christer Ekberg** ve bir üçüncüsü. Bunlar hakkında iki yıl hapis cezası ve para cezası isteniyor.

Mayıs ayında açılması planlanan davada suçlananlar özellikle Kürtlerin ve Filistinlilerin telefonlarını dinlemişler.

Ancak bu aşamada kanun dışı yöntemler tekrar devreye sokulur. Holmer, hükümete yazdığı mektupta davanın iptalini ister. Holmer bu mektubunda, *"Böyle bir mahkeme kapalı kapılar ardında yapılsa bile, birçok gizli olması gereken şeyin ortaya çıkmasını önleyemeyiz. Eğer bir çok belge ortaya çıkıp herkesçe bilinirse, milli güvenliğimiz ve çıkarlarımıza zarar vereceğini ve Palme cinayetinin çözümünün artık mümkün olmaması kesinleşecektir"* (Dagens Nheter gazetesi. 20.5.1990).

Halbuki suçlar o kadar ağır ki. Hakkında dava açılanlardan "P.G. Näss, Stokholm-Fridhems'te bir Kürdün evine mikrofon yerleştirilmesi için emir verdiğini kabul ediyor. Diğerlerini gizliyor. Unutkanlık ve çelişkisi arkadaşlarını korumaya yönelik.

"Yargılanan SÄPO büro şefi Christer Ekberg'in hafızası daha kötü ve çelişik. O da iki olaydan birini üstleniyor. İfadesi alınan 80 SÄPO görevlisi bu ikisini suçluyor.

"P. G. Näss, mikrofon yerleştirirken, dönemin adalet bakanı **Sten Wickbom**'*a danıştığını, onun, 'Evet, evet iyi olur' dediğini söylüyor. Bakan ise bunu reddediyor. Hans Holmer de üç dinleme için emir verdiğini söylüyor. 1988'de açığa çıkan olay hakkında soruşturma açılmış, adalet bakanlığı daire şefi* **K. G. Ekeberg**, *savcıların gözü önünde Hans Holmer ile yaptığı bir konuşmanın ardından sorgulamayı durdurmuştu. Bu konuşmanın içeriği halen bilinmiyor."* (Dagens Nheter, 30 Mart).

O zaman Holmer'in davanın iptalini istemesinin asıl nedenleri ortaya çıkıyor.

Yukarıda adı geçen gazetede bu gerekçeler **Göran Ahren** imzasıyla sıralanıyor (25.5.1990); *"Eğer dava sahibi Kürtlerin mahkemeye katılmamalarına izin verilirse, o zaman Kürtler, bu dava hakkında vakıf olmadıkları bilgileri elde etmiş olacaklardır"*.

Meşru nedenlerden haklı olan ve mağdur edilen Kürt yurtseverlerinin İsveç yasalarına göre kapalı kapılar ardında da olsa mahkemeye girmeleri yasal olduğuna göre, bu "sır" olması gereken bilgiler nedir? Bu bilgilerin de neler olduğunu gazetelerden aktaralım:

"SÄPO'nun Türk makamları ile düşmanları olan PKK ve yapı ile örgütlenmesi hakkında bilgi alışverişinde bulunduğu bilinmektedir. Bu konu kamuya açık belgelerede yansımıştır. Evleri gizli dinlenmiş olan FKÖ'nün en büyük örgütü El-Fetih ile pratik bağları olan Filistinli sempatizanların durumuna gelince, SÄPO bunlar hakkındaki bilgiyi İsrail istihbarat örgütü MOSSAD'tan almıştı."

SÄPO'nun bu işbirliği sadece MİT ve MOSSAD'la mı sınırlı?

"Muhtemel bir gizli dinleme mahkemesi duruşmasında haklarında dava açılan polis şefleri kendilerini savunurlarken, bu uluslararası istihbarat örgütleri arasındaki bilgi alışverişi durumuna işaret etmek isteyeceklerdir. Bu ilişkiler geleneksel olarak çok gizli tutulmaktadır. Eğer mahkeme gerekçesiyle bu ilişkiler gün ışığına çıkacak olursa, SÄPO'nun uluslararası ilişkileri ve SÄPO'ya olan güven zarar görmüş olur.

"Bu konudaki endişenin kaynağı, gerçektende SÄPO'nun uzun yıllar gizliden ev ve işyeri dinleme faaliyeti sürdürdüğü, bunlar arasında hükümete de rapor edilmiş Doru Bloku diplomatlarının istihbarat çalışmalarının gayri kanuni olarak dinlenmesi olayı bulunmaktadır. Eğer, P. G. Näss, bir köşeye sıkıştırılırsa, konu hakkında açıklamada bulunabilir ve İsveç'in dış ülke bağlantılarına zarar verebilir." (SvD. 17 Mayıs 1990)

Böylece komplonun ayakları ortaya çıkıyor. CIA'nın denetiminde SÄPO-MİT-MOSAD işbirliği. Geriye kalıyor komplonun Kürt uşaklar ve Kürt ajanlardan oluşan ayağı.

"Eğer SÄPO'nun bilgi aktarıcısının ismi gelecek gizli dinleme mahkemesinde açıklanacak olursa, o zaman bu kişinin öldürülme riski ile karşı karşıya bırakılacağı inancındadır hükümet. Ayrıca SÄPO, bu kişinin diğer ülkelerin istihbarat örgütleriyle olan ilişkisinin açığa çıkacağı konusunda da endişelidir... Böylesi bir durumun SÄPO'ya olan güveni kırmış olacağı ve profesyonel bilgi aktarıcılarının artık işbirliğine yanaşmayacağı endişesi var." (SvD. 17.5.1990)

SÄPO'nun diğer ülkelerin istihbarat örgütleriyle de bağlantısı olan bilgi aktarıcısı kim? Bunun kim olduğunda İsveç basınında izleyelim;

"Palme cinayeti araştırması ekibinin ilgilendiği kişi, Federal Almanya'da zanlı PKK'li teröristlerin yargılanmakta olduğu bir davada yargılanan bir Kürt'tür. Ebbe Carlsson baş kaynağı 'Kaynak-A' denilen kişi İsveç makamları tarafından sınırdışı edilip yollanmıştı..." (Aftonbladet, 11.5.1990).

"Hans Olvebro, Ebbe Carlsson'un özel dedektif soruşturmasında aktüel olan 'Kaynak-A'nın sorgulanıp sorgulanmayacağına dair doğrulayıcı ya da yanlaınlayıcı bir açıklamada bulunmuyor" (DN, 12.5.1990)

Kaynak-A'nın ajan Ali Çetiner'den başkası olmadığı açık. Bu durum aktardıklarımızla belgelendiği gibi, Mart 1990'da Almanya'nın Batı Berlin kentinde görülen mahkemede bir daha belgelenmişti. Ali Çetiner, Ocak 1988' de SÄPO ile çalışmak üzere İsveç'e gider. Bu görevini 5 Eylül 1988'e kadar Ebbe Carlsson'un yanında sürdürür. Ebbe Carlsson skandalı ortaya çıktıktan sonra İsveç'te işi biten Ali Çetiner, bu defa Federal Almanya Başsavcısı Rebman'la birlikte çalışmak üzere 12 Ocak 1989'da Almanya'ya yollanır. Ali Çetiner, profesyonel bir MİT ajanıdır.

Gerçekler bu denli açık gün ışığına çıkmışken İsveç hükümeti ve savcıları halen dolambaçlı yollara başvurmaktadırlar. Zira pislik hepsine bulaşmıştır.

Doğruluk derecesi muğlak olmakla birlikte **Aftonbladet (11 Mayıs 1990) gazetesinin** aktardığına göre İsveç savcıları Türkiye cezaevlerinde kalan bazı ' PKK'lar ile görüşmeye gitmişler. Bu gazeteden **Sigge Sigfridsson**'un haberi şöyle; *"Geçen hafta Perşembe günü Başsavcı Per-Erik Larsson, bir tercüman ve iki araştırmacı polisle birlikte Türkiye'ye seyahat etti. Kendilerinin eski PKK üyesi olduklarını iddia eden iki kişiyle karşılaştılar.*

"Bu Kürtler cezaevindedir... Türk makamları onların şekirde faaliyet gösteren teröristler olduklarını savunmakta. Hans Holmer'in eski araştırma verilerine göre bu iki kişi, PKK'nin Olof Palme cinayetini planlamış olduğuna dair bilgi sahibi oldukları iddia edilmektedir.

"Bu konu daha önce de basında işlenmişti. Önce Türk gazetesi Hürriyet ve daha sonra İsveç basınında ele alınmıştı. Basındaki iddialar üzerine Ebbe Carlsson, PKK üzerine özel araştırma çalışmalarını başlatmıştı.

"Soru sorup cevap aldı"

"Per-Erik Larsson:

- "Sözkonusu iki kişiyle bölge savcısının makamında oturduk."

"Sözkonusu kişiler sizinle konuşmak isteğindemiydiler?"

- Biz soru sorduğumuzda ce-

Devamı 24. sayfada

Avrupa basınında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi

Dala Demokraten (İsveç), 6 Nisan

20 Haziran 1984'te PKK'den ayrılan Enver Ata, bir Kürt tarafından öldürüldü. 2 Kasım 1985'-te ayrılan Çetin Güngör ise Stokholm'de öldürüldü.

Ata ve Güngör, SÄPO ile birlikte çalışıyorlardı. SÄPO, bunların verdiği bilgilere dayanarak PKK taraftarlarını takip etmekteydi. Ata ve Güngör, kendi örgütleri hakkında SÄPO'ya sürekli bilgi verdiler. Bunu, İsveç'te gizli telefon dinleyenleri tespit komitesi ortaya çıkardı.

SÄPO'nun eski şeflerinden Per Gören Näss, komiteye Enver Ata hakkında bilgi vermek için çağrıldı.

Näss, *"Daha sonra Medborg-Arhuset'te öldürülecek olan Çetin Güngör'le kontağımız öldürüldüğü gün dahi olmuştu. Ne zaman ki kendisine inandık, o zaman bilgi vermeye başladı. Bu bilgiler sayesinde gelişme kaydettik, ona yakın çevrelerde birşeyler gördük. Onunla bu konuşmalarımız Haziran-Ağustos 1984'te oldu."*

Näss, Güngör'ün verdiği bilgilerle savcının yanına gitmişti. Güngör'ün anlattıklarına göre birçok kişi namlunun ağzındaydı. Savcı Carrick ise sadece dinleme cihazları ile girişim yapamayacaklarını, ayrıca Güngör'ün iddialarını mahkemede tekrarlamayı redettiğini belirtmişti.

1984'te SÄPO, David Bagares'deki Kürt lokalini dinlemeye başladı. Güngör'ün polise gösterdiği kişiler sorumlu kişilerdi ve devamlı oraya gidiyorlardı.

Enver Ata, Uppsala'da öldürüldüğü zaman Walter Kegö, Uppsala'da SÄPO şefiydi. Bu olaydan sonra Kegö ve sosyal yardım yetkilileri Güngör'ü daha güvenceli bir yere, Linköping'e taşıdılar.

Walter Kegö, PKK'lilerin telefonlarını gizli dinleme işinde parmağı olduğunu kabul etti. Kegö, buna gerekçe olarak olası bazı olayların önlenmesini gösterdi. Bu iki olaydan sonra Kegö, Uppsala'da PKK'lileri izlemekle görevlendirildi. Kegö, Enver ve Çetin'in öldürülmesinden sonra, olaylar hakkında 4300 sayfalık rapor hazırladı.

Savcı Jan Danielsson, PKK'yi izlemekle görevli Kegö, Näss ve Jan Barrling'e sordu:

–Enver Ata SÄPO ile çalışıyor muydu?

Onlar:

–Bu konu hakkında yorum yapamam.

Savcı:

–Näss'ten aldığımız bilgilere göre Çetin Güngör kesinlikle SÄPO'-nun adamıdır. Öte yandanKegö'-nün elinde Enver hakkında da şu an hazır olmayan bazı belgeler var.

Liberation (Fransa), 16 Mayıs

Kürt bölgelerinde Ankara "barışı"

9 Nisan'dan bu yana "Süper" Valiye tanınan sonsuz yetkilerden sonra, sıkıyönetim altındaki 11 Kürt vilayetinde asayiş "sağlanmış" bulunuyor. Aslında durum hiç de sevindirici değildir.

Türkiye'nin Güneydoğu'su

Ayrılıkçı Kürtlere karşı mücadele amacıyla Ankara'nın Güneydoğu Anadolu'ya yönelik bir aydan beridir çıkardığı önlem nitelikli kararnamelerin, bölgede çoğunluğu teşkil eden Kürtler üzerinde yarattığı şok etkisi hala devam etmektedir.

9 Nisan günü çıkarılan 413 Sayılı Kararname, 6 kişinin ölümüyle sonuçlanan Kürt ulusal bayramı olan Newroz kutlamalarından sonra yürürlüğe konulmuştu. Yerel yöneticilerin çoğunluğu bu kararnameye muhalefet etmektedir. Hükümet üyelerinin çoğunluğu da bu kararnameye karşıdır. Hatta parlamentoda genel bir görüşme yapılması da istenmektedir. Ancak bu çevreler yine de, ayrılıkçılarla işbirliği edenler için bu önlemlerin caydırıcı olacağını vurgulamaktadırlar.

Yerel esnafın görüşleri ise, yaşanılan sükunetin geçici olduğu yönündedir. Ankara yasaları gereği seçilen siyasi parti yerel temsilcilerinin partilerden dıştalanması bölgede herkes için kuşku vericidir. Ekim 1989'da Paris'te bir Kürt Konferansı'na katılan 7 Kürt asıllı milletvekilinin SHP'den ihracı olayı gösterilen bir örnek oluyor. Geçen hafta içerisinde, SHP Genel Başkanı'nın bölgede halk tarafından yuhalanması, taşa tutulması ve çok soğuk karşılanması Türkiye'de politik çevreleri alarma geçirdi.

Kürtler için, hem hükümet hem de muhalefet "Ankara"dır. Muhalefet partileri kendilerini Kürtler karşısında savunmaya çalışıyor, fakat kararnameye "evet" dedikleri için bölge halkı tarafından ağır suçlanıyor. Kendilerini dünyadan "tecrit" eden sansür uygulanmasınında dahil olduğu önlemlerin şokundan henüz kurtulamayan Kürtler, Ankara'nın problemin ciddiyetini kavrayamadığını ve bu önlemlerle bir yere gidemeyeceğini anlayamadığını söylemekte ve gerçekçi bir politikayı önerememeyle suçlamaktadırlar.

Diyarbakır'daki "Süper" Valiye sonsuz yetkiler tanıyan 9 Nisan Kararnamesi, "ayrılıkçıların oyununa gelen" esnafın grev, gösteri ve protestolarını şimdilik "durdurmuştur." Ama yerel esnafların tümü, "asayişi sağlayan" bu önlemlerin politik ve ekonomik krizi daha da derinleştireceğini belirtiyor. Kürt halkı, sanayileşmiş Batı ile geri bırakılmış Doğu ve Güneydoğu arasında ekonomik bir dengeyi sağlama, kendi kültürel ve ulusal kimliğinin tanınması konusunda ısrarlıdır ve bu istemlerini açıkça dile getiriyor.

Yine bazı çevrelere göre, az bir kesimin ayrılıkçıların tezlerine hassasiyet göstermesinin Ankara'yı ciddi etkilediği sonucunu çıkarmıştır. Bu da bölgeyi önemli muhtemel gelişmelere zorlayabilir. Marksist PKK'nin önderinin, "40 yıla kadar Türkiye halkıyla birlikte olabiliriz, kopamayabiliriz" demesi, hiçbir şeyin ihtimal dışı olmadığına bir işaret olarak kabul edilmektedir.

Ancak tüm çevrelerde şaşkınlık yaratan yasaklama kararnameleri, karanlık bir geleceğin yaratıcısı yolunda bir pratik sergileyebilmektedir. Bunlara bir de, kırdan kente göç olayı ve sıkıyönetimin yarattığı güçlükleri eklemek gerekir. Gerillaları geri üslerinden koparmak için İran, Irak ve Suriye sınırında yaşayan Kürt halk kesimlerinin mecburi göçe tabi tutulması ve yeniden bir göç hareketinin başlatılması, TC'nin tüm devlet yetkililerince desteklenmektedir. Yerel bilgilere göre, şimdiye kadar 1,5 milyon köylü göç ettirilmiştir. 1990 yılı içerisinde de 500.000 kişi göç ettirilecektir. PKK'yi savunan bir şahsın düşüncesine göre, *"Kürtlerin hoşnutsuzluğuna, mücadelede radikalleşmesine basında sadece satır aralarında yer verilmekte; bu yönlü haber ve gelişmeler sansüre uğramaktadır."* Yine aynı kişi, *"TC, Kürt halkına karşı şiddet temeli üzerinde kurulmuştur. Kürt halkının en doğal haklarına bile saldırmakta, Kürtlerle ilgili herşeyi inkar etmektedir. TC kendisine askeri bir çözümü tercih etmiştir. Çıkarılan kararnameler Kürtler ile Ankara arasındaki çelişkileri daha da derinleştirecektir. Esnafıda PKK'nin 'işbirlikçileri' olarak nitelemesinin nedeni, kapıldığı derin korkudandır."*

Frankfurter Rundschau, 15 Mayıs

Türk hükümet kaynaklarının verdiği haber PKK tarafından Onaylanmadı. Mart'tan bu yana Güney-Doğu'da bağımsızlık için ayaklanma var

TRT'nin verdiği bir haberde Türkiye'nin Güney-Doğu'sunda bulunan Çevrimli köyünde ayrılıkçı Kürtlerin bir saldırısı sonucu 26 köylü ve 1 isyancının öldürüldüğü iddia edildi.

Türk devlet radyosu, Salı günü ölenler arasında 12 çocuk ve 7 kadının da bulunduğunu açıkladı. Yarı resmi "Anadolu" Ajansı, Suriye sınırına 50 km uzaklıkta vuku bulan saldırıya ideolojisi komünist olan PKK-Kürdistan İşçi Partisi'ni sorumlu gösterdi. "Anadolu" Ajansı'nın bir tanığa dayanarak verdiği haberde, büyük bir grubun Çevrimli'-ye saldırıda bulunduğu anlaşılıyor. Saatlece süren çatışma sonucunda orada üstlenmiş hükümet birliklerinin cephanesi tükenmiş, sonra saldırganlar köylüleri biraraya getirip kurşuna dizmişler. Yine aynı ajansa göre, kısa bir süre önce PKK, aşiret mensuplarını hükümetin milis birlikleri haline getiren aşiret liderlerini ölümle cezalandıracağını duyurmuştu.

Köln'de bulunan Kürdistan Komitesi'nin bir sözcüsü olay hakkından henüz ayrıntılı bilgi sahibi olmadıklarını gazetemize söyleyerek, "Kimin bu eylemi yaptığını henüz kesin bilmiyoruz" biçiminde konuştu. Fakat çocuk ve kadınlarında ölenler arasında olması nedeniyle, PKK'nin bu saldırının arkasında bulunması ihtimal dışıdır.

Türk İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu, Çevrimli köyüne gitti. Komşu devletleri ve Bat Avrupa, hükümetlerini bağımsızlık için savaşan PKK'yi desteklemekle suçladı. Bakana göre bunlar, "vahşi katil çeteler"dir.

Mart ayında Türkiye'nin denetimindeki Kürt bölgesinde, böylesi daha önce görülmemiş ve geniş halk kesimlerinin katılımıyla bağımsızlık için bir ayaklanma başladı. Çatışma bölgesindeki kaynaklara dayanan "Medico International", ayaklanmanın Diyarbakır gibi büyük kentlerede sıçradığını bildirdi. Kanlı pratikleri ve vahşi davranışlarından dolayı halk artık, hükümetin özel birliklerini "Rambolar" olarak nitelemekte ve bu kavram halk için küfür anlamına gelmektedir. Türkiye muhalefet çevreleride T. Kürdistan'ındaki hukuk dışı ve haksız özel hal uygulamaların eleştiriyorlar.

SOZ (B. Almanya), 7 Haziran

Türkiye'ye yardımların durdurulması istendi

Yeşiller Fraksiyon'u, FAC meclisine görüşülmesi onaylanan bir önerge verdi. Önergede, "Türkiye'ye yapılan her türlü NATO-Savunma Yardımı ile Özel Silahlanma Yardımı'nın, yine Türk polisini donatan ve eğiten her türlü genel ve özel yardımın durdurulması istemi" yer alıyor. Yeşiller bundan böyle, Türk polisinin FAC'nde eğitilmemesini ve FAC firmaları tarafından yapılan "her türlü savaş silahı ve silahlanma araçlarının Türkiye'-ye sevkinin yasaklanmasını" talep ediyor. Gerekçe: Türk Hükümeti kendi vatandaşlarına, "özelliklede Kürtlere ve diğer azınlıklara karşı" bir savaş yürütüyor.

DVZ (B.Almanya), 8 Haziran

"413 Sayılı Kararname ile Türk Hükümeti, devletin Kürtlere yönelik politikasına denk düşmeyen bir haberi veya yorumu yayınlayan gazete ve dergileri mahkeme kararı olmadan yasaklayabilir. (...) Bunlar hemen mahkemeye verilebilir, eğer yayınladıkları haberde 'Kürt, Kürdistan, PKK veya Kürt ulusal hareketi' gibi sözcük ve kavramlar yer alıyorsa. (...) Ülkenin en büyük gazetelerinden birinin şef radaktörü içe yönelik bir direktif veriyor: 'K ile başlayan tüm kelimeleri yasaklıyorum. K'lı kelimeleri artık çiftleştiriyoruz.' (...) Son günlerde yeniden çıkmaya başlayan bazı gazeteler, Kürt problemi üzerine yazmaktan uzak durmaya çalışıyorlar. Fakat diğer yandan resmi dil çerçevesinde bazı haberler yayınlanıyor. Örneğin: 'PKK ezildi, Türk ordusu bölücülere ağır bir darbe daha vurdu' (...) Oldum olası Kürt sorunu Türkiye için nazik bir konudur. Türk ordusuda bu sorunu politikacılara bırakmamada kararlıdır. Generallerin bu sorun karşısındaki davranışı ve anlayışı, yine Türk Hükümeti ve hatta aralarındaki bazı nuans farklılıkları dışında parlamentoda temsil edilen partilerinde tutumu tamamıyla aşırı derecede şovencedir. Kürt halkının bağımsızlığı ve egemenliğine ilişkin istemi, Türk burjuvazisi ve militarist güçler için doğrudan vatana ihanet olarak anlaşılıyor ve böyle değerlendiriliyor. Zengin yeraltı kaynaklarına (kurşun, demir ve krom gibi) ve en önemli enerji kaynaklarına (Keban ve Karakaya barajları gibi) sahip Kürt bölgesinin ellerinden çıkacağı tehlikesini düşünen bu güçler, Kürt halkı karşısındaki haksız tutumlarında tamamıyla körleşiyorlar. Dev boyutlu Güney-Doğu Anadolu Projesi (GAP)'nin Türkiye için hem bir enerji üretme ve hemde tarım ekonomisi bakımlardan büyük değişimler yaratma kaynağı olacağını kabullenen Türk burjuvazisi, Kürt ulusal kurtuluş hareketini kendi üzerinde dolaşan bir hayalet olarak görüyor ve bu hareketin her türlü araçla ezilmesini kendince meşru zorunlulukmuş gibi ele alıyor.

Taz (B.Almanya), 8 Haziran

"Kendi içinde boğulan" bir dava

Düsseldorf Mahkemesi salonunda kavga / PKK üyelerine karşı açılan dava yerinde sayıyor / Hareketsizlik normal bir haberleşme ve iletişim biçimi oldu / Kavgacı olarak kullanılan polis memurları / Cam kafeslerin kaldırılması sanıklar için durumun değişmesine yetmedi

Geçen Çarşamba günü mahkemede, Federal Savcı Völz'ün ilginç davranışlarına tanık olundu; Düsseldorf PKK Davası 57. mahkeme oturumunda, "oturumun 1. gününde yaşananların" duygusuna kapılmış olacak ki, hiddetle bağırdı. Sonuç: "Avukat ve sanıklarca sahnelenen" bir kavga. Son derece sıkı korunmuş Düsseldorf Yüksek Eyalet Mahkemesi salonunda, hangi nedenle avukat ve sanıkların böyle bir araoyununa başvurdukları konusunu ise Völz, açık bıraktı. Bilgi vermemeyi yeğledi. Zaten bu o kadar önemli de değildi. Zira yapılan suçlamalar, hareketsizlik ve savsaklama çabaları bu davanın normal görüntüsü ve iletişim biçimi olmuştur.

Çarşamba günü izleyiciler arasında dağınık duran çok sayıda sivil polisin insanları aniden çıkış kapısına doğru itelemeye kalkışması ve izleyiciler ile sanıklara sataşmaya başlamasıyla, savcı Völz'ün iddia ettiği gibi önceden hazırlanmış bir senaryonun izlerine rastlanmıyordu.

Başhakim Jörg Belker'in oturumu daha sonra devam ettirmesi sürecinde avukatlar, müvekillerinin sivil polislerin darbelerinden yaralar aldıklarını açıkladılar. Bonnlu avukat Carl W. Heydenreich, "Kavga ve döğüşe özel hazırlanan polislerin bir daha Düsseldorf Mahkemesi'nde görevlendirilmemesini" talep etti. Henüz mahkeme salonuna girilmeden, sivil polisler izleyici ve sanıkları sıkıştırmaya başladı ve daha sonra da sanıklara saldırmaya çalıştılar. Heydenreich, "Avukatlarda müvekkillerini korumak amacıyla kendilerini önlerine attıklarını" söyledi. Çok sayıda avukat, sivil polis ve cezaevi gardiyanı olan saldırganların cezalandırılması başvurusunda bulundular.

Düsseldorf PKK Davası'nda bir kez daha birşey olmamış oldu. Mahkeme oturumları esnasında sık sık konuştukları gerekçesiyle iki sanığın üçer günlük disiplin cezasına çarptırılması amacıyla tutuklanmaları kararının belirtilmesi ardından Jörg Belker, mahkeme kararları çevirilerinin okunmasını sürdürdü. O esnada sanıkların sözcülerinden Ali Haydar Kaytan ayağa kalkarak elleriyle yumruk oluşturdu ve yüksek sesle konuştu. Mahkeme tercümanları sistemli olarak söylenenleri çevirmedi. Alman ziyaretçilerin konuşulanları anlaması böylece engellendi. Diğer sanıklarda arkadaşlarını destekleme tavrını ortaya koyarak, sözcünün konuşmalarını onayladıklarını gösterdiler. Ardından izleyiciler ayaklandı. Ve

Devamı 24. sayfada

Zirve Sistematiği

● **Tahran Konferansı (Aralık 1943):** SSCB Parti Başkanı J. Stalin ile ABD devlet başkanı Roosvelt bir araya geldiler.Bu toplantıya İngiltere Başbakanı Churcill'de katıldı. Zirve'de Nazi Almanya'sına karşı müttefik saldırısını görüştüler.

● **Yalta Konferansı (4-11 Şubat 1945):** Müttefik yengisinden sonra Stalin, Roosvelt ve Churcill biraraya gelerek, savaş sonrası Almanya'nın siyasal statükosunu görüştüler. Emperyalist devlet sözcüleri, günümüze kadar Yalta kararlarına itiraz ediyorlar.

● **(25-27 Eylül 1959):** ABD'de de biraraya gelen Kruşçev ve Eisenhower, Berlin'in statükosunu görüştüler. Bu toplantı soğuk savaş döneminde gerçekleştirilen ilk zirve oldu.

● **Viyana Zirvesi (3-4 Haziran 1961):** Küba krizinin arifesinde Kruşçev ile Kennedy, Viyana'da biraraya geldiler.

● **New Jersey, ABD (23-25 Haziran):** Biraraya gelen Kosigin ile Johnson, Ortadoğu, Vietnam ve nükleer silahlar konularını görüştüler. Bu dönem iki ülke arasındaki gerginliğin en şiddetli olduğu dönemdir. Bir yandan Ortadoğu'da topyekün Arap-İsrail savaşı, diğer yandan Uzakdoğu'da Vietnam kurtuluş savaşı ve emperyalistlerin nükleer silahlanma yarışı sürmektedir.

● **Moskova Zirvesi (22-24 Mayıs 1972):** Biraraya gelen Nixon ve Brejnev, "stratejik silahların indirimi için görüşme" anlaşmasını imzaladılar.

● **Waşington Zirvesi (18-25 Haziran 1973):** Biraraya gelen Nixon ve Brejnev, SALT-I için ön anlaşma imzaladılar. Vietnam ve Ortadoğu sorunlarını görüştüler.

● **Waşington Zirvesi (27 Haziran 1974):** Nixon ve Brejnev, nükleer denemelerin durdurulması için ortak karara vardılarsa da, taraflardan hiç biri karara uymadı.

● **Vladivostok, SSCB (23-24 Kasım 1974):** Brejnev ile Ford arasındaki zirvede stratejik silahların yanısıra füze deneme atışları da görüşmelere alındı.

● **Viyana Zirvesi (15-18 Haziran 1979):** Brejnev ile Carter, SALT-II antlaşmasını imzaladılar. ABD, Sovyet askerlerinin Afganistan'a girmesini bahane ederek anlaşma hükümlerine uymayacağını açıkladı.

● **Cenevre Zirvesi (19-21 Kasım 1985):** Gorbaçov ile Reagan biraraya geldiler. Herhangi bir anlaşmaya varılamadı.

● **Reykjavik Zirvesi (11-12 Ekim 1986):** Yine Reagan ile Gorbaçov arasındaki bu doruk toplantısının gündemi nükleer silahlar ve uzaya fırlatılacak füzeler oldu. Herhangi bir anlaşmaya varılamadı.

● **Waşington Zirvesi (8-10 Aralık 1987):** Reagan ile Gorbaçov arasındaki zirvede INF (orta menzilli füzeler)'in sökülmesi anlaşması imzalandı.

● **Moskova Zirvesi (29 Mayıs-2 Haziran 1988):** Reagan ile Gorbaçov arasındaki zirvesinin ana konusu uzun menzilli nükleer silahlardı. Anlaşmaya varılmadı.

● **(7 Aralık 1988):** BM Genel kurul çalışmaları dolayısıyla Gorbaçov, Reagan ve ABD'nin yeni devlet başkanı George Bush ile biraraya geldi.

● **Malta Zirvesi (2 Aralık 1989):** Gorbaçov ile Bush arasındaki bu bir günlük doruk, Yalta'dan sonra en kapsamlı zirve olarak adlandırılıyor. Belli anlaşmalara varılmasa da Gorbaçov'un tutumu, ABD'nin fütursuz politikasını yürütmesini kolaylaştırdı.

Gorbaçov - Bush Zirvesi Ardından

Sovyetler Birliği Devlet Başkanı ve SBKP Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov ile ABD Başkanı Georg Bush arasında Washington'da yapılan ikinci "doruk toplantısı" sona erdi. İki devlet başkanı arasındaki ilk "doruk toplantısı" Malta'da gerçekleşmişti. Washington doruğunun resmi görüşmeler bölümü üç gün devam etti. Toplantı süreci boyunca, iki ülkenin devlet başkanları arasında iki ülkeyi ilgilendiren çeşitli konularda bir dizi antlaşma imzalandı. Toplantının ilk aşamasında uzun menzilli nükleer ve kimyasal silahların sınırlandırılması konusunda anlaşmaya varıldı. Bunu atom enerjisinin barışçıl amaçlar için kullanımı, ABD'nin Sovyetler Birliği'ne uzun süreli tahıl satışı, iki ülke arasında karşılıklı kültür ve enformasyon merketlerinin kurulması konusunda ve diğer konularda imzalanan antlaşmalar izledi.

Kamuoyunda "doruk toplantısı" nın süprizi olarak değerlendirilen antlaşma ticaret antlaşması oldu. Özellikle Gorbaçov'un böyle bir antlaşmanın imzalanmasında ısrar ettiği ve SSCB Başkanının "sürekli ricaları" sonucunda Bush'un bu isteği kabul etmek zorunda kaldığı ifade edildi. ABD tarafı SSCB ile bir ticaret antlaşmasına varılması için başta Litvanya olmak üzere Baltık Cumhuriyetleri konusundaki görüşmelerde ilerlemeler sağlanması gerektiğini vurgulamaktaydı. Ancak toplantılardaki görüşmeler sırasında Bush'un Litvanya konusunu ön plana çıkarmaktan vazgeçtiği, Litvanya sorununun Sovyetler Birliği'nin "iç sorunu "olduğunu söyleyerek, bu sorunun çözümünde Gorbaçov'un üzerine düşeni yapacağına inandığını açıkladığı belirtildi. ABD Dışişleri Bakanı James Baker, imzalanan ticaret antlaşmasının Sovyetler Birliği'nde "göçmenler yasası"nın Sovyet Parlamentosunda karara bağlanmasından sonra Kongre'ye gönderilip yürürlüğe sokulacağını açıkladı.

"Doruk toplantısı"nın gündeminde bulunan ana konulardan biri de "Birleşik Almanya"nın NATO'da kalıp kalamayacağı sorunuydu. George Bush "Birleşik Almanya"nın NATO ittifakı içinde kalmasında ısrar ederken, Gorbaçov'un buna karşı çıktığı gözlendi. Sovyet tarafı yapılan görüşmelerde yıllardır kurulmuş olan ve sürüp gelen dengenin Sovyetler Birliği aleyhine bozulmaması gerektiğini vurguladı. Gorbaçov, "Birleşik Almanya"nın NATO ittifakı içinde kalmasına karşı çıkmalarının bir "gurur sorunu" olarak değerlendirilmemesi gerektiğini, bunun bir "yüksek adelet" konusu olduğunu ve ikinci dünya savaşı sırasında 27 milyon vatandaşını kurban veren Sovyetler Birliği'nin bu sorunu gündeme getirmeye hakkı bulunduğunu ifade etti. Aynı şekilde taraflar arasında Litvanya konusuda varolan görüş ayrılıklarının giderilmesinde de herhangi bir gelişme sağlanamadı.

Dayandıkları sınıf temelinden bağımsız olarak, devletler arasında yapılan görüşmelere ve karşılıklı işbirliğine gidilmesine karşı çıkmak ne denli yanlışsa, bu işbirliğinin her iki tarafın ülke çıkarlarının dışına taşırılmaması gerektiğinde ısrar etmek de o denli doğrudur. Sovyetler Birliği ve ABD arasındaki ilişkilerin niteliğini ve bu ilişkilerin düzeyini belirleyecek olanlar yine kendileridir. Ancak bu iki büyük ülkenin liderlerinin, dünya halklarının yazgısı üzerinde kesin söz sahibi güçler olarak davranmaları ve kendi devlet çıkarları temelinde dünyaya çekidüzen vermeye çalışmaları kabul edilemez. Bu yönüyle "doruk toplantısı"nda bölgesel sorunlar konusunda alınan kararların hiç bir pratik geçerliliği yoktur.

İki ülkenin liderleri "doruk toplantısı"nda Afganistan ve Filistin sorunu başta olmak üzere çeşitli bölgesel sorunlar üzerinde de durdular. Mihail Gorbaçov, Suriye ve Mısır liderlerinin Sovyetler Birliği'nden İsrail'e Yahudi göçü konusundaki şiddetli itirazlarına değindi ve İsrail yönetiminin Yahudi göçmenleri işgal altındaki topraklara yerleştirmeye devam etmesi halinde, göçmen akışını sınırlandırmak zorunda kalabileceklerini dile getirdi.

Washington doruğu her iki ülkenin lideri tarafından "soğuk savaş" dönemine son verilmesinde önemli bir tarihsel adım biçiminde tanımlandı. Taraflar gündemdeki bütün konular üzerinde tam bir görüş birliğine ulaşmamış olsalar da, Gorbaçov-Bush doruğundan ortaya çıkan sonucun sadece SSCB ve ABD için değil, bütün dünya ulusları açısından büyük önem taşıdığı belirtildi.

Gorbaçov-Bush doruğuna ilk tepkiler Kore Halk Cumhuriyeti ile İsrail'den geldi. Gorbaçov'un San Fransisco'da Güney Kore devlet başkanı Roh Tae Woo ile görüşmesi, Kore Halk Cumhuriyeti yönetimi tarafından şiddetle kınandı. Bilindiği gibi SSCB ile Güney Kore arasında diplomatik ilişkiler mevcut değildi ve bu görüşmede iki ülke arasında bir an önce diplomatik ilişkilerin kurulması gerektiği sonucuna varıldı. Kore Halk Cumhuriyeti'nin açıklamasında bunun "uluslararası diplomatik süreçle çelişen anormal bir durum" olduğu belirtilirken, "Tüm gerçekler Roh Tae Woo ve Gorbaçov'un bağışlanmaz bir ihanet pazarlığı içerisinda bulunduklarını kanıtlamaktadır" denildi. Yine İsrail Başbakanı İzak Şamir de Sovyet tehditinin Yahudi göçmenlerin yerleşimi konusunda İsrail'in izlediği politikayı değiştirmeyeceğini iddia etti.

"Doruk toplantısı"nda ulaşılan sonuçların ve ABD ile SSCB arasında başlayan yumuşama sürecinin her iki ülkenin çıkarları açısından olumlu ve verimli sonuçlar doğurduğuna kuşku yoktur. Uzun menzilli nükleer ve kimyasal silahların kısıtlanması doğrultusunda imzalanan Avrupa açısından da rahatlatıcı bir ortam yaratacağını söylemek mümkündür. Bu ortamın hangi ödünler pahasına gerçekleştiğini düşünmek bir yana, dorukta varılan sonuçların dünya halkları açısından aynı etkiyi yaratmadığı ve yaratamayacağı açıktır. ABD ile SSBC arasındaki ilişkilerin ideolojik temellerinden kurtulması ve her iki devletin düşman değil rekabet halinde bulunan devletler olarak ilan edilmesi, emperyalizmin ve özellikle ABD emperyalizminin dünya egemenliğinden vazgeçtiği anlamına gelmemektedir. Mevcut sorunların şiddete başvurmadan görüşmeler yoluyla çözülmesi gerektiği doğrultusunda yapılan açıklamalara karşın, Malta doruğunun hemen ertesinde ABD'nin Panama'yı işgal etmesi ve Romanya'da düzenlenen askeri darbe bunun ilginç örnekleridir. Bu yüzden "doruk toplantısı"nı bütün sorunların en üst düzeyde çözümlendiği yer olarak sunmak ve varılan sonuçları yeni bir dünyaya doğru atılan sağlam adımlar olarak ilan etmek tutarlı değildir. Emperyalizm varoldukça savaşsız bir dünya kurulamaz ve -hangi güçler arasında olursa olsun- bu tür görüşmeler halkların emperyalizme karşı mücadelelerinin yerini dolduramaz.

Mihail Gorbaçov, "doruk toplantısı" sırasında yaptığı bir konuşmada, Franklin D. Roosvelt'in 1942 yılında yaptığı ünlü konuşmasına atıfta bulunmuş; konuşma ve ifade özgürlüğü, ibadet özgürlüğü, yokluktan kurtulma özgürlüğü, korku ve endişeden kurtulma özgürlüğü biçiminde ifade edilen "dört özgürlük" üzerine kurulmuş bir dünya yaratmayı istediklerini belirterek, "bu idealleri dünyada henüz gerçekleştiremedik, çatışma ve düşmanlık dünyasında bu ideallere ulaşılamaz. Bu nedenle dünyayı korkudan kurtarırken, yeni bir dünyaya doğru adımlar atıyoruz" demiştir. Kuşkusuz bunlar son derece çekici ve bütün dünya halklarının içtenlikle benimsemekten kaçınmayacakları ideallerdir. Mihail Gorbaçov, "çatışma ve düşmanlık dünyasında bu ideallere ulaşılamaz" derken tamamen haklıdır ve bir gerçeğe parmak basmaktadır. Sorun bu ideallere karşı takınılan tutumda değil, bu idealleri gerçekleştirmek için öngörülen yöntemlerde ortaya çıkmaktadır. Bugün gezegenimizin büyük bölümünde halklar her türlü özgürlükten yoksun olarak yaşamakta, açlık halkları tehdit etmekte ve emperyalizme bağımlı faşist diktatörlükler emekçi halklara büyük korku yaşatmaktadır. Halkların Roosevelt'in tarihsel konuşmasında dile getirdiği "dört özgürlük"ten yoksun yaşamasının baş sorumlusu emperyalizmdir ve bu özgürlüklerin kullanımı üzerinde yükselen yeni bir dünya kurmak emperyalizme karşı savaşmakla mümkündür.

Dayandıkları sınıf temelinde bağımsız olarak, devletler arasında yapılan görüşmelere ve karşılıklı işbirliğine gidilmesine karşı çıkmak ne denli yanlışsa, bu işbirliğinin her iki tarafın ülke çıkarlarının dışına taşırılmaması gerektiğinde ısrar etmek de o denli doğrudur. Sovyetler Birliği ve ABD arasındaki ilişkilerin niteliğini ve bu ilişkilerin düzeyini belirleyecek olanlar yine kendileridir. Ancak bu iki büyük ülkenin liderlerinin dünya halklarının yazgısı üzerinde kesin söz sahibi güçler olarak davranmaları ve kendi devlet çıkarları temelinde dünyaya çekidüzen vermeye çalışmaları kabul edilemez. Bu yönüyle "doruk toplantısı"nda bölgesel sorunlar konusunda alınan kararların hiç bir pratik geçerliliği yoktur.

Kültür sayfamızın bu sayısını çocuklara ayırıyoruz:

"EMÎRXAN BRADOST'UN ÖYKÜSÜ"

- "Keleha Dimdimê" -

Emîrxan Bradost eski İran şahlarından birinin yeğeniydi. Zamanında mesleki gelişim zayıf olduğundan, insanlar mecburen çobanlık ya da rençberlik yaparlardı.

Emîrxan Bradost, hem yoksul hem de öksüzdü. Dayısı olan şah, ona herhangi bir imkanı yaratmıyordu. Bunun nedeni Emîrxan Bradost'un Kürt oluşuydu.

Baradost'un bir gün başkaldıracağı, harekete geçeceği ve yörenin hakimiyetine soyunacağı... bir gün mutlaka mücadele etmeye kalkışacağı kaygısında olan şah, yaşaması için bile imkan vermek istemiyordu.

Emîrxan Bradost bir köye gider. Köyde sığır çobanlığı yapmaya başlar. Hergün köyün sığırlarını toplar, yem-yeşil çimenlerde gütmeye götürürdü. Böylece geçimini sağlardı.

Doğruluğu, dürüstlüğü ve güvenirliği yöre halkının kendisini çok sevmesini sağlamıştı.

Günlerden birgün hayvanlarını toplamış, güzel mi güzel bir çimenlikte otlatıyordu.

Havalar bir hayli sıcak, sanki zemini kavuruyor... Bir taşın yaygın gölgesinde sırtüstü yatmış dinleniyordu. Az ileride bir koyun sürüsü yem-yeşil otlarda dolaşıyordu. Koyun çobanı Emîrxan'ı görünce, avazı çıktığınca bağırdı:

– *Emîrxaann, Emîrxaaannn, Emîrxaaaannn!.. Were, em bi hev re nan û şîr bixwun.* (Gel birlikte süt ve ekmek yiyelim).

Emîrxan'da gelen ses üzerine ayağa kalktı. Kollarını yana açıp kendini iyice gerdikten sonra, geri seslendi:

– Hayvanlarımı biraraya getirip geliyorum. Sen de sütü sağ, hazırla... dedi.

Koyun çobanı aldı "kodik"i (tahtadan bir iri çanağı) eline, girdi koyunların arasına. Bir güzelcesine sağdı sütü. "Kodik"i ağzına kadar sütle doldurdu. Sağdığı sütü yanına alarak, geldi yere oturdu. Aldı eline kavalını. Az bir zaman kavalını henüz öttürmüştü ki, koyunların tümü toplandı çevresine; sanki tümü en içten aşkla dinliyordu yükselen nağmeleri. Çoban baktı, Emîrxan henüz gelmiyor. "Gelene kadar ben de biraz kestireyim" diye içinden geçirdi. Serdi "kulav"ını (keçeden kepenekini) yere. Uzandı. Uyumaya başladı. Yüzünü de "destmal"ıyla (mendiliyle) kapadı, sinekler konmasın diye.

Uyumadan önce, çaldığı kavalını süt dolu "kodik"in üzerine uzunlamasına yerleştirmişti.

Uzanan çoban, hemen derin bir uykuya daldı gitti. Hemen sonra Emîrxan'da yanına geldi. Baktı, çoban uyuyor. "Yazık uyandırmayayım, kesin epey yorgundur" diye düşündü. Oturdu. Çobanın uyanmasını beklemeye başladı. Hafif bir rüzgar esiyordu. Esen rüzgar, çobanın yüzü üzerindeki "destmal"ı uçurdu. Bir kenara attı. Emîrxan elini uzattı, "Tekrar çobanın yüzünü kapayayım" dedi. Bir de ne görsün! Yeşil bir arı çobanın burun deliğinden dışarı çıkıyor. Yüzünden aşağı yavaş yavaş yere iniyor. Bu durumu gören Emîrxan önce heyecanlandı, sonra büyük bir merakla başladı yeşil arıyı izlemeye. Çobanın yüzünden inmiş arı da, yerden gidişini sürdürdü. Ağır ağır ilerledi. Süt çanağına yanaştı. Çanağa tırmandı. Tepesine çıktı. Çanağın üzerindeki kavalın içine yavaş yavaş girdi. Yoluna devam etti. Diğer uçtan tekrar dışarı çıktı. İndi çanaktan aşağı ve yerden gidişini yine sürdürdü. Emîrxan, sonsuz bir merakla izliyordu olanları. Arı, yaklaşık onbeş metre ilerledi. Bir taş kümesinin arasına girdi. Emîrxan, "Bu işin içinde bir iş var. Arı taş yığının arasında, ama mutlaka tekrardan çıkacak" diye söylendi. Beklemeye koyuldu. Az sonra arı göründü. Gittiği yoldan geri dönüyordu. Yine süt çanağına tırmandı. Yine üste çıktı. Kavalın içine girdi. Diğer taraftan çıktı. Yine çanaktan aşağı indi ve çobanın yüzüne tırmandı. Çobanın burun deliğinden içeri girdi...

Çoban yüzünü buruşturdu. Burnunu ovuşturup uyandı. Yanındaki Emîrxan'ı görünce:

– Allah allah... ben ne biçim bir rüya gördüm Emîrxan kardeş, biliyor musun? dedi.

O yeşil arı çobanın gezici ruhuymuşcasına, başladı rüyasını aktarmaya çoban:

– Vallahi, yemyeşil ve düz bir ovadan yürüdüğümü rüyamda gördüm. Yürürken bir de baktım kocaman bir duvar çıktı önüme. Tırmandım duvara. En üste kadar çıktım. Ne göreyim? Orada bembeyaz bir okyanus var. Suyu aynen süt gibi beyazdı. Okyanusun üzerinde de bir tünel vardı. Tünelin yanları delik delikti. Merakla tünele girdim. Yol devam ediyordu. Epey ilerledikten sonra, okyanusun karşı tarafına geçtim. Yine bir duvar çıktı önüme. İndim duvardan aşağı. Güzelim ova önümde uzanıyordu. Ovada epey yürüdüm. Önüme kayalık bir alan cıktı. Yolum bu kayalığa düşmüştü, ben de kayaların arasına girdim. Birden gözlerim kamaştı. Orada oldukça büyük bir hazine duruyordu. Öyle çok, öyle çok altın vardı ki, on devlete yetecek kadar sanki. Bir süre orada kaldıktan sonra, kayalıklar arasından çıktım. Aynı gittiğim yerden tekrar geri döndüm... Ve aniden uyandım. Gözlerimi açtım sen yanımdasın, gelmişsin.

– Allah hayır etsin... Kim bilir sen nerelere gitmişsin ve dolaşmışsın, dedi Emîrxan.

Fakat Emîrxan anlatılanları iyi algılamıştı. Çoban bir rüya anlatmış, ama onun gördüğü ise bir gerçekti.

Başladılar ekmek ve sütü birlikte yemeye. Yemekten sonra kısa bir zaman için sohbete koyuldular. Hemen sonra birlikte yerlerinden kalktılar. Çoban oradan uzaklaşınca Emîrxan:

– Taş yığınını kaldırıp bir bakayım. Acaba söyledikleri doğrumudur, dedi kendi kendine.

Emîrxan taş kümesinin yanına gitti. Taşları kaldırıp, sağa-sola fırlatmaya başladı. Epey taş kaldırdı yerinden. Ve gerçekten altınlar göründü. Çobanın anlattığı rüya bir gerçek oldu. O kadar altın vardı ki, gerçekten on devlete yetebilirdi. Hazinenin üstünü taşlarla tekrar kapattı. Hızla hayvanlarını topladı. Köye yöneldi. Köylüler:

– Emîrxan, niye öyle erken geri dönmüşsün? dediler.

Emîrxan:

– Bugün canım sıkıldı, ondan erken geldim, cevabını verdi

O akşam Emîrxan Bradost dayısı olan şahın sarayına gitti. Dayısı onu görünce:

– Hayrola "Emîrxanê Kurd", neye gelmişsin? dedi.

Emîrxan saygılı ve yumuşak bir tonla dayısıyla konuşmaya başladı:

– Dayı, ben senin bahtına düştüm, elalemin işinde perişan oldum. Kanı beşpara etmeyenlerin buyrukları bir kurşun, keskin bir hançer gibi yüreğime, beynime saplanıyor, dedi.

Ardından konuşmasını şöyle sürdürür:

"Xalo ez li bextê te me,
tu bide min hindekî ji ardî,
Ez jî bidime te çermekî,
ji çermên buhayê gayî,
Ez ji xwe re çêbikim
xan û mal û pir avayî."

Şah cevabını şöyle verir:

"Emîrxan ez dikarim
bidime te hindekî ji ardî,
Tu jî bidî min çermekî,
ji çermên buhayê gayî,
Tu ji xwe re çêbikî
xan û mal û pir avayî,
Belê ez ditirsim tu rojekî
ber min bikî sergêjayî."

Şah, istenileni vermemek için bin dereden su getiriyor, direniyordu. Emîrxan'ın tüm yalvarmalarına rağmen şah, "olmaz" deyip duruyordu. Sonunda Emîrxan oldukça sinirlenir. Hiddetle şahın tahtı önüne dikilir ve der.

"Sunda min
bi yê ez û te dayî,
Ez ji vira naçim
welê dilmayî,
Heya tu nedî min
hindek ardê hêrayî,
Bi ardî bidime te
çermekî gayî,
Ezê ji xwe re çêbikim
hinde avayî."

Çaresiz kalan şah:

"Ez te rênakim
welê dilmayî,
Ezê bidime te hindek
ardê hêrayî,
Tu jî bide min
çermekî gayî,
Here tu jî ji xwe re
bike avayî,
Lê bila hindik be
ne bi zêdayî."

Emîrxan teşekkür eder. Büyük bir sevinçle merdivenlerden aşağı koşarak saraydan çıkar. İlk iş olarak sığır çobanlığını bırakır. Çok yaşlı ve epey büyük bir "gameş"in (öküzün) postunu bulur. Kalburcuya götürür. Postun tümünden çok ince sicimler yaptırır. Tüm sicimleri bir çuvalın delikli aralıklarından geçirerek büyükçe bir makara oluşturur. Arasında altın bulunan taş yığınının etrafını iyicene sarmalar. Ardından dayısını oraya çağırarak:

– Dayı bak, ben kendime burayı seçtim, dedi.

Dayısının gözleri gösterilene ilişince:

– Sen ne yapmışsın öyle? Bakıyorum buraların tümünü zaptetmişsin. Ben sana böyle mi yap demiştim? Ben senden postu yere serip, postun kapladığı alan kadar yer almanı kabullenmiştim, diye yakınarak söylendi.

Emîrxan yadırgarcasına cevap verdi:

– Bak dayı, sözünde durman gerekir. Söz ağızdan çıktı mı, dönmek olmaz. Yani şimdi sen verdiğin sözden cayıyormusun?

Dayısı azıcık düşündü. Yine konuştu:

– Yaho bir şey anlayamıyorum! Bu taş yığını neye yarayabilir? Bütün İran halkı toplansa, bu yörenin taş yığınlarını temizleyemez.

Yeğenim Emîrxan seçtiğin yer sana mübarek olsun. Yalnız buraya bir kale veya saray inşa ederek bir gün karşıma çıkmaya yeltenmeyesin.

Alay edercesine söylediği bu sözlerinin ardından kahkahalar atıp gitmeye başladı. Dönüş yolunda içten, "Şu aptal Kürde bak, arazide koskocaman düzlükler varken gelmiş bir taş kümesini seçmiş" sözlerini sayıkladı.

Şah uzaklaşınca ardından bakan Emîrxan, onun gülmelerine karşılık yüksek sesle ama sadece kendisinin işitebileceği şekilde yanıtını verdi:

– Hey sen aptal şah! Peki sen hiç mi düşünmezsin niye Emîrxan burayı seçer? Görürsün bir gün seni nasıl devireceğimi, buranın Kürdistan olduğunu haykıracağımı.

Emîrxan önce altınları yerinden çıkardı. Ardından çok sayıda amele tutup "Keleha Dimdimê" adıyla bir kalenin inşasını başlattı. Kaleyi inşa etmezden önce çok derin ve uzun düşündü. Kendine göre bir proje şekillendirdi. Duvarlar çok geniş ve uzun olmalıydı. Kocaman taşlardan örülecek, harc diye taşların arasına eritilmiş kurşun dökülmeliydi. Öyle sağlam olmalıydı ki ancak kendisi tekrardan yıktırabilmeliydi. Zira "Keleha Dimdimê" büyük savaşlar yaşayacaktı, bu nedenle mümkün olduğunca sağlam olmalıydı.

İlk önce toprak kazılarak büyük bir bodrumun temeli atıldı. Diğer katlar sonradan eklendi. Katlar bittikten sonra, kalenin ilerisinde akan su kaynağı, yer altında inşa edilen özel kanallarla kalenin içine aktarıldı.

Kaynağın suyu kışın ılık, yazın buz gibi soğuk olurdu. Kale mahzenlerine her türlü yiyecek maddeleri, giyecek ve bol oranda cephane stok edildi. İhtiyaçlar etraflıca gözönüne alınmıştı. Senelerce sürecek savaşa göre hazırlıklar yapılıyordu. Dışarıdan, savaş başladıktan sonra, hiçbir şeye ihtiyaç duyulmayacaktı. Kalenin yapılacak işleri sonuçlandıktan sonra Emîrxan Bradost, büyük bir ordu oluşturmak amacıyla asker toplamaya başladı.

Bodrumun en alttaki katlarına tonlarca barut doldurulmuştu. Amaç, şayet bir gün kale alınır ve esir düşülürse, barutla kale havaya uçurulacaktı. Emîrxan, "Acemlere esir düşmektense ölmek daha iyidir" diye düşünüyordu.

Belli bir dönem sonra ordu oluştu. Her türlü cephane de artık vardı. Bu temelde Acem şahına savaş açıldı. Emîrxan Bradost, kendine bir de danışman seçmişti. "Mehmudê Nemir û Nemayî" adıyla tanınırdı. Emîrxan her şeyi ona danışır, beraber karar verirlerdi. Buna karşın Emîrxan ona her akşam bir tas dolusu altını hediye verirdi.

Savaş başlamıştı. Tüm şiddetiyle sürüyordu. Ortalık toz duman, yer kızgınlaşıyordu. Emîrxan'ın askerleri "Keleha Dimdimê" içinde, acem orduları açıktaydı. Acemler, kocaman top gülleleriyle "Keleha Dimdimê" duvarlarını durmaksızın dövüyorlardı. Sanki gülleler bir dağın yamacına çarpıyordu. Atılan her gülle duvarlardan geri sekiyordu. Kalenin duvarları öyle sağlam örülmüştü ki, etkilenmeleri mümkün olmuyordu. Savaş tam on yıl sürdü. Bu on yıl boyunca Emîrxan hiç ciddi kayıp vermedi.

Zaten Emîrxan durumu baştan düşünmüştü. Savaşın bu kadar yıl sürebileceğini hesaplamıştı. En az on yılı temel almıştı. Diğer yandan Acem askerleri ise, bitmez tükenmez savaştan bıkmış, usanmışlardı. Büyük bir gevşeme başgöstermişti. Askerlerin çoğu şapşal bir duruma düşmüştüler.

Ama bu savaş birkaç yıl daha sürünce, Emîrxan'ın durumu da kötüleşmeye başladı. Gücü gittikçe zayıfladı. Elbette kolay bir iş değildi, onca yıl sadece kendi gücüne dayanarak savaşmak.

Emîrxan'ın gücü zayıflayıp tükenmeye başlayınca, umudu kurnazca oyunlara bağlamayı denemek istedi.

Dişi bir köpeğin sütünü sağdırdı. Yarısından peynir, yarısından yoğurt yaptırdı. Peynir ve yoğurdu Acem şahına gönderdi. "Görüyorsun, bunca yıldır sana karşı savaşıyorum. Ama bilmelisinki, şu ana kadar hiçbir eksiğimiz olmamıştır. Halen de peynir ve yoğurt mayalayabiliyoruz" mesajını ona iletti.

Peynir ve yoğurdu gören Acem şahı, "Hakikat ortadadır. Adamın söyledikleri doğrudur. Biz artık bununla baş edemeyiz" sonucuna vardı. Başladı ordularını geri çekmeye. O yöre de, Emîrxan Bradost'un yönetiminde Kürdistan olarak kaldı. Yörede bağımsız Kürdistan varlığını korudu.

Ama Emîrxan Bradost'un al-

Devamı 24. sayfada

Emîrxan Bradost'un öyküsü...

Baştarafı 23. sayfada

tınları da bitmişti. İlk defa bir akşam danışmanına bir tas altın veremeyecekti. Altın kalmamıştı. Yoksa kimsenin hakkını vermemezlik etmezdi. Başdanışmanını yanınca çağırdı:

– Altınım kalmadı. Bu akşam sana bir tas altını veremiyorum. Sana borçlu kalayım. Şimdilik idare etmeni istiyorum, dedi.

"Mehmudê Nemir û Nemayî" başta ses çıkarmadı. Durumun zoruna gittiğini açıklamadı. Önce, "Bunca yıldır her akşam bir tas altın alıyorum. Bundan sonra almazsam ne olur veya hiç almazsam ne olur? Mesele bir milletin meselesidir. Zaten bu iş parayla, şahsi menfaatlerle olmamalı" diye düşündü. Sonra ama, "Mehmudê Nemir û Nemayî"nin aklından ihanet etmek geçti. Kendi kendine, "Sen benim bir tas altınımı nasıl vermezsin? Dur bakayım sen!" sözlerini kafasından geçirdi. Ardından bir pusula yazdı. Bir okun ucuna bağladı. Acem ordusunun içine fırlattı. Pusulada Kürtçe şöyle yazmıştı:

"Ez Mehmudê
Nemir û Nemayî,
Erzakê Emîrxan
têra îşev wê mayî."

Acemlere şu bilgi ve öğütleri veriyordu:

"Önce Keleha Dimdimê'ye gelen suyun kaynağını bulun ve kesin. Olmazsa suyu kirletin. Kaledekilerin susuz düşmesinin bek leyin. Yiyecek ve cephane zaten kalmamıştır. İçme suyu da kesilir veya içilmez hale gelince, çaresiz kalacaklar. O zaman 'Keleha Dimdimê'yi rahatlıkla ele geçirebilirsiniz."

Bu mesajı alan Acemler, "Mehmudê Nemir û Nemayî"ye onlar da bir mesaj iletir. Mesajda şöyle deniliyordu:

"Sen değeri büyük bir şahsiyetsin. Ordumuza komutan olarak katılmanı teklif ediyoruz. Bu bilgileri bize verdiğin için de, ayrıca seni mükafatlandıracağız."

"Mehmudê Nemir û Nemayî" mesajı alınca mırıldandı ve, "Allah bana verdi. Artık burada hiç kalır mıyım? Fırsatını bulur bulmaz hemen kaçarım, Acem ordusuna katılırım" dedi.

Fırsatı bulunca kaçar. Acem şahı onu yanına çağırır:

– Hoş geldiniz! Gelin yanıma oturunuz!

"Mehmudê Nemir û Nemayî" şahın yanına oturur. Şah sorar:

– Orada hangi görevi yapıyordun? Görevin karşılığında neler alıyordun?

– Emîrxan Bradost'un başdanışmanıydım. Görevimin karşılığında, her akşam bir tas dolu altını bana verirdi. Bunca yıldır bu oluyordu. Ama artık altını bitmiştir. Hiçbir şeyi kalmamıştır. İşinin bittiğini ben anlamıştım. Hakkımı artık veremeyeceğim dedi bana. Madem hakkımı artık veremeyecekti, ben de Acemlerin safına katılma kararını verdim. Onlar bana hakkımı verecekler diye düşündüm ve buraya geldim.

– İyi ki gelmişsin.

Bu konuşmanın ardından şah buyruk verir. Büyük bir top getirilir. Namlusu yarıya kadar barutla doldurulur. Yerleştirilen barut dört teneke dolusuydu. Bu da 100 kilo barut demekti. "Mehmudê Nemir û Nemayî" namlunun içerisine yerleştirilir. "Keleha Dimdimê" duvarları hedef alınıp, top ateşlenir. "Mehmudê Nemir û Nemayî" pestil gibi ezilir. Böylece mükafatını almış olur.

Acemler sonra 50'ye yakın domuzu keser. Kanı "Keleha Dimdimê"ye gelen suyun kaynağına akıtırlar. Sabah erkenden namaza kalkan Emîrxan, bir de ne görsün! Sular olduğu gibi kan akıyor. Kanı gören Emîrxan feryatla haykırır. Ellerini yukarı kaldırır ve söylenir:

"Ya rabbî
ne Nîsan e, ne Gulan e,
Nav ava me
tê xwîna berazan e,
Tu rêbike
tavî û lehiya baran e,
Xanê Kurdan
rizgar bikî ji belan e,
Du riket nimêja beyanê
dengê eman e,
Di riya te de sed
caran gorî Emîrxan e."

Sakin sakin durdu. Gökyüzüne hüzünle baktı. Birazdan gökyüzü kararmaya başladı. Şimşekler çaktı. Gök gürledi. Ani bir yağmur yağdı da yağdı. Yağan yağmur seller oldu. Akan sular coştu, aktı. Kaynak suyu da aka aka tertemiz oldu. Emîrxan sözverdiği namazı kıldı.

Emîrxan'ın elinde hiçbir şey kalmamıştı. Bir durgunluk vardı. Askerleri savaşamıyor, birşey yapamıyordu. Acem orduları kuşattı kaleyi. Girdiler "Keleha Dimdimê"ye. Emîrxan ve askerlerini esir aldılar. Kalenin bütün katlarına Acem askerleri doluştu. En az iki-üç bin kişi kaleye girmişti. Emîrxan ve askerlerine henüz birşey yapmamışlardı. Emîrxan'ın çok yaşlı bir annesi vardı. O da en alttaki katlardan birinde bir kürsüde oturuyordu. Bir yandan uzun saplı "qelûn"unu (pipo) eline almış tütün dumanlıyor, diğer yandan kara kara düşünüyordu. Oturduğu yerin hemen önünde bir delik vardı duvarda. O delik, içinde barutun olduğu ambarın duvarındaydı.

Emîrxan'ın annesi şöyle düşünüyordu içinden:

"İşte Acemlerin eline düştük. Artık sonumuz gelmiştir. En iyisi onlar bize birşey yapmadan, gururumuz ayakları altında çiğnenmeden ve onların eliyle ölüme gitmeden, bu işi biz bitirelim. Ölüm bizim elimizden olmalı. Hiç değilse bu Acem askerleri de beraber ölmüş olurlar."

Ve elindeki ateş dolu "qelûn"u önündeki deliğe devirdi. Ateşler barut ambarına delikten indi. Barut tutuştu, "Keleha Dimdimê" sallandı. Bir o yana bir bu yana yaylandı. Sanki yıkılmayı bir türlü hazmedemiyordu... "Keleha Dimdimê", sağlam ve dayanıklı kale nasıl olur da öyle kolay yıkılacaktı. Taşlarının arasına değil beton, kurşun dökülmüş, on yıl savaş sahnesi olmuş "Keleha Dimdimê" yıkılır mıydı? Kolaydı yıkılması bu şaheserin? Onca sene Kürdistan'a kale olmuş, onca sene Kürdistan'a siper olmuş, onca sene Acemlerin kocaman top güllelerini kucaklamış ve yıkılmamış, direnişin kalesi "Keleha Dimdimê" şimdi nasıl yıkılabilirdi?

"Keleha Dimdimê" bir yandan beşik gibi sallanırken, bir yandan da, "Kürt halkı beni yoktan varetti. Beni inşa etti, yıllarca içimden savaştı. Şimdi bu hainin yüzünden Kürt halkı Aceme esir düşmüş. Acaba bu halkın başına neler gelecek? Sonu kötü olacak mı?" düşünürcesine, sonun kötü olacağını anlarcasına kararını verir. Ve, "Elimde fırsat varken, Kürdistan'ın intikamını hemen alayım. İnfilak edip içimdeki bu kadar Acem askerini yok edeyim" dercesine sallanan "Keleha Dimdimê" infilak etti. Her bir parçası füze misali gökyüzüne fırladı.

Bu masalda anlatılanlara göre, yedinci güne kadar halen gökten insan ve taş parçaları yağıyormuş. Daha sonra yıkılan "Keleha Dimdimê"nin kale duvarları üzerinde harman yeri yapılmışmış. Üzerinde on öküzle buğday harmanlanıyormuş, ama hiçbir taraftan yerlere samanlar dökülmüyormuş. Kısaca duvarlar o kadar geniş ve sağlammış.

"Keleha Dimdimê"nin Doğu Kürdistan'da günümüze kadar kalan kalıntıları halen de vardır.

Mamê Cangîr

Olof Palme cinayetinde MİT...

Baştarafı 20. sayfada

vap aldık.

"Türk cezaevlerinde olanlara rağmen açık konuşabiliyorlar mıydı?

- Bu konuda birşey söyleyemem "Gazetemiz Alftonbladet'in aldığı bilgilere göre bu iki kişinin iddialarının büyük bir kesimi eskiden bilinen şeylerdir. Yani bu adamlar PKK'nin cinayetteki rolü üzerine yapılan dedikoduların varlığını kanıtlıyor, fakat cinayet araştırmacıları, araştırmalarıyla dedikoduların kaynağına yaklaşmış dahi değiller.

Araştırma ekibinin Türkiye'ye seyahat ettiği gün, Palme cinayeti savcılarından Anders Helin, Batı Almanya'dan uluslararası hukuki yardım başvurusunda bulundu." (Aftonbladet, 11 Mayıs)

İsveç savcılarının Türkiye'de görüştürüldüğü iddia edilen kişilerin birer Ali Çetiner olduğuna ve sömürgeci savcılar tarafından hazırlandığına kuşku yok. Yine de "dili yanan" İsveç savcısı, anlatılanlarda tutulacak birşey görmemiş olacak ki açıklamaktan kaçınıyor.

Burada bir daha açığa çıkan gerçek şu oluyor: Baştan beri SÄPO, MİT'in verilerine dayanıyor ve baştan beri Ali Çetiner gibi ajan-provokatörler kullanılıyor.

Kürt halkı ve PKK fiilen davacıdır

İsveç demokratik bir ülkedir. Uluslararası hukuk normlarına azamide uymaya çalışır. İnsan hakları sözkonusu olduğunda en çok İsveç yetkilileri konuşur.

Fakat aktardıklarımız ve çok daha fazlasının İsveç'te ve üstelik devlet yetkililerinin eliyle cereyan ettiği de açıktır.

Kurban seçilen Kürt halkı ve onun kurtuluş örgütüdür. Nerede kaldı insan hakları ve uluslararası hukuk kuralları?

Kürt halkı henüz bağımsız bir halk değilse bile insan topluluğu ve bir halk olarak en az İsveç halkı kadar kanuni hakları vardır. Bu hakları meşrudur.

Kürt halkının diğer halklara göre ayrıcalığı da var. Köle bir halktır ve kölelikten kurtulma mücadelesi vermektedir. Bu nedenle meşru haklarının korunmasında daha titiz davranılması gerekmektedir.

O zaman İsveç polisi ve savcıları neye dayanarak bu kadar ölçüsüz bir şekilde Kürt halkının meşru haklarına tecavüz edebiliyorlar. Faşist Türk sömürgeci devletinin verilerine dayanarak Kürdistan halkının öncüsünü terörist ilan edebiliyorlar.

Herşey ortaya çıkmıştır. Bu aşamada İsveç hükümetinin yapması gerekenler vardır. Ortaya çıkan veriler defalardır göstermiştir ki Olof Palme cinayetiyle ne PKK'nin ne de herhangi bir Kürt yurtseverinin hiçbir bağlantısı yoktur ve olamazda. Bu gerçeğin hükümet tarafından itiraf edilmesi gerekir.

Şimdiye kadar gerek PKK gerekse İsveç'teki Kürt yurtseverleri mağdur edildi. Töhmet altında bırakıldılar. Verilen maddi ve manevi zararın giderilmesi, İsveç'te PKK ve ERNK faaliyetlerine konan yasak ve engellemelerin kaldırılması gerekir.

İsveç makamlarının PKK'yi suçlamak için Türk MİT'i tarafından kendilerine verilen belgeleri ve sağlanan ajanları kamuoyuna açıklamaları gerekir.

İsveç yetkilileri açıklayamazsa bile gerçekler gün ışığına çıkmıştır. PKK aklanmış ve terörist ilan edilmek istenen güç Kürdistan'da milyonları ayaklandırmıştır.

İsveç yetkililerinin belirtilen çerçevede atacağı adımlar insan haklarına ve halkların hukukunda ne denli bağlı olduklarının ölçütü olacaktır.

İsveç yetkilileri gerçekleri açıklamaktan kaçınsalar bile İsveç demokratları ve bağımsız hukukçuların ülkelerini bu kirli yükten aklamaları gerekmektedir.

Avrupa basınında Kürdistan...

Baştarafı 21. sayfada

mahkeme heyetinin önceden göremediği, ama hazırlanmış olan "kavga-döğüş" senaryosu başlamış oldu! Halbuki, salonun boşaltılması için yapılan çağrıyı daha hiç kimse duymadan, izleyicilerin çoğu kapıya doğru sürüklenmişti bile... Sivil polisler bazılarını zor kullanarak tekmetokatla dışarı attı. Bazılarıda polislere karşı koydu, kendini savundu ve vuranları vurdu.

PKK Davası'ndaki gergin hava sürüyor. İçinde sanıkların hapsedildiği ve dört ay boyunca seyrettirildiği cam kafeslerin kaldırılması, aslında fazla bir değişiklik yaratmış değildir. Frankfurtlu avukat Ernst Ronte'nin dediği gibi, "Kendi içinde boğulan" ama normal gibi gösterilmeye çalışılan bu davanın sırıtan dişleri ardında, bir hukuk ihlali ve kendi yönetimindeki oturumlarda mahkeme başkanının kararsızlığı, acizliği ile karar verme gücünde olamama gerçeğinin gizlendiği hemen anlaşılmaktadır.

Eski PKK'li Ali Çetiner hakkında Berlin'de verilen pişmanlıktan yararlanma kararı temeli üzerinde Fedaral Savcılık, Kürtlere karşı sürdürülen "terörizm" davasını sonuca götürme niyetinde olduğunu söylüyor. Haklarında evrak sahtekarlığından öldürme olaylarına kadar çeşitli iddialar öne sürülen PKK'lılar ise, mahkemeyi tanımıyorlar. Düzenli şekilde B. Almanya'nın her tarafından Düsseldorf Mahkemesi'ne izleyici olarak gelen Kürtlerde, yargılanan 16 sanığın şahsında Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin temsilini görüyorlar.

Her ne kadar Düsseldorf Yüksek Eyalet Mahkemesi 5. Ceza Dairesi bundan aylar önce kanıtlar safhasına adım atmışsada, şu ana kadar tek bir iddia bile mahkemede görüşülememiş ve aydınlığa kavuşturulamamıştır. İlk şahit olarak -ki tanıklığına güvenin olması mümkün değil- Köln kentinden bir asayiş polisi getirildi. Son derece akıldışı ve anlamsız açıklamaları üzerine, bir daha böyle bir tanığın getirilmesini engellemek için avukatlar, onu beş gün boyunca iyice sıkıştırıp mahkemedeki varlığını anlamsız kıldılar. Fazladan tek bir söz söylememek için bir hayli terledi. Bu pilot davada üzerinde baskıların olduğu ve bu nedenle düğümlendiği, tıkandığı açıkça görülüyordu. Sonuç olarakta yalancı tanıklığı açığa çıkarılıp suçüstü yakalandı.

Bremenli avukat Hans Eberhard Schultz'da, "2. tanık Hasan Doğan'ın davadaki gizli tanıklığı bir skandaldır" biçiminde konuştu. "Bu şahsın ihbarları üzerine bu davanın 6 sanığı hakkında tutuklama kararı çıkartıldığını" ancak, "Şimdiye kadar biz avukatların onun inandırıcılığına yönelik soruşturma yapmamıza olanağın verilmediğini" sözlerine ekledi. Kendi müvekkili de sadece bu şahsın suçlamaları üzerine tutuklanmıştır. Tüm bunlara karşın ise, hakkında sürdürülen bir dava gerekçesiyle Federal Savcılık, Hasan Doğan'a mahkemede konuşmama hakkını verebiliyor.

Impressum:	Yazışma Adresi:	Ödeme Adresi:					
Metin Özkan	BERXWEDAN	BfG. - Bonn	Avustralya	3.00 $		Hollanda	3.00 hfl.
Adlerstr. 7	c/o Feyka-Kurdistan	Konto Nr.: 12 05 24 21 00	Avusturya	18.00 s.		İngiltere	0.80 £.
2085 Quickborn	Postfach: 15 31	BLZ: 380 101 11	Belçika	60.00 bfr.		İsveç	6.00 skr.
	5300 Bonn 1		Danimarka	8.00 dkr.		İsviçre	2.50 sfr.
			Fransa	6.00 ff.		Norveç	10.00 nkr.

Bilî hemû derew û demagojiyên dewleta Tirk şerê me yê rizgariyê pêşveçûna xwe didomîne

Destpêk di rûpela dawî de

Şerê me yê rizgariyê aboriya Tirkan ji ber bi rûxînê ve dibe. Tenê cerdevan di mehê de 10.5 milyar Lire distinin. Gava em diravên ji bo hêza artêşê ya ji hezaran kesan, ji bo çêkirina qereqol û riyan ji dihên xerckirin li ser bihesibînin; gava em diravên ku memurên li Kurdistanê digirin jî li ser bihesibînin, ku du car maaş digirin; û gava em diravên ji bo armancên din ji li ser bihesibinin, hingê emê bibînin ku xerckirinên li Kurdistanê ji bo şerê taybetî di mehekê de xwe digihînin trîlyonan ji Lirên Tirkî. Her diçe aboriya Tirkan, nema dikare şerê taybetî fînanse bike. Dewleta Tirk ji vî alî ji lêdanên mezin digire. Hejarî û xizanî her diçe mezintir dibe. Êdî dewleta Tirk dikeve nava rewşekê, ku nekaribe maaşê memuran jî bide. Nimûne; li Kurdistanê, di serî de li Çolamergê û li gelek bajarên din, bi mehan e ku karker nikarin maaşê bigirin. Girsên ku ji xwe di nava xizaniyê de avjeniyê dikin, gava nekaribin mehanetiya xwe jî bigirin, bi tevayî birçî diminin: li Tirkiyê û Kurdistanê rewş niha bi tevayî bi vî rengî ye. Gelên birçî diminin ji vî alî ji hêdî hêdî li hemberê dewletê dibin himek. Dubendî û nakokî dijwar dibin û dizivirin şer û pevçûnan. Ji niha ve bi hezaran karker li benda peymanên kar ên civakî mane; lê hemû mafên aborî û civakî ji aliyê dewletê dihên rawestandin. Lewma karker jî xwe amadeyê grevan dikin. Bi rengekî sirûştî grevên aborî xwe digihînin nakokiyên ramyarî û berê xwe didin erkên ramyarî. Rejîma Tirkî ji vî alî jî bi lez lêdanan digire û dihê melisandin.

Dewleta Tirka ku hema her roje di heriya li Kurdistanê de bêhtir difetise, baş dizane ku tenha ji aliyê leşkerî ve nikare pirsê çareser bike. Lewma li gora xwe hinde çareşerkirinên ramyari pêşvedibe û dikeve nava wê keftûlaftê de, ji bo xilaskirina dawiya xwe ya bi dilêşî. Di van rojan de hemû partiyên burjuwazî hinde komisyonan avakirine û bi riya van komîsyonan li modelên çaraserkirinên ramyarî digerin, hûrdikolin. Hemû modelên li cîhanê yên dewletên dagirker ji ber çavan derbas dikin. Ji van modelan jî, modela çareserkirina dagirkeriya Îngilîzî di serî de cih digire. Ev xebat hebekî hilimin rojnameyan jî. Kovara "Nokta" roja 3'ê Hezîranê bir û baweriyên ANAP (Partiya Welatê Dayik), SHP (Partiya Sosyal Demokrasiya Gelî) û DYP (Partiya Riya Rast) belav kir. Encamên ku ev partiyên dagirkeran xwe digihînine, tev hevpare û şirîk in. Ev encamên hevpare bi kinahî wusa ne: Zimanê Kurdî wê were serbest kirin. Di dadgehan de Kurdî wê were hinkirin. Wê izgehên televîzyon û radyo yên Kurdî biweşinin, werin avakirin û wê weziriyeteka herêmî were damezirandin.

Eşkere ye, ku ev nêzîkbûna dewleta Tirk, bi rengekî din xwe şanîkirina inkarvanî û dagirkeriyê bi xwe ye. Derfet ji bo bidestveanîna encamekê ji tune ye. Ji ber ku di wê barê de heya were gotin dereng mane. Gelê me ji bo serxwebûn û azadiyê şerê rizgariya netewî bilind dike. Hîna diho bû deh-hezar li Cizîra Botan û Nisêbînê û bajarên din bi dirûşmeyên "Bijî PKK", "Bijî Serok APO" serî hildan. Bi yek carê, bêhtirî 5.000 mirovên me ji bo protestokirina biryarnameyê greva xwebirçîhiştinê çêkirin. Gelê me zagonên dagirkeriyê û saziyên wan nasnake, xwe li ber wan naçemîne û dij-bûna xwe bi dijwarî şanîdike. Li ser vê bingehê Serîhildan buyê serpêhatineka bi berdewamî. Gelek livbaziyên şêwereng bilindbûna xwe didomînin. Lewma hemû çareserkirinên dagirkeran ên ku PKK û gelê Kurdistanê naynin pêşiya çavên xwe, li diwarên eniya rizgariya netewî dikevin û perçe dibin; têkdiçin û serjêr dibin.

Di qada navnetewan de jî dewleta Tirk ketiye nava astengan. Terora dagirkeri ya li Kurdistanê bikardihê, ronak û deşifre bûye. Pirsa Kurdistanê, ji bo saziyên navnetewan ji, bendeki rojeninê ya pêwist e. Rastiya şer û rizgariya gelê me çêtir dihê fahmkirin û piştgirî ji her diçe xurttir dibe. Li ser vê bingehê li cîhanê avabûna eniyeka li dijî dewleta Tirk xwe pêşvedibe. Weke perbirisiyarên mafdar ên gelê me, PKK û ERNK êdî dihên pejirandin û li dijî dewleta Tirk dijbûnek xwe serdest dike. Bi vî awahî di qada diplomasî de ji, çembera li dora dewleta Tirk her diçe tengtir dibe. Ji ber vê yekê dewleta Tirk li Kurdistanê serî dide qirkirinên dirinde û di xebite van qirkirinên xwe bixe stûyê Partiya me. Lê ev ji hema di cih de deşifre dibin û xwe dizivirinin li dijî dewleta Tirk.

Heya niha hemû keferatên dewleta Tirk vala çûne. Her rojê piçektir, ber bi jî Kurdistanê revîne ve diçe. Li birê mezintirîn ê bakurê Kurdistanê, di karvaniyê de gel di bin kargêriya PKK, ERNK û ARGK de ye. Bi fermanên van hêzên me, gelê me radibe livbaziyan û berxwedanê. Ev jî, ji aliyê ramyarî ve dibe mirina dewleta Tirk. Ew tenê bi qereqolan dikare hebûna xwe hîna berdewam bike. Lê ev him û quwwet jî, rola xwe heya pivaneka pêwist hunda kiriye. Pêşveçûn bi seranserî dizivirin ber aliyê berjewendiyên gelê me ve. Di vir de niha tiştê pêwist eve, ku bêhtir fidekarî hebe, xebata ji dil û can hebe û bi riya xebatê meşîna ber bi serfiraziyê ve hebe. Ev jî bo her miroveki Kurdistanî delameta bingehîn û yekemîn e.

Tolê qirkirina li gundê Gêrê hat hilanîn: Bi kêmasî 80 serbazên dijmin hatin kuştin

Dijmin, bi hîceta qirkirina li gundê Gêrê, ku bi hovîtî pêkanî û xwest biavêje ser PKK, operasyoneka leşkerî ya mezin da destpêkirin.

Operasyona leşkerî roja 10'ê Hezîranê destpêkir. Be hezaran serbaz, endamên komên taybetî û yekeniyên cerdevanan tevlî operasyonan bûn. Operasyon li derdorên Haruna gundên Beronî (Fîndikê) û Basan destpêkirin û paşê direjî heya Çiyayê Reş (Çiyayê Şêx Emer), Çiyayê Gebarê, Çiyayê Çiravê û derdorên Bestan navçeya Şirnexe bûn. Pêşmergeyên ARGK ji bi xurtî bersiva van operasyonên dijmin ên berfireh û mezin didin.

Pêşmerge dafan li pêşiya hêzên operasyonan vedidin. Şerên mezin çêdibin. Pêşemin di rojên 10, 11 û 12'ê Hezîranê de şer û pozberiyên dorfireh çêbûn. Di meydanên cengê de serperiştî (insiyatîf) di destê pêşmergeyan de ye. Hêzên dijmin di rewşeki perîşan de ne. Tenê di rojekê de li derdorên Şirnexê 6-7 şerê mezin di navbera pêşmergeyan û hêzên dijmin de çêbûn. Di van hemû şeran de dijmin lêdanên giran girt. Hundabûnên dijmin ên ronahî bûne wusa ne: Li Çiyayê Reş û devera Haruna 5 serbaz, li derdorên Şirnexê ji "subay"ek û çar serbaz hatin kuştin. Disa, weke rojnameyên Tirkan nivîsine, li derdorên Çiyayê Sêvan jî çar endamên komên taybetî hatine kuştin û sisê jî birîndar ketine. Lê hundabûnên dijmin ne tenê ev in. Ji ber ku, bi kêmasî sê helîkopter ji meydana cengê mirî û birîndaran kişandine bajarê Sêrtê. Tenê hejmara mirî û birîndarên anîne nexweşxaneya Sêrtê, li gora ku welatparêzan hejmartine, li ser 20 kesan e. Hinek jî birine bajarê Şirnexê. Weke eşkere dibe hejmara rast ji kuştiyên dijmin, bi kêmasî 80 kes e. Bi kêmasi 80 serbaz û cerdevanên dijmin hatine kuştin. Ev hejmar rast e, ji ber ku nûçegihandkarên me yên li êrdimê û welatparêz ji vê hejmarê didin.

Dagirker daxweyan kirin, ku du pêşmerge ji şehîd ketine. Lê heya niha diyar nebûye, ka ev nûçe rast e yan ne. Heke rast be jî, encama operasyonên leşkerî yên dagirkeran disa ji bûye binkeftineke seranser, ku hêviyên xwe yên mezin pê girêdabûn û di bin kontrola weziriyetê û serleşkerên artêşê de dihatin birêvebirin.

Binkeftina dijmin, têkçûna mezin ne tenê leşkeriye, ev ji aliyê ramyarî ji bûye. Ji ber ku bala gel û bala hêzên biyanî kişandin ser operasyona xwe ya li Botanê. Li hemberê vê ji encama ku xwe gihandiyê, bûye têkçûneke mezin. Hêviyên wan zivirin bê-hêviyên mezin û seranser. Şerê me yê rizgariyê ji serketina xwe ya leşkerî, li kêleka serketina ramyarî ya li welat û derveyî welat didomine. Hêzên me yên rizgariyê dewleta Tirk ji aliyê leşkerî ve bêhim û jar kirine. Ji aliyê ramyarî ji, hêzên me yên rizgariyê hisaba qirkirina li gundê Gêrê di cih de û bi lez pirsin û li ser vê bingehê prestija xwe xurtkirin. Biryara gelê me ji bo şerkirin û serketinê bêhtir pêşvebirin. Carek din şanî kirin, ku tola her dilopa xwîna dihê rijandin bê guman wê were hilanin. Ev jî hêvî û baweriyên gel xurtdike, biryara gelê me mezintir dike. Hêzên dijmin jî, dikevin nava bêhêviyên heya were gotin mezin. Di qada navnetewan de jî, eşkere bû, ku qirkirina li gundê Gêrê bi destê dewleta Tirk bûye. Lewma dijmin li vir jî kete nava astengên mezin. Kin were gotin, hisaba qirkirina li gundê Gêrê ji dijmin hate pirsin; gelê me yê di bin pêşengiya Partiya me PKK de carek din ji biserket.

Li Mêrdînê lêdanên mirinê li hêzên şerê taybetî ketin

Li devereki di navbera navçeyên Hezex û Kerboranê de, şerekî mezin di navbera pêşmergeyên ARGK û hêzên dijmin de derket. Roja 4'ê Hezîranê li nêzîkî Nevala Hespistê li devera li navê Birka Kalê gundê Werzikê ku dijmin ev dever ji xwe re kiriye qereqolek, şer çêbû û dijmin rastî lêdan û hundabûnên giran bû. Di vî şerî de pêşmergeyên ARGK jêhatibûneka jordest ya şerî şanîkirin. Serleşkerek û çar serbaz hatin kuştin. Du endamên komên xweser û du serbaz jî birîndar ketin. Di vî şerî de herweha du pêşmerge jî şehîd ketin.

Hêzên şerê taybetî dafekê vedabûn. Pêşmerge ji êrişî vê dafê kirin û şer di encama vê êrişê de derket. Dijminê ku çûbû nêçîrê, bi xwe bû nêçîr. Lewma mina kuçikên har li dijmin bû. Pêşmergeyek birîndar kete destê dijmin. Dijminê çavsor ji, bi êşkenceyên xwînrij û dirinde wî kuşt. Paşê jî dijmin cendekê vî şehîdî û şehîdê din perçe perçe kir; du bizmarên leşkerî kutand eniyên wan. Rojnamevanên ku çûbûn ser cendekan, li pêşberê dîmena ku dîtin, ketin nava bizdaneka mezin û heyirî man. Lê tenê yek rojnamevan ji, newerî ku vê hovîtiyê bizivirîne nûçeyekê û bide belavkirin. Rojnamevan tenê bi piste-pistên li ser tiştên dîtibûn man û ji vê xwe derbas nekirin. Bi hovîtî êrîşkirina dijmin ser cendekan nifrîna gelê me mezintir kir.

Şervanên şehîd, yek ji gundê Bekwanê bû, yê din jî ji gundê Dilanê bû.

Ji aliyê din li devera bi navê Altica gundê Cezwatê navçeya Şemrexê êrdima Mêrdînê şerek di navbera pêşmergeyan û cerdevanan de çêbû. Ev şer jî roja 4'ê Hezîranê derketiye. Ev şer di encama de êrişeke pêşmergeyan a çûyî ser cerdevanan de pêkhat. Di şer de neh parêzkarên gundan bi xedarî birîndar ketin. Gava van dibiran nexweşxaneya bajarê Amedê, çar ji wan di rê de mirin.

Di vê êrişa pêşmergeyan de şervanê ARGK ê mêrxas hevrê **Ahmet TURATUTUK (Botan)** ji şehîd ket.

Gundê Cezwatê, ji aliyê sistema "parêzkariya" gundan li êrdimê gundê bêhtirîn derdikeve pêş e. Bi vê livbaziyê ev koma cerdevanan hat belavkirin, ku tevlî gelek gemarî û kuştinan bûbû. Ev jî bû bingehek ji bo dilxweşiya gelê me. Herweha hevrê **Botan** ji, keseki ku li navçeyê baş dihat nasîn bû û gel geleki ji wî hesdikir. Şehîd ketina wî, wê daxwaza hisap-pirsîna ji dagirkeran û xayinan li cem gel xurttir kir. Bi vê livbaziyê careka din hate dîtin, ku ger bedela wê çibe bila be, li Kurdistanê mafê jiyanê ji bo dagirkeriyê û cerdevaniyê tu caran nayê pejirandin.

Li navçeya Zerenîkê (Pûlûr) êrdima Dêrsimê şer

Li Dêrsimê nêzîkî navçeya Zerenîkê roja 3'ê Hezîranê şerekî mezin derket. Hina li ser şeweya derketina şerî û li ser encamên şerî agahiyên berfireh negihane me. Lê weke saloxên gihane me, dihê gotin, ku pêşmerge hîmeki û jêhatibûneki şer ê serdest danine holê û hejmara hindabûnên jî hêzên dijmin geleki bilind e. Li gora ve eşkere dibe, ku ji rêzên dijmin gelek kes hatine kuştin.

Li Kerboranê berxwedana bi rûmet a jinên Kurdistanê

Li navçeya Kerboranê êrdima Mêrdînê Serîhildana Gel didome. Bi armanca protestokirina Biryarnameyên bi hejmara 413 û 424'an ên dagirkeriyê, herweha pikoliyên li ser diliyên şer ên di zindanan de, piraniya wan a mezin jin, girsên gel roja 31'ê Gulanê dest bi livbaziyeka rûniştinê kiribûn. Komên xweser êrişî gel kirin. Di encama van êrişan de 23 ji wan jin, 26 kes hatin girtin. Yên hatibûn girtin dagirker birin "tugay"a Mêrdînê û wan xistin bin êşkenceyên giran.

Gelê me vê êrişa dijminê xwe protesto kir. Girseki gel a mezin ji Kerboraniyên heft salî heya heftê salî meşîn ser "tugay"a navçeyê û xwestin, ku yên hatine girtin bi lez werin berdan. Paşê destkar û firotkarên Kerboranê sê rojan dergehên firotgehên xwe girtin. Lewma dijmin jî hemû destkarên navçeyê li "tugay"ê civand û tehdita xwe barand ser wan. Lê destkar guh nedan tenê yek ji van tehdîtan û livbaziya xwe bi biryarî domandin.

Ji 26 welatparêzên derêxistin pêşiya sawcîyê navçeya Midyadê, yanzdeh jin ceza hepsê girtin û 15 ji hatin berdan.

Navê û temenên (emrên) 11 jinên li derbarê wan de biryara xistina hepsê hatiye dayin, ev in:

Felek Çelebi (32), **Kadriye Çelebi** (20), **Kerime Çelebi** (30), **Fehime Seyhan** (16), **Tebriye Seyhan** (20), **Saliha Aslan** (14), **Turkan Aslan** (20), **Fatma Demir** (30), **Gulbahar Dogan** (20), **Surcan Dilek** (20) û **Hanife Kopaligoz** (15).

Girtina 11 jinan gelê Kerboranê raperand, ku ji xwe nifrîneka mezin li dijî dagirkeriyê di dilê xwe de xwedî û mezin dikir. Nifrîna gel ziviriye volkanekî amadeyê peqîneke mezin. Jinên Kurdistanê ku hemû nirxên netewa Kurd û di kesbûna xwe de cîvandine, li hemberê dagirkeriyê rabûne livbaziyan û bûne pêşengên karvanî ji bo serîhildanê. Ev liva jinên me yên qehreman, ji bo rakirina mirovên Kurdistanê di riya livbaziyan de, dibe bingehek mezin, rola qiraseyeki xurt dileyize. Li Kurdistanê rakirina jinê û qezenc kirina jinê, dihê wateya rakirin û qezenckirina hemû endamên malbatê. Ev jî li Kurdistanê ji delametên herî çetin û zehmettirin e, ku mirov bikaribe bibe serî. Şerê me yê serxwebûna netewî bi vî rengî karî vê delameta zehmet jî bibe serî. Jinên Kurdistanê yên berpirsiyarên nirxên me yên netewî êdî bûne parêzkarên dozê. Jinên Kurdistanê di Serîhildana li Nisêbînê destpêkiribû û xwe belavî seranserê Kurdistanê kiribû de, ciheki bi poside girtin. Bi livbaziya Kerboranê ya vê dawiyê jinên Kurdistanê, livbaziya rizgariyê gihandin koçbereke pêşvetir. Ew cihana ramanî ya jinên me, ku ji aliyê dagirkeriyê baş hatibû korkirin û bervajîkirin, bi şerê me yê rizgariyê êdî vebûye. Vê rojê jinên me êdî diraminin, berheman birêvedixin û diafirînin û li hemberê dewleta Tirk livbaziyên herî qehremenatirîn pêkdihênin. Rastiya PKK di vê qadê de êdî çêtir dihê têgihiştin. Jinên me yên ku ji aliyê dagirkeriyê di rewşa paşvetir de dihatin girtin û bûbûn mina koleyan, di bin pêşengiya PKK de digihin azadiya xwe, dibin mirovên ji aliyê ramyarî zane û li hemberê dewleta Tirk livbaziyên nirx-buha û bi rûmet pêkdihênin. Niha jin di nava rêzên PKK de miroveki ramyarî (polîtîkî) ye, di nava rêzên ARGK de serleşker (qomutan) e, di nava rêzên ERNK de rêkxistinkar û livbazikareka gelî ye. Azadbûna li Kurdistanê rastûrast û tenha ev bûyer e. Ji ber ku azadbûna jinan, dihê wateya azadbûna teviya civakê.

Rastiya ku êdî dagirkeriya Tirkan li Kurdistanê di şer de têkdiçe û mehkumî vê têkçûnê dibe, bi vê pêşveçûnê ve girêdayî ye. Ev tevgera azadbûna di civaka me de, gava radibe livbaziyan ji û livbaziyan pêkdihêne, mirina dagirkeran ji berziman dike û bi xwe re xweş dihêne.

Pêşmergeyên ARGK şerê serbazên Iraqê kirin: Heft serbazên Iraqê mirin

Di hefteya yekemin a meha Hezîranê de li nêzîkî tixûbên navçeya Şemzînan êrdima Çolamergê li ser axa başurê Kurdistanê li deverê bi navê Xêgirkan yekeniyeka ARGK şe-

rê serbazên Iraqê kir, ku dixwestin dafekê vedin pêşiya pêşmergeyên ARGK. Di encama vî şerî de heft serbazên (eskerên) Saddamê faşîst hatin kuştin. Ji pêşmergeyên ARGK çi kuştî yan birindar tune ne.

Ev şer xeleka dawî bû ji şerên ku di sala 1989'an û sala 1990'an de, ku di mehên zivistan û biharê de rêzbirêz çêbûbûn.

Pişti dawî-hatina bi şerê İran û Iraqê û dev ji berxwedanê berdana hêzên otonomîxwaz, axa başûrê Kurdistanê ji ziviri qada tevgera leşkerên Iraqê, yekeniyên artêşa Tirkan û cerdevanên girêdayê wan. Herçiqasî rojname nanivisinin ji, eşkere ye, ku ev hêz li ser axa başûrê Kurdistanê bi berdewamî operasyonên leşkerî pêkdihênin. Armanca van operasyonan her carê ewe, ku pêşmergeyên ARGK peyda bikin û wan tune bikin. Hêzên dagirker di operasyonên xwe de hem cerdevanên bakur, hem ji cehşên başûrê Kurdistanê bi zêdahî bikardihênin û wan ji xwe re dilivinin. Bi pirani yên li başûrê Kurdistanê tevlî operasyonên dijminê Tirk dibin û ji bo wan şopê diajin, endam û dilxwazên PDK-I (Partiya Demokrata Kurdistana Irak) in. Di serê van de ji cehşekî bi navê Dr. Seid heye. Ev welatfiroş bi salên dirêj endamê komiteya birêvebiriya (kargêriya) PDK-I bû. Ji birên organizekirina PDK-I, ji berpirsiyarên Liqê-Duwemin bû. Li nêzikî navçêya Şemzînanê li ser axa başûrê Kurdistanê berpirsiyarî û nuwêndêriya Licneya Heyatê kiriye û her demê ji têkiliyên wî bi serleşkerên dagirkêrên Tirk re hebûn. Bi tevayî bi wan ve girêdayî ye û xulamtiya wan dikir û dike. Di navbera salên 1985 û 1987'an de vî kesi di kuştina an ji birindar kirina çend têkoşerên ARGK de, rast û rast cih girt. Endamên ARGK ên birindar da destê dagirkerên Tirk. Ev welatfiroşe dilreş, di meha Êlûnê sala 1988'an de xwe avêt bexte dewleta Tirk û xwe teslîmî vê dewletê kir. Vê carê ji di qempên penahberan de xebatên sixuriyê meşand. Paşê dagirkerên Tirk wî ji qampên penahberên ji başûrê Kurdistanê yên li bakurê Kurdistanê derêxistin û cehşî rast û rast weke serokekî milisên cehş û cerdevan ji xwe re xebitandin û bikaranin.

Du welatfiroşên din ji, ku bi vî rengî xebatên sîxurî û gilîkariyê, karê milisiyê ji bo dagirkerên Tirk pêkdihênin, kesên bi navên Zerewan û Selman Sindi ne. Zerewan ji komiteya kargêriya navçeya Zaxo ye û Selman Sindi ji li Zaxo birêvebir û berpirsiyarekî qereqoleki PDK-I ye. Ev herdu rûreşên gemar, ji aliyekê xebatên rêkxistinkirina vegerîna penahberan birêvedibin, da mirovên me xwe bidin destê Saddamê xwînrij, ji aliyekê ji rastûrast di operasyonên dewleta Tirk ên leşkerî de cih digirin, ku li nêzikî navçeyên Qilaban û Çelê li ser axa başûrê Kurdistanê pêkdihên.

Di operasyonên hêzên Saddam de ku niha berdewam dikin û bi desteka cerdevanên girêdayê PKD-I û yekeniyên dewleta Tirk birêvedikevin, di dirêjahiya zivistana sala 1990'an de hinde şerên rêzbirêz di navbera wan û pêşmergeyên ARGK de derketin. Di van şeran de tev bi hev re 13 pêşmergeyên ARGK bûn diliyên dijminan. Li derbarê encama pêşmergeyên li ser axa başûr ketine destê dijminan de, heya niha hina çi agahiyek berdestê me nebûye.

Em van rûdan û bûyeran hina nuh bi awira gelemperî (alema giştî) didin xweya kirin. Ev bûyer ji, du encaman şanî me dikin: **Yekemin;** zelal derdikeve holê, ku iddiayên berpirsiyarên dewleta Tirk ên mina, "Iraq piştgiriya PKK dike" bi tevayî demagoji ne. Ji ber ku ev herdu rejîm û hêzên wan ên leşkerî, ji sala 1984'an heya niha li dijî PKK di hevkariyeka karvanî de ne. **Duwemin;** rola ku PDK-I dileyize ye. PDK-I tenê bi ramyariya hevxebatkariya dijminan têr nabe, vê rojê di karvaniyê de ji milisî ji bo dewleta Tirk dike. Welê dihê xweya kirin, ku PDK-I bedela penahberiyê bi vî awahî dide.

Dewleta Tirk amadekariyan dike ku penahbarên Kurd ên li Mûşê bide destê Saddamê faşîst

Roja 2'ê Hezîranê ji ber terora komên xweser ên dijmin, di qempa penahberên li Mûşê de, xwepêşdaneka girseyî çêbû. Weke nûçeyên gihane me, di qempa penahberan ya mina qempa diliyan de, serbazên Tirkan zimanê xwe dirêjî jinên Kurd kirine û xwestine bi namusa wan bileyizin. Yek ji diliyên di qempê de ji, li diji wan radibe û li serbazên zimanê xwe dirêj kiribûn, dixe. Ji ber vê bûyerê, pirs mezin dibe. Penahber tev bi hev re dimeşin ser avahiya waliyê Mûşê. Daxwazên xwe yeko yeko rêzdikin. Di nava van daxwazan de ev hene: Dayina mafê derketina ji qempan û gerînê. Devberdana ji bi zorê şiyandina Iraqê. Dawî-anina bi xebata ajan çêkirinê. Başkirina hoyên jiyanê yên nebaş di qempê de. Dayina alîkariyên ku ji bo wan hatine û dihên. Dawî-anina bi pikoli û cewsandinan. Rawestandina tevgerên serbazan ên leyistina bi namusê.

Komên xweser riya girsên ku dimeşin ser avahiya walî birrin û bi çekên xwe berik barandin ser wan. Bi kêmasî 15 kes ji ber birînên berikan (qurşînan) ketin. Bi telefonê nûçe gihan me, ku car penahber hatine kuştin û neh ji xedar birîndar in. Nûçegihandkarê rojnameya me **Berxwedan** ku me agahdar kiriye, gote me; *"Roja bûyerê ez li Mûşê bûm. Hejmara kuştiyan hîna ne diyar e. Lê eşkere ye, ku hinek bê şik, hatine kuştin. Ji bo rewş neyê zanin, leşkeran dora qempê girtine. Tevlî rojnamevanan, nahêlin tu kes xwe nezikî qempê bikin..."*

Disa li gora nûçeyên me ji nûçegihadkarê xwe û nameyên penahberan girtine, dewleta Tirk xwe gihandiye wê biryarê, da heya dawiya sala 1990'an hemû penahberan teslîmî dewleta Iraqê bike. Ev nûçe hilimî rojnameyên burjuwaziya Tirkan ên mina "Cumhuriyet" ji. Lewma rejîma Saddam ji peyvajoya "efûkirina" xwe dirêj kir. Dewleta Tirk ji dev ji wê plana xwe berda, ku dixwest li bajarê Yozgatê qempeki ji bo penahberan avabike.

Ji xwe ev bû du sal in, ger bi kotekê û ger ji bi xebata sixurên ku pirraniya wan enadamên PDK-I yên kevin in, penahberan bi kom bi kom dişînin Iraqê. Ji bo vê xebatê sixur bi çalakî diçin û dihên.

Rojnameya me **Berxwedan** hîna di rojên pêşin de nivisandibû, ku da dewleta Tirk penahberan ji şer bibirre û wan hindik-hindik tune bike, wan pejirandiye. Niha ew nirxandina me, bi tevayî giha bersivên xwe û rastiya xwe dani holê.

Li êrdima Gilîdan xebata pêşmergeyan berfireh dibe

Roja 3'ê Hezîranê li gundê Çiftlik navçeya Bazidê êrdima Gilidan (Agiri) pêşmergeyên ARGK civin çêkirin. Paşê ji dibistana gund dan ber agirî. Pêşmerge berî livbaziyê zarokên şagirtên dibistanê di hewşa dibistanê de civandin û ji wan re li ser sixleta asimilasyonist a perwerdekirina dagirkeriyê axifin. Şagirt axiftinan û livbaziya sohtina dibistanê bi dilxweşî şopandin û paşê bi dirûşmeyan xatira xwe xwestin, pêşmergeyan rêwî kirin.

Bili vê, li Gilidan û Serhedan (Qers) civînên gundan bi dorfirehî çêdibin. Di civînan de cerdevanî, sixurî (ajantî) û gilikarî (muxbirî) dihên pişange kirin. Ji gundiyan dihê xwestin, ku hevkarî û piştgiriya ARGK bikin. Encamên civînan li van herdu êrdiman, pêşveçûneke mezin a ramyarî û rêkxistinî afirandine. Xebatên pêşmergeyan baş xwe gihandine gel û xwe bi gel ve girêdane. Agahî digihin me, ku pêşemin ji nava ciwanên gundi, her diçe bêhtir xort, xwe digihinin pêşmergeyan û li van herdu êrdiman ARGK roj bi roj ji aliyê hejmara pêşmergeyan ve mezintir dibe.

Li navçeya Ortilî (Şenkaya) êrdima Erziromê livbaziyên pêşmergeyan xurt dibin

Roja 1'e Hezîranê li navçeya Ortilî êrdima Erziromê pêşmerge riya Akşar û Dêra Sor (Gole) ji bo trafîkê girtin. Pêşmergeyên rê birrin, hemû navginên dihatin û diçûn rawestandin. Hemû rêwiyan ji navginan anin xwarê û kontrola kesbûnê çêkirin. Piştî xebata pênasinê, girseki gel a mezin kombûbû. Pêşmerge bangeşî li wan kirin û belavokan dan destên wan.

Disa li navçeya Ortilî gundê Ozyurt Yayla pêşmergeyên ARGK roja 5'ê Hezîranê civînekê çêkirin. Li kêleka pişange kirina cerdevaniyê, di civînê de pêşmerge li ser rawestiyan, ka dagirker çawa kehniyên dewlemendiyên me yên sererdi û binerdi talan û tajan dikin. Paşê pêşmerge li nêzikî gund bi tonan ezingên û darên Saziya Rêlistanên (Daristanên) Tirkiyê û navginekê şewitandin. Herweha pêşmerge dest danin ser çekên du natirvanan ji, ku natirvaniya dar û êzingan dikiran.

Êrdima Erziromê ji bo dewleta Tirk êrdimeke pêwîst e. Dewleta Tirk pêşemin dixebite şêniyê di navenda bajarê Erziromê de, ku Tirk e, bike faşîst û bi vi awahi xwe biparêze, hebeki bine bin garanti û misagorî ye. Dewleta Tirk ji xwe re hisab dike, ku bi piştdayina xwe li vî bajarî, wê bikaribe li pêşiye şerê me yê şoreşgerî li bakur provokasyonan avabike. Vî bajarî mina navendeki ji xwe re dizane, weke ku bikaribe ji vir dubendî û nakokiyên bakur û başûr xurtbike. Lewma dijmin hêzên leşkerî yên gelekî mezin li Erziromê bi cih kiriye. Baregeha navendî ya artêşa Tirkiyê ya Sêwemin li bajarê Erzinganê ye, lê pir eşkere ye, ku laşê vê artêşê pêşemin li Erziromê hatiye bi cih kirin. Bi vê sixleta xwe Erzirom, weke baregeheke şerê taybetî ye û weha hatiye avakirin. Xebatên dij-şoreşgerî yên dewleta Tirk li ser vê riyê, xwe dirêjî berî niha û bi deh salan dikin. Eşkere ye, ku ev xebatên dagirkerî heya pivaneke berçavî, berhemên xwe ji dane. Li vê êrdimê dewleta Tirk kariye dubendiyê biçine nava Tirk û Kurdan, di nava wan de nakokiyan avabike. Şovenizma Tirkitiyê xweş zixd da û ger bi tixûp ji be, bingeheki girseyî ji xwe re derêxiste holê. Dewleta Tirk vê rewşê dihêne pêşiya çavên xwe û diramine, ku şerê pêşmergeyan nikare li vir ji xwe bingehekê peyda bike û pêşvehere. Heya niha ji di vê bir û baweriyê de bû. Ji ber vê yekê ji dewleta Tirk li gora teviya Kurdistanê, bêhtirin li Erziromê xwe parasti didit. Lê şerê me yê şoreşgerî li vê êrdimê ji diwarên dagirkeriyê hilweşand û qulên mezin di vî diwarî de vekir. Girsên ku bi lez xwe bi pêşmergeyan ve girêdan, lêdanê li malika jiyana canê dewleta Tirk xistin. Pêşmergeyên ARGK ketin vê êrdimê ji, ku dewleta Tirk digot, "Pêşmerge nikarin werin vê êrdimê" û li vir ji eniyeka cengê vebû. Bila dagirker baş bizanibin, ku ji her bosteka axa Kurdistanê berxwedan dipijike û êdî carek din bi delîl dihê dîtin, ku Kurdistan ji bo dewleta Tirk goristaneka seranser e.

Civînên li gundên Gercewsê gelê me zana dikin

Di navbera rojên 8 û 10'ê Hezîranê de li gundên navçeya Gercewsê êrdima Mêrdinê pêşmergeyên ARGK hinde civînên tund û berfireh çêkirin. Civîna yekemin ji van civînên mezin, li gundê Kehniya Mezin çêbû. Pêşmerge guman kirin, ku pişti civînê dijmin wê dest bi operasyonekê bike, lewma li dora gund dafekê ji vedan. Lê dijmin newêrî wê rojê were gund, herçiqasî nûçeya civînê gihabû wî ji.

Du civîn ji li gundên bi navên Defnê û Esê çêbûn, ku nêzikî Ava Tir (Dicle) in. Pişti civînan pêşmerge keyên herdu gundan tevlî xwe birin, da wan pirsyar bikin, ji ber ku ev herdu key gelek caran hinde agahî digihandin dijmin. Pişti ku herdu key sozdan, ku nema hevxebatkariya dijmin dikin, disa hatin berdan.

Di civînan de cerdevanî û sixurî hatin pişange kirin. Li ser taktikên dijmin ên nuh rawestan çêbû. Pêşmerge anîn zimên, ku di vê koçbera şerê me de êdî dewleta Tirk ketiye nava astengan û êdî derfet nemaye ku dijmin bikaribe jiyana xwe li Kurdistanê bidomine û lewma mecbure ku ji welatê me derkeve here. Herweha pêşmerge anîn zimên, ku di demeka wilo de xwediderketina li têkoşîna rizgariya netewî, piştgiriya ji bo vê têkoşînê û xurtkirina vê têkoşînê ji bo her mirovekî Kurdistanê deyneki welatî û niştimanî ye. Lewma pêşmerge bang li gundiyan ji kirin, da xwe tevlî têkoşînê bikin.

Ji aliyê din, her li vê dorhêlê, li dora gundê Gira Xilê omnibûseka (dolmuş) cerdevanan bi tevayî hate sohtin û tune kirin.

Disa li derdorên Hebisbinê navçeya Gercewsê, ev bû meheke ku dijmin bê rawestan operasyonên leşkerî birêvedibe. Heya niha nûçeyên berfireh li ser vê operasyonê negihane me, lê dihê gotin, ku ji ber êrişên pêşmergeyan dijmin rasti hundabûn û lêdanên mezin dibe.

Rûniştinên dadgehî yên Serîhildana Gelî li Cizîra Botan didomin

Di domana Serîhildana me ya Gelî de li Cizira Botan bi sedan welatparêz hatibûn girtin. Êşkence û pikoliyên giran li ser wan hatibûn pêkanin. Paşê pirraniya wan hatibûn berdan. Tenê 155 welatparêz girti mabûn. Pirsyariya van ji li bajarê Amedê destpêkiriye. Welatparêz di dadgehê de liv û tewreke ramyarî şanidikin. Bi vî awahî ji dagirkeriyê ew pirsyardikin.

Rûniştina nuh wê roja 23'ê Hezîranê çêbibe. Di vê daweyê de 33 ji wan girti, 155 welatparêz wê werin pirsyar kirin.

Li Licê du hevxebatkar hatin cezakirin

Roja 3'ê Hezîranê li gundê Yolaçti navçeya Licê bajarê Amedê du sixur bi mirinê hatin cezakirin. Herdu welatfiroşên ji aliyê ARGK hatin cezakirin, ji salan vir ve, hevxebatkariya dewleta Tirk dikiran û bi berdewamî agahî û salox ji bo dijmin dicivandin. Ev herdu bêbext gelek caran berisa banga ARGK ji nedan û hevxebatkariya xwe domandin. Lewma ji cezakirina van herdu nemirovan, ji bo gel bû kehniya şahî û dilxweşiyê. Herdu xayinên hatin cezakirin Hasan Beyaz û Rahime Beyaz in.

Sîxur Osman Demîr ku destê xwe di xwîna pêşmergeyan de gerandibû bi mirinê hate cezakirin

Roja 2'ê Hezîranê pêşmergeyên ARGK welatfiroş û xayineki bi mirinê cezakirin. Li gundê Güza Reş (Cevizli) êrdima Çolamergê êrişeki pêşmergeyên ARGK çû ser bêbextê dilkiret Osman Demir. Pêşmerge salox girtin, ku ev sixur bi tomofîlekê di rê de ye û dafek vedan pêşiya wî. Pêşî tomofîlê rawestandin û vî bêbextî ji tomofîlê anîn xwarê. Gunehên wî ji wî re xwendin, biryara cezaya wî ji wî re gotin û paşê wî dan ber berikan û bi mirinê cezakirin.

Gunehên sixur Osman Demir ev bûn: Bi salan li êrdimê bi navê dijmin xebat dikir. Giliya pêşmergeyan û welatparêzan bûbû hunerê wî. Di sala 1985'an de ji, komeke pêşmergeyan a ji sê kesan, xiste dafeki dijmin. Di şerê derketi de, pêşmergeyek şehîd ket û herdu pêşmergeyên din ji, yek bi birîndarî, ketin destê dijmin. Bi vî awahî ev nemirov destê xwe di xwîna şervanan de ji gerandibû. Bi vê cezakirinê bersiva gunehên xwe bi mirina xwe girt. Ev livbazi ji şanî kir, ku ji guneh û suceke li Kurdistanê birêvedikeve, bê bersiv namîne.

Milîsên gel çar cerdevan bi mirinê cezakirin

Roja 9'ê Gulanê milîsên gel li ser riya Qilaban û Elkê dafek vedan. Çar cerdevan bi mirinê cezakirin. Tomofîlekê ku çar cerdevam têde bûn, pêşî rawestandin. Cerdevanan ji tomofîlê derêxistin. Pişti ku cezayên wan di rûyên wan de xwendin, wan bi mirinê cezakirin. Ev cerdevan di meha Nîsanê de, di qirkirina Komatan de cih girtibûn. Li derveyî vê qirkirinê, di şerê taybetî yê dijmin de ji, bi dilxwazî hevxebatkarî dikiran. Cerdevanên hatin cezakirin sisê ji êşîra Jirkî yek ji ji eşîra Kaşurî bûn. Berî niha ji milisên gel derketibûn pêşiya cerdevanên ji eşîra Jirkî û hinek ji wan bi mirinê cezakiribûn.

Milisên rizgariya netewî ku vê livbaziyê birin serî, piştî livbaziyê xwe gihandin ARGK. Weke mirov ji vê livbaziyê ji dibine; lawên gelê me yên ciwan berî ku tevlî ARGK bibin, lêdanên giran pêşî li hêzên dijmin dixin û paşê xwe digihinin ARGK. Ji ber vê yekê ji niha li Kurdistanê jiyan, bi tevayî pirsina hisabê ji dagirkeran û xayinan bi xwe ye. Gelê ku bi vê pivanê xwedî li pirsên rizgariya netewî derdikeve, helbet êdî ne bi derfet e, ku di rewşa dildarî û koletiyê de were hiştin. Lewma em disa dibêjin; dewleta Tirk li Kurdistanê rastûrast bûye hedefa êrişên gelê me. Hisaba sucên xwe yên bi hezaran sala yeko yeko dide û wê bide. Eve rewşa dewleta dagirkerên Tirk li Kurdistanê.

Li Şaxê cerdevanî ji hev vedibe û têkdiçe

Roja 4'ê Hezîranê pêşmergeyên ARGK êrişeke mezin birin ser gundê Alêkan (Sirmalî) navçeya Şaxê, ku cerdevanên Sadun Axa û leşkerên dijmin li wir xwe bi cih kiribûn. Di encama şerê çar saetan doma de, çar cerdevan hatin kuştin û dido ji bi xedarî birîndar ketin. Di vê êrişê de herweha, ji leşkerên dijmin ji "çawiş"ek û çar serbaz bûn hedefên berikan. Lê heya niha em baş nizanin, ka ev ji ji ber birînên xwe mirine yan ne. Di vê êrişê de şervaneki me ji şehîd ket.

Di vê êrişê de dijmin lêdanên mirinê girt. Ji ber tengezarî û hewara

canê xwe, êrişî cendekê şehîdê me kir. Cendekê şehîdê me perçe perçe kir. Serî û çengên wî ji laşê wî veqetand. Ev êrişa dijmin a hov û dirinde, bû sedema nifrîneke mezin li cem gelê me. Dewleta Tirk di van demên dawiyê de êrişê cendekên şehîdên me dike û bi vî awahî dixwaze hisên xwe yên dirinde bibe serî û dilê xwe xweş bike. Helbet bi vê dixwaze gelê me rind bitirsîne. Dixebite, ku gelê me bibizdîne û bêdeng bike. Armanca dewleta Tirk ev bi xwe ye. Lê ev nûçe û êrişên hov, dibin bingeha posideyên li çewtî vê li cem gelê me. Gava gelê me vê hovîtiya dewleta Tirk dibîne û dijê, hêrs û girra xwe ya li dijî dewleta Tirk ji mezintir dike. Hêrs û girr her diçe zêdetir dibe. Gelê me rûmet û pîroziyên weke divê mirov li dijî dewleta Tirk şerbike, çêtir dibîne. Lewma ji ev êrişên hov wê encamê derdixînin holê, da gelê me refên xwe di bin alên ERNK û ARGK de baştir bişidîne.

Di destpêka meha Hezîranê de li Çiyayê Hemê Musê gundê Andîçen navçeya Şaxê, yekeniyên şerê taybetî tevlî cerdevanan operasyonên leşkerî birêvexistin. Di domana operasyonê de, di navbera wan û pêşmergeyên ARGK de şerekî mezin çêbû. Şer demeka geleki dirêj doma. Di şer de hundabûn û lêdanên giran gihan dijmin. Weke nûçeyên heya niha gihane me, eşkere dibe, ku du cerdevan hatine kuştin. Ev operasyona ku dijmin birêvedibir li çeperên pêşmergeyên ARGK ket û di avê de çû.

Ji aliyê din, hêzên şerê taybetî yên dewleta Tirk ku bi komandoyên asmanan dihên têkûzkirin, berdewam dikin ku xwe li Çiyayê Kato bicihbikin û xurtbikin. Pêşmerge jî, li hemberê vê xebata dijmin, êrişan pêkdihênin. Agahî digihin me, ku di şerê derdikevin de, hêzên dijmin rastî lêdan û hundabûnên mezin dibin. Herweha di van saloxan de em agahdar dibin, ku pêşmerge gelek caran serî didin taktîka "lêxe û xwe bide paş" û hêzên şerê taybetî li hemberê vê bê poside û hikarî diminin, herweha bi tevayî bê serpiriştî (insiyatîf) in. Jî ber vê yekê jî dijmin, nikare operasyonên xwe yên leşkerî weke dil dixwaze bimeşîne, gava operasyonan pêkbîne jî ev dizivirin li dijî wî û nikare vê pêşveçûnê birawestîne. Li ser vê bingehê jî lêdanên mezin digire. Bi vî awahî bi hezaran serbazên dijmin rewşekî bê poside dijîn û hemû operyasyonên leşkerî xweş di avê de diçin.

Pêşemîn cerdevanî, di encama lêdanên digire de, nikare hebûna xwe jî şanî bike. Herçiqasî dijmin çekên xwe belavî biğasi 2.000 cerdevanan kiriye jî, û nêzîkî 2.000 cerdevan li êrdimê hene jî, dîsa jî "parêzkariya" gundan di rewşeka rawestî de ye. Li hemberê êrişên pêşmergeyan, em dev jê berdin ku bikaribin alîkariya dewleta Tirk bikin, ew nikarin xwe bi xwe jî biparêzin. Erişa ku çûye ser mala Mustafa Zeydan, herweha êrişa çûye ser Sadun Axa ku li Wan û Çolamergê bingehê dijmin ên xurttir in û her rojê cezakirina bi dehan cerdevanan di hêlînên wan de, sistema cerdevaniya bi navê "parêzkariye" gundan bi tevayî felç kirine. Serekên cerdevanan û cerdevan tirseke herî mezin û bizdaneka berfireh dijîn. Di vê rewşê de cerdevan nikarin alîkariyên mezin bidin hêzên şerê taybetî. Her wekî vê jî, ji ber êrişên pêşmergeyan hêzên şerê taybetî ji ber bêgaviyê û neçariyê, cerdevanan anîne bin parastina xwe. Bi vî awahî hêzên dijmin ji aliyê cerdevanan hêjar diminin, bi şêweyeka mezin nema dikarin cerdevanan ji xwe re bikarbînin û lewma di encamê de jî nema dikarin di erdnigariya Kurdistanê de xwe bilivînin. Ev jî dibe bingeha jiyankirina tengezariyeka mezin ji bo wan. Ji bo xwe rizgarkirina ji vê tengezariyê dewleta Tirk, bi riya leşkerên xwe yên hejmar bilind û çekên xwe, dixebite ku xwe bi him û quwwet şanî bike. Lê gelê me tengezarî û bêgaviya dijmin baş dibîne, rewşê baş dinirxîne û têdigihîje. Serjêrçûna dijmin a bê guman li ser vê bingehê dibîne û lewma biryardariya şerkirina ji bo serkeftinê ya gelê me jî her diçe xurttir dibe.

Li navenda bajarê Mûşê hotêleka welatfiroşekî hate şewitandin

Şeva 6'ê Hezîranê li navenda bajarê Mûşê, hotêla bi navê Zengok a Serokê SHP (Partiya Sosyal Demokrasiya Gelî) li Mûşê, sixurê bi navê Sirri Sakik hat bombe kirin. Hotêl ji aliyê pêşmergeyên ARGK bi narinçokan hat firandin û kete rewşekî ku êdî nekaribe were şixulandin.

Bêbextê ku hotêla wî hatî bombekirin, bavê rêhevala me **Adîfe SAKIK** e, ku ev rêhevala me di zivistana 1985'an de li Sasunê şehîd ketibû. Hingê ev welatfiroş, "Ez ne bavê teroristekê me" gotibû û cendekê rêhevala me jî nepejirandibû. Ev welatfiroş li êrdimê kompradorekî mezin e, ku dagirker pişta xwe didine wî. Di sala 1989'an de tevlî operasyona SHP û MÎT bûbû, gelek welatparêz bi nav kiribû û bûbû sedem, da ji rêkxistina SHP li Mûşê werin avêtin û paşê jî werin girtin.

Hotêlê hatî bombekirin herweha, di rewşê baregehekê de ye, ku berpirsiyarên MÎT ên leşkerî û ramyarî yên dagirkeran li Mûşê civînan têda çêdikin.

Ev yekana ku jiyana xwe kiriye goriyê xulamtiya dagirkeran, berî niha jî bûbû hedefê pêşmergeyan. Lê her carê karîbû canê xwe yê gemar rizgar bike. Lê zû yan dereng wê hisaba sucên xwe bide.

Li Pazarcikê nêçîrvanê mirovan Eliyê Bozik hate cezakirin

Li navçeya Pazarcikê êrdima Mereşê nêçîrvanê mirovan ku bi navê Eliyê Bozik an jî Al-Bozik di nava gel de dihê nasin, sixurê bi navê Ali Aksoy bi mirinê hate cezakirin. Vê livbaziyê, komeke tolehildanê ya girêdayê ARGK şeva 5'ê Hezîranê li nêzîkî gundê Tetirlî pêkanî. Ev livbazî, weke perçeyeka ji tevgera paqijkirina nêçîrvanên mirovan (seriyan) li teviya welat, pêkhat. Bi mirinê cezakirina dijminê gel, bêbextê bi navê Eliyê Bozik, dilxweşî û şahî nava gel de afirand.

Dîsa, di hefteya duwemîn a meha Hezîranê de, li derdorên Pazarcikê benzinxaneyeka sixurekî hat sohtandin. Pêşî karkerên li wir dixebitin jî avahiya benzinxaneyê hatin derxistin û paşê pêşmerge agir berdan bezinxaneyê. Ev sixur, weke bersiva xwe jî bo sixuriya dewleta Tirk bigire, rastî hundabûnên daringî bû. Bi vî awahî jî, bi şewitîna benzinxaneyê bersiveka xwe girt.

Li Erebanê du sîxurên çavsor hatin kuştin

Keyê gundê Gümüşpinar navçeya Ereban êrdima Dîlûkê (Entabê) Fevzi Ozkan, ji aliyê pêşmergeyan ji xêniyê wî hat derxistin û ji ber berîkan hat derbas kirin. Bi vî awahi bi mirinê hate cezakirin. Livbaziya cêzakirinê roja 8'ê Hezîranê pêkhat.

Keyê hatî cezakirin, di dawiya meha Gulanê de, ji ber ku bi pêşmergeyan re peyivîbûn, nan dabûn pêşmergeyan û cihê pêşmergeyan negotibûn, hinde şivanan dabû girtin û bûbû sedema êşkenca ditina wan. Bi vê jî têr nebûbû, ji bo xistina pêşmergeyan di dafekê de, bûbû hevparê operasyonên dihatin birêvebirin jî. Ev xayin, herweha li vî gundî û li derdorên vî gundî tora sixur û gilikaran ji bi taybetî birêvedixist.

Pêşmergeyên ARGK, ku ji bo li êrdimê paqijkirina avahiya sîxur û gilikaran livbaziyan pêşvedibin, roja 10'ê Hezîranê jî li gundê Aşagi Karavaiz sixurekî bi navê Ahmet Kabiloglu ku li gund melletî dikir, bi mirinê cezakirin.

Herdu livbaziyên cezakirinê jî, di encama civînên li gundan de pêkhatin. Di civînên li van herdu gundan de, cerdevanî û sîxurî hatin pişange kirin. Piştî "erê"-gotina gundiyan ev herdu sîxûr hatin cezakirin. Ji ber vê yekê jî posideyên van livbaziyan li ser gundiyan baş çêbûn û berjewend gihandin têkoşîna me.

Li vê êrdimê pêşmerge bi rengê komên piçûk xwe ditevgirînin. Li gundan civînên berfireh çêdibin. Endamên xebatên sixurî yên bi dizî yên dijmin dihên eşkere kirin û naskirin. Paşê di civînan de li pêşiya çavê gel dihên pişange (teşhîr) kirin û di dawiyê de cezakirin. Bi vê riyê sixur dihên paqijkirin û girsên gel ji bi têkoşînê re dihên girêdan. Ev ji li cem dagirkeran rê ji bo tirsên mezin vedike. Bi vî awahî taktîkên şerê taybetî bê kar û rol diminin, û operasyonên leşkerî jî bisernakevin û di avê de diçin.

Qirkirinên komên xweser ranawestin

Komên xweser ên terorê gelek caran li dora gundan mayînan dixin axê yan jî dafan vedidin û mirovên me bi rewşeke rastlêhatî dihên berûfişek kirin. Her carê jî dagirker an dibêjin di şer de terorist hatin kuştin an jî dixwazin qirkirina xwe bixin stûyê pêşmergeyan.

Nimûneyek jî terora komên xweser roja 14'ê Hezîranê li gundê Şimayînus êrdima Çolamergê xwe da şanîkirin. Zarok bombeyeka bi quwwetê rûxandina mezin peyda kirin û birin malê, ku li ser riya gund û li nêzîkî malan hatibû danin.

Nariçok di malekê de peqî. Di encamê de kesên bi navên **Nelîme**, Cevdet (14), **Fehîme** (9) û bavê zarokan **Necmettin Guler** bi perçebûnî jiyana xwe hunda kirin. Zarokên bi navên **Mesut** (6) û **Ubeyid Guler** (4) jî bi xedarî birîndar ketin.

Ev qirkirin li cem gelê me bû sedema nifrîneke mezin li dijî dagirkeran. Dagirker jî, da ev bûyer neyê bihistin, êrişî gundiyên Şimayînus kirin û dora gund zivirandin. Nehiştin ku tu kes bikaribe here gund.

Roja 2'ê Hezîranê li nêzîkî gundê Doganli navçeya Berwarî zarok dîsa bi mayînekê leyîstin, ku leşkerên dagirkeran xistibûn axê. Keçika bi navê **Meryem Kara** (16), di encama peqîna mayînê de jiyana xwe hunda kir. Dewleta Tirk a di şerê xwê yê dagirkerî de têkdiçe, ji bo tirsandina gel şerekî taybetî bê perwa birevedibe. Di vê dema dawiyê de bi taybetî û giranî serî dide azîneyeka hov. Mayînan vedide dora gundên welatparêz û narinçokan datîne çep û rastê. Heya niha bi dehan gundî jî ber peqîna mayînan an jî narinçokan jiyana xwe hunda kirine. Ev taktîka erzan û gemar a dewleta Tirk li cem gelê me, dibe sedema protestoyên mezin û nifrînê. Dewleta Tirk ku bi demagojiyên xiniz dixwaze û dixebite têkişîna me reşbike, bi van bûyeran, rûçikê xwe yê gemar çêtir zelal dike û datîne pêşiya çavan. Çi qirkirinek nikare birawestîne, da dagirker ji Kurdistanê neyin qeşitandin û avêtin.

Roja 5'ê Hezîranê jî, gundiyekî bi navê **Yusuf Duman** bi mekîneya xwe ji Êlihê diçû gundê xwe, gundê Duşayê navçeya Qubînê. Gava diçû mala xwe rastî komên xweser dibe ku li nêzîkî gund dafekê vedabûn. Komên xweser direşînin ser wî û bi xedarî wî birîndar dikin. Berpirsiyarên komên xweser, iddia kirin, ku jî ber bersiva "biraweste!" nedaye reşandine ser wî. Bi şêweyekî xedar birîndar, Yusuf Duman rakirin nexweşxaneyê. Di nexweşxaneyê de got, *"Tu kes banga biraweste li min nekiriye. Cihê ku reşandin ser min, hema hema nava gund bi xwe ye."*

Armanca hêzên şerê taybetî bi avêtina dafên li dora gundan û reşandina ser mirovan bi korî eve, da gundî werin tirsandin û derfet nebînin ku bikaribin derkevin derveyî gundên xwe; di nava gundiyan de tirs û bizdana mezin ji ber canî biafire û di dawiyê de were rawestandin, da him û guwwet nedin şerê me yê rizgariyê. Lê weke ku hemû taktîkên din ên dagirkeran di avê de diçin, ev taktîk jî çi encamekê nade dagirkeran. Girsên gel xwe ji van hemû çeperan derbas dikin û xwe digihînin pêşmergeyan; pêşmergeyan xwedî û mezin dikin.

Li gundê Nêhilê navçeya Midyadê êrdima Mêrdînê, "parêzkarên" gundan bi şev êrişekê birin ser malekê û du gundiyan kuştin.

Di meha Gulanê de gundiyekî bi navê **Gewriyê** ji bo standina diravan diçe bankayeka Midyadê. "Parêzkar" wî dişopînin. Di derengê şevê de "parêzkar" diavêjin ser mala wî û xwe mîna pêşmergeyan şanidikin. Ji malê nan dixwazin. Gundî dêriyê malê venake û jî şibakê dixwaze nan bide wan. Li ser vê yekê "parêzkar" bi kotekê derî bi wî didin vekirin û bi çekên xwe bi korî direşînin hundurê xênî. Di vê bûyerê de jina û kurê Gewriyê dihên kuştin, keça wî jî bi xedarî birîndar dikeve. "Parêzkar" herweha dest datînin ser heşt mîlyon Lirên Tirkî jî, ku di xênî de veşartî bûn.

Li navçeya Hewengê êrdima Ruhayê jî, teroreke nuh a hêzên dagirkeran xwe da şanîkirin. Şivanekî 18 salî bû hedefê berîkên serbazên dijmin, bê ku banga "biraweste!" li wî were kirin. Şivan di cih de dihê kuştin. Paşê hêzên dijmin iddia dikin, ku ew pêşmergeyekî PKK bû. Lê li gora daxweyaniyên jî dorhêlê gihane me, paşê ev iddia hatiye rizîkirin û derewên dagirkeran ronahî bûne. Ji ber ku hina malbata şivanê hatî kuştin nehatiye peyda kirin, pirsyariya li derbarê vê bûyerê jî hina destpênekiriye.

Li Cizîra Botan lêdan li xayinan ket: Çar cerdevan hatin kuştin

Li gundê Hewlêrê bajarê Cizîra Botan çar hevxebatkar bi mirinê hatin cezakirin. Ev livbazî roja 3'ê Hezîranê pêkhat. Pêşmerge di vê livbaziyê de, çar bêbext bi mirinê cezakirin ku demeke dirêj bû xulamtiya dewlete Tirk dikiran û sîxurî û gilîkariyê berfireh dikiran. Pêşmerge pêşî wan girtin û paşê wan ji ber berîkên xwe derbas kirin û bi vî rengî bersiva wan bi mirinê dan. Ev livbazî posideyên xwe yên mezin dagerand ser gundiyan. Bû bingehek, da ciwan û xortên gund destpêbikin, xwe bigihînin ARGK. Di encama vê livbaziyê de, hinde têkoşerên nuh tevlî hêzên ARGK bûn.

Biryar di Daweya PKK li Îzmîrê de eşkere bû

Daweya PKK li bajarê Îzmîrê giha dawiyê. Di vê daweya demeka dirêj didoma de, neh jî wan girtî 30 kes dihatin pirsyarkirin. Di iddianemeya pirsyarkirina li Îzmîrê de "suc" bi vî awahî hatibûn danîn: Bûyîna berpirsiyariya PKK li Îzmîrê û tevlîbûna hinde livbaziyên bombekirinê.

Dawe roja 12'ê Hezîranê giha biryarekê. Kesên li jêr li gora hejmarên li jêr cezaya hepsê girtin: **Şeyhmus Poyraz** (28 sal û 2 meh), **İbrahim Ozmen** (27 sal 10 meh), **Zahir Dinler** (15 sal), **Mahmut Akyol** (15 sal), **Mahmut Ali Orak** (14 sal û 11 meh), **Mahsum Ozer** (13 sal), **Bayram Yuksel** (10 sal), **Abdullah Aca** (10 sal), **Fatim Aksoy** (10 sal) û **Abdurrahman Turk** (3 sal). Herweha 20 kes ji hatin berdan.

Gava em li "cezayên" hatine dayîn binêrin, emê bibînin, ku nêzîkbûna dewleta Tirk bi tevayî ramyarî ye. Dewleta Tirk, gava mîlîtanên PKK û welatparêzên Kurdistanê pirsyar dike, li pivanên zagonên xwe yên dagirkerî jî nanêre û prensîbên xwe bi xwe jî napejirîne. Ji ber ku "cezayên" ku bi caran zêdeyê van pivanan in, dide. Ev jî lewma dibe, jî ber ku dadgehên xwe jî di xizmeta şerê taybetî de bikardihêne. Cezayên bi salan û dirêj dibarîne ser Kurdistaniyan û bi vî awahî dixwaze wan bitirsîne, jî dozê dûr bike. Dîsa, mirovên me di zîndanan de digire û bawer dike, ku weha wê alîkariyê wan ên jî bo têkoşîna me birawestîne. Lê divê dewleta Tirk vê baş bizanibe; têkoşîna me êdî bûye malê mîlyonan jî mirovan. Ger ew hemû serwetên xwe bide avakirina girtîgehan jî, nikare girtîgehan ji bo mîlyonan jî mirovan avabike; hîma wê jî têra vî tiştî nake. Bila vê jî êdî zîndan, ji bo gelê me ne tişteki tirsê ne. Ew êdî bûne kelehên berxwedan û rûmetê. Ev çek jî jî destê dijmin hatiye derxistin û bûye cihê berxwedana gelê me. Ji ber vê yekê jî, yê li vir jî biserketî, dibe têkoşîna me.

Li Edenê neh welatparêz hatin girtin

Li bajarê Edenê di operasyoneka polisan de neh şoreşger û welatparêz hatin girtin. Operasyon di hefteya duwemîn a meha Hezîranê de çêbû. Hiceta di operasyonan de girtina van mirovên me eve: Bangeşî jî bo PKK kirin, civandina piştgiran jî bo PKK û komkirina diravan jî bo PKK.

Şoreşger û welatparêzên hatine girtin ev in: **Tevfik İpek**, **Feras Aslan**, **Mehmet Dal**, **Ahmet Akan**, **Kemal Ozer**, **Emin Taş**, **Arif Ertaş**, **Aydin Kilvan** û **Abdullah Faktaş**.

Li Stanbolê "albay"ek û polîsek hatin cezakirin

Du mîlîtanên devbixwin ên rejîma 12'ê Êlûnê ya faşist li Stanbbolê hatin cezakirin. Yek jî van "albay"ê teqawut Dursun Aksen e. Ev dijminê gel, di navbera salên 1981 û 1986'an de, di dadgehên faşist ên leşkerî de, karê hakimî û sawcîtiyê kiribû. Taybetiyên van dadgehan jî xwe dihên zanîn. Vî kesî mafê xwe-parastina şoreşgeran bi kotekê jî destê wan derêxist. Bi fermanên ku jî cuntaya faşist distand, îddianameyên derewîn amade kir. Li gora van jî cezayên giran barand ser şoreşgeran. Bi vî awahî, jî bo jarkirin û lêdangirtina tevgera şoreşger û demokratîkî li Tirkiyê, rolekî pêwîst leyist.

Cezaya van gunehên xwe yên li dijî gel, roja 12'ê Hezîranê girt. Bû hedefê berîkên şoreşgeran û bersiva kirinên xwe bi mirina xwe girt.

Dijminê gel û şoreşgeran ê din, ku hatiye cezakirin, polîsê teqawut ê êşkencevan Muhsin Bodur e. Ev jî, di merhelên pêşîn de tevlî sucên cuntaya faşist a 12'ê Êlûnê bûye. Di şaxê ramyarî yê polîsên Stanbolê de, karê êşkencekirinê kiriye. Bi destê xwe, êşkenceyên giran li bi sedan şoreşger, demokrat û pêşveçûyan kiriye. Di êşkenceyan de hinekan kuşt, gelekan jî kop û seqet hişt. Ev xayîn jî roja 13'ê Hezîranê bersiva xwe girt. Gava jî mala xwe derdiket, bû hedefê 16 berîkan. Bi vî awahî cezaya gunehên xwe bi jiyana xwe da.

Ev herdu livbaziyên cezakirinê yên vê dawiyê, carek din şanîdikin, ku yên li dijî gel dibin xwediyê sucan, zû yan dereng wê hisaba kirinên xwe bidin. Çi suceka li dijî gel, bê ceza namîne!

Hovîtiyeka dewleta Tirk a nuh

Destpêk di rûpela dawî de

Ne tiştekî ji ber xwe ye, ku ji bo qirkirinê gundê Gêrê hatiye hilbijartin. Weke dihê zanîn, Gêrê ciheki ji wan cihan e, ku şerê me yê şoreşgerî bêhtirîn xwe tund kiriye û şêniyê vir jî bêhtirîn dibe xwediyê sixletên mîlîtanî. Gelê me yê li vê dorhêlê di şoreşê de bûye mîlîtan. Lewma dewleta Tirk Şirnex kire wîlayetek, da li vir baregeha şerê taybetî avabike. Berpirsiyarên şerê taybetî ji neçar dimînin, ku vê bipejirînin. Waliyê dagîrkeriyê Hayrî Kozakçioglu, di civîna xwe ya ji bo rojnameyan de, got, ku ji sala 1989'an heya niha ji şerên çêbûnê ji sedî 14 di nava tixûbên Şirnexê de çêbûne. Paşê axiftina xwe weha domand, *"Ev ji şanî dike, ji ber ku, hemwelatiyên me yên li vir ne di aşîtiyê de ne. Ji ber ku ne di rewşeke parastî de ne, divê pêşî karên parastinê li Şirnexê cihên xwe bigirin."* (Rojnameya "Cumhuriyet", 9. Hezîranê 1990). Bi vî awahî jî, plana şerê taybetî ya ji bo vê êrdimê, dihê deşîfre kirin.

Qirkirina li gundê Gêrê, encameka plana şerê taybetî ya dewleta Tirk e, ku berê xwe dide Şirnexê. Bi vê dixwazin girsên gel baş bitirsînin û girêdanên mirovan ji pêşmergeyan bibirrin. Lewma bê cudahî di nava jin û mêr û zarokan de bikin, qirkirineke bi dirinde hatiye bikaranîn. Hinde "parêzkar" jî di vê qirkirinê de hatine kuştin. Lê ev jî bo veşartina kirina dewleta Tirk bi xwe ye. Ji ber ku gundiyên hedef hatine hilbijartin welatparêz in. Dewleta Tirk piştî qirkirinê wê ji xwe re li çend xayinan jî bigeriya û bi wan bida gotin, ku "vê qirkirinê PKK pêkaniye" û bi vî rengî dewleta Tirk we xwe "paqij" bida xweya kirin. Lê vê carê ji dewleta Tirk nekarî sucên xwe bide veşartin. Serleşkeriya pêşmergeyên li Şirnexê daxweyaniyek gihand me û eşkere kir, ku li gundê Gêrê êrişeke pêşmergeyan neçûye ser çi bêbext û xayinan.

Rewş heya were gotin helez e; dewleta, "ji bo kişandina wêneyên qirkirina PKK" nahêle tenê yek rojnamevan jî here gund. Vî tiştî qedexe kiriye. Lê ji aliyê din ev rojnamevanên dagîrkeran ji bo tiştekî weha serî didin her tiştî. Dewleta Tirk di televîzyona xwe de tenê wêneyekê şanîkir û got "ev cendekê pêşmergeyekî ye." Bilî vê tiştekî şanî nake. Berî niha ji xwest gelek qirkirinan bixe stûyê pêşmergeyan, weke qirkirina li gundê Sêtê (Mijdar 1989) û qirkirina li gundê Hilalê (Nîsan 1990). Hingê dewleta Tirk van qirkirinan bi şêweyeka fermî bi rojan û hefteyan di televîzyonên xwe de şanî kiribû. Sedema ku vê carê vê qirkirinê di televîzyonên xwe de şanî nake, heye ku ev be, hinde çekên cuda hatibin bikaranîn ku najibihin çekên di destê pêşmergeyan de. Gengaza bikaranîna çekên kîmî di nava çekên xwe de mezin e. Ji ber ku dewleta Tirk nikare navgînên sucên xwe bide veşartin, wêneyên qirkirinê ji belav nake. Sedemeka din ji bo pêkanîna vê qirkirinê ji aliyê dewleta Tirk eve, ku bi destpêka bihara sala 1990'an pêve, gelê me Serîhildanê daye destpêkirin. Ev, koçberên girsebûn û tevlî gel rabûna şerê me yê şoreşgerî baş dabû şanîkirin. Êdî dewleta Tirk bi gotinên weke, "çend cerdevan û kêrîkar in" di qada navnetewan de nikare xwe pak bide şanîkirin. Bi taybetî di vê barê de jî ketiye nava tengasiyên mezin. Dewleta Tirk di navnetewan de rabirrin û pişangebûneke bi lez dijê.

Di rojnameya **"The Washington Post"** de, ku li Emerîka Bakur bi poside ye û berjewendiyên împeryalîzmê diparêze, bi navê rojnamevanekî nivîsek hate belavkirin. Rojnamevan **Jonathan Randal** weha nivîsandiye: *"Taktîkên ku hikumet li dijî terora PKK bikardihêne, ji aliyê ramyarî ve çewta xwe derêxistin holê."* Paşê nivîsa xwe weha didomîne: *"Li gelek bajar û navçeyan, bi daxwaza naskirina pênasiya çandî ya Kurdan xwepêşdanên li dijî hikumetê çêbûn. Taktîkên hikumetê rê ji bo vê vekirin. Şîrove û nirxkarên rojavayê Ewrûpî dibêjin, PKK li gundan weha rayên xwe gerandiye, ku hîç pêdiviyeke wê ji derve ve nebe û nexwaze."* Bir û baweriyên xwe weha digihîne dawiyê: *"Berpirsiyarên Tirkan ditirsin, ku ev Serîhildan xwe biavêjin bajarên mezin ên mîna Edene, Ankara, Îzmîr û Stanbolê."* (Wergervan rojnameya "Hurriyet", 3. Hezîranê 1990).

Ji vê nivîsê jî dihê dîtin, ku têkoşîna me di qada navnetewan de jî bûye xwediyê prestîjeke mezin. Êdî li cîhanê jî hatiye têgihiştin, ku PKK ne terorîst e; parêzkarê mafên mirovahî yên neteweyekî ye û pêşengê gelê bindest e. Yê ku vê rastiyê ji nêziktir jî dibîne gelê Tirkiyê bi xwe ye. Dewleta Tirk û împeryalîzm ketine nava wê tirsê, ku ji bo rizgarîbûna ji rejîma faşîst, gelê Tirkiyê jî bi hîma ji dilêriya ji Serîhildana me digire, ew jî seriyê xwe hilde. Weke "terorîstan" navdana tevgereke weha xwe gihandiye girsên gel, ne bi derfet e. Li çewta vê, terorîstê rast dewleta Tirk bi xwe ye, ku li Kurdistanê her rojê terora dewletê bikardihêne. Ev rastî niha gelek çêtir ji aliyê herkesekî dihê dîtin. Li cîhanê jî êdî dewleta Tirk her diçe bêhtir, weke terorîstan dihê naskirin.

Bersiva dewleta Tirk ji bo Serîhildana me ya Gelî li Kurdistanê, bû Biryarnameyên bi hejmarên 413 û 424. Bi vê xwest Kurdistanê ji bo cîhanê bi tevayî bigire. Lê rastiya şerê gelê me dîsa jî karî xwe bihilimîne cîhanê. Kurdistan li cîhanê bû navendeka baldariyê. Dewleta Tirk nekarî vê bipejirîne. Sê dîplometên Danîmarka, Fînlandiya û Norveçê yên li Ankara çûn bajarê Sêrtê. Di domana gera xwe de li Sêrtê ji bo 2 saet û nîvan hatin girtin. Paşê wan ji Kurdistanê derêxistin û şiyandin Ankara. Dîsa, li Nisêbînê jî du rojnamevanên Ewrûpî ku dixwestin biçin serdana greva xwebirçîhiştinê ji bo 2 seatan hatin girtin û paşê wan jî ji Kurdistanê derêxistin.

Bi destpêka bihara sala 1990'an pêve, êdî pirsa Kurdistanê û ramyariya qirkirinê ya dewleta Tirk di platformên navnetewan de bûne ji pirsên bingehîn. Roja 16'ê Gulanê 1990'an Parlamentoya Ewrûpî li ser ramyariya şovenîst a dewleta Tirk û birîndarkirina mafên mirovan ji aliyê dewleta Tirk, biryareka li dijî dewleta Tirk pejirand. Di navbera rojên 5 û 11'ê Gulanê de, di nava wan de hinde parlamenter jî, komîsyoneka Almanya Rojava ya ji şeş kesan çû Kurdistanê. Piştî vegerîna xwe komîsyon, banga boykota aborî, leşkerî û turîstîkî kir. Dîsa di civîna AGÎK (Konferansa Ewrupî ya ji bo Parastin û Hevkariyê) li Kopenhagê de, pirsa Kurdistanê bi hinde koçberên xwe kete rojenîna civînê. Terorîzma dewletî ya Tirkan ji aliyên xwe yên pêwîst zelal bû. Bi taybetî di vê civînê de dewleta Tirk, ji aliyekê hate rabirrîn û pişangekirin, ji aliyê din ji kete bin berpirsiyariyekê û baş tengezar bû. Ji bo xwe ji van astengan rizgarbike, qirkirina li gundê Gêrê pêkanî. Ango dema qirkirinê, li gora van pêşketinên navnetewan hilbijart. Bi vê bawer dikir, ku wê bikaribe PKK dîsa "terorîst" şanîbike, weke "zar û jinan dikuje" bide naskirin û terorîstiya xwe bide veşartin, da pêşveçûn bizivirin aliyê berjewendiyên wê ve! Nemaze hema di cih de bi riyên dizî û fermî nûçeya qirkirinê gihand Kopenhagê. Pevykarê komîsyona Tirkan Bulent Akarcali, tevlî qîr û şamatan daxweyaniyek çêkir. Lê tu kesî baweriya xwe bi daxweyaniya wî neanî. Gava ev leyistok negiha armancên xwe, vê carê ji bi pisborê dagîrkeran Mumtaz Soysal ku rûçikê xwe bi pêşverûtiyê niximandiye, civîneka ji bo rojnameyan dan çêkirin. Lê di vê civînê de jî dewleta Tirk, wê encama hêvî dikir, nekarî bi destê xwe ve bîne. Ji ber ku senaryoyeka li ser derewan avabûbû, hatibû amadekirin. Dijmin nekarî tu kesan bi derewên xwe bide bawer kirin.

Bilî biryarnameyên dagîrkeriyê yên dewleta Tirka a dirinde yên bi hejmara 413 û 424, şoreşa Kurdistanê pêşveçûna xwe didomîne. Biryarname ji aliyên xwe yên ramyarî û leşkerî ve, hem jî di demeke gelekî kin de, serjêr çûn. Li welat û derveyî welat dewleta Tirk rûberê tengezariyên herî mezin bû. Di navnetewan de êdî terorîstiya dewleta Tirk baş dihê dîtin. Lewma ji dewleta Tirk ji hemû aliyan ve tengezar bûye. Weke riyekî xilasbûna yan jî xwe xilaskirina ji van tengezariyan, qirkirina Gêrê çêkir û xwest biavêje ser Partiya me. Ev ji wê re, wê bûbûya riyekî xwe xilaskirinê. Kete ser riyekî weha, lê negiha armancên xwe. Partiya me PKK, plana hov a dewleta Tirk deşîfre kir. Li ber çavan hat raxistin, ku ev rejîma bêhn-genî mirovên me yên bê guneh û bê parastin, bê însaf qirdike. Bê însafî, xwînrijandkarî, hovîtî, derewkarî û sextekariya dewleta Tirk li pêşiya çavê teviya mirovahiyê ye. Çiqasî şerê me yê rizgariyê bilind dibe, û bilindtir bibe, rûçikê dij-mirovahî û derî-serdemî yê dewleta Tirk jî, ji aliyê mirovahiya pêşveçûyî çêtir wê were dîtin. Nifrîna li dijî dewleta Tirk mezintir dibe. Rejîma Tirkan di qada navnetewan de bi lez pişange dibe û dihê rabirrin. Bi van qirkirinan peyvajoya rabirrînê dilezîne.

Ji bo gelê me rewşa dewleta Tirk gelekî ronak e. Qirkirina li gundê Gêrê, weke ku ne ya yekemîn be, weha jî ne ya dawî ye. Gelê me di dîroka xwe de van qirkirinan gelek caran jiyaye. Lê di dema berê de gelê me jar bû. Ne xwediyê pêşengiyekê bû. Lewma jî nedikarî bersiva pêdivî bide doliwgerên Tirkan. Lê niha yê bê hîm û neçare ketî, ne gelê me ye; dewleta Tirk bi xwe ye. Ji xwe sedema qirkirina wê jî, ji tengezariya tunebûna xwe ye; encamekî vê ye. Xwest vê qirkirina xwe ya hov bike stûyê Partiya me. Ev sextekarî ji bo dewleta Tirk bû sedema, ku bêhtir nifrîna gelê me li ser xwe kombike. Ev jî dibe sedemek, da şerê dagîrkeriyê nekaribe li hemberê şerê rizgariyê ku gelê me di bin pêşengiya PKK de bilind dike, xwe li ser lingan bigire.

Di dadgeha Dusseldorfê de polîsên Almanî careka din êrîşî girtiyên Kurdistanî kirin

Destpêk di rûpela dawî de

xwestin, ku kesbûna polîsên êrişbaz were eşkere kirin. Sawcî jî pesna polîsên êrişbaz dan û hakim jî daxwaza advokatan nepejirandin.

Encumana dadgehê bi vê jî têr nebû. Xwestin ji ber êrişê, girtiyan gunehkar şanî bikin. Li derveyî Alî Sapan û Huseyin Çelebi, li derbarê Mustafa Erbîl jî, biryara sê rojan girtinê dan. Hersê şoreşger hatin girtin. Herçiqasî dikarin wan di girtîgeha Dusseldorfê de bigirin jî, wan birin girtîgeha bi navê Moers a li ser tixûbê welatê Hollanda, da ji bo wan bibe tadayîyek. Di rastiniyê de hakimên daweyê bi bikaranîna xwe dixestin vê bibêjin: "Heke, qempên hêsîran ên mîna yên di dema Hitler de hebûna, bê tirs me wê Kurdan bişandana wan qempan."

Ev bûyer careka din şanî kir, ku di dadgeha Dusseldorfê de hiquq û dadmafî tune ye. Mafên mirovan û prensîbên hiquqî yên navnetewan di binê lingan de dihên perçiqandin. Dilxwaziya li gora dil û zorbazî serdest in. Eşkere ye, ku derfetên xweparastina girtiyan û karkirina advokatan nemane. Ji ber ku, yên hatine berdan jî rastî êrişan dibin. Gava dilê wan dixwaze êrişî yên hatine berdan jî dikin, bi rûmeta wan dixwazin bileyizin û weke di vê bûyerê de jî hatî dîtî wan digirin, dîsa dikin girtîgehan.

Hinde armancên din jî hene, lewma encumana dadgehê ferman da polîsan ji bo êrîşî girtiyan bikin. Encumana dadgehê dixwaze bi van leyistokan wan şahidên derewkar ên bi navê "Kronzeuge" (kesên poşîman bûne) gava pêwîst be, bîne dadgehê. Lewma dixwaze wê îmajê bide belavkirin, weke ku yên negirtî dihên pirsyarkirin gelekî bi xeter in. Belê, kin were gotin, dixwaze vê îmajê dîsa bide belavkirin.

Di rojên rûniştina dadgehê yên 12 û 13. Hezîranê de, parêzkarê şahidên derewkar ê bi navê Bergeh anîn dadgehê. Ev jî serekkomiserê daireya krîminalî ya Almanya li Wiesbadenê ye.

Ev polîs di daxweyaniyên xwe de pejirand, ku ji dawiya sala 1987'an pêve, ji bo parastina kesên ji PKK qutbûne bûroyeka taybetî hatiye damezirandin. Gava ji wî hate pirsîn, heya niha çend kes parastine, li ser daxwaza hakim polîs bêdeng ma. Tenê navên Hasan Dogan û Nusret Aslan da, ku ev jî, ji xwe dihat zanîn. Polîs herweha got, ku ji meha Sibatê sala 1988'an heya niha Nusret Aslan li cem polîsên krîminalî dimîne û masrafên wî jî ji aliyê polîsan dihên dayin.

Bi vî awahî hate pejirandin, ku ev bû du sal in, polîsên Almanî Nusret Aslanê dilkiret ji xwe re mîna ajanekî dixebitînin.

Dawe bi tevayî bi kotekê û hîlebaziyên hiquqî dihê meşandin. Di rûniştinên rojên pêş de jî wê hinde komployên nuh eşkere bibin. Dek û dolabên nuh wê li ser van komployan werin avakirin. Lê hemû rûreşiyên dixwazin di tariyê de bihêlin, wê yeko yeko ronahî bibin. Ev jî tiştekî bi tevayî eşkere ye. Di rojên pêşiya me de ev tişt wê bibe.

KURDISTAN '90

Mihrîcana Govend û Muzîkê

Gelê me yê welatparêz, hunermend û hunerperwerno!

Ji sedan salan vir ve dijminên gel û welatê me dixwazin gelê me di bin nîra dagîrkeriya xwe de ji kesbûna netewî û ji hebûna madêr dûr bikin. Lê gelê me êdî statuya dîldariyê perçe dike. Şerê di nava gelên pêşketî û aza de cih girtinê, bilind dike. Bilî teror û şerê taybetiyê dirinde yê dewletên dagîrker û faşîst, şerê me yê rizgariya netewî ji bajarên Nisêbînê û Cizîra Botan hilpekî û xwe gihand Serîhildanên Gelî yên herî pîroz û bi rûmet.

Şerê me yê serxwebûn û azadiyê li çiyan, bajaran, gundan, dibistanan; ji bo ziman, çand û hunerê, kin bê gotin di hemû aliyên jiyanê de didome.

Em baş dizanin: Gelê me yê ku hebûna wî nehatiye pejirandin û navê wî hatiye qedexekirin, di dirêjahiya dîroka xwe ya di bin doliwgeriya dagîrkeriyê de, tenê rûberê qirkirinan bûye, herweha rastî qirkirineka spî jî bûye. Ziman, çand û huner hatiye talan, qedexekirin û helandin. Dagîrker, li kêleka êrîşên leşkerî yên li ser welatê me, bi navê "pêşverûtiye", "şoreşgerî" û "medenîkirinê" êrîşen dijwar anîne ser çanda me jî. Zimanê me hatiye qedexekirin. Di serî de muzîk û govenda me, hemû nirxên me yên çand û hunerî bi şêweyekî nedîtî, bi hovîtiyeke herî mezin hatine talankirin. Tev zivirandine hevîrê çanda Tirk, Ereb û Farisan. Ev talankarî hîna jî bi hemû hovîtiya xwe didome. Ev ji rûxîneke hindê mezin e, ku neteweyek di dîroka xwe de bi vî rengî rûberî wê dibe. Ji ber ku, çand giyana civakekî, qada jiyana rewanî ye. Gava çanda neteweyekî were rûxandin, êdî pir hesan e, ku jiyana wî netewî jî were rûxandin.

Lê gelê Kurdistanê bilî dîroka xwe ya reş, vê rojê bi hemû dînamîzmeyên xwe li ser piyan e. Ber bi azadiyê ve diçe. Ev tevgereke ji nuh ve jiyanê û zîndebûna civakî ye. Niha li ser axa welatê pîroz, di bin ala ERNK de gelê me xwe dicivîne. Berxwedana xwe ya girseyî bilind dike û dibe ew hîmê tenê, ku çand û hunera me ya netewî û demokratîkî ji diafirîne. Di vir de gelê me hîmê bingehî ye. Li kêleka şerê me yê berxwedanê, têkoşîna bilindkirina pêşvebirina ziman, çand, huner û wêjeya me jî dilezîne.

Civandina hemû nirxên netewê me yên çand û hunerî, xistina wan bin xizmeta têkoşîna me ya rizgariyê, delameta her welatparêzekî, hunermendekî gelî û kedkarekî çandê ye.

Rêkxistina me **HUNERKOM**, bi armanca li ser vê riyê dameziriye. Nirxên me yên çanda netewî dicivîne, bikardihêne, dewlemenddike, ji talana dagîrkeran û ajanên çandê diparêze; van nirxan dixe bin xizmeta şerê me yê rizgariya netewî û li ser vê bingehê tevgera me ya çanda netewî û şoreşgerî pêşvedibe. Ev xebat her didome.

Koçbera Serîhildanan a şerê me yê rizgariya netewî, pêwîstiya xebatên me yên çand û hunerê jî mezintir dike. Herweha delametên me yên di vê barê de jî zêdetir dike. Da xebatên me bêhtir xêr û bêra xwe bidin û dewlemendiyên me yên çandî xurttir bibin, bê guman, pêwîstiya alîkariyên darîngî û giyanî yên gelê me di pêş de ne.

Welatparêzno, hozanên pêşverû û demokrat, kedkarên çand û hunerê!

Piştgiriya we ji bo çanda netewî û şoreşger ku **HUNERKOM** pêşvedibe, delameta we ya netewî, çînî û karvanî ye. Berî her kesekî, divê hûn xebata jiyankirina giyanê neteweyekî bindest, xebata lêkirina yekîtiya netewî û afirandina yekîtiya çandî pêşvebibin. Em bang li we dikin, ku hûn bi delametên şoreşgerî û zanabûna berpirsiyariyê, tevlî xebatên **HUNERKOM** bibin û piştgiriya xwe şanîbikin.

HUNERKOM, weke birekî ji xebatên çand û hunerê, roja **7. Tîrmehê 1990**'an li bajarê **Bonnê**, bi armanca civandin, pêşvebirin, dewlemendkirin û nasdana muzîk û govenda gelê Kurdistanê, **Mihrîcana Govend û Muzîka Kurdistan '90** çêdike. Ji gelek bajarên welatên Ewrupî, gelek komên govend û muzîkê yên welatparêzên Kurdan, mîna komên tevlîhev, jinan, zarokan û mêran, wê tevlî mihrîcanê bibin. Ji govenda me ya gelêrî û muzîka me, wê nimûneyên dewlemend pêşkêşbikin. Bi riya hawîrkanekê, wê buhayên ji aliyên rewanî ve bi nirx, di nava xwe de parbikin.

Ji ber vê yekê em hemû welatparêzan, hêzên pêşverû û demokrat vexwendiyê **Mihrîcana Govend û Muzîka Kurdistan '90** dikin û banga ji bo xurtkirina xebatên me yên çanda netewî û şoreşgerî dîsa bilinddikin.

Mêjû : **7. Tîrmeh 1990, roja Şemî**
Dem : **Di saet 10'an de**
Cih : **Brückenkopf-Beuel FORUM**
Friedrich-Breuer Str. 17
5300 Bonn 3 / Almanya Rojava

HUNERKOM - Komeleya Hunermendên Welatparêzên Kurdistan, Max Str. 50-52, 5300 Bonn 1

Geştêk bo Kurdistanî Bakurê-Rojava

-6-

"Bar û doxî ramyarî û bizûtnewey azadîxwazî û netewayetî Kurd"

Mehabad Kurdî

Bê guman her parçeyek le niştimanî dagîrkirawman xawen xasiyete taybetiyekanî xoyetî le rûy siyasiyewe. Emeş pêş hemû şitêk degerêtewe bo cor û sistemî ew rejîme dagirkeraney ke Kurdistaniyan le nêwan xoyan da zewt kirdûye. Çoniyetî barî abûrî û ramyarî dewlete dagîrkerekanî Kurdistan be her şêweyek bê kar dekate ser Kurdistan û gelekey. Le heman katîş da barî siyasî û geşekirdinî bizûtnewey rizgarîxwazî Kurdistan le her parçeyek bê kar dekate ser parçekanî tirî welat ca çi be şêweyekî kem ya zor, xirap ya baş, bo nimûne zor car şoriş û serhildan le parçeyekewe berpa bûye û karî karîgerî xoşî kirdote ser parçekanî tir û emeş gewretirîn belgey şanaziye bo Kurd û eweman bo deselmênê ke Kurd yeke û xakekeşî her yeke, belam dabeş û let let kirawe. Helbete gelêk nimûneman be desteweye bo em qiseyey serewe: Raperînekey Şêx Nehrî (Nêrî) le salî 1880 û Şêx Mehmud le bîstekan û Simkoyê Şikakî û Komarî Mehabad û Şorişî Êlûn (1961) û zorî tiriş.

Aşkiraye katê basî nawçeyek bikeyn le layenî siyasiyewe zor layenî tiriş degrêtewe be taybetî layenî abûrî û coxrafî û mêjûyî û ferhengî û hî tiriş. Le ber ewe demewê be şêweyekî hemelayen dest bikem be baskirdinî barî siyasî bakurê Kurdistanê û legel sûd wergirtin le çend serçaweyek û herweha geştekey xoşim, çunke be rastî piyaw eger be çawî xoy şitekan bibînê û rûy rastî û narastiyanî bo derbikewê zor ciyawazî heye lewey ke le ser laperey rojnamekan û yaxud be hoy hoyekanî rageyandinewe pêyan aşna bê.

Kurdistanî jêrdestî Tirkiye gewretirîn parçey dabeşkirawî Kurdistane û zortirîn jimarey daniştiwanî Kurd lewê dejîn (14 milyon), we le 20 wilayet pêkdê ke zorbey zoryan Kurd in. Herweha em nawçeye şiwênêkî stratejîkî zor giringe le nêwan Yekîtiya Sowyetî û dewletekanî Îran û Iraq û Surî. Nawçey Kurdistanî jêrdestî Tirkiya û Iraq û Surî take berbeste le nêwan Yekîtiya Sowyetî û welatên Erebiyekan da. Xakî Kurdistan pire le petrol û kanekanî tirî jêr zewî, belam heta êstaş betewawî dernehênrawan, çunke rejîmên dagîrkerekan siyasetî çewsandinewe û be hejarî hêştinewey Kurdistaniyan girtote ber, herweha herdû rûbarî Tîr (Dîcle) û Ferad (Firat) le çiyakanî Kurdistanewe heldequlên û samanêkî awî dewlemend pêkdênin. Rejîme yek le diway yekekanî Tirkiye siyasetî agir û asiniyan bekarhênawe dijî gelî Kurd û belku daniyan be wişey Kurd û Kurdistanîş nenawe û daniştiwanî Kurdiyan be "Tirkî şaxawî" le qelem dawew Kurdistanîş be nawçekan ya wîlayetekanî rojhilat naw deben. Helbete em siyasete çepelaneş be pêy nexşe û amancekanî çînî burjuwazî deselat be destî Tirk û wabestey împeryalîzmî cîhanî nexşe kêşrawe be taybetî împeryalîzmî Emerîkî û Peymanî Atlantîk-NATO ke bê sê û dû dijî gelî Kurd û bizûtnewe niştimanî û şorişgêriyekeyetî, ew peymaney ke Tirkiye endamêkî serekiyetî û be taybetîş le lay bakurî-rojhilatiyewe.

Bakurê Kurdistanê be "bêşke"y şoriş û raperîne rizgarîxwaz û neteweyekanî Kurd dejmêrdirê. Reg û rişey Kurdayetî her le seretawe lem şiwêney Kurdistan da be naxî zawî da çûyete xiwarewe û weku dirext asa rişey xoy be tawawî dakutawe. Her le seretakanî sedey nozdehem da çendeha şoriş û serhildan lewê berpa bûn ke karêkî gewreyan kirde ser şiwênekanî tirî Kurdistanîş, be taybetî raperînî Kurdan le salî 1880 ke be serokayetî Şêx Ûbêdullayê Nehrî bû. Yaxud şorişekey Şêx Seidê Pîranî (1925). J. L. Nehru weha basî em şorişe dekat: *"Ataturk bê bezeya ne Kurdekanî daye dest dadgayekî taybetî û ewîş be hezaraniyanî tawanbar kird. Serdaranî Kurd Şêx Seîd û Doktor Fuad û zorî dîkeyan le dar diran. Le mirdinîş da bize le ser lêwaniyan nebra. Eme nîşaneyek bû bo dilniyayî û birway tewawyan be serbexoyî Kurdistan."*[1] Tirkên regezperestekan her le mêjewe dijî her bizûtneweyekî netewayetî û azadîxwazane û peşkewtûxwazane bûne, we le serûy hemûyanewe bizûtnewe azadîxwaz û netewayetiyekey gelî Kurdman. Serhildan û raperînekanî gelî Kurd be zebrî hêz û şêweyekî zor dirindane serkut kirawnetewe: *"Bew core ew Tirkaney pêş maweyek bo azadî xoyan têdekoşan, êstake ew Kurdane deçewsênnewe ke bo azadiyan le xebat dan. Seyir û semere neteweyekî tinûy azadî bibête netweyekî destdirêjker û xebatiyan le rêy serfiraziya da bibête hewlî dîl kirdin û jêrdest kirdinî neteweyekî dî. Kurd şorişêkî dîkey le 1929 da berpa kird. Ewîş xamoş kira. Diyare bo maweyekî kurt, dena çon detwanrêt çok be milletêk da bidrê ke hemîşe le xebatî bê pisanewe dabêt û amadêş bêt bacî ew xebate bidat."*[2] Emey serewe witeyekî tirî Nehruy serok wezîranî koçkirdûy Hîndistan bû.

Dagirkeranî Tirk dan be bûnî Kurd û Kurdistan da nanên û berperçî hemû bîrêk dedenewe ke peywendîdar bêt be meseley Kurdewe. Hergîza û hergîz Kurd û Kurdistan hîç bûnêkiyan niya lay ewan, rojnamey "Son Posta" le 11. Nisanî 1946 da denûset: *"Le Tirkiya da keme neteweyek be nêwî Kurdewe niye. Le serdemî imparatorêtî Osmanî da, lew şiwênaney ke bêganekan be Kurdistan û Ermenistan nêwyan dibird, Tirkî diwakewt û dejiyan, emane le têkeleyekî wişey Farisî û Erebî zimanêkî dîkeyan le zimane Tirkiye resenekeyan dirust kirdûye, zimanêk ke awazeyekî zor seyir û antîkey heye û nêwî Kurdî yan lê naw."*[3] Rojname nûsêkî nejadperestî Tirk le katî damirkandinewey Serhildanekey Çiyayê Gilîdan (Gilîdax, 1930-1933) le ser kêlî pêşmergeyekî şehîd awa denûset: *"Kurdistan xewnêke a lêreda ger kirawe."*[4] Metirsîdartirîn û tirsinaktirîn berhelstêk ke rûberûy Kurdekanî bakurê Kurdistanê debêtewe kor û komele rastrewe faşîst û regezperestekanin, yekêk lewane "Partiya Bizûtnewey Netewayetî (Mîlliyetçî Hareket Partîsî)", ke serkirdekeyan 'Alparslan Turkeş e. Em hîzbe xawen mêlîşiyayekî çend hezar neferî le corekni "SS"î Hîtler e. Naziyekan heye û yekêk le hevalekanî Turkeş ke nêwî Adsiz e, le 1967 da hereşe le Kurdekan dekat û pêyan delêt: *"Ger êwe %100'î daniştiwanîş pêk bihênin debêt barken biron' ta* (Le xiwên da şelal nekrawin) *û le haletî naçarî da, 'Detwanin dawa le netewe yekgirtûyekan biken welatêktan le Efriqa pê bidat."*[5] Ême eger le cewr û sitemî rejîmî faşîstî Tirkiye bidwêyin derheq be Kurd, ewa nek be witarêk û dûyan belku be çendeha berig kitêbîş tewaw nabêt û pêwîste em kitêbaneş be xiwên û firmêsk binûsrên. Herçende zilm û zorî dagîrkeran ter û wişkî pêkewe sûtandiwe, belam: *"Gelî Kurd tiwanî bûnî netewayetî xoy le ziman û kultur û destûr û nerît biparêzê."*[6]

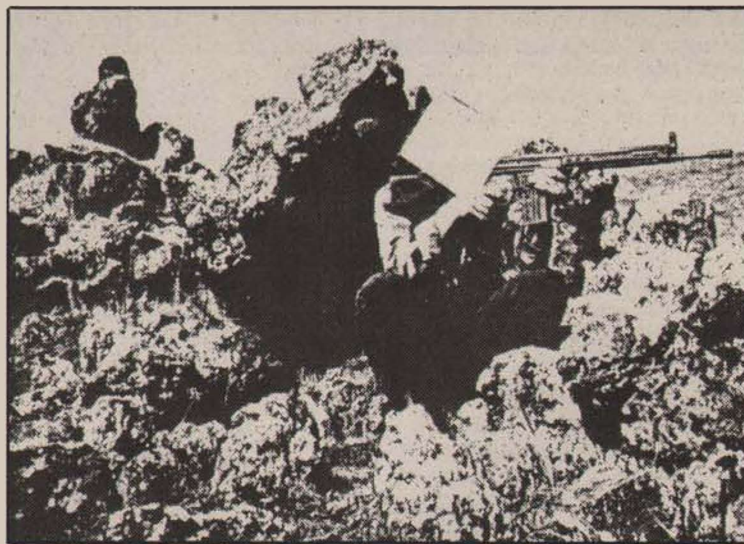
Le Tirkiye da gişt culaneweyek û çalakiyekî ramyarî (siyasî) qedexeye (yasaxe) û be pêy zagon (yasa) dewlet ewaney bem kare radebin tawanbarn û dedrêne dadga û paşan dexrêne zîndane tarîk û nutekekan. Xo ke mesele dête ser Kurd ewa her mepirse

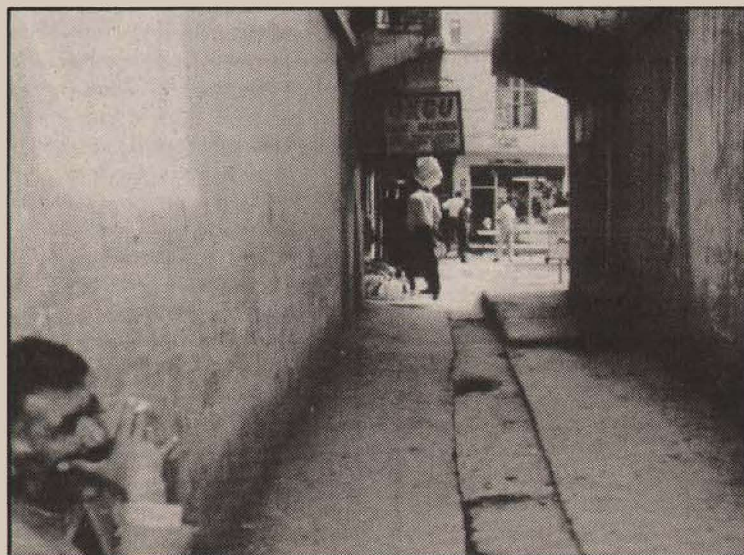
Zor le xelkî gundekan çekiyan heye. Min û Kurdekî dilsoz (rast). Kurdistan - Heziran 1989

Be xom le yekê le çiyakanî Kurdistan da. Heziran 1989

Dest bo ew şiwêne dirêj ekem le pêşmergey lêye! Nûser, Kurdistan - Heziran 1989

Jiyan teniya xem e! Bazid, Kurdistan - Heziran 1989

be çi tawanêkî gewre dadenrêt. Dewlet zor be tundî sizay ewane dedat ke hewlî dirustkirdin, yaxud karkirdin le rêkxirawe siyasiye yasaxekan deden. Hemûman dezanîn bo nimûne Zîndanî Serbazî Amed (Diyarê Bekir) bûyete qelay xoragirî û berxodan dijî faşîstan û dagîrkeran. Lêr da dû madde dehêninewe ke peywendiyan heye legel em witaney serewe ke baskiran. Maddey 57 le destûrî Tirkî bem coreye: *"Pêwîste le ser bername û sistem û çalakî parte siyasiyekan rêz le bîr û bawere demokratî û zanistiyekanî dewlet bigrin ke ewane* (hî dewlet, m.k.) *damezrawin le ser maf û azadiyekanî mirov, le ser parçe parçe nekirdinî niştiman û be netewe nekirdinî dewlet."* Yan maddey 142 le yasay sizadanî Tirkî: *"Her kesêk be her şêweyek propaganda bikat be mebestî wedihênanî deselatî çînêkî komelayetî le ser çînêkî tir, ya hênane xiwarewey çînêkî komelayetî le ser hukim, ya serewjêrkirdinî dezgayek yaxud çend dezgayekî binçîneyî dewlet, yaxud hewl bidat bo têkdanî rejîmê siyasî û yasayî dewlet, ewa çarenûsî ew kese sizadan debêt be zîndan le nêwan pênç sal heta pazde sal."*[7] Mirov betewawî le mana û mebestî dariştinî ew yasayane degat û dezane bo çi we bo kê danrawin? Be taybetî destewajekanî "parçe parçe nekirdinî niştiman" û "benetewe nekirdinî dewlet", emaney serewe eger bo Kurd nebê axo bo kên?

Sereray zorlêkirdinî neteweyî û kuştin û birîn û êşkence û zîndan... Sereray bekar hênanî hemû core reftarêk dijî gelî azadîxwazman le bakurê Kurdistanê da, belam her le paş heftakanewe coş û xiroşêk serapay Kurdistanî girtewe û dûbare Kurd hestayewe serpê û culecul kewte nêwan rizekaniyewe û çalakî û qurbanîdanî zorîş encam dira. Azadîxwazan û dilêran be dengî qaremananey xoyan giwêçkey faşîstekan û celadekaniyan tasand le zîndanekanî rejîm da. Herweha legel emaneş da zor rêkxirawey hemeçeşin le birûbawerî derkewtine meydanewe û nawyan peyda kird le nêw kor û cemawerd. Lêreda ewey şayanî baskirdine eweye ke damezrandinî **Partiya Karkerên Kurdistan-PKK** le salî 1978 xoy le xoy da deskewtêkî zor mezin bû bo gelî Kurdman. Herweha rûdawekanî em çend salaney rabirdûy Kurdistan û paşerojîş debne belgey rûn û aşkiray em witeyey serewe.

Bê guman dagîrkeranî Kurdistan û hawpeymanekaniyan ke em serhildanewe niwêyeyan hest pê kird dest le ejno daneniştin, belku be hemû şêweyek rûberûy gelî Kurd û bizûtnewe netewyetî û rizgarîxwazekey bûnewe û kudeta serbaziyekey 12. Êlûnê 1980 diwa nexşe û hengawî rejîmî Tirkiyaş nebû bo berangar bûnewey gelî azay Kurdistan, belku heta êstaş berdewamin le ser piyadekirdinî ew plananey ke bedestiyaneweye be mebestî serkut kirdin û damirkandinewey şorişî azadîxwazî Kurdistan, tazeş kar le kar tiraza û xeyalî contay faşîst zor xawe, çunke millet hoşiyar botewe û dezanê rejîm çon tûşî girûgiriftî siyasî û aburî xoy bûye û lem haleteş da gel pere be xebatî nepsawey xoy edat ta diwa tiropkî serkewtin. Pêwîste lêreda pence bo xalêk rabikêşin ewîş eweye ke zor rêkxiraw le katî xoy renge naw û dengiyan hebûbê le nêw zehmetkêşan û rencderanî Kurdistan da, belam êsta bedaxewe barega serekiyekaniyan le Stockholm û Parîs û şare gewre gewrekanî tirî Ewrûpa. Rêkxirawe hebû xawenî zor le pêdawîstekanî xebat bûye û heta amadey xebatî çekdarîş bûye, belam teniya behoy serkirdayetiye reformxwaz û gêlekaniyewe êsta zor le endamanî wan le Ewrûpa kewtûn û le Kurdistan her nawîşiyan nemawe. Take partî ke heta êsta hebûnî xoy be dost û dijmin selmandibê û le cergey Kurdistanî xiwên û xebat da koşiş bikat bo azadî

û serbexoyî Kurd û Kurdistan ewa **Partiya Karkerên Kurdistan-PKK** ye, ke: *"Hemû wextêk her layengir û piştîwanî bo ziyad debêt, çunke ewan -PKK- çekiyan beriz kirdotewe le rûy imperyaliste Tirkekan da."*[8]

Mirov katê geştêk bikat be nêwçekanî Kurdistan û şar û şaroçkekanî da teniya serbaz û cendirme û hêzî taybetî û maşênî serbazî (mekineyên leşkerî) çaw pê dekewê. Le şarekan da katê serbaze Tirkekan be tifingî G-3 bedestewe esurênewe, be şêweyek lemla û lewlay xoyan denorin, mirov wa dezanê her êsta yekê têyan rûdebê û deyankujê. Le seranserî Kurdistaniş da bas her basî **PKK** û **Eskerên Kurdan û Apocî (Dilxwazên APO-Abdullah OCALAN)** û **Serxwebûn** û Pêşmergeyên ARGK û **Cepheya Kurdistan ERNK** ye. Ataturk le nêw şarekana peykerî bo beriz kirawetewe û be şew û be roj giwê le xelik degrê taku bizanê çi delên û çiyan le dil daye! Role beşerefekanî Kurd zor rêz le Ataturk denên û pile û payey, *"Kerê me yê mezin"*î pê xelat deken.

Le şarî **Bazîd** da çûme dikanêk, pêş hemû şitêk xawen dikaneke lêmî pirsî:

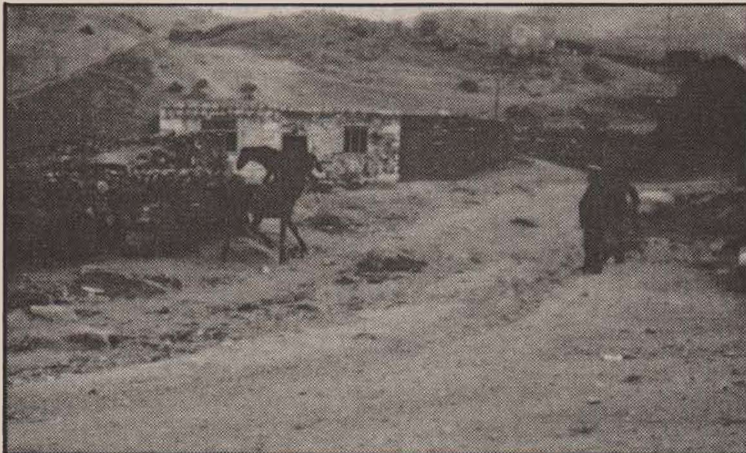
-Memleketê (welatê) te?

Ke gutim **Kurdistan** zor xoşhal bû û ke zanî le Ewrûpawe hatûm pêy witim.

Tu **Akademiya Mahsum KORKMAZ** nas dikî?

Bê guman teniya em pirsiyarey dikandareke xoy le xoy da nişaney hoşiyarbûnewey giştî gel degeyenê. Egerçi rejim hemû hewl û tiwanayekî bo eweye ke cemawerî harawî Kurd demkut bikat û biyan bezênê, belam hergizaw hergiz emey bo neçûyete ser û naşçête ser. Tirke dilreqekan her xerîkî awedan kirdinewey zindan û serbazge û şitî lem coranen. Ke min çûme şaroçkey **Taşliçay** (bi Kurdî rûbarê be keviran) çawim be zindanêk kewt ke xerîkî dirust kirdinî bûn û her ciwar dewreşî be şûre tenra bû.

Hoyekanî rageyandinî dewlet hemişe be diro û delese dekewne bas kirdinî çalakî partizane Kurdekanî ser be PKK, belam le heman katiş da natwanin nikolî le bûnî şerî çekdarî û xebatî Kurdekan biken. Roj niye le rojnamekanî ser be rejim û televizyon da basî şer û pêkdadan nekrê be taybetî le nawçe çiyan, çiyakanî **Herêmî Botan** û le pêş hemûşiyanewe bajarên **Sêrt** û **Şirnex** û **Cizîra Botan** û nawçekanî **Mêrdîn**. Bê guman her le salî 1984 ewe ta êstaş pêşmerge Kurdekan ke ser be Partiya Karkerên Kurdistan-PKK in, rojane dest le dijmînî faşist û dagirker deweşênin û zerer û ziyanî lê deden, belam dijmin hemişe kuştinî yek yan dû serbaz redegeyenê le televizyon û rojnamekanî da. Bizûtnewey rizgarixwazî gelî Kurd karî xoy kirdote ser cemawerî Tirk û kementewayetiyekanî tiriş ke le nêw Tirkiya da dejin, herweha lê pirsirawekanî resmî dewletiş natwanin rûdewekan bişarnewe û dan be rastî da nenên. Her bo nimûne Kolonêl Yilmaz E., ke kone lêpirsirawî berêwebirdinî serbazî nawçey Mêrdîn bû we êsta 1989 lêpirsirawî gewrey MÎT e, le çawpêkewtinêk da delê: *"Bimanewê û nemanewê emro xelk hen le Tirkiya, xo be esleki tir dezanê û xoy le çiwarçêwey ummetêkî tir dadenê û hewlî damezranî dewletî xoyan deden le çend nawçeyekî Anatoliya û eweş pêy dewitrê cengî serbexobûn."*[9] Le heman kat da rejim zor be peroşewe kewtote bilawkirdinewey propaganday jarawî dijî PKK û gelî Kurdistan. Dezgay polisî nihênî rejim MÎT, zor be peroşewe kewtote bilawkirdinewey propaganda û gurc û golane rolî serekî debinê lem kare da. Bo nimûne delên: "Eger PKK Kurdistanêkî azad dabimezrênê ewa mizgeft û Quran bawyan namênê û Îslam dekewête jêr perdey birçûnewe û PKK terorist e û mirovkuj e û ewan Ermenî

Yek le gundê hejarekanî Kurdistan.
Heziran 1989

Rejim hiç bayex be Kurdistan nadat.
Heziran 1989

Gelî Kurd le bir kirawe!
Kurdistan - Heziran 1989

ne û dijî Îslam in..." û zor şitî lem core diroye zil zilane ke renge be qeder *"mûyek le gayek bêtewe."*[10] Karî xoyan kirdibê le ser hest û nestî millet da. Le hemûy xoştir û seyirtir eweye ke darûdestey sixurî ser be rejim hemişe wa le xelk degeyenin ke pêşmergekanî PKK "terorist" in, belam xelkî çewsawe be pêçewanewe em wişexe werdegirin û katê bekarişî dehênin be pozitîfî nişan deden nek be negetîfî, heta mi minalaniş (zaro) dezanin teroristan kêne û bo ci le çiyan e. Ba lêreda ew nimûneyetan bo bihênmewe ke be çawî xom dîm:

"Le gundêk be nawî A... dû zarok le textedar tifengiyan dirust kirdibû û le nêw kelawe xanûyek da (bedem) xerîkî teqekirdin bûn le yektir û yekêkiyan helî dekutaye ser ewî tiryan û ewiş be teqe kirdinewe (dem) welamî edayewe.

Miniş le ser dilim bûye mereq û lêm pirsin.

-Hûn çima şer dikin?

Vêca yekêkiyan witî:

-Em terorist in!

Pêm gotin:

-Hûn teroristan nas dikin?

Herdûkiyan pêkewe gotiyan:

-Erê, em gelek ji wan hes dikin!"

Dewlet zor car têkoşawe sixurî ser be MÎT binêrête naw pêşmergekan û em sixuraneş be nêwî pêşmergewe dest dirêjî le xelk biken û nawî PKK pis biken. Le zor kes rûdawî lem corem bist û êstaş xelk em fêleşiyan be tewawî bo aşkira bûye. Herweha rejîmî Ankara le jêr nawî "Parêzkarên Gundan-Koy Koruculari" destî kirdûye be damezrandinî caş û danî pareyekî zor bo ew kesaney ke dêne rizî em bekrêgirawanewe, belam her car ke pêşmergekan caşêk dekujin de ewende le tirsan tifengekaniyan degerênewe bo dewlet.

Hezim dekird basî grûpêkî dînî bikem ke nêwyan "Nurçî" ye û MÎT xoy axniwete nêw em kesanewe û zor car dijî gelî Kurdistan û parte pêşrewekey PKK bangaşe û diro bilaw dekenewe. Ca lêre da weku belge demewê le nameyekî hevalêk bênmewe ke xoy wazî le "Nurçî" yekan hênawe û her le ser meseley Kurd û PKK. Em birye denûsêt: *"Nurçiyan gotin min, 'Tu çima pesnê Kurdan didî?' Min jî got wan, 'Ez Kurd im û ezê pesnê Kurdan li hemû deran bidim.' Min gelek caran pesnê Kurdan û Partiya Karkerên Kurdistan da. Wan jî got neke. Ji ber vê problemê ez jî 'Nurçiyan' veqetiyam."*[11]

Dewletî regezperestî Tirkiye ke segî pasewanî nawçekey girtote esta û le layen axa Emerika Yekaniyewe fermanî bo dê, hemîşe hewl dedat *"be zimanî lus mar le kun bênête der"*[12] û rêbazî rasteqîney xebat bişêwênê. Legel hemû zorlêkirdinêkî neteweyî û tund û tîjî dagirkeran da mirovî Kurd roj be roj ziyatir pêşdekewê û perebe xebatî xoy edat. Komelanî xelk zor hez le PKK deken, biraderêk pêy witim:

"Bawer bike niha li her gundekî hevalên wan hene."

Mirovêkî roşinbîr ke danişgay tewaw kirdûye û be temeniş gewreye pêy witim:

"Di teviya diroka Kurdistanê de tevgereke weha nehatiye ditin."

Le hemûy serincrakêştir eweye le katî zemawend û govendî gundekanda ew sitranane be zurnawe lê deden û deçrin ke hemûyan sitayşî PKK û peşmerge û APO deken, yan ew goraniyey ke zor bawe be nawî **"Muxtaro"**, eger bawer naken detwanin biçine Kurdistan û rastî û narastiştan bo derekewê. Ew qise hiç û pûçaney ke hendê le biraderanî Kurdî beziw û otonomixwaz le Ewrûpa deyken le sedased dironê, çunke be daxewe ew biraderane agayan le barî nalebarî Kurdistan nemanwe û nazanin xebatî PKK be çi sextî û qurbanîdanek encam dedrê: *"Endamanî PKK zor be şaraweyî û diziyewe xebat deken. Yarmetî û yarîdedanî PKK le pêş hemû şitêkewe lew kirêkare Kurde mêwanane û penaberaney Ewrûpawe pêk dêt û zorbey zorî ewane le Almanya û Swêd dejin."*[13]

Gundiyek ke nawî H... bû, gutî:

"Hereketa PKK, hereketeka gelekî mezin e."

Le her danîştin û mêwandarî û kor û kobaneweyek da ke gundiyekan yaxud le nêw şarekan da babetî serekî be şêweyekî rastewxo ya narastewxo debête meseley Kurd û Kurdistan û Apocî. Zor le gundiyekan çekî taybetî xoyan heye û le malewe şardûyanetewe û helbete le katî pêwîst da dezinin bo çi we beramber be kê le karî dehênin!

Xalêkî giring ke pêwîste basî lêwe bikeyn eweye ke bizûtnewey PKK bizûtneweyekî millî ye û eger kem ya zor hemû kun û qujbinêk û goşeyekî Kurdistanî girtotewe. Le katî caran da zor raperîn û şoriş teniya le nawçeyekî diyarîkirawî Kurdistan da deqewma û paş çend salêk û mangêk be mirdinî rêberekey û gelekomey dagirkeran û nezanînî rêberekaniyan û fêrûfêlî dijminan kotayî be serhildane dehat. Belam ewey taybete be PKK bem core û şêweye niye. Tirke regezperestekan hemişe hereşe deken û le payiz delên eger zivistan hat ewa PKK lenawdebeyn û zistaniş dê û delên eger bihar hat PKK tefrutuna dekeyn û htd! Her bem şêweyey serewe ewa le salî 1984 ewe ta êsta be qisey xoyan bê PKK yan le naw debird, belam diyare telekebazî dagirkeran her bem şêweye debê.

Bêçge lew bas û xiwasaney ke le serewe lêydiwayn û penceman bo dirêj kird, lêreda basêkî giringtir dête arawe eweye ke xebatî çekdarî bakurî le Kurdistanê da bê sê û dû zor ciyawazî û karigertir debê wek le parçekanî tir û herweha be şêweyekî rastewxo kardekate ser welatekanî Ewrûpay Rojava û cige leweş bakurê Kurdistanê çend xasyet û taybetîyekî siyasî û stratejîkî heye ke parçekanî tirî Kurdistan niyane û nayanbêt:

1- Hawsinûrî Kurdistan legel Yekitiya Sowyetî û binke serbaziyekanî NATO û Emerikay serkirdeyan lewê, bê guman karî karigerî xoyan heye û debê le katî geşesendinî xebatî çekdaraney gelî Kurd lem beşey Kurdistan da. Bo nimûne katê xebatî çekdarî ziyatir geşe dekat binke serbaziyekanî NATO naçar debêt deste û yexey xebatî gelî Kurd bêt ewsaş ew beranbarbûnewey Emerika û NATO le layen Kurd sengêkî tir eda be xebatî Kurd û xebatekeş le pileyekî dikeda debêt. Boye emro Emerika le hemû rojêk ziyatir basî kemayetî Kurd û mafê kulturiyekanî dekat û deyewê amancî rasteqîney gel le azadî û serbexoyiye bişêrêtewe.

2- Taqikirdinewekanî xebatî gelî Kurd hemîşe eweyan nîşan dawe ke ew welataney piştgiriyan le xebatî gelî Kurd kirdûye, be piley yekem le berjewendî û qezencî xoyan bûye we ew yarmetî û piştgirîkirdine her bo lawazkirdinî ew rejîme bûye nek bo rûxandinî, ke gelî Kurd xebatî le dijî kirdûye, beweş taku ew rejîme naçar bêt çok le berdemî wîst û daxwazekanî bidat û mercekaniyan qebûl bikat, yaniş bo ewe ke goranêk be ser ew rejîme da bêt û grupêkî tir bête ser hukim. Ew layenaney keharîkarî Kurdiyan kirdûye mebestiyan nebûye ke Kurd hemû yekbigrin û dewletî serbexo pêkbihênin, be Kurtî û be Kurdî siyasetî ewane: *"Ne şiş bisûtê ne kebab"*[14] bûye. Lewaneye bizûtnewey Kurd le bakurî Kurdistan da bitawanêt dostî rasteqîne û stratejîkî xebatî xoy bidozêtewe, de taybetî eger hat û ew xebate geşey kird û pereysend.

3- Rejîme yek le diway yekekanî Tirkiye hemîşe hewliyan dawe Tirkiye wek dewletêkî Ewrûpî û demokratî be cihan binasên û bêne nêw Bazarî Hewbeşî Ewrûpa-EG we, belam çendeha kosp rêgeyanî pê nedawî be taybetî meseley azadiye demokratiyekan û çareser nekirdinî kêşey Kurd û zor teng û çelemey tir. Ca katê xebatî Kurd perebisenê lem beşey Kurdistan da ewa ziyatir deng edatewe wek le parçekanî tirî Kurdistan, çunke heta êstaş zor le dewletekanî Ewrûpay Rojava û NATO wek dewletêkî Ewrûpî seyrî Tirkiye eken û renge rûdewekanî Kurdistan û xebatî çekdarî deng û seda bidatewe le hoyekanî rageyandinî em welatane da bizûtnewey azadixwazî hisabêkî bo bikrê û be hend bizanrê.

4- Yekêk le girûgirifte here gewrekanî part û rêkxirawe siyasiyekanî parçekanî tirî Kurdistan çi bo geşepêdanî xebatî cemawerî siyasî çi bo xebatî çekdarane nebûnî serçeweyekî maddî serbexo û berdewam bûye. Belam bûnî jimareyekî zor û gewrey Kurdî bakurê Kurdistanê le derewey welat û be taybetî kirêkaran le Almanya (300.000 kes) û penaberan le zor welatî Ewrûpayî tir da detwanin bibine serçaweyekî giring le layenî maddiyewe bo perepêdanî xebat le nawewey welat û le derewey welat. Herweha propaganda û geyandinî dengî xebatkeranî Kurd be hawniştimanekanî ew welatane karêkî zor gewre dekate serpiştgirî kirdinî gelanî tir bo gelî bo gelî Kurd û bizûtnewe azadixwazekey.

Destpêkirdinî xebatî çekdarî le bakurî Kurdistan da xoy le xoy da karêkî zor mezin û piroz e û her ew hêzeş peşrew û serkirdayetî gel degrête dest ke le naw cergey gel û welat da xebat bikat û weram derewey hiwa û awatî çewsawan û reşurûtiyanî gel bêt nek ew hêzaney le Ewrûpawe rojnameyek derbiken û xoyanman lê biken be "Hemzaxa". Pêwîste le ser her roleyekî be şerefî Kurd û hemû rêkxirawe siyasiyekanî tirî Kurdistan piştiwanî biken le bizûtnewey gelî Kurd û xebate çekdariyekey le Kurdistanî jêrçepokî Tirkiye da, çunke her le rêgay Kurdistanî bakurewe kêşey Kurd be tewawî dête ser şanoy siyasî dewletan û **Rizgarbûnî tewawî Kurdistaniş her le rêgay bakurê Kurdistanê da debêt.**[15]

Hiwam serkewtinî hemû çewsawanî cihan û gelî Kurdistan e.

Jêderekan:

(1) Kurdistan û Şorişekey, Cemal Nebez, Kurdo le Almaniyewe kirdûye be Kurdî, binkey Çapemenî Azad / Swêd - 1985, L 101.

(2) Heman serçawe, L 100 - 101.

(3) Heman serçawe, L 105.

(4) Heman serçawe, L 103.

(5) Heman serçawe, L 111 - 112.

(6) Govarî Peyv, Jimare 2, Salî Yekem / Temmuz 1986. Witarî "Derbarey Kurd le Turkiyay taze da", nûsinî M. Hesretiyan, L 148.

(7) Dirasat Kurdiyye, El Eded 1-2, El Sene El Saniye, Kanun El Sani 1985, S 71, be Erebî.

(8) Den Kurdiska Knuten, Hannes Reichman - Alexander Foggensteiner, Tryckeri Förlaget, 1989, sid 18, be Swêdî.

(9) Govarî Peyv, Jimare 9, Salî Sêyem / Kanûnî Dûwem 1989. Witarî "Taybetiyekanî Kurdistanî Turkiya", nûsinî Bamko, L 963.

(10) Pendêkî pêşinanî Kurdî ye.

(11) Nameyekî taybetî bo nûser.

(12) Pendêkî pêşinanî Kurdî ye.

(13) Den Kurdiska Knuten, sid 64.

(14) Pendêkî pêşinanî Kurdî ye.

(15) Govarî Peyv, Jimare 9, L 970.

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman ku bi berhemên xwe yên dîrokî û dewlemend dihê nasîn

RUHA

- III -

CIHÊN DANIŞVANIYÊ Û BELAVBÛNA ŞÊNÎ LI ÊRDIMA RUHAYÊ

Pîvana erdê êrdima Ruhayê biqasî 18.584 km^2 ye. Ev êrdima me, li bakurê Kurdistanê ji aliyê mezinbûn û berfirehiya erdî ve, êrdima duwemîn mezintirîn e. Ji aliyê rojava ve bi êrdima Dilûkê, ji aliyê bakurê-rojava ve bi êrdima Pirrînê (Semsûrê), ji aliyê bakur û bakurê-rojhilat ve bi êrdima Amedê, ji aliyê rojhilat ve bi êrdima Mêrdînê û ji aliyê başûr ve bi başûrê-rojavayê Kurdistanê hatiye zivirandin. Tevlî navenda êrdîmê bajarê Ruhayê, bi tevayî xwediyê deh navçeyan, bîst qopaniyan (nehiyeyan) û 672 gundan e.

Navenda êrdîmê bajarê Ruhayê: Ji aliyê pirrbûna hejmara şenî li êrdîmê, bajarê mezîntirîn e. Ji aliyê berfirehiya erdî ji, navçeya duwemîn mezintirîn e. Hejmara şenî 206.508 kes e. Pîvana erdî 3.791 km^2 ye. Li ser her km^2 erdî, tundbûna şênî 32 kes e. Ango, li ser her km^2 erdî, 32 mirov dijîn. Li derî navçeyên Xelfetî û Bêrecukê, bi hemû navçeyên din re tixûbên xwe heye.

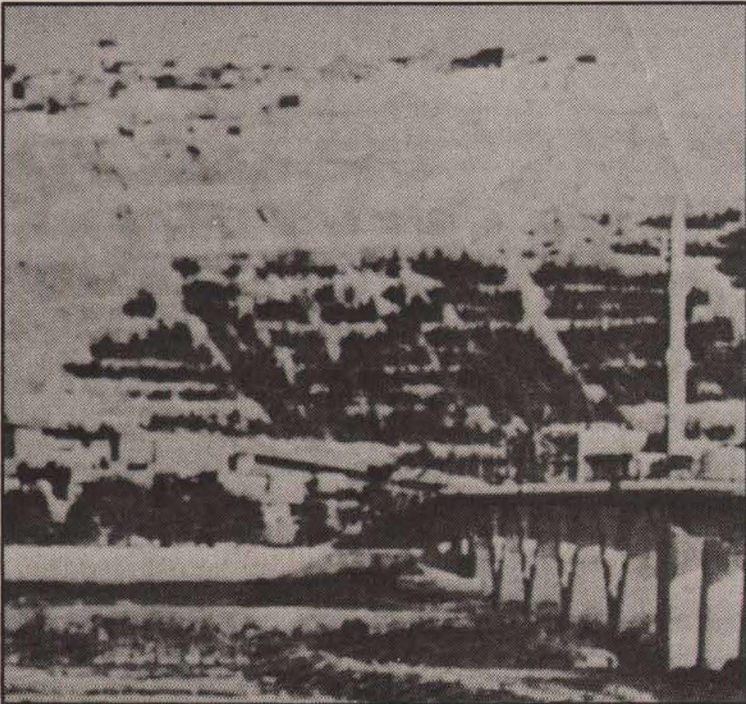
Pirraniya erdê navçeya navendî ji çiyan, platoyan û deverên bi giran çêbûye. Deşta Harranê ji li ser erdê bajarê Ruhayê ye.

Pirraniya gundên navendî xwediyê şêniyekî kêm hejmar in. Hejmara mirovên li gundan ji hindik e. Pênc qopanî û 185 gund bi navçeya navendî ve girêdayî ne.

Navçeya Kehniya Xezalan (Tilebyad, Gir-Xezal): Dikeve aliyê tixûbên êrdimê yên başûr. Navçe, ji aliyê navçeyên Wêranşar, Serê Kehniyê û Pirsûsê hatiye pêçandin. Hejmara şênî 38.460 kes e. Pîvana erdî 1.903 km^2 ye. Tundbûna şênî li ser her km^2 bîst kes e. Du qopanî û 115 gund girêdayê Kehniya Xezalan in.

Navçe, ji aliyên rojhilat û rojava ve bi çiyan hatiye zivirandin. Deştên navçeyê jî ne kêm in. Li birên çiyagêr lawir, pez û sewal dihên xwedî kirin. Li birên deştî ji çinandinî çêdibe û ev çinandinî ji, xurt e.

Navçeya Kehniya Xezalan li ser tixûbê bakurê-rojavayê-navîna Kurdistanê û başurê-rojavayê Kurdistanê hatiye avakirin. Lewma di aboriya

Dêmenek ji navçeya Bêrecukê...

navçeyê de karê "qaçaxvaniyê" (karê firotina bê destur) ji cihekî pêwîst digire. Cihên rûniştinê (danişvaniyê) bi pirranî nêzîkî hevûdu ne. Ji şêniyê navçeyê ji sedî 70, mirov li gundan dijîn. Li navçeya Kehniya Xezalan berhemên bi nirx ên dîrokî ji hene. Li ser riya tirênan, ku ji Haydarpaşa (Stanbol) diçe Bexdayê, dimîne.

Navçeya Bêrecukê: Dikeve aliyê başûrê-rojavayê êrdima Ruhayê. Ji aliyê navçeya Belkis êrdima Dilûkê, navçeyên Pirsûs û Xewengê ve hatiye zivirandin. Li aliyê başûr ji, tixûbê başûrê-rojavayê Kurdistanê heye. Hejmara şenî 41.048 kes e. Pîvana berfirehiya erdî ji 852 km^2 ye. Li ser her km^2 erdî 48 mirov dijîn. Qopaniyek û 39 gund girêdayê Bêrecukê ne. Ji teviya şênî ji sedî 51, mirov li gundan rûdinin.

Erdê Bêrecukê ne rast e. Girên nêzîkî hevûdu li ser erdî rêz bûne. Li aliyên başûrê-rojhilat, rojhilat û bakurê-rojava yên navçeyê, çiya bilind dibin. Li kendal û qontarên çiyan zeytun, fisteq û hwd. dihên hilanin. Çiya bi darên van xemiline. Herweha pez û sewal ji dihên xwedî kirin. Deşta Bêrecukê, ji aliyê çem û rûbarên ku şaxên Ava Feradê ne, bi firehî dihê avdan.

Navçeya Hewengê: Dikeve rojavayê êrdima Ruhayê. Ji aliyê navçeyên Xelfetî, Bêrucuk, Curnê Reş û bajarê Ruhayê ve hatiye zivirandin. Ji aliye bakur ve ji, bi bajarê Pirrîn û navçeya Şemizad re xwedî tixûb e. Hejmara şênî 36.390 kes e. Pîvana erdî 1.550 km^2 ye. Li ser her km^2 erdî ji 23 kes dijîn. Du qopanî û 75 gund girêdayê navçeya Hewengê ne. Ji teviya şênî ji sedî 84.6, mirov li gundan rûdinin.

Bakur û rojhilatê navçeyê çiyagêr in. Erdê navçeyê bi pirranî xwediyê gir û kaşan e. Li êrdimên bi çiyan pez û sewal dihên xwedî kirin. Herweha fisteq û fêkîvanî jî di aboriya navçeyê de cih digirin. Karê destan ê pêwîsttirîn, rîsandin, hunandin û çêkirina ber û cawê ne. Avahiyên navçeyê bi giranî ji kûç û keviran çêbûne. Avahî tev bi keviran hatine lêkirin.

Navçeya Serê Kehniyê: Heya sala 1981'an qopaniyeka girêdayê Wêranşarê bû. Dikeve bakurê-rojhilatê êrdima Ruhayê. Navçe, ji aliyê navçeyên Kehniya Xezalan û Wêranşarê, ji aliyê başûrê-rojavayê Kurdistanê û êrdima Mêrdînê ve hatiye zivirandin. Hejmara şênî 40.750 kes e. Pîvana berfirehiya erdî 2.020 km^2 ye. 47 gundên Serê Kehniyê hene. Ji şêniyê navçeyê ji sedî 86, mirov li gundan rûdinin û dijîn.

Erdê navçeyê xwediyê deştên rast e. Deşt ji, ji aliyê Çemê Xeburê dihên avdan. "Çiftlika" (zeviyên cohtî) li Tirkiyê û Kurdistanê mezintirîn li Serê Kehniyê ye. "Çiftlika" li Serê Kehniyê ya dewletê ye. Pirraniya erdê Serê Kehniyê dikeve nava tixûbên "çiftlika" dewletê.

Navçeya Xelfetî: Dikeve rojavayê êrdima Ruhayê. Ji aliyê êrdimên Dilûk û Pirrînê, navçeyên Heweng û Bêrecukê ve hatiyê pêçandin. Hejmara şênî 25.852 kes e. Pîvana erdî 646 km^2 ye. Li ser her km^2 erdî 40 mirov dijîn. 34 gundên navçeya Xelfetî hene. Ji şênî ji sedî 87.4, mirov li gundan rûdinin.

Aboriya navçeyê bi tevayî pişta xwe dide xwedikirina pez û sewalan û çinandiniyê.

Navçe, li kevî û qirexa Ava Feradê avabûye. 121 kîlometre ji bajarê Ruhayê dûr e. Li êrdima Ruhayê navçeya piçûktirîn e û herweha, navçeya kêmtirîn pêşveçûyî ye ji.

Navçeya Curnê Reş: Dikeve bakurê êrdima Ruhayê. Bi navçeyên Heweng, Girê Sor û bajarê Ruhayê, herweha êrdima Pirrînê re xwediyê tixûb e. Hejmara şênî 21.654 kes e. Pîvana berfirehiya erdî 1.278 km^2 ye. Li ser her km^2 erdî 17 mirov dijîn. Du qopanî û 53 gund girêdayê navçeya Curnê Reş in.

Navçeya Curnê Reş, ji aliyên rojava û bakurê-rojava ve bi Geliyê Feradê hatiye zivirandin. Mîna platoyekê xweya dike. Aboriya navçeyê pişta xwe dide çandinî û xwedikirina lawiran, pez û sewalan.

Curnê Reş 54 kîlometre ji bajarê Ruhayê dûr e. Li ser riya bajarên Ruha û Amedê avabûye.

Navçeya Girê Sor: Dikeve bakurê êrdima Ruhayê. Li êrdimê navçeya ji aliyê berfirehiya erdî ve, navçeya mezintirîn e. Ciranê navçeyên Wêranşar û Curnê Reş, bajarê Ruha, êrdimên Pirrîn û Amedê ye. Hejmara şênî 82.022 kes e. Pîvana berfirehiya erdî 4.314 km^2 ye. Li ser her km^2 erdî ji 19 mirov dijîn. Piştî navçeya Curnê Reş, ji aliyê hejmara şênî ve navçeya piçûktirîn e. Şeş qopanî û 59 gund girêdayê Girê Sor in. Li gora gelemperiya êrdima Ruhayê, hejmara şênî li gundên navçeya Girê Sor, herî bilind e.

Li derveyî deverên bi çiyan, erdê navçeyê, xwediyê platoyên mîna giran e. Gelek gir hene.

Girê Sor 93 kîlometre ji bajarê Ruhayê dûr e. Li ser riya Ruha û Amedê dimîne. Ji ber ku Girê Sor navendeki danişvaniyê yê kevnar e, li navçeyê hinde şop û kavilên avahî û berhemên dîrokî hene.

Navçeya Pirsûsê (Ordî): Dikeve ser tixûbê başûrê-rojavayê Kurdistanê û başûrê-rojavayê êrdima Ruhayê. Bi navçeya Bêrecukê û bajarê Ruhayê re xwedî tixûb e. Hejmara şênî li Pirsûsê 50.664 kes e. Pîvana berfirehiya erdî ji 799 km^2 ye. Li ser her km^2 erdî 63 mirov dijîn. Navçeya Pirsûsê, li êrdima Ruha, navçeya ji aliyê hejmara şênî ve ya mezintirîn e. Qopaniyek û 72 gundên Pirsûsê hene. Ji teviya şênî ji sedî 62.7, mirov li gundan rûdinin.

Navçeya Pirsûsê 44 kîlometre ji bajarê Ruhayê û 10 kîlometre ji, ji deriyê tixûb ê bi navê "Murşitpinar" dûr dimîne.

Bingeha aboriya navçeyê bi giranî hilbirîna zad û dexlê ye. Vekêşana pembû ji, di aboriya navçeyê de cihekî pêwîst digire.

Navçeya Wêranşarê: Dikeve rojhilatê êrdima Ruhayê. Li êrdimê navçeya bêhtirîn pêşveketî ye. Ji aliyê bajarê Ruhayê, navçeyên Kehniya Xezalan û Serê Kehniyê, êrdimên Amed û Mêrdînê ve hatiye zivirandin. Hejmara şênî 59.478 kes e. Pîvana erdî 1.431 km^2 ye. Tundbûna şênî li ser her km^2 erdî, 42 mirov e. Ji teviya şênî ji 68.6, mirov li navenda navçeyê dijîn. Ji aliyê hejmara şêniyê li navendê ve, piştî bajarê Ruhayê, navçeya li êrdimê mezintirîn e. Hejmara şênî li navendê bilind e.

Wêranşar, li êrdima Ruhayê ji cihên danişvaniyê yên kevintirîn e. Gelê Hîtîtî vê navçeyê ji xwe re kiribû navendek. Riyê hevrişimê ji vê navçeyê derbas dibe. Navçe, xwediyê erdên bi xêr û bêr e, ax gelekî berhem dide. Navçeyeka herî pêwist û xwediyê rewşekî baş e.

Navçeya Wêranşarê 90 kîlometre ji Ruhayê dûr dimîne. Riyê transît ji vê navçeyê derbas dibe. Ev ji bûye sedemek, da Wêranşar pêşvehere.

AVAHIYA ÇANDÎ LI ÊRDIMA RUHAYÊ

Êrdima Ruhayê ji aliyê çandî ve, pêşemîn ji ji aliyê muzîk û folklorê ve, heya were gotin dewlemend e. Gelek stran, goranî û helbestên ji êrdimê hatine civandin hene. Tev jî berhemên gelêrî ne. Çanda muzîkê li êrdimê gelekî berfireh e. Heya niha ji Ruhayê gelek hunermendên muzîkê derketine. Lê mixabin, çanda muzîkî yê heyî, ji aliyê dagirkeriya Tirkan ji naverokên xwe hatiye dûr kirin, vala kirin. Tev hatiye rûxandin û bervajî kirin. Hunermendên mîna Îbrahîm Tatlises, ne tenê li êrdima Ruhayê, li teviya Kurdistanê ji, li dijî çanda muzîkî ya Kurdan dihên birkaranîn. Ev hunermendên vê nolê, di destê dijmin de bûne navgînên talankirina çanda Kurdistanê. Ev hunermend rast û rast ji aliyê dewleta Tirk dihên xurtkirin; dewlet bi her awahî piştgiriya wan dike. Pêşî heyranî û bala civakê dikişînin ser xwe, paşê jî, li ser daxwaza dagirkeran li dijî têkoşîna me ya rizgariya netewî daxweyaniyên derewîn û reşkirinê dikin karê xwe. Vî tiştî dagirker bi wan dikin kirin. bi vî awahî dijmin armanc dike, ku heyranên van hunermendên navdêr û bi nav û deng, li dijî têkoşîna me bilivine; wan bike dijberên doza me. Nimûne; di meha Çilê sala 1990'an de, di rojnameyên Tirkan de nûçeyek hate belavkirin. Li gora vê nûçeyê, kesekî bi navê Burhan Nart endamê PKK (di rastiniyê ev kes bi PKK re çi girêdaneka xwe tune ye), ji hunermendên eslê xwe Kurd xeraç (bi kotekê dirav) xwestiye ku di nava wan de Îbrahim Tatlises jî hebû. Dewleta dagirkeran jî li ser vê bingehê dest avête Îbrahim Tatlises û ji xwe re mîna navgînekê (haceteki) bi lez bikaranî. Îbrahim Tatlises bi daxweyaniyekê, da belavkirin, ku ev bûyer bi tevayî rast e. Lê ji aliyê din pir eşkere bû, ku berpirsiyarên şerê taybetî yên dagirkeran, wê daxweyaniyê bi wî dabûn kirin. Nemaze roja 18'ê Adarê di Kovara *"2000'e Dogru"* de nameyeka Burhan Nart hate weşandin. Di nameya wî de weha dihat gotin: *"...Polis û Îbrahim Tatlises di nava xwe de peymanek danin û pîlanek çêkirine. Li gora senaryoya ku wan amadekiribû, hinde axiftin ji amade kiribûn. Min bi xwe kirina wan nepejirandiye... Çi girêdan an jî têkiliyeka min bi PKK re haya niha tu caran nebûye..."*

Ev bûyer, nimûneyeke berçavî û eşkere ye, ji êrişên deri-serdemî yên dagirkeriya Tirkan li dijî çanda me ya netewî û têkoşîna me ya rizgariya netewî.

Leyistokên folklorî yen Ruhayê gelek şêwereng in û ji govendên dîlanî ne. Govend û strana **"APO hate Hilwanê"**, ku di rojên me de welatparêzên Kurdistanê wê di dîlan, mihrican, şadimanî, pirozî û dawetên xwe de ji xwe re zivirandine serpêhatineke ji çanda netewî, ji êrdima Ruhayê hatiye wergirtin. Welatê vê stran û govendê ev êrdima me ye.

(Hemu statistikên -hejmarên- li jorê ji statistikên sala 1980'an hatine wergirtin.)

Raman ji Berxwedan

Hovîtiyeka dewleta Tirk a nuh:

Li zivinga Gêrê gundê Basan navçeya Dihê kontrayên dij-şoreşê qirkirineke dirinde pêkanîn

Şeva ku 9'ê Hezîranê bi 10'ê Hezîranê ve girêdide, kontrayên Tirkan pirraniya wan zaro û jin, 26 mirovên Kurdistanê bi xinizî qirkirin. Ev qirkirin li zivinga Gêrê gundê Basan navçeya Dihê çêbû.

Dagirker, bi destê kontrayên cilên pêşmergeyan li xwe kiribûn, vê qirkirinê pêkanin. Piştî kuştina mirovên me yên bê-parastin, xwestin qirkirina xwe bikin stûyê Partiya me PKK.

Weke ku dewleta Tirk eşkere kiri, pênc mêr hatine kuştin û yên din ji 22 zaro û jin in. Kontra wê şevê di saet 23'an de avêtin ser zivingê. Pêşî 13 mirovên bêguneh ji ber berikên xwe derbas kirin. Paşê ji agir berdan malan. Di xaniyên dişewitin de, 14 zaro û jin ji bi saxî şewitin.

Ev qirkirin ji berê ve hatibû amadekirin. Di demeka wusa de hat pêkanin, ku danûstandin li ser pirsa Kurdistanê di saziyên navnetewan de dibûn û Biryarnameya dagirkeriyê ya 28'ê Adarê bi firehî dihat pişange (teşhir) kirin. Nemaze çarçiva qirkirina bûye, gelek mezintir hatibû plankirin. Di planê de bi tevayî tunekirin û ji nexşeyê malîştana gund ji hebû. Berî qirkirin çêbibe, li ser riya gund li gerek deran benzîn hatiye rijandin. Lê benzinxaneya nêziktir, 90 kilometre ji gund dûr e. Benzin anîna ji vir û rijandina vê benzînê li dora gund li ser riyan ne tiştekî hesan e. Tenê dewleta Tirk li wir, xwediyê teknîkekî wusa ye, da bikaribe tiştekî wilo çêbibe. Ji vir ji eşkere dibe, yên ku benzin anîne û rijandine dora gund hêzên şerê taybetî yên dewleta Tirk bi xwe ne. Dîsa, hinde gundî dîtine, ku li ser hinde kontrayên vê qirkirinê pêkanine, cilên sipî hebûn. Her kesek dizane ku pêşmerge tu caran cilên sipî li xwe nakin. Ji ber ku cilên sipî li erdî nayin û mirov zû dikare were dîtin. Ev nîşan tenê, bi delîl datînin pêşiya çavan, ku ev qirkirin berhemekî nuh ji hovîtiya dewleta Tirk e.

Li gora plana qirkirinê, dixwestin ji aliyekê bi çekên giran bireşinin ser gund, ji aliyê din ji agir berdin benzîna li dora gund. Bi vî awahî wê teviya gund tune bikiran. Û vê hovîtiyê ji, wê bikiran stûyê berpirsiyarê gelê me Partiya me PKK û bi kevirekê du çûkan ji darê bianînan xwarê. Bi vê qirkirinê ji hêlekê wê gelê me biçewsandana, ji hêlekî ji, wê PKK di nava netewan de mîna "terorîst"iyê bidana şanikirin. Nemaze di van demên dawiyê de hinde belavok dihên belavkirin. Li Kurdistanê bi van belavokan gelê me bi qirkirinan dihê tehdît kirin. Di binê belavokan de ji imzeyeke bi navê GOK (Parêzkarên Başûrê-Rojhilatê yên Bê-Mirin) heye. Van belavokan diavêjin malan ji. Ev belavokên provokasyonê armanca tirsandina gelê me dikin; dixwazin, ku gelê me alîkarî nede şerê me yê rizgariyê û birawestinin, ku mirov tevlî têkoşîna me bibin. Herweha bingehekê ji, ji bo çêkirina qirkirinên girseyî amade dikin. Qirkirina Gêrê, mîna perçeyeke vê hatiye pêkanin.

Çima ev qirkirin li Gêrê hat pêkanin? Gundê Gêrê, li dorhêla Haruna zivingeki girêdayê gundê Basan e. Herçiqasî Gêrê zivingeke ji, xwediyê şêniyekî hêjmar bilind e û weke gundekî ye. Mirov dikare bibêje ku gundekî mezin e. Niha devera Haruna bi Şirnexê ve hatiye girêdan. Li Haruna hejmara şênî gelekî bilind e û mirov xwe li vir tund kirine. Haruna xwediyê yekîtiyeka eşîran e. Eşîr ji hina ji binî belav nebûne. Li Haruna du cihên rûniştinê yên mezin hene; yek qopaniya Beroni (Findik), dido; gundê Basan. Serokatiya koma cerdevanên vê deverê ji aliyê Beho Axa (Bahattin Aktug) dihê kirin. Heya Hilpişkina 15'ê Tebaxê sala 1984'an Beho Axa mehkum bû. Dewleta Tirk li wî digerî û fermana kuştinê li ser wî hebû. Piştî vê mêjûyê bi riya Mihemedê Hessam (Mehmet Tulgaç) ji bo cerdevaniyê ji aliyê dewleta Tirk hate pejirandin. Paşê bi çekan hate kemilandin û li deverê bû reşkê çavê dagirkeran.

Ev bêbext û cerdevanên wî, roja 5'ê Gulanê 1985'an cih di kuştina hevrêyên bi navên **Bedrettin TİMURTAŞ, Hasan CABADEK, Ali KAYA, Mehmet SEVİLGEN, Ali SEVİLGEN** û **Nuri** ... de girtin. Roja 30'ê Hezîranê 1985'an de ji, kuştina hevrêyên **Hanim YAVERKAYA, Hasan** ... û **Fadil TUNÇ** dîsa bi destê van cerdevanan çêbû. Bi hevxebatkariya van cerdevanan hevrêyên me şehîd ketin. Beho Axa, jin û keçikan direvîne, pez û sewalan didize, dexl û zadê gundiyan dide ber agirî, malan dişewitine, gundiyan ji gund derdixine. Di vê dawiyê de ji, di mehên Gulan û Hezîrana sala 1989'an de, gundiyên welatparêz ên bi navên **Mehmet ESENDEMİR, Omer SAVUN, Huseyin DEMİRTAŞ** û **Osman ESENDEMİR** kuşt. Ji van Mehmet ESENDEMİR piştî kuştinê hate sohtandin. (Binêr rapora "Amnesty International", Adar 1990).

Gundiyên Gêrê pêwendî û têkiliyên xwe bi pêşmergeyan re hene. Lê di nava wan de dubendî, nakokî û dijminahî ji heye. Meha Çilê sala 1989'an de komeke pêşmergeyan a ji pênc kesan, ji bo gundiyan li hev bîne diçe gund. Bêbextên li gund tevlî Beho Axa dafekê vedidin. Di encama komployekê de her pênc pêşmergeyan dikujin.

Bili hemû keftûlaftên Beho Axayê welatfiroş, gundî cerdevaniyê û standina çekan napejirînin. Tenê du malbatên girêdayê Beho Axa bûne cerdevan. Cerdevanên Beho bi berdewamî êrîşî gundiyan dikin. Lê dîsa ji dagirker nikarin xwe bigihînin daxwaza dilê xwe. Weke bi gelemperî dibe, gundiyên Gêrê ji xwedî li şerê rizgariyê derdikevin. Ji ber ku tiştekî ku dewleta Tirk êdî bike nemabû, vê qirkirinê plan dike û bicihdihêne. Di vê qirkirinê de malbateka bi eşkereti ji bo qenciya PKK bangeşî dikir, bûye hedefa pêşemin. Ev malbat herweha du xortên xwe ji, ji bo gihandina ARGK amadedikir. Bi taybetî hilbijartina vê malbatê ji bo vê qirkirinê, baş eşkere dike, ka dewleta Tirk ji destê yekemin berê xwe daye çi.

Dûmahîk di rûpela 28'an de

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Bilî hemû derew û demagojiyên dewleta Tirk şerê me yê rizgariyê pêşveçûna xwe didomîne

Şerê me yê rizgariye netewî pêşveçûna xwe didomine. Dewleta Tirk bi biryarnameya xwe xwest şerê dagirkeriyê xurttir bike. Bi taybetî qirkirinên xwe yên li ser gel pêşvetir bir û giranî da tirsandin û bizdandina gel. Dîsa xebitî, ku di nava gelê me de tovên dijminahiyê biçîne û mirovên me li dijî hevûdu rabike, da gelê me bê him bikeve. Armanca vê ji, daxwaza birrîna têkiliyên di nava gel û pêşmergeyan de ye. Bi hêzên xwe yên ji sed-hezaran serbaz, komên xweser, cerdevan û polisan; bi hîma xwe ya mezin ku li Kurdistanê bi cih kiriye, xebitî ku pêşmergeyan biperçiqîne û wusa encamekê bi destê xwe ve bîne. Herweha wê Kurdistanê ji cîhanê rabibirriya û hovîtiya xwe veşartî bihêla. Lewma ji dewleta Tirk, waliyê dagirkeriyê zivirand "muxabirê" hemû weşanan ê bi serê xwe û tik û tenê. Hemû nûçe tenê ji wî derdikevin. Li derveyî destura wî, standina nûçeyan û weşandina wan bi tevayî qedexe ye. Ki li hemberê vî tiştî rabe, bi dijwarî dihê cezakirin.

Gava Hayri Kozakçioglu bi vî awahî bû "muxabir" ji, êdî hemû nûçe û gotar bi zêdahî li ser "jêhatîbûna" şerê taybetî dirawestin. Tev dibêjin, ku şerê me yê rizgariyê "hatiye perçiqandin." Nemaze ev tişt bi firehî dibe. Li ser vê bingehê dagirker perdeyeke ewrê û mijê dadigerinin ser Kurdistanê, da ji derve û hema hiç tiştek nekaribe were dîtin. Ji aliyê din ji, nûçeyên dihên weşandin ji bo berjewendiyên şerê taybetî heya were gotin mezin dihên şanîkirin û bingeha tevan ji tenê derewên mezin in. Şerên ku bi rojan an ji bi hefteyan cih bi cih berdewam kirin, an ji bini nehatin bihîstandin an ji kada kuştina gelekî pêşmergeyan hate kirin. Ji ber vê yekê ji, em dibînin, ku şerê qirkirina li Kurdistanê bi şerê bangeşiya demagojik dihê xurtkirin û ji bo vê armancê xebateka mezin birêvedikeve. Lê hemû xebatên şerê taybetî nekarin pêşveçûna şerê me yê rizgariyê biniximinin. Her lêdaneka pêşmergeyan li Kurdistanê û cîhanê çinginiya xwe da belavkirin. Her serîhildaneka gelê me li teviya gerdûnê deng da. Ev hemû taktîkên şerê dagirkerî perçe kirin û xwe gihandin mirovahiya cîhanê. Ji her demê bêhtir li ser vê bingehê ji tekoşîna me alîkarî û hevkariyên mirovahiya dinê ber xwe ve anî.

Di vê dema dawiyê de waliyê dagirkeriyê Hayri Kozakçioglu dîsa civînekê ji bo rojnameyan çêkir. Di civînê de heya karî zor da xwe, da rastiya şerî bervajî şanîbike. Lê dîsa jî nekarî biserkeve. Hiç çetinî nebû, da mirov bikaribe rewşa pêşveçûna şerî bibîne. Waliyê dagirkeriyê got, ku ji sala 1987'an heya niha 1.500 pozberî çêbûne, 497 komên xweser niha di rewşa operasyonê de ne û di meha Hezîranê de li 39 deran operasyon didomin. Dîsa; 10,5 milyar Lîrên Tirkî "parêzkarên" gundan girtine û di pênc mehên pêşin ên sala 1990'an de 190 pêşmerge mirî yan birîndar hatine girtin. Belê, iddiayên wî ev bûn. Lê ji aliyê din, bi çi rengekî kada (behsa) hundabûnên xwe nekir.

Herçiqasî waliyê taybetî yê dagirkeriyê, bi van daxweyaniyên xwe yên berjewendiyên şerê taybetî ji xwe re bingeh digirin rastiyan bervajî dike ji, dîsa ji dipejirîne, ku bi kêmasî di rojê de pozberiyek çêdibe. Ev hejmar tenê ji bo herêma di nava tixûbên "Girêdana Awarte" de hatine bilêvkirin. Tenê kada livbaziyên li vê herêmê hatiye kirin. Gava em van hejmaran bi teviya bakurê Kurdistanê bipîvin, hingê emê bibînin, ku serdestiya di şer de ya hêzên ARGK bi xwe ye û hejmara pozberiyan (şeran) wê zêdebûna xwe û xurtiya xwe berçavî bikin. Eşkere ye, ku di şerê navbera dewletan de ji, di rojekê de şerek wusa bi hesanî çênabe. Ev rastî, şanî dike, ku dewleta Tirk ketiye beramberê rastiya şerekî çiqasî mezin. Ev, mezinbûna di şerê me yê rizgariyê de ji datîne holê. Gava hejmara pozberiyan û hundabûnên dijmin ên rast werin eşkere kirin, hingê wê rewşa perîşan a dewleta Tirk ji çêtir were dîtin. Dewleta Tirk, dipejirîne, ku pêşmerge bilî hîma û hêza dijmin a bi navginên nûjen hatiyê têkûzkirin û ji sed-hezaran kesan avabûye, her rojê livbaziyan pêkdihênin. Ev ji dihê wateya pejirandina bê-tevgeriya, tengezariya û rûxîna hêzên şerê taybetî. Ji aliyê din, xurtî û serdestiya ARGK dihêne zîmên.

Dîsa, waliyê dagirker şerê me û şerê rizgariya Vietnamê ji danî cem hev. Got, ku hundabûnên dewleta Tirk kêmtirin ji hundabûnên Emerika Bakur ên li Vietnamê. Ev ji îtirafkirina du tiştên dinê ye. **Yekemîn;** şerê rizgariyê yê di bin pêşengiya PKK de, ji aliyê dewleta Tirk bi rengekî indirekt (ne rast û rast) dihê pejirandin. Ji ber ku cîhan tev dizane li Vietnamê şerekî rizgariyê hatibû bilindkirin û Vietnam biserketibû. Cem hevûdu danîneka weha, pejirandina wê rastiyê ye, ku şerê rizgariya li Kurdistanê dijbihê yê li Vietnamê. **Duwemîn;** tiştê li Vietnamê bûye, şoreşeke ku bi serfiraziyê çûyê dawiyê. Ji ber vê yekê ji geleki normal e, ku hundabûnên Emerika Bakur mezintirbin ji yên dewleta Tirk. Şoreşa Kurdistanê hîna nuh xwe ji domana ciwanî û cihiliyê derbas kiriye û nuh ketiye domana mezinbûna xwe. Ji bo serfiraziyê, ji bo derxistina dagirkeriya Tirkan ji Kurdistanê hîna rê li pêşiya şoreşa Kurdistanê heye. Heya roja serfiraziya şoreşê, hundabûnên dewleta Tirk wê çend caran zêdetir bin ji hundabûnên Emerika Bakur ên li Vietnamê. Ji ber ku waliyê dagirker vê encamê baş dibîne, van gotinan dike û bi ava sar dilê xwe yê dişewite hênik dike. Baş dizane, ku wê dawiya wan gelekî bê eman be. Ji ber ku, gunehên sîstema doliwgeriya Tirkan li Kurdistanê gelekî stûr in. Waliyê "ezbenî" baş dizane, ku wê hisaba van tevan-baş were pirsin.

Niha şerê taybetî rind ketiye nava tengezariyê. Hevqasî garanên leşkerî yên talanê li Kurdistanê hatine bi cih kirin, lê dîsa ji dagirker nikarin xwe li hemberê şerê me yê rizgariyê rabigirin. Pêdivî dibinin ku hêzên nuh bikişînin Kurdistanê. Lewma waliyê dagirkeriyê herweha dibêje, wê giranî bidin avakirina qereqolan. Wusa dibêje: *"Di serê her tiştî de parastin divê hebe. Ki dixeyide bila bixeyide, di vê barê de kêmasiya binavahiyê heye. Ev ji qereqol bi xwe ne. Di sala 1990'an de emê avakirina qereqolan bilezînin."* (Hayrî Kozakçıoglu, rojnameya "Cumhuriyet", 9. Hezîranê 1990). Bi vî awahî dipejirîne, ku hêzên şerê taybetî li hemberê pêşmergeyan di tengasî û zehmetiyan de ne. Lewma plan dihên çêkirin, ji bo bicihkirina hêzên nuh ên dagirkeriyê li êrdimên ku ceng û şer dijwar e.

Dûmahîk di rûpela 25'an de

Di dadgeha Dusseldorfê de polîsên Almanî careka din êrîşî girtiyên Kurdistanî kirin

Di her rûniştina Daweya PKK a li Dusseldorfê de mirov, rûberê rûreşiyeka nuh a sawcî û hakiman dibe. Bûyereka bi vê sixletê, di rûniştinên dadgehê yên rojên 5 û 6'ê Hezîranê de dîsa sêrpêhat.

Hakim û sawciyên, ku nekarin debara xweparstina girtiyan û pişangekirina rewanê dadvanî yê erzan bikin, bi leyistokên xwe yên hiquqî ji têr nebûn. Ji ber nebûna hîma biryara xwe, gavekî nuh avêtin. Rabûn pê destpêbikin, ku girtiyan û yên negirtî dihên pirsyarkirin, tehdît bikin.

Sawciyê bi navê Volz, her carê roja ku dihê dadgehê, bi gotin û liva xwe dibe sedema bûyerên nuh. Bi hiceta, ku yên dihên pirsyarkirin xwe tevlî gotinên wî dikin û nahêlin bipeyive, vê carê ji êriş anî ser girtiyan û yên negirtî dihên pirsyarkirin. Xwest, ku ji bo yên negirtî dihên pirsyarkirin Ali Sapan û Husayin Çelebi û ji bo girtî M. Sait Yildirim, ji bo her yekî sê rojan, ceza hepsê were dayin. Carek din dayina biryara girtina kesekî ku ji xwe girtî ye, ji bo girtiyên politîkî, advokat û guhdarên hevkar, bû sedama kenineka bi maf.

Ji aliyê din girtî û yên negirtî dihên pirsyarkirin, ku baş dizanin ev leyistokeke ji aliyê encumana dadgehê hatiye amadekirin, biryardariya xwe û karê xwe yê pişangekirinê domandin. Hakimên ku ji destpêkê ve avakarên bûyerên di dadgehê de ne, pêşniyara bi plan a sawcî pejirandin. Herçiqasî vê pejirandibûn ji, dîsa ji serî dan leyistokên hiquqî yên erzan. Biryara sê rojan girtinê, di rûniştina roja 5'ê Hezîranê de danezane nekirin.

Roja 6'ê Hezîranê saet 9.30'an de, gava rûniştin hîna destpêkiribû û hîna guhdar amade nebûbûn, hakimê daweyê Belker, biryara xwe ya bi sixleta tehdît û tirsandinê eşkere kir, ku bi tevayî bêhna gemara faşîzmê belavî dora xwe dikir. Ji ber ku xwe li ber komployê neçemandibûn, li derbarê du kesên negirtî dihên pirsyarkirin, biryara cezaya hepsê ji bo sê rojan hate dayin.

Li hemberê vê biryara bi plan, girtiyên ramyarî û Kurdên negirtî dihên pirsyarkirin, encumana dadgehê ya mîna serokatiya şerî û biryara wê protesto kirin. Protestoya xwe bi dirûşmeyan anîn zimên û ji eywana dadgehê derketin. Huseyin Çelebî û Ali Sapan, ku li derbarê wan biryara girtinê hatibû dayin, bi dilxweşî berê xwe dan aliyê ku girtiyên şoreşger li wir bûn.

Serokê dadgehê Belker, ku nekarî debarê dilxweşiya girtiyan bike, fermana êrişê da polisan û natirvanên dadgehê, ku hejmara wan bêhtirî 30 kesan bû. Ew ji, bi hovîtiyeka layiqê nijadperestiya Almanî êrişî Kurdên ramyarî û negirtî dihên pirsyarkirin, kirin. Gava ji eywanê derdiketin êriş destpêkir. Herweha êrişî guhdaran kirin ku tev du zaro û du jin tenê bûn. Ki dihat pêşiya wan, polisan wî didan ber kulmên xwe. Ji yên dihên pirsyarkirin Erol Kedik, İbrahim Kadah û Mustafa Erbil birîndar kirin.

Gava rûniştina dadgehê dîsa destpêkir, ji girtiyên şoreşger Selahattin Erdem, Ali Haydar Kaytan û Meral Kidir bi axiftinên xwe, liva komplovan a serokê dadgehê û êrişa polisan a bi plan protesto kirin. Advokat ji,

Dûmahîk di rûpela 28'an de